Behoort bij besluit van de raad
d.d. 26 oktober 2023,
Mij bekend de griffier,

……
P.J. Peters

Reactienota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen

Bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’
met planidentificatienummer NL.IMRO.1705.270-VG01

Gemeente Lingewaard

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Zienswijzen 8
Zienswijze 1 9
Zienswijze 2 15
Zienswijze 3 21
Zienswijze 4 36
Zienswijze 5 38
Zienswijze 6 57
Zienswijze 7 76
Zienswijze 8 95
Zienswijze 9 110
Zienswijze 10 113
Zienswijze 11 129
3. Ambtshalve wijzigingen 136
4. Conclusie 137
5. Wettelijke termijnen 139

1. Inleiding

Het bestemmingsplan
Het voorliggende plangebied is in 2016 in het huidige bestemmingsplan ‘Bergerden’ bestemd als potentiële ontwikkellocatie voor glastuinbouw door het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid. In de gemeentelijke structuurvisie en de provinciale omgevingsverordening is deze locatie aangewezen voor de ontwikkeling van glastuinbouw. Tot op heden is dit gebied nog niet volledig ontwikkeld.

Om de beoogde ontwikkeling mogelijk te maken, is het bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ opgesteld. Dit bestemmingsplan biedt het planologisch kader voor het realiseren van een glastuinbouwgebied in het gebied Bergerden. Het plangebied bestaat uit een aantal percelen aan de Bergerdensestraat / Hogewoerd / Hoeve ter grootte van 21,8 hectare. Het bestemmingsplan heeft als primair doel de ontwikkeling van glastuinbouwkassen. Daarnaast maakt de bestaande veehouderij Hoeve 30 onderdeel uit van het plangebied.

Het college heeft op 18 februari 2021 besloten om:
1. geen milieueffectrapportage of uitgebreide m.e.r.-beoordeling op te stellen voor dit bestemmingsplan
2. het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen.

Ter inzagelegging ontwerpbestemmingsplan
Het ontwerpbestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ met planidentificatienummer NL.IMRO.1705.270-ON01 heeft op grond van het bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening gedurende zes weken ter inzage gelegen van 11 maart 2021 tot en met 21 april 2021. Gelijktijdig is het Besluit vormvrije m.e.r.-beoordeling ter inzage gelegd.

Ingediende zienswijzen en verloop procedure van ontwerp naar vaststelling
- Gedurende de inzagetermijn zijn er 10 zienswijzen ingediend. Eén zienswijze is buiten de termijn ingediend (zienswijze 11). Deze zienswijze is alsnog meegenomen in deze reactienota, omdat het college van burgemeester en wethouders per brief van 20 januari 2022 heeft aangegeven dat hun zienswijze alsnog ingediend kon worden. De reden hiervoor was dat er ten tijde van het indienen van de zienswijze mogelijk een aangepast plan zou komen van de initiatiefnemer en geadviseerd werd om hierop te wachten.
- De bestemmingsplanprocedure is opgestart op initiatief van de eigenaren van het plangebied (de initiatiefnemers). Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen is ervoor gekozen om een participatietraject op te starten met een plan dat wellicht meer draagvlak zou kunnen hebben. Zij hebben dit alternatieve plan op meerdere momenten met omwonenden en belanghebbenden besproken. Uiteindelijk is in augustus 2022 door partijen besloten om dit alternatieve plan niet in procedure te brengen. Het alternatieve plan had niet het beoogde draagvlak bij omwonenden, belanghebbenden, de Provincie en bij de gemeente.
- Tijdens en na de inzagetermijn hebben overleggen plaatsgevonden, waaruit planaanpassingen en ambtshalve wijzigingen naar voren zijn gekomen. Deze aanpassingen en wijzigingen zijn op hoofdlijnen hieronder opgenomen en terug te vinden in hoofdstuk 3 en 4 in deze reactienota.
- Voorgesteld wordt om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Een overzicht van de wijzigingen:
- **Uilenfoerageergebied.** Uit de Quickscan flora en fauna die is uitgevoerd voor het ontwerpbestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ kwam het advies om een vervolgonderzoek uit te voeren. Dit vervolgonderzoek is uitgevoerd door bureau Staro Natuur en Buitengebied opgeleverd op 4 oktober 2022 (rapportnummer 22-0071). Dit onderzoek is toegevoegd aan de toelichting van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. Naar aanleiding hiervan is ervoor gekozen om circa 2 hectare binnen het plangebied als compensatiegebied op te nemen voor steenuilenfoerageergebied. Dit is als zodanig opgenomen op de verbeelding en in de planregels door middel van de aanduiding ‘specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied’. De totale oppervlakte voor glastuinbouw is daarmee kleiner geworden. Met inachtneming hiervan kan worden

gesteld dat het planvoornemen niet leidt tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Er is sprake van een uitvoerbaar planvoornemen.

- **Stikstofregeling.** In de afgelopen maanden zijn er veel ontwikkelingen geweest omtrent stikstof. Het stikstofonderzoek is aangepast naar aanleiding van de meest recente jurisprudentie en gewijzigde inzichten in het (landelijke) stikstofdossier tussen 2021 en 2023. In de aangepaste berekening is geen gebruik gemaakt van het salderen tussen de veehouderij en het glastuinbouwbedrijf. Daarnaast is het stikstofonderzoek ook aangepast, omdat er naar aanleiding van de zienswijzen geen nieuwe bedrijfsontsluiting via de Bergerdensestraat mogelijk wordt gemaakt in dit bestemmingsplan. Als gevolg hiervan wordt er geen toename van bedrijfsverkeer over de Rosa verwacht. In het aangepaste stikstofonderzoek zijn daarom geen verkeersbewegingen over de Rosa gemodelleerd

  De stikstofberekening (voortoets Wet natuurbescherming, bijlage 4 bij de toelichting van het bestemmingsplan) is opnieuw uitgevoerd en er is een stikstofplafond opgenomen in de planregels. Het vaststellen van het bestemmingsplan zonder deze bepaling is juridisch niet mogelijk.

  Dit zijn indicatieve berekeningen ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het plan (plantoets). Bij de latere omgevingsvergunning(en) moeten specifieke stikstofberekeningen voor de daadwerkelijke realisatiefase gemaakt worden. Als voor de gebruiksfase concrete gegevens van de eventuele stookinstallatie(s) bekend zijn, dan zal met de dan geldende regels, gegevens en AERIUS-versie opnieuw moeten worden aangetoond dat het voornemen past binnen het stikstofplafond uit het voorliggend bestemmingsplan en of eventueel sprake is van een Wnb-vergunningplicht (Wnb = Wet natuurbescherming).

- **Ontsluiting.** Er zijn meerdere zienswijzen ingediend over de nieuw te realiseren bedrijfsontsluiting aan de Bergerdensestraat. Het bestemmingsplan is naar aanleiding daarvan in lijn gebracht met de beantwoording uit 2016, zoals geformuleerd in de reactienota van het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (2016). Dit is ook in overeenstemming met de voorkeursontsluiting voor vrachtverkeer zoals die is opgenomen in de Gebiedsvisie NEXTgarden. Het verkeer wordt vanaf de Bergerdensestraat via de Hedera en de Azalealaan afgewikkeld richting de Karstraat. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, vormt het vast te stellen bestemmingsplan geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘*overige zone – 1*’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk. De toelichting en planregels van het bestemmingsplan zijn hierop ook aangepast.

- **Schaduwstudie.** Er is een schaduwstudie met een zware en lichte TNO-normberekening toegevoegd als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan. Dit is toegevoegd naar aanleiding van ingediende zienswijzen. Paragraaf 4.16 van de toelichting is hierop aangevuld. De schaduwwerking geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

- **Geluid.** In het gemeentelijk geluidbeleid heeft de gemeente aangegeven te streven naar geluidklasse ‘rustig’ voor het glastuinbouwgebied. In het ontwerpbestemmingsplan wordt echter gesteld dat Bergerden, gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en bedrijvigheid, niet kan worden gezien als een rustige woonomgeving, maar als een ‘gemengde omgeving’. Het hanteren van een ‘gemengde omgeving’ is niet in lijn met het gemeentelijk geluidbeleid. Geconstateerd is dat indieners op dit onderdeel een terecht punt aanhalen. De toelichting van het bestemmingsplan is daarom aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt uitgegaan van een ‘rustige woonomgeving’ als basis voor de beoordeling van milieueffecten. Paragraaf 4.4 van de toelichting is hierop aangepast.

  Het aspect geluid is geregeld in het milieuspoor (Activiteitenbesluit) en het ruimtelijk spoor (bestemmingsplan). In het landelijk geldende Activiteitenbesluit (milieuspoor) zijn geluidnormen opgenomen voor bedrijfsactiviteiten van glastuinbouwbedrijven. Om bedrijfsactiviteiten planologisch in te passen, moet gemotiveerd worden dat de representatieve bedrijfssituatie van het glastuinbouwbedrijf past

binnen de geldende normen van het Activiteitenbesluit. Gelet op de grote oppervlakte van het terrein (ruim 19 ha), kan worden gesteld dat het mogelijk is om een representatieve bedrijfssituatie van een glastuinbouwbedrijf in te passen, die voldoet aan de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit. De regels uit het Activiteitenbesluit gelden rechtstreeks en hoeven niet te worden geborgd in het bestemmingsplan.

In het bestemmingsplan (ruimtelijk spoor) is daarnaast aanvullend gekozen om in het kader van een goede ruimtelijke ordening regels te stellen voor de onderdelen van een glastuinbouwbedrijf die mogelijk kunnen leiden tot enige geluidbelasting richting de omgeving. Het bouwen van facilitaire gebouwen en voorzieningen binnen de richtafstand van woningen is daarom in beginsel niet toegestaan. Er kan van deze regel worden afgeweken als met een akoestisch onderzoek kan worden aangetoond dat sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Het woon- en leefklimaat in het kader van geluid ter plekke van omliggende woningen is daarmee geborgd.

- **Gewasbeschermingsmiddelen in relatie tot teeltondersteunende voorzieningen.** Naar aanleiding van meerdere zienswijzen is ervoor gekozen om het bestemmingsplan te verhelderen. Om voor omwonenden en de ondernemer(s) inzichtelijk te maken voor welke percelen teeltondersteunende voorzieningen in beginsel planologisch is toegestaan, is de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch uitgesloten – teeltondersteunende voorzieningen’ opgenomen. De verbeelding en de regels van het bestemmingsplan zijn hierop aangepast. Van de afstand van 50 meter kan worden afgeweken, als wordt aangetoond dat het gebruik niet leidt tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat of van het verblijfsklimaat van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies.

- **Tijdelijke vergunning teeltondersteunende voorzieningen (aardbeienkassen onder plastic stellingen).** Vooruitlopend op de definitieve bestemming voor glastuinbouw is door het college van de gemeente Lingewaard op 30 oktober 2018 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor de bouw van aardbeienstellingen onder plastic kappen voor een periode van 10 jaar. Op basis van het nieuwe bestemmingsplan zijn teeltondersteunende voorzieningen toegestaan op 50 meter afstand van woningen en woonbestemmingen. Dit blijft ongewijzigd ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan en is in het vast te stellen bestemmingsplan verduidelijkt in de toelichting en op de verbeelding. Op de verbeelding is hiervoor de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – teeltondersteunende voorzieningen’ opgenomen.

- **Overige aanpassingen.** Naar aanleiding van enkele zienswijzen en ambtshalve wijzigingen is tekst geactualiseerd of aangevuld.

Waarnaar is gekeken, maar wat niet is gewijzigd:

- **Aanleiding bestemmingsplan**. Op 15 augustus 2019 heeft de exploitant van de percelen behorende bij Clivia 4 in Huissen (aardbeienteler), hierna te noemen ‘initiatiefnemer I’ (grondeigenaar) een principeverzoek ingediend voor de realisatie van glastuinbouw. Het college heeft hierover op 12 november 2019 (ZS-122331) een positief principebesluit genomen. Het huidige bestemmingsplan ‘Bergerden’ (vastgesteld op 4 februari 2016) laat glastuinbouw toe, maar hierop is een functieaanduiding voor gefaseerde ontwikkeling van toepassing. Volgens dit bestemmingsplan mogen op deze percelen glastuinbouwbedrijven worden gevestigd indien de gronden gelegen ten zuiden van de Bergerdensestraat met de bestemming ‘Agrarisch-Glastuinbouw 1’ volledig in gebruik zijn genomen ten behoeve van glastuinbouw. Aan de voorwaarden voor de wijzigingsbevoegdheid kan nu niet worden voldaan. Daarom is een bestemmingsplanherziening noodzakelijk om de realisatie van glastuinbouw op dit perceel alsnog mogelijk te maken. De huidige ruimtelijke en economische inzichten leiden ertoe dat de gefaseerde ontwikkeling kan worden losgelaten. Het concrete verzoek tot herziening van het bestemmingsplan past weliswaar niet in de voorgestane fasering, maar wel binnen de beoogde ontwikkeling van het gebied: te weten realisatie van glastuinbouw. Dit is op 20 december 2021 nogmaals vastgelegd in de Gebiedsvisie NEXTgarden. Bergerden is aangewezen als intensiveringsgebied binnen NEXTgarden. Het verzoek past binnen de ambitie van de gemeente Lingewaard om het intensiveringsgebied Bergerden te ontwikkelen voor glastuinbouw. Daarom is medewerking verleend aan deze ontwikkeling.

- **Belangenafweging.** Vanuit een aantal bewoners rondom het beoogde plangebied komt naar voren dat de ontwikkeling tot glastuinbouw (eigenlijk) niet gewenst is. Sommigen hebben aangegeven te weten dat dit gebied vanaf 2001 beoogd is als glastuinbouwontwikkelingsgebied, maar geven aan dat zij niet hadden verwacht dat er zo veel lichthinder, verkeersoverlast e.d. zou worden ervaren.

  De bewoners geven aan dat er burgerwoningen zijn in het gebied. De woningen aan de Hoge Woerd, Rosa en de Bergerdensestraat zijn niet allemaal 'nieuwe' woningen. Het betreft voornamelijk woningen die eerder als bedrijfswoning hebben gefunctioneerd en/of waarbij gebruik is gemaakt van het functieveranderingsbeleid. In de loop der jaren zijn hier (bedrijfs-)woningen als 'Wonen' bestemd in het bestemmingsplan. Hiervoor zijn planologische procedures doorlopen. Met deze bestemming is aangesloten bij de manier van bestemmen in het buitengebied van Lingewaard. In de planregels is geregeld wat hier wel en niet mag. Zo is er geregeld dat een woning uitsluitend herbouwd mag worden op de bestaande locatie binnen het bestemmingsvlak. Het doel hiervan is dat er voldoende afstand is ten opzichte van andere percelen en dat er gewoond kan worden in de (voormalige bedrijfs-)woningen, maar dat deze niet te beperkend zijn ten opzichte van de omliggende agrarische (glastuinbouw)activiteiten.

  In de zienswijzen is door omwonenden alsnog een gefaseerde ontwikkeling voorgesteld. In het voorstel wordt eerst het zuidelijke gedeelte van glastuinbouwontwikkelingsgebied Bergerden bebouwd en als laatste het plangebied 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat'. In principe begrijpelijk, maar inmiddels niet meer passend in de huidige visie voor dit gebied. Wanneer er een vraag is naar het ontwikkelen van glastuinbouw, dan wil de gemeente hierop kunnen inspelen. Dat is nu aan de orde. De huidige ruimtelijke en economische inzichten leiden ertoe dat de gefaseerde ontwikkeling kan worden losgelaten. Op 1 maart 2018 is in het bestuurlijk overleg van de gemeente Lingewaard aangegeven dat het volledige concentratiegebied, zoals opgenomen op de visiekaart behorende bij de 'Structuurvisie Lingewaard 2012-2022' kan worden ontwikkeld. De gemeenteraad heeft dit op 20 december 2021 bevestigd door de Gebiedsvisie NEXTgarden vast te stellen.

- **Participatie.** Omwonenden geven aan dat zij graag voor terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan geïnformeerd waren over dit plan. In voorliggend geval is ervoor gekozen om omwonenden te informeren op het moment van de wettelijke inzagetermijn. Dit had er vooral mee te maken dat vooraf niet verwacht werd dat het plan op zoveel bezwaren zouden komen, aangezien er glastuinbouw bestemd wordt in een glastuinbouwgebied. Het sluit wellicht qua participatie niet aan bij wat de voorkeur is van omwonenden, maar desondanks hebben zij de mogelijkheid gehad om een zienswijze in te dienen en zijn dus in beginsel niet benadeeld door deze afweging. Het heeft ertoe geleid dat er tussen ontwerp en vaststelling van dit bestemmingsplan bijeenkomsten en extra gesprekken zijn gevoerd met omwonenden. Alle zienswijzen zijn meegewogen in de besluitvorming.

- **Landschappelijke inpassing.** Het landschappelijk inpassen van de glastuinbouw is een sterke wens vanuit de indieners van zienswijzen en omwonenden. In het voorliggende geval ligt het echter niet voor de hand om te verplichten dat het plangebied landschappelijk wordt ingepast. Er is geen beleidskader voor het landschappelijk inpassen van kassen binnen de gemeente Lingewaard. Andere kassen in het gebied zijn ook niet verplicht landschappelijk ingepast. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Daarmee is het glastuinbouwontwikkelingsgebied als groter geheel landschappelijk ingepast in haar omgeving.

- **Verkeerskundige inrichting Bergerdensestraat.** Door bewoners rondom het beoogde plangebied zijn foto's aangeleverd van de situatie op de Bergerdensestraat. De (verkeerskundige) inrichting van de Bergerdensestraat valt buiten de reikwijdte van het voorliggende bestemmingsplan, maar dat neemt niet weg dat het een aandachtspunt is bij toekomstige visievorming voor dit plangebied.

- **M.e.r.-beoordeling / milieuaspecten.** Het college van B&W heeft vóór de publicatie van het ontwerpbestemmingsplan een besluit genomen op de vormvrije m.e.r.-beoordeling. Het college heeft destijds besloten dat het doorlopen van een m.e.r.-procedure niet noodzakelijk is. Het bestemmingsplan is gewijzigd vastgesteld naar aanleiding van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen. De wijzigingen hebben onder andere tot gevolg dat het bruto-oppervlak glastuinbouw is bijgesteld van circa 20,4 ha naar

circa 19 ha. De wijzigingen leiden niet tot nieuwe inzichten of gewijzigde conclusies met betrekking tot de milieueffecten van het planvoornemen. Het nemen van een nieuw besluit is daarom niet noodzakelijk.

- **Stookemissies / -wkk.** De gemeente neemt al geruime tijd een actieve rol aan in de verduurzaming van het glastuinbouwgebied Bergerden. Er wordt onderzoek verricht naar een duurzame energiemix voor het gehele glastuinbouwgebied Bergerden, waarbij sprake dient te zijn van een economisch uitvoerbare business-case. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren en het gebruik van een specifieke energiebron via een ruimtelijke procedure af te dwingen.

  Op dit moment is er nog geen concreet bouwplan aanwezig, waardoor in het stikstofonderzoek uitgegaan wordt van een worst-case benadering van de mogelijke stikstofrelevante activiteiten op een hedendaags, regulier glastuinbouwbedrijf. Het is mogelijk dat bij de toekomstige concretisering van het bouwplan wordt gekozen voor een gasgestookte middelgrote stookinstallatie voor verwarming van de kassen. Voor verwarming met een gasgestookte installatie is op dit moment beperkt ontwikkelruimte voor wat betreft het aspect stikstof. Omdat sprake is van nieuwbouw, zijn er innovatieve alternatieven en kas-concepten beschikbaar en in ontwikkeling. Het bestemmingsplan is gezien voorgaande uitvoerbaar, maar de mogelijkheden voor gasgestookte verwarming zijn niet onbeperkt. Wanneer de initiatiefnemer een aanvraag voor een gasgestookte installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen en de meest recente vereisten op het gebied van natuurbescherming (stikstof).

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 zijn de ingediende zienswijzen samengevat en beantwoord. De namen en adresgegevens van particulieren die een zienswijze naar voren hebben gebracht, worden vanwege de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) niet openbaar gemaakt. In hoofdstuk 3 zijn de ambtshalve wijzigingen opgenomen, in hoofdstuk 4 is de conclusie beschreven en in hoofdstuk 5 staat een toelichting met betrekking tot wettelijke termijnen.

2. Zienswijzen

In dit hoofdstuk zijn de naar voren gebrachte zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan samengevat en beantwoord. Persoonsgegevens (naam, adres, etc.) zijn vertrouwelijk. Deze kunt u wel inzien bij de gemeente.

In een aantal ingediende zienswijzen zijn vrij veel overeenkomsten qua inhoud. Om die reden is gebruik gemaakt van verwijzingen en aanvullingen.

Zaaknummer gemeente	*Nummer zienswijze in deze reactienota*	*Datum ingediend*	*Datum ontvangen*
289547	Zienswijze 1	17-04-2021	19-04-2021
290134	Zienswijze 2	19-04-2021	19-04-2021
290187	Zienswijze 3	18-04-2021	20-04-2021
290478	Zienswijze 4	20-04-2021	21-04-2021
290581	Zienswijze 5	19-04-2021	20-04-2021
290586	Zienswijze 6	19-04-2021	20-04-2021
290590	Zienswijze 7	19-04-2021	20-04-2021
290591	Zienswijze 8	19-04-2021	20-04-2021
290592	Zienswijze 9	20-04-2021	20-04-2021
290595	Zienswijze 10	18-04-2021	20-04-2021
365624	Zienswijze 11 (deel 1)	30-12-2021	04-01-2022
485129	Zienswijze 11 (deel 2)	04-09-2022	07-09-2022

Zienswijze 1

Zienswijze 1 is ontvangen op 19 april 2021. Deze zienswijze is ingediend door een bewoner van de Hogewoerd in Huissen (*hierna: reclamant*).

Inhoud

1. Reclamant geeft aan dat hij al 25 jaar in dit gebied woont en het ontwerpbestemmingsplan rauw op zijn dak valt. De agrarische kavels van de boer hebben een agrarische bestemming, waarop geen glastuinbouw is toegestaan. De situatie die hij destijds aantrof (weilanden met koeien) was hiermee in overeenstemming. Dat er een paar jaren geleden een tijdelijke vergunning werd verleend voor de boogkassen werd als vervelend ervaren, maar het zou tijdelijk zijn. De dreiging die nu ervaren wordt van tuinbouwkassen van 7 meter hoog tegen de kavel van reclamant aan op slechts 20 meter van de woning wordt reclamant te veel.
2. Geluid. Na enige tijd naast de boogkassen te leven valt reclamant het volgende op:
   - communicatiegeluiden tussen de werknemers.
   - tijdens de weken van het hakselen van het oude gewas (maand september/oktober) wordt reclamant gek van het enorme geluid van de machine. Reclamant geeft aan dat je dan onmogelijk buiten kunt zitten.
   - geluiden van de heftrucks en karretjes en het geluid van lossen van goederen.

   Mogelijk is dat zo duidelijk hoorbaar, omdat het pad waarop het transport plaatsvindt aan de binnenkant naast de gevel loopt. De gevel grenst aan de kavel van reclamant.
3. Spuiten met gewasbeschermingsmiddelen.
   a. In het voorgenomen plan wordt weliswaar vermeld dat de afstand voldoende is voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen, echter een incident in 2020 leerde dat wanneer de beluchtingsramen open blijven er een onhoudbare situatie is door de stank. Reclamant geeft aan dat dit de bewoners verderop de Hogewoerd overkwam.
   b. In het plan staat dat een afstand van 25 meter vanaf een kas tot aan een woning aanvaardbaar wordt geacht. Die afstand van 25 meter wordt aangehouden als een veilige afstand. Van deze afstand kan worden afgeweken als er een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden geborgd (zie paragraaf 4.2 van het bestemmingsplan). Reclamant verzoekt om uitleg en inzage in de resultaten van het locatie specifieke onderzoek wat hiertoe moest worden verricht.
   c. Reclamant vraagt zich af of er toch een m.e.r.-rapportage noodzakelijk is. Overigens plaatst reclamant hierbij ook de opmerking dat de afstand tussen teeltondersteunende voorzieningen (de huidige boogkassen) en de woning zelfs 50 meter moet bedragen. De woning van reclamant staat op 20 meter.
4. Afstand tot de woning. De afstand tussen de woning van reclamant en de voorgenomen kas bedraagt 20 meter. Volgens het voorgenomen plan voldoet het. Die beleving is er bij reclamant absoluut niet. Wanneer er gekeken wordt naar de boogkassen van 2,5 tot 3 meter hoog die er nu staan en er wordt 4,5 meter opgeteld (immers de tuinbouwkassen van glas hebben een hoogte van 7 meter), dan krijgt reclamant de kriebels. Naast het zicht op die enorme strakke wand van 7 meter, geeft het een enorme schaduw in de tuin van reclamant. Vooral in het voor- en najaar zal de lichtinval aanmerkelijk minder zijn. De planten en struiken in de tuin gaan hieronder lijden stelt reclamant.
5. Het woongenot. Reclamant geeft aan dat bovenstaande punten ernstige inbreuk op zijn woongenot kan betekenen. Toen drie jaren geleden de boogkassen werden gebouwd met een tijdelijke toestemming, had reclamant het gevoel dat dit tijdelijk zou zijn. Daarbij kwam het verhaal van de ondernemer dat ze slechts verlegen zaten om boogkassen, omdat de aardbeien in de zomer niet in de kassen groeien en ze dus een manier zochten om door het jaar heen een constante aanvoer van aardbeien aan hun afnemers te kunnen bieden. Inmiddels kijkt reclamant tegen een grijze wand aan die weliswaar met groen is beplant en zo iets vriendelijker is geworden. Echter, het maakt de pijn er niet minder om en reclamant mist de weilanden met de koeien. Nu is het plan er om tuinbouwkassen te bouwen met zeven meter strak glas. Reclamant geeft aan dat dit niet te doen is.
6. Het financiële aspect. De economische waarde zal een stuk minder worden. Het pand in een groene omgeving met zelfs de koeien voor de deur of in plaats daarvan met een strakke hoge kas van 7 meter hoog op slechts 20 meter van de gevel zal een aanmerkelijk verschil zijn. Dat betekent een flinke schadepost.

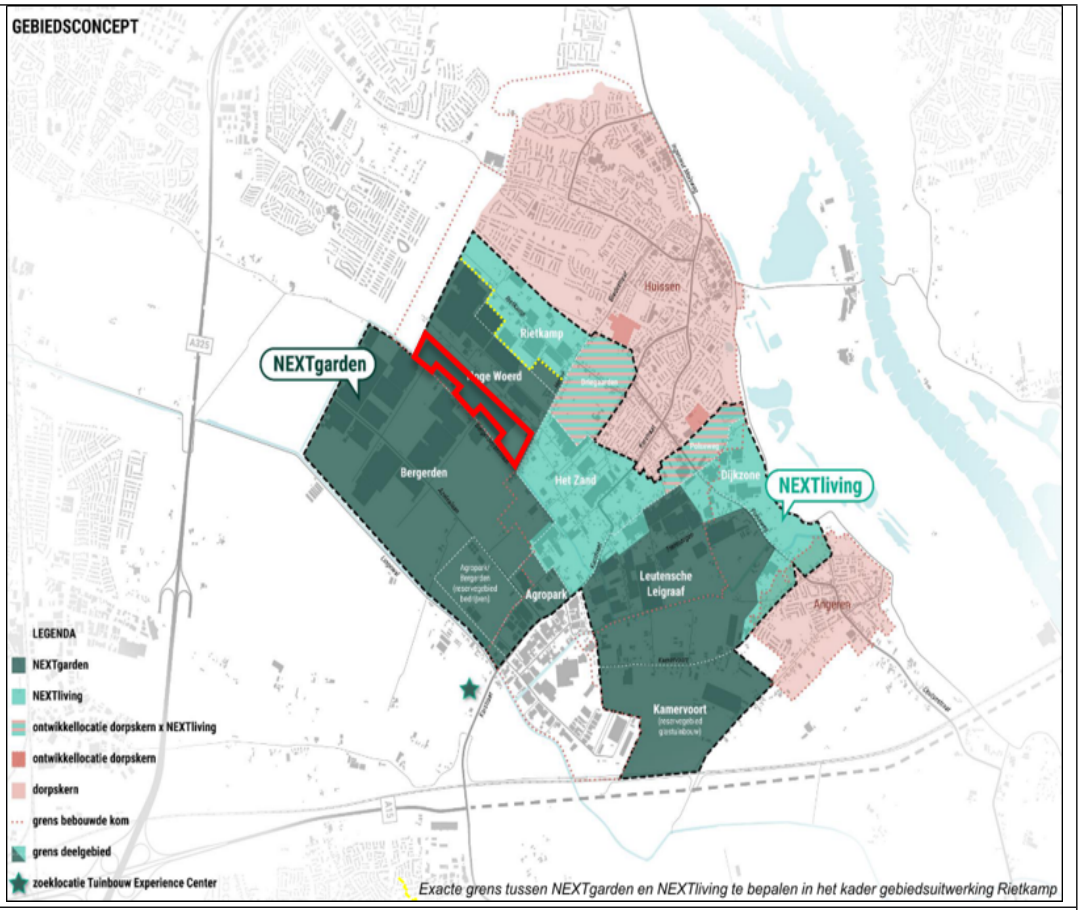
7. Reclamant geeft aan dat hij op basis van de bovenstaande punten bezwaar heeft tegen het ontwerp bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. Naar aanleiding van het voorgaande verzoekt hij met inachtneming van zijn zienswijze het ontwerp bestemmingsplan niet vast te stellen en vraagt om van de verdere procedure op de hoogte te worden gehouden.

Reactie door gemeente

1. Voor het gebied Bergerden wordt vanuit meerdere overheidslagen gestuurd op de ruimtelijke ontwikkeling van de glastuinbouwsector. Er is een historische beleidsanalyse uitgevoerd, waaruit valt op te merken dat Bergerden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau al geruime tijd is aangewezen als glastuinbouwconcentratiegebied. Het gebied Bergerden behoort tot het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden. In dit gebied staat de ontwikkeling van glastuinbouw centraal. In het gebied NEXTgarden zijn inmiddels ruim 70 glastuinbouwondernemers actief op een glasareaal van zo’n 180 hectare. De hieronder opgenomen lijst is geen limitatieve opsomming, maar geeft een beeld van de opeenvolging van besluiten en de consistentie van het ruimtelijk beleid voor dit plangebied. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid in de afgelopen decennia.

1991	In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend.
2001	In de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening (2001) is het gebied Bergerden concreet aangewezen als ontwikkellocatie voor glastuinbouw (paragraaf C10 Landbouw, pagina 79). Bergerden is aangewezen met als doel ruimte te bieden: - voor de (her)vestiging van tuinbouwbedrijven die moesten vertrekken uit de Waalsprong bij Nijmegen (Knooppunt Arnhem Nijmegen). In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend; - voor tuinbouwbedrijven die zich vanuit het extensiveringsgebied in Huissen wilden vestigen op een toekomstbestendige locatie; - voor de vestiging van bedrijven elders uit het land (bijvoorbeeld uit het Westland). Ook vóór de aanwijzing van Bergerden als glastuinbouwconcentratiegebied, bestond het gebied tussen Huissen en Bergerden uit kleinere en grotere (glas)tuinbouwbedrijven.
2002	Op 12 september 2002 is door de gemeenteraad van Bemmel het bestemmingsplan ‘Bergerden’ vastgesteld. In dit plan wordt de eerste aanzet gedaan voor de ontwikkeling van glastuinbouw ten noorden en zuiden van de Bergerdensestraat. Het bestemmingsplan maakt een rechtstreekse glastuinbouwbestemming mogelijk voor de eerste glastuinbouwbedrijven en de uitbreiding van het concentratiegebied ten zuiden van de Bergerdensestraat. Om vooruit te lopen op verdere ontwikkeling van het glastuinbouwgebied zijn voor een diverse percelen, waaronder de percelen ten noorden van de Bergerdensestraat, uit te werken bestemmingen opgenomen. Het bestemmingsplan vormt de planologische voorbereiding op verdere doorontwikkeling van glastuinbouwpercelen en het creëren van een glastuinbouwconcentratiegebied dat gevuld wordt met glastuinbouwbedrijven.
2005	Op 29 juni 2005 hebben Provinciale Staten van Gelderland het gebied Bergerden opnieuw aangewezen als concentratiegebied voor de nieuwvestiging van glastuinbouw. De provincie kiest voor een blijvend sterke concentratie van glastuinbouw in het concentratiegebied Huissen-Bemmel. Dit gebied is ten opzichte van Streekplan 1996 vergroot met het gebied 'Kamervoort' nu de begrenzing van Bergerden en de ligging van de Betuwespoorlijn exact bekend zijn. In de rechtsopvolgers van het Streekplan en de Omgevingsverordening heeft de provincie het beleid om Bergerden te ontwikkelen voor glastuinbouw tot op heden (2023) steeds bestendigd. Glastuinbouw krijgt voorrang in glastuinbouwgebieden en zij krijgen ruimte mogelijkheden voor uitbreiding.

2016	Op 4 februari 2016 heeft de gemeenteraad van Lingewaard een nieuw bestemmingsplan vastgesteld voor Bergerden. Voor het grootste gedeelte van het gebied is dit plan momenteel (2023) het vigerend bestemmingsplan. Aanleiding voor het opstellen betrof de actualisatieplicht voor bestemmingsplannen. In dit bestemmingsplan is de ruimtelijke ambitie om Bergerden te ontwikkelen als glastuinbouwgebied opnieuw vastgelegd. In het bestemmingsplan 'Bergerden' zijn de gronden bestemd voor het uitoefenen van glastuinbouwbedrijven en agrarisch grondgebruik. Niet het gehele gebied heeft in 2016 een rechtstreekse glastuinbouwbestemming gekregen. In het bestemmingsplan is de keuze gemaakt om een fasering aan te brengen in de ontwikkeling van het gebied, waarbij eerst de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat zouden worden ontwikkeld. In verband met deze fasering heeft een gedeelte van de gronden een wijzigingsbevoegdheid gekregen voor de ontwikkeling van glastuinbouw, waarbij de gefaseerde ontwikkeling als voorwaarde is opgenomen. Het plangebied van het voorliggend bestemmingsplan is in het bestemmingsplan 'Bergerden' voorzien van de specifieke functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – gefaseerde ontwikkeling'. Er is voor deze gronden geen rechtstreekse planologisch-juridische mogelijkheid tot het bouwen van glastuinbouwkassen opgenomen. Het college van B&W is bevoegd om voor deze gronden de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf toe te staan, onder de voorwaarden dat de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig zijn ontwikkeld en in gebruik zijn genomen ten behoeve van glastuinbouw. Door destijds wel de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw 2' op te nemen is duidelijk gemaakt dat het gebied nog altijd werd beoogd voor de realisatie van glastuinbouw. Het doel is al die tijd geweest om het volledige gebied op termijn in te zetten voor glastuinbouw.
2018	Vooruitlopend op de definitieve bestemming voor glastuinbouw is door de gemeente Lingewaard op 30 oktober 2018 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor de bouw van aardbeienstellingen onder plastic kappen voor een periode van 10 jaar.
2020	Op 20 december 2021 is met de vaststelling van de strategische visie en de gebiedsvisie NEXTgarden het beleid voor het gebied NEXTgarden geactualiseerd. Hierin is het doorontwikkelen van Bergerden als intensiveringsgebied vastgelegd. Het onderhavige plangebied valt binnen het gebied Bergerden en maakt deel uit van NEXTgarden.

	
2021	In 2021 waren nog niet alle gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig ontwikkeld en in gebruik genomen, maar lag er wel een concreet principeverzoek om op het nu voorliggende plangebied, ten noorden van de Bergerdensestraat, glastuinbouw te gaan ontwikkelen. De gemeente Lingewaard was reeds bezig met de voorbereiding van de Gebiedsvisie NEXTGarden, waarin de volledige ontwikkeling van Bergerden wordt beoogd en fasering wordt losgelaten. Aangezien het plangebied onderdeel uitmaakt van het provinciale en gemeentelijke concentratiegebied voor glastuinbouw en ook past in de al jarenlang beoogde functie voor dit gebied, heeft het college op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat'.
2021	De gemeenteraad heeft op 20 december 2021 de Strategische Visie NEXTgarden en de Gebiedsvisie NEXTgarden vastgesteld. In deze twee visiedocumenten heeft de gemeente Lingewaard de ambities en de beoogde ruimtelijke consequenties van deze ambities vastgelegd. In de Gebiedsvisie wordt Bergerden volledig ingezet op glastuinbouw (zie paragraaf 3.3.2). Er is voor de ontwikkeling van het intensiveringsgebied geen fasering opgenomen in de Gebiedsvisie NEXTgarden.
2023	Op 11 mei 2023 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Lingewaard aangenomen. In deze visie wordt het gebied als NEXTGarden gezien als "Regionale Hotspot voor Land- en Tuinbouwinnovatie" en is het gebied aangewezen voor glastuinbouw (zie ook paragraaf 3.3.1).

2. Reclamant verwijst naar de boogkassen die momenteel in gebruik zijn binnen het plangebied. Deze boogkassen zijn op 30 oktober 2018 vergund door middel van een tijdelijke vergunning. Reclamant geeft aan dat sprake is van geluiduitstraling vanuit deze bestaande teeltondersteunende voorzieningen. Voor de verleende vergunning voor het aanleggen en gebruiken van teeltondersteunende voorzieningen is echter een aparte ruimtelijke procedure doorlopen. Wanneer overlast wordt ervaren naar aanleiding van de betreffende bedrijfsactiviteiten, kan melding worden gedaan bij de gemeente Lingewaard.

In het nu voorliggende bestemmingsplan wordt niet het geluid van de tijdelijke vergunning beoordeeld, maar de mogelijkheden binnen de beoogde ontwikkeling qua bestemming ‘Agrarisch-Glastuinbouw 2’. Voor dit bestemmingsplan is het van belang dat er getoetst wordt aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving qua geluid voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Zo is onderzocht of er sprake kan zijn van geluidoverlast door de beoogde ontwikkeling zoals opgenomen in het bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. Er is beoordeeld wat het effect is van de beoogde ontwikkeling op omliggende geluidgevoelige objecten. In de toelichting van het bestemmingsplan onder *paragraaf 4.4 Geluid* staat nadere uitleg. De conclusie van de beoordeling in het kader van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is dat het aspect geluid geen belemmering is.

3. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Het ontwerpbestemmingsplan maakt het oprichten en gebruiken van teeltondersteunende voorzieningen mogelijk. Daarbij is de bepaling opgenomen dat open teelt, al dan niet voorzien van teeltondersteunende voorzieningen, niet is toegestaan binnen 50 meter tot de bestemmingsgrens van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies. Om voor omwonenden en de ondernemer inzichtelijk te maken voor welke percelen teeltondersteunende voorzieningen planologisch worden toegestaan, is de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – teeltondersteunende voorzieningen’ opgenomen. De verbeelding en de regels van het bestemmingsplan zijn hierop aangepast. Afwijken van de afstand van 50 meter kan, als wordt aangetoond dat het gebruik niet leidt tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat of van het verblijfsklimaat van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies. Met deze regeling in het bestemmingsplan wordt een goed woon- en leefklimaat gewaarborgd en wordt voldaan aan geldende wetgeving. Het incident waarnaar wordt verwezen doet daaraan niets af. Ongeacht welk bedrijf zich hier vestigt, zal het nu en in de toekomst moeten voldoen aan geldende (milieu-)regels. Wanneer overlast wordt ervaren naar aanleiding van de betreffende activiteiten met betrekking tot de tijdelijke vergunning, kan melding worden gedaan bij de gemeente Lingewaard.
   b. Reclamant verwijst naar een locatiespecifiek onderzoek. Dat is op dit moment niet aan de orde. In het bestemmingsplan is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen om eventueel af te wijken van de afstand van 25 meter, mits een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd. Op het moment dat een concrete aanvraag wordt ingediend, waarbij wordt gevraagd om af te wijken van de richtafstand, is één van de voorwaarden dat de initiatiefnemer een locatiespecifiek onderzoek moet aanleveren. Een dergelijke aanvraag met bijbehorend locatiespecifiek onderzoek kan worden ingediend na inwerkingtreding van het bestemmingsplan.
   c. In het Besluit milieueffectrapportage (hierna te noemen: ‘Besluit m.e.r.’) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Op grond van het *Besluit milieueffectrapportage, bijlage D, onderdeel 9* geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor vestiging van een glastuinbouwgebied van 50 hectare of meer. De beoogde ontwikkeling blijft ruim onder deze drempelwaarde, want het gaat hier om circa 19 hectare glastuinbouw. Daarom kan voor de m.e.r.-beoordeling worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen nadelige gevolgen voor het milieu zijn. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure is daarom niet noodzakelijk. Hiervoor is een besluit genomen door het college op 18 februari 2021 (zaaknummer ZS-254984). De nieuwe stikstofonderzoeken die in 2023 zijn uitgevoerd hebben niet geleid tot een wijziging op bovenstaande conclusie(s). De afstanden die vanuit de milieuwetgeving en jurisprudentie worden gesteld zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan leidend.

4. Naar aanleiding van de zienswijze(n) is een schaduwstudie uitgevoerd naar de effecten van de oprichting van glastuinbouwkassen voor schaduw op de gevels van woningen en op tuinen. Er bestaan geen wettelijke normen en eisen ten aanzien van bezonning voor bebouwing. Aan de toelichting van het vast te stellen bestemmingsplan is een paragraaf ‘Schaduw en bezonning’ toegevoegd waarin de belangenafweging is gemaakt omtrent schaduw en bezonning in relatie tot de voorgenomen glastuinbouwontwikkeling. De schaduwstudies zijn toegevoegd als bijlage bij de toelichting. Het belang van reclamant is meegewogen in *paragraaf 4.16 van de toelichting* van het bestemmingsplan. De schaduwwerking geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5. en 6. Voor zover reclamant van mening is dat er sprake is van een waardedaling van eigendom(men) vanwege het nu voorliggende bestemmingsplan, biedt de Wet ruimtelijke ordening (Wro) de mogelijkheid om binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan een aanvraag om een tegemoetkoming in planschade bij de gemeente in te dienen. Meer informatie is te vinden op de gemeentelijke website onder de zoekterm ‘planschade’.

7. Indieners van een zienswijze ontvangen na behandeling in het college van burgemeester en wethouders de concept-reactienota en worden geïnformeerd over de mogelijkheid om in te spreken tijdens de Inforonde van de gemeenteraad. Na behandeling van het bestemmingsplan en de reactienota door de gemeenteraad, ontvangen de indieners van een zienswijze de definitieve reactienota met daarbij de publicatie van ter inzagelegging van de vastgestelde stukken. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt via het Gemeenteblad en het Gemeentenieuws van Lingewaard.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze reactienota.

Zienswijze 2

Zienswijze 2 is ontvangen op 19 april 2021. Deze zienswijze is ingediend door een bewoner van de Hogewoerd in Huissen (*hierna: reclamant*).

Inhoud

1. Reclamant geeft aan dat hij eigenaar is van een woning aan de Hogewoerd in Huissen en dat deze woning tijdelijk wordt verhuurd met het doel om het in de toekomst zelf in gebruik te gaan nemen. Reclamant stelt dat huurders zijn achteruitgegaan in hun woongenot en minder huur willen gaan betalen. Huurders voeren als argumenten aan:
2. Geluid. Geschreeuw, hakselen, heftrucks, karretjes, laden en lossen, uitzicht.
3. Gewasbeschermingsmiddelen.
    - Waarom geen nieuw m.e.r.-beoordelingsbesluit? Oude is al verjaard.
    - Incident 2019 bewoners werden uit huis gejaagd door stank.
    - Afstand tussen teeltondersteunende voorzieningen (de huidige boogkassen) en de woning zelfs 50 meter moeten bedragen. De woning van reclamant staat op 20 meter afstand.
4. Afstand tot de woning.
    - De afstand tussen de woning van reclamant en de voorgenomen kas bedraagt 20 meter.
    - Huidige boogkassen hebben een hoogte van 2,5 tot 3 meter. De kassen in de toekomst krijgen een minimale hoogte van 7 meter. Reclamant stelt dat dit betekent dat reclamant tegen een enorme wal van glas gaat aankijken met heel veel schaduw in zijn tuin.
5. Financiële aspect.
    - Reclamant stelt dat de woning in de waarde is gedaald door de boogkassen en dat dit in de toekomst met de glazen kassen nog meer zal dalen.
    - Reclamant stelt dat de huurinkomsten zijn gedaald in verband met het veranderen van de situatie.
6. Opmerkingen.
    - Waarom geen exploitatieplan vast te stellen door de gemeenteraad?
    - Waarom geen nieuw m.e.r.-beoordelingsbesluit nemen, de oude is gedateerd?
    - Rare situatie: reclamant zit in een glastuinbouwgebied, maar geen glas gebouwd.
    - Is aanpassing naar het nu geldende bestemmingsplan wel in alle openbaarheid verlopen? Of was het een collegebesluit?
7. Toekomst. Met het oog op de toekomst, was het de bedoeling van reclamant om zijn oude dag te slijten in zijn/hun ouderlijk huis. Compacter wonen, gelijkvloers met weilanden om zich heen. Dat plan is nu totaal verstoord, de woning heeft zijn aantrekkelijkheid verloren. Reclamant geeft aan in de toekomst totaal ingesloten te worden door een wal van glas pal voor zijn neus.
8. Reclamant geeft aan dat hij op basis van de bovenstaande punten bezwaar heeft tegen het ontwerp bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. Naar aanleiding van het voorgaande verzoekt hij met inachtneming van zijn zienswijze het ontwerp bestemmingsplan niet vast te stellen en vraagt om van de verdere procedure op de hoogte te worden gehouden.

Reactie door gemeente

1. Hiervan is kennisgenomen.

2. Reclamant verwijst naar de boogkassen die momenteel in gebruik zijn binnen het plangebied. Deze boogkassen zijn op 30 oktober 2018 vergund door middel van een tijdelijke vergunning. Reclamant verwijst naar geschreeuw, hakselen, heftrucks, karretjes, uitzicht, laden en lossen. Voor de verleende tijdelijke vergunning voor het aanleggen en gebruiken van teeltondersteunende voorzieningen is een aparte ruimtelijke procedure doorlopen. Wanneer overlast wordt ervaren naar aanleiding van de betreffende bedrijfsactiviteiten, kan melding worden gedaan bij de gemeente Lingewaard.

   In het nu voorliggende bestemmingsplan wordt niet het geluid van de tijdelijke vergunning beoordeeld, maar de mogelijkheden binnen de beoogde ontwikkeling qua bestemming ‘Agrarisch-Glastuinbouw 2’. Voor dit bestemmingsplan is het van belang dat er getoetst wordt aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving qua geluid voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Zo is onderzocht of er sprake

kan zijn van geluidoverlast door de beoogde ontwikkeling zoals opgenomen in het bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. Er is beoordeeld wat het effect is van de beoogde ontwikkeling op omliggende geluidgevoelige objecten. In de toelichting van het bestemmingsplan onder *paragraaf 4.4 Geluid* staat nadere uitleg. De conclusie van de beoordeling in het kader van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is dat het aspect geluid geen belemmering is.

3. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. In het Besluit milieueffectrapportage (hierna te noemen: ‘Besluit m.e.r.’) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Op grond van het *Besluit milieueffectrapportage, bijlage D, onderdeel 9* geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor vestiging van een glastuinbouwgebied van 50 hectare of meer. De beoogde ontwikkeling blijft ruim onder deze drempelwaarde, want het gaat hier om circa 19 hectare glastuinbouw. Daarom kan voor de m.e.r.-beoordeling worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen nadelige gevolgen voor het milieu zijn. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure is daarom niet noodzakelijk. Hiertoe is concreet een besluit genomen door het college op 18 februari 2021. De nieuwe stikstofonderzoeken die in 2023 zijn uitgevoerd hebben niet geleid tot een wijziging op bovenstaande conclusie(s). De afstanden die vanuit de milieuwetgeving en jurisprudentie worden gesteld zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan leidend.
   b. Reclamant verwijst naar een incident uit 2020 met betrekking tot het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij het gebruik van de tijdelijke kassen. Voor het voorliggende bestemmingsplan is het van belang dat er getoetst wordt aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving qua spuitzones voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Wanneer overlast wordt ervaren naar aanleiding van de betreffende activiteiten met betrekking tot de tijdelijke vergunning, kan melding worden gedaan bij de gemeente Lingewaard.
   c. Het ontwerpbestemmingsplan maakt het oprichten en gebruiken van teeltondersteunende voorzieningen mogelijk. Daarbij is de bepaling opgenomen dat open teelt, al dan niet voorzien van teeltondersteunende voorzieningen, niet is toegestaan binnen 50 meter tot de bestemmingsgrens van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies. Om voor omwonenden en de ondernemer inzichtelijk te maken voor welke percelen teeltondersteunende voorzieningen planologisch worden toegestaan, is de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – teeltondersteunende voorzieningen’ opgenomen. De verbeelding en de regels van het bestemmingsplan zijn hierop aangepast. Afwijken van de afstand van 50 meter kan, als wordt aangetoond dat het gebruik niet leidt tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat of van het verblijfsklimaat van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies. Met deze regeling in het bestemmingsplan wordt een goed woon- en leefklimaat gewaarborgd en wordt voldaan aan geldende wetgeving. Het incident waarnaar wordt verwezen doet daaraan niets af. Ongeacht welk bedrijf zich hier vestigt, zal het nu en in de toekomst moeten voldoen aan geldende (milieu-)regels.

4. Naar aanleiding van de zienswijze(n) is een schaduwstudie uitgevoerd naar de effecten van de oprichting van glastuinbouwkassen voor schaduw op de gevels van woningen en op tuinen. Er bestaan geen wettelijke normen en eisen ten aanzien van bezonning voor bebouwing. Aan de toelichting van het vast te stellen bestemmingsplan is een paragraaf ‘Schaduw en bezonning’ toegevoegd waarin de belangenafweging is gemaakt omtrent schaduw en bezonning in relatie tot de voorgenomen glastuinbouwontwikkeling. De schaduwstudies zijn toegevoegd als bijlage bij de toelichting. Het belang van reclamant is meegewogen in *paragraaf 4.16 van de toelichting* van het bestemmingsplan. De schaduwwerking geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5. Voor zover reclamant van mening is dat er sprake is van een waardedaling van eigendom(men) vanwege het nu voorliggende bestemmingsplan, biedt de Wet ruimtelijke ordening (Wro) de mogelijkheid om binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan een aanvraag om een tegemoetkoming in planschade bij de gemeente in te dienen. Meer informatie is te vinden op de gemeentelijke website onder de zoekterm ‘planschade’.

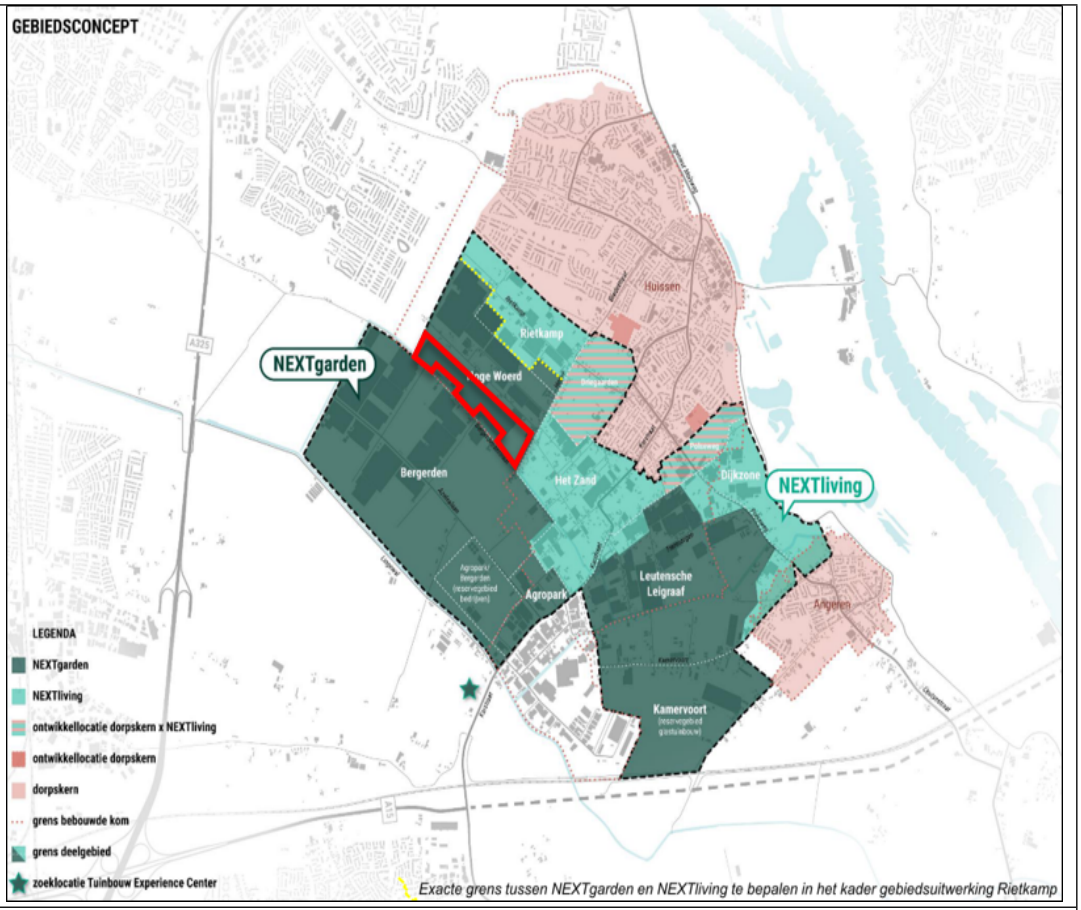
6. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

- Door reclamant is gevraagd waarom er geen exploitatieplan wordt vastgesteld door de gemeenteraad. De reden hiervoor is dat een exploitatieplan achterwege kan blijven als het kostenverhaal anderszins is verzekerd. Zoals aangegeven in *paragraaf 6.1 Plankosten in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat'*, zijn de kosten anderszins verzekerd. Een deel wordt verhaald bij de initiatiefnemer en een deel wordt gedekt uit de grondexploitatie Bergerden. Hiermee is de financieel economische uitvoerbaarheid van het plan aangetoond en hoeft de gemeenteraad geen exploitatieplan vast te stellen.
- Het college heeft een m.e.r.-beoordelingsbesluit genomen vlak voor de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan. Het m.e.r.-beoordelingsbesluit is van 18 februari 2021 en heeft samen met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegen van 11 maart 2021 tot en met 21 april 2021. Er is geen sprake van een gedateerd en/of verouderd m.e.r.-beoordelingsbesluit. De voorliggende wijzigingen van het bestemmingsplan (ambtshalve en naar aanleiding van de zienswijzen, zie hoofdstuk 3 en 4 van deze reactienota) leiden niet tot significant gewijzigde inzichten met betrekking tot de milieueffecten van het plan. De paragraaf "vormvrije m.e.r.-beoordeling" in de toelichting van het vast te stellen bestemmingsplan is aangevuld met een beknopte toelichting over de gewijzigde vaststelling. Het nemen van een nieuw m.e.r.-beoordelingsbesluit is niet noodzakelijk.
- Het perceel heeft momenteel de enkelbestemming 'Agrarisch-Glastuinbouw 2' met daarop een dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie 3' en functieaanduidingen voor 'grondgebonden veehouderij' en 'specifieke vorm van agrarisch – gefaseerde ontwikkeling'. Het huidige bestemmingsplan bevat een wijzigingsbevoegdheid om de realisatie van glastuinbouw mogelijk te maken. In het nu voorliggende vast te stellen bestemmingsplan is glastuinbouw positief bestemd en kan er met een vergunning glastuinbouw gerealiseerd worden.
- Het nu geldende bestemmingsplan 'Bergerden' is op 4 februari 2016 vastgesteld. Dit plan is volgens de geldende regels en procedures tot stand gekomen.

7. Voor het gebied Bergerden wordt vanuit meerdere overheidslagen gestuurd op de ruimtelijke ontwikkeling van de glastuinbouwsector. Er is een historische beleidsanalyse uitgevoerd, waaruit valt op te merken dat Bergerden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau al geruime tijd is aangewezen als glastuinbouwconcentratiegebied. Het gebied Bergerden behoort tot het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden. In dit gebied staat de ontwikkeling van glastuinbouw centraal. In het gebied NEXTgarden zijn inmiddels ruim 70 glastuinbouwondernemers actief op een glasareaal van zo'n 180 hectare. De hieronder opgenomen lijst is geen limitatieve opsomming, maar geeft een beeld van de opeenvolging van besluiten en de consistentie van het ruimtelijk beleid voor dit plangebied. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid in de afgelopen decennia.

1991	In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend.
2001	In de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening (2001) is het gebied Bergerden concreet aangewezen als ontwikkellocatie voor glastuinbouw (paragraaf C10 Landbouw, pagina 79). Bergerden is aangewezen met als doel ruimte te bieden: - voor de (her)vestiging van tuinbouwbedrijven die moesten vertrekken uit de Waalsprong bij Nijmegen (Knooppunt Arnhem Nijmegen). In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend; - voor tuinbouwbedrijven die zich vanuit het extensiveringsgebied in Huissen wilden vestigen op een toekomstbestendige locatie; - voor de vestiging van bedrijven elders uit het land (bijvoorbeeld uit het Westland).

	Ook vóór de aanwijzing van Bergerden als glastuinbouwconcentratiegebied, bestond het gebied tussen Huissen en Bergerden uit kleinere en grotere (glas)tuinbouwbedrijven.
2002	Op 12 september 2002 is door de gemeenteraad van Bemmel het bestemmingsplan ‘Bergerden’ vastgesteld. In dit plan wordt de eerste aanzet gedaan voor de ontwikkeling van glastuinbouw ten noorden en zuiden van de Bergerdensestraat. Het bestemmingsplan maakt een rechtstreekse glastuinbouwbestemming mogelijk voor de eerste glastuinbouwbedrijven en de uitbreiding van het concentratiegebied ten zuiden van de Bergerdensestraat. Om vooruit te lopen op verdere ontwikkeling van het glastuinbouwgebied zijn voor een diverse percelen, waaronder de percelen ten noorden van de Bergerdensestraat, uit te werken bestemmingen opgenomen. Het bestemmingsplan vormt de planologische voorbereiding op verdere doorontwikkeling van glastuinbouwpercelen en het creëren van een glastuinbouwconcentratiegebied dat gevuld wordt met glastuinbouwbedrijven.
2005	Op 29 juni 2005 hebben Provinciale Staten van Gelderland het gebied Bergerden opnieuw aangewezen als concentratiegebied voor de nieuwvestiging van glastuinbouw. De provincie kiest voor een blijvend sterke concentratie van glastuinbouw in het concentratiegebied Huissen-Bemmel. Dit gebied is ten opzichte van Streekplan 1996 vergroot met het gebied 'Kamervoort' nu de begrenzing van Bergerden en de ligging van de Betuwespoorlijn exact bekend zijn. In de rechtsopvolgers van het Streekplan en de Omgevingsverordening heeft de provincie het beleid om Bergerden te ontwikkelen voor glastuinbouw tot op heden (2023) steeds bestendigd. Glastuinbouw krijgt voorrang in glastuinbouwgebieden en zij krijgen ruimte mogelijkheden voor uitbreiding.
2016	Op 4 februari 2016 heeft de gemeenteraad van Lingewaard een nieuw bestemmingsplan vastgesteld voor Bergerden. Voor het grootste gedeelte van het gebied is dit plan momenteel (2023) het vigerend bestemmingsplan. Aanleiding voor het opstellen betrof de actualisatieplicht voor bestemmingsplannen. In dit bestemmingsplan is de ruimtelijke ambitie om Bergerden te ontwikkelen als glastuinbouwgebied opnieuw vastgelegd. In het bestemmingsplan 'Bergerden' zijn de gronden bestemd voor het uitoefenen van glastuinbouwbedrijven en agrarisch grondgebruik. Niet het gehele gebied heeft in 2016 een rechtstreekse glastuinbouwbestemming gekregen. In het bestemmingsplan is de keuze gemaakt om een fasering aan te brengen in de ontwikkeling van het gebied, waarbij eerst de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat zouden worden ontwikkeld. In verband met deze fasering heeft een gedeelte van de gronden een wijzigingsbevoegdheid gekregen voor de ontwikkeling van glastuinbouw, waarbij de gefaseerde ontwikkeling als voorwaarde is opgenomen. Het plangebied van het voorliggend bestemmingsplan is in het bestemmingsplan 'Bergerden' voorzien van de specifieke functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – gefaseerde ontwikkeling'. Er is voor deze gronden geen rechtstreekse planologisch-juridische mogelijkheid tot het bouwen van glastuinbouwkassen opgenomen. Het college van B&W is bevoegd om voor deze gronden de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf toe te staan, onder de voorwaarden dat de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig zijn ontwikkeld en in gebruik zijn genomen ten behoeve van glastuinbouw. Door destijds wel de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw 2' op te nemen is duidelijk gemaakt dat het gebied nog altijd werd beoogd voor de realisatie van glastuinbouw. Het doel is al die tijd geweest om het volledige gebied op termijn in te zetten voor glastuinbouw.
2018	Vooruitlopend op de definitieve bestemming voor glastuinbouw is door de gemeente Lingewaard op 30 oktober 2018 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor de bouw van aardbeienstellingen onder plastic kappen voor een periode van 10 jaar.
2020	Op 20 december 2021 is met de vaststelling van de strategische visie en de gebiedsvisie NEXTgarden het beleid voor het gebied NEXTgarden geactualiseerd. Hierin is het doorontwikkelen van Bergerden als intensiveringsgebied vastgelegd. Het onderhavige plangebied valt binnen het gebied Bergerden en maakt deel uit van NEXTgarden.

	
2021	In 2021 waren nog niet alle gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig ontwikkeld en in gebruik genomen, maar lag er wel een concreet principeverzoek om op het nu voorliggende plangebied, ten noorden van de Bergerdensestraat, glastuinbouw te gaan ontwikkelen. De gemeente Lingewaard was reeds bezig met de voorbereiding van de Gebiedsvisie NEXTGarden, waarin de volledige ontwikkeling van Bergerden wordt beoogd en fasering wordt losgelaten. Aangezien het plangebied onderdeel uitmaakt van het provinciale en gemeentelijke concentratiegebied voor glastuinbouw en ook past in de al jarenlang beoogde functie voor dit gebied, heeft het college op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat'.
2021	De gemeenteraad heeft op 20 december 2021 de Strategische Visie NEXTgarden en de Gebiedsvisie NEXTgarden vastgesteld. In deze twee visiedocumenten heeft de gemeente Lingewaard de ambities en de beoogde ruimtelijke consequenties van deze ambities vastgelegd. In de Gebiedsvisie wordt Bergerden volledig ingezet op glastuinbouw (zie paragraaf 3.3.2). Er is voor de ontwikkeling van het intensiveringsgebied geen fasering opgenomen in de Gebiedsvisie NEXTgarden.
2023	Op 11 mei 2023 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Lingewaard aangenomen. In deze visie wordt het gebied als NEXTGarden gezien als "Regionale Hotspot voor Land- en Tuinbouwinnovatie" en is het gebied aangewezen voor glastuinbouw (zie ook paragraaf 3.3.1).

8. Indieners van een zienswijze ontvangen na behandeling in het college van burgemeester en wethouders de concept-reactienota en worden geïnformeerd over de mogelijkheid om in te spreken tijdens de Inforonde van de gemeenteraad. Na behandeling van het bestemmingsplan en de reactienota door de gemeenteraad, ontvangen de indieners van een zienswijze de definitieve reactienota met daarbij de publicatie van ter inzagelegging van de vastgestelde stukken. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt via het Gemeenteblad en het Gemeentenieuws van Lingewaard.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze reactienota.

Zienswijze 3

Zienswijze 3 is ontvangen op 20 april 2021. Deze zienswijze is ingediend door bewoners van de Bergerdensestraat in Bemmel (*hierna: reclamanten*).

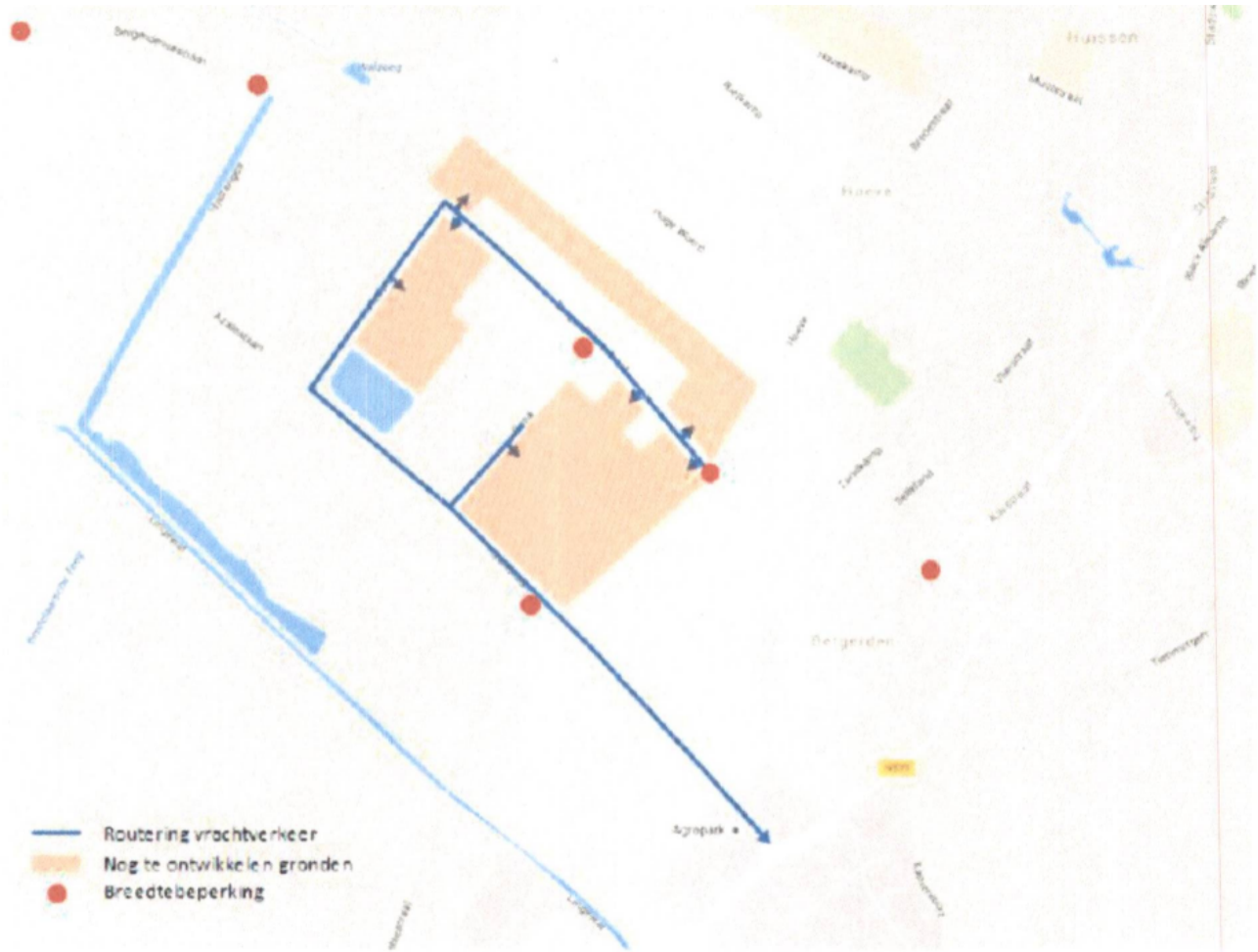
Inhoud

1. Het feit dat vooraf op geen enkele wijze direct omwonenden betrokken of persoonlijk geïnformeerd zijn.
   a. In het plan is opgenomen dat met heel veel partijen vooraf overleg en afstemming is geweest. Maar niet met de meest logische: de bewoners rondom het projectgebied. En wat betreft de voorgestelde ontsluiting via de Rosa is er geen overleg geweest met aanwonende bewoners.
   b. Reclamanten geven aan dat niet alleen aan de Hoeve burgerwoningen staan, maar ook aan de Bergerdensestraat. Reclamanten stellen dat de gemeente dit keer op keer lijkt te vergeten. Het is van belang dat er een evenwichtige en leefbare situatie gecreëerd wordt tussen bedrijfsactiviteiten, burgerwoningen en het gebied waarin het ligt. Naast een kassengebied is het ook een doorgaande route naar recreatie: Park Lingezegen en de Rijkerswoerdse plassen. De hoeveelheid inwoners die te maken krijgen met de gevolgen van dit plan, rechtvaardigt een interactieve/begrijpelijke communicatie. De omschrijving van het plan is geen begrijpelijke duidelijke communicatie voor ons als 'burger en leek'. Het huis aan huis blad 'Gemeentenieuws' wordt niet verspreid in dit gebied.
2. De voorgestelde ontsluiting van de zuidelijke deellocatie via de Bergerdensestraat, Rosa en Azalealaan.
   a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: 'Het vrachtverkeer van en naar deze locatie zal via de Bergerdensestraat, Rosa en Azalealaan worden afgewikkeld. De Bergerdensestraat is met een breedte van circa 5 meter vrij smal voor de verwerking van vrachtverkeer. Het noordelijkste gedeelte van de Rosa met een lengte van circa 120 meter is circa 3 meter breed en daarmee niet geschikt voor vrachtverkeer. De gemeente Lingewaard heeft financiële middelen vrijgemaakt voor het aanpassen van de verkeerssituatie ter plaatse'.

   Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:

   b. In het stikstofonderzoek op pagina 12 staat: "Ontsluitingsroute in voorliggend planvoornemen wordt 16,4 hectare ontsloten via Clivia-Bergerdensestraat, Hedera, Azalealaan, Karstraat, N15/A15. De overige 4 hectare wordt fictief ontsloten via Hoeve 30 – Bergerdensestraat en rotonde Hedera/Azalealaan en verder, aangezien dit de langste rijroute oplevert". Reclamanten geven aan dat hierin een andere ontsluiting via de Rosa niet wordt genoemd.
   c. In het kader van stikstof staat genoemd dat de bijdrage van het extra verkeer niet in betekenende mate is. Dit geldt uiteraard ook voor de uitstoot van stikstof. Het geeft echter ook aan dat de toename van verkeer niet dusdanig is dat er veel meer uitstoot te verwachten is. En mogen reclamanten de conclusie trekken dat dit geen forse toename van verkeer betekent? Dat betekent dat de bestaande ontsluiting ruim voldoet en geen nieuwe ontsluiting noodzakelijk is. Dit laatste is in lijn met de verwachting die de gemeenteraad ook vaststelde in de reactienota bij het Bestemmingsplan Bergerden 2015.
   d. Op pagina 48 van het bestemmingsplan staat: "Conclusie: De ontsluitingswegen zijn voldoende toereikend om de toename in verkeersbewegingen te kunnen verwerken. Er is sprake van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid. Het aspect verkeer leidt niet tot een belemmering van het planvoornemen". Hieruit blijkt geen enkele noodzaak voor een andere ontsluiting dan de reeds bestaande ontsluiting en dus geen reden om de Rosa hierin op te nemen en te verbreden.
   e. Op pagina 56 van het bestemmingsplan staat: "De toename van het aantal verkeersbewegingen leidt niet tot onevenredige verkeershinder in de omgeving". Ook hieruit blijkt geen enkele noodzaak voor een andere ontsluiting dan de reeds bestaande ontsluiting en dus geen reden om de Rosa hierin op te nemen en te verbreden. Daarentegen stellen reclamanten: als de gemeenteraad de Rosa wel zou verbreden, dan betekent dit op papier een 100% toename van overlast door vrachtverkeer op de Rosa.
   f. In het bestemmingsplan staat dat voorliggend plan de systematiek volgt van de gemeente Lingewaard door aan te sluiten bij het geldend bestemmingsplan 'Bergerden'. Dit bestemmingsplan uit 2015 is toen al 'met een behoudend karakter' vastgesteld. In het vorige bestemmingsplan en in het vigerende bestemmingsplan was en is al vastgelegd, dat de toekomstige ontwikkellocaties ten noorden van de Bergerdensestraat zullen worden ontsloten over de Bergerdensestraat, Hedera en Azalealaan. Daarbij blijft de Rosa gesloten voor vrachtverkeer. Dit is nogmaals bevestigd in de reactienota op de

(toentertijd) ingediende zienswijze van reclamanten. Het huidige ontwerpbestemmingsplan gaat exact over de ontwikkellocatie waar toen over is besloten. Getuige ook de afbeelding die in de reactienota destijds is opgenomen:

figuur 1.

In bovenstaand figuur is de ontsluiting van het plangebied aan de Clivia én aan de Bergerdensestraat ingetekend.

g. In de reactienota op de eerder door reclamanten ingediende zienswijze in 2015 staat op pagina 6 onderaan ook al genoemd ‘dat de verkeerstoename als gevolg van de ontwikkeling relatief beperkt is’.
h. De voorgestelde ontsluiting via de Rosa wijkt dus af van het geldende bestemmingsplan Bergerden. In dit plan staat dat er een breedtebeperking geldt en ‘*Hiermee wil de wegbeheerder bereiken dat deze weg niet door vrachtverkeer gebruikt zal gaan worden*’.
i. Reclamanten geven aan dat op pagina 61 van het bestemmingsplan gezegd wordt dat ‘binnen de grondexploitatie Bergerden ook de verkeerskundige aanpassingen aan de Bergerdensestraat en de Rosa gedekt worden’. Reclamanten verwijzen ernaar dat aangegeven wordt dat de verkeerstoename relatief beperkt is en er geen aanvullende/alternatieve ontsluiting nodig is, er toch besloten wordt om al geld te reserveren voor een weg waarvoor geen noodzaak bestaat.
j. Er zijn namelijk voldoende geschikte wegen voor de ontsluiting van verkeer en vrachtwagens. De Azalealaan, Hedera en Hydrangea zijn bij het ontwikkelen van het kassengebied Bergerden aangelegd en ingericht om zwaarder/breder verkeer goed af te kunnen wikkelen. De capaciteit van deze wegen wordt bij lange na niet benut stellen reclamanten. Reclamanten verwijzen ernaar dat tevens bevestigd wordt in de argumentatie in het bestemmingsplan, wat ook logisch is omdat de wegen zijn aangelegd voor een volledige ontwikkeling en uitnutting van ‘NEXTgarden’. En dat is bij lange na niet het geval, stellen reclamanten.
k. De afgelopen jaren is het zuidelijk deel van het plangebied niet veranderd qua gebruik en ook de plannen zijn hetzelfde als in 2016. Daarentegen is de situatie aan de Rosa dusdanig veranderd dat er

nu meer burgerwoningen staan. Door de komst van de Rosa 7 en 9 is het aantal aanwonenden omhoog gegaan naar vier burgerwoningen. De Rosa doorkruist dus een aaneengesloten lint van woonpercelen. Dit is een groot verschil ten opzichte van de Hedera en de Hydrangea, waar de wegen alleen zijn omringd door tuinbouwbedrijven. Drie van de burgerwoningen aan de Rosa hebben hun tuin en terras direct grenzend aan de Rosa en zullen zowel binnen als buiten de volle toename van verkeersoverlast ondervinden, zowel overdag als 's nachts. Nu al veroorzaakt zwaar vrachtverkeer overlast omdat ze de breedtebeperking negeert en regelmatig te hard rijdt. De trillingen en het geluid hierdoor zijn duidelijk voel- en hoorbaar. Los van de onveiligheid die het oplevert.

l. Ook is er volgens reclamanten de afgelopen jaren een toename geweest van fietsers, wandelaars, ruiters, skeeleraars en hardlopers die Park Lingezegen en aangelegde (snel)fietspaden opzoeken die alleen via de Bergerdensestraat bereikbaar zijn.

m. Net als de Bergerdensestraat wordt ook de Rosa veel gebruikt door wandelaars, fietsers en ruiters stellen reclamanten. De Rosa is zelfs onderdeel van de recreatieve fietsknooppuntenroute door de regio.

n. Vanuit cultuurhistorisch perspectief is de inrichting van het noordelijke gedeelte van de Rosa interessant om te behouden. In bestemmingsplan Bergerden 2015 staat in paragraaf 3.2: "binnen de hoofdstructuur komen enkele bijzondere 'afwijkingen' voor, zoals het agrarische bebouwingslint Heuvelsestraat. Dit relict van het voormalige landschap wordt gehandhaafd en is gecombineerd met een groenzone". De Rosa is het noordelijkste deel van de weg die vroeger in zijn geheel luisterde naar de naam Heuvelsestraat en die eeuwenlang de enige verbinding vormde tussen Bergerdensestraat en Dikelsestraat. De eerste 100 meter Rosa gezien vanaf noordelijke richting (vanaf de splitsing met de Bergerdensestraat) loopt eveneens door een overgebleven stukje agrarische bebouwing en kan evenzo een 'bijzondere afwijking' en 'relict van het voormalige landschap' worden genoemd. Deze stelling wordt gestaafd door de wegindeling op dit tracé van 100 meter, die nog steeds gelijk is aan de wegindeling langs de overgebleven Heuvelsestraat. Dit gedeelte heeft nog steeds de landelijke, groene uitstraling van weleer.

3. Het toestaan van glastuinbouw over het gehele plangebied.

a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: 'Het plangebied bestaat uit een aantal percelen parallel aan de Bergerdensestraat met een totale oppervlakte van 21,8 hectare. Het bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van nieuwe glastuinbouwkassen met een bruto-oppervlakte van ruim 20 hectare mogelijk'. Voordat reclamanten hieronder aangeven waarom zij bezwaar maken tegen glastuinbouw in dit plangebied, willen reclamanten duidelijk maken dat zij niet tegen de huidige (tijdelijk voorvergunde) inrichting van het plangebied zijn. Reclamanten vinden het prima dat de ondernemer zijn aardbeien kweekt met behulp van plastic tunnels. Reclamanten zijn wel tegen het permanente karakter van glastuinbouw.

Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:

b. Dit plangebied is vele jaren geleden aangemerkt als mogelijke locatie voor glastuinbouw. Tussen die beslissing toen én nu is er veel veranderd.

   i. 'Het voorliggend plangebied is in 2002 reeds bestemd als potentiële ontwikkellocatie voor glastuinbouw door een uit te werken bestemming op te nemen, maar is tot op heden niet ontwikkeld. In de gemeentelijke structuurvisie en de provinciale omgevingsverordening is de locatie aangewezen voor de ontwikkeling van glastuinbouw'.

   ii. 'De planlocatie bestaat uit de ontwikkeling van een grootschalige glastuinbouwlocatie (circa 21 hectare bruto oppervlak) binnen het concentratiegebied. Daarmee wordt invulling gegeven aan de realisatie van het glastuinbouwcluster en de ambitie van de gemeente Lingewaard om als agro-gemeente op de kaart te staan. Het voornemen past daarmee binnen de Structuurvisie Lingewaard 2012-2022'.

c. In het bestemmingsplan wordt gesteld: 'Aangezien het gebied reeds lange tijd is bestemd als glastuinbouwconcentratiegebied, kan tevens wordt gesteld dat sprake is van een voorzienbare ontwikkeling'. Daarmee zijn reclamanten het niet eens. Diezelfde structuurvisie gaat uit van de 'Herstructurering glastuinbouw' waar door allerlei oorzaken grotendeels niet van terecht is gekomen. In diezelfde structuurvisie, die overigens nog maar geldig is tot eind van dit jaar, is ook opgenomen dat er gefaseerd ontwikkeld zou gaan worden in NEXTgarden/Bergerden. Op pagina 56 in het bestemmingsplan staat: 'In het voorliggend bestemmingsplan wordt geen gebruik gemaakt van een wijzigingsbevoegdheid, omdat wordt afgeweken van de destijds opgelegde gefaseerde ontwikkeling

van het gebied'. Glastuinbouw op deze locatie lag dus zeker niet in de planning. Naar redelijke verwachting zouden er eerst nog andere fasen moeten worden ontwikkeld. Bovendien heeft de initiatiefnemer pas recent plastic tunnels voor aardbeienteelt aangelegd. Reclamanten delen de stelling dus niet dat het voorzienbaar was, omdat het juist heel veel anders is gelopen dan de gemeente in haar eigen plannen had voorzien.

d. Reclamanten verwijzen naar pagina 56 van het bestemmingsplan: 'Het plangebied ligt binnen een glastuinbouwgebied en is daarmee primair bestemd voor de glastuinbouw'. Reclamanten geven aan dat dit de gemeente nog niet ontslaat van de zorgplicht voor alle omwonenden die hier omheen wonen. En dat niet gezegd kan worden: 'dit is glastuinbouwgebied, omwonenden weten dat, dus moeten ze alle effecten maar accepteren'. Reclamanten geven aan dat de gemeente zelf aangeeft: 'Voor de bewoners van het glastuinbouwgebied moet een goed woon- en leefklimaat kunnen worden gegarandeerd'. Juist omdat de gemeente de burgerbewoning sinds de aanwijzing tot glastuinbouwconcentratiegebied heeft geïntensiveerd. Er zijn immers nieuwe woningen bijgekomen aan de Bergerdensestraat, Rosa en de Hogewoerd.
e. Reclamanten geven aan dat in het ontwerpbestemmingsplan mogelijkheden worden gecreëerd om af te wijken van de bouwregels 3.3 en afwijking van de gebruiksregels 3.5. Deze regels zijn er om omwonenden te beschermen. Reclamant verzoekt dan ook om hiervan niet af te wijken.
f. Daarnaast verwijzen reclamanten naar punt 4.1 Bedrijven en milieu: "gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en de functionaliteit van het gebied als bedrijvige omgeving, gericht op intensieve agrarisch productie onder glas, kan Bergerden niet worden gezien als een rustige woonomgeving". Dit is niet juist. De gebiedstypering van grote delen van het onderhavige bestemmingsplan is buitengebied/glastuinbouw. Reclamanten verwijzen naar onderstaande tabel.

gebiedstyperingen Lingewaard	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Buitengebied/glastuinbouw	rustig	redelijk rustig	rustig	redelijk rustig

g. De Bergerdensestraat is voor Huissen dé toegangsroute naar Park Lingezegen en andere recreatiegebieden. Veel wandelaars, fietsers, sporters en ruiters maken samen met het overige verkeer en vrachtwagens gebruik van deze weg. Door één kant van die weg helemaal vol te bouwen met glazen kassen, verdwijnt het open karakter van deze route en vervaagt de geleidelijke overgang van bebouwde kom en industrie naar natuur.
h. Het plangebied is een gebied waaraan tientallen burgerwoningen grenzen. Reclamanten geven aan dat de gemeente een fasering voor Bergerden heeft aangegeven. De percelen op NEXTgarden, waar nauwelijks burgerwoningen staan, zouden eerst ontwikkeld worden. Reclamanten geven aan dat de gemeente deze fasering los laat zonder enige legitieme onderbouwing. En dat de gemeente zich laat leiden door het feit dat in het plangebied wel grond kon worden verkochten, terwijl het bestaande bestemmingsplan vraagt om omdenken: conform die fasering moet de gemeente zorgen dat kopers eerst de andere percelen kopen. Daarmee gaat de gemeente volledig voor het belang van de ondernemers en wordt geen rekening gehouden met andere belanghebbenden (reclamanten als omwonenden, maar ook de recreanten, etc.).
i. Op pagina 56 in het bestemmingsplan wordt gesteld: "Het project leidt niet tot onevenredige vervuiling of hinder voor de omgeving of het milieu". Maar glastuinbouw levert wel degelijk negatieve effecten op voor omwonenden: zoals de schaduw van de kassen, overlast van verlichting en geluid van verwarmingsinstallaties, ventilatoren, koelen, bestemmingsverkeer van en naar de kassen, laden en lossen, gewasbescherming. Wat reclamanten daarnaast meer dan verbaast, is dat in het rapport terug te lezen is dat er gerekend is met een gasinstallatie. Eind 2019 zijn reclamanten als bewoners tijdens een informatieavond over de hout gestookte centrale geïnformeerd waarom de tuinders in NEXTgarden/Bergerden van het gas af moesten richting transitie naar een duurzamere energiebron. Een stellig betoog en gefaciliteerd door de gemeente. Reclamanten zijn nu bekrachtigd dat hun zorgen van toen terecht zijn. Zij zien geen berekening terug van het effect m.b.t. luchtvervuiling in samenspraak met de biomassacentrale en de hout gestookte centrale. Zij zien geen berekeningen waarin het gebruik van stikstof in de aardbeienteelt effect heeft op de luchtkwaliteit. Dit gebied ligt

ingeklemd tussen tientallen woningen. Tientallen bewoners en hun gezinnen zullen hiervan overlast ondervinden. Terwijl andere plekken op NEXTgarden waar veel minder burgerwoningen staan nog niet bebouwd zijn.

j. Door glastuinbouw op dit plangebied toe te staan, ontstaat er een verrommeling van het landschap. Er staan immers al (een beperkte hoeveelheid) kassen aan de Bergerdensestraat. Door nieuwe glastuinbouw toe te staan, kan er al snel een ratjetoe ontstaan van glastuinbouw. En dat op een belangrijke recreatieve toegangsweg voor Lingewaard en Huissen.

4. Meer specifiek: het toestaan van glastuinbouwgebied ter hoogte van Hoeve 30.
   a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: “Het planvoornemen bestaat uit de ontwikkeling van de voormalige huiskavel van de veehouderij Hoeve 30 tot een volwaardig onderdeel van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden, waarbij binnen het plangebied glastuinbouwkassen en bij glastuinbouw behorende voorzieningen kunnen worden opgericht”.

   Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:

   b. De hoek Hoeve/Bergerdensestraat is één van de weinige toegangswegen tot Huissen. Een entree die gekenmerkt wordt door weidsheid, groen en oude bomen. Door het verdwijnen van de weilanden verdwijnt ook een beeldbepalende, historische entree van Huissen.
   c. In het STARO-rapport pagina 14 staat: “Bij de voorgenomen plannen verdwijnt mogelijk het weiland en het grasland ten behoeve van het bouwen van kassen. Het weiland en grasland vormen mogelijk een essentieel onderdeel van het leefgebied van steenuil en kerkuil. Het vernietigen van essentieel leefgebied van steenuil en kerkuil is een overtreding van de Wet natuurbescherming”.
   d. In hetzelfde plan op pagina 19 staat: “Indien het plangebied een essentieel onderdeel van het leefgebied vormt voor steenuil en/of kerkuil, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond”.
   e. In het bestemmingsplan staat op pagina 40 dat “kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming en dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor het planvoornemen”. In het STARO-rapport is echter duidelijk opgenomen dat er eerst nader onderzoek moet gebeuren naar uilen. Hoe kunt u deze conclusie hier al trekken?
   f. De afgelopen twee jaar hebben reclamanten jaarlijks een nest uilen gehad. De uil is hoor- en zichtbaar aanwezig op zijn perceel. Die aanwezigheid en het ‘jongen’ heeft er elk jaar voor gezorgd dat er meer uilen aanwezig zijn en zich verspreiden over dit gebied. Het gaat hier dus goed met de uil. De tunnelkassen hebben al gras-/weideland doen verdwijnen. Nog meer grasland weghalen, heeft grote gevolgen voor het leefgebied van de steenuil.
   g. Daarnaast zien reclamanten regelmatig vleermuizen om hun huis. Ze maken gebruik van de omliggende sloten. Wat heeft de assimilatiebelichting voor invloed op de vleermuizen?

5. Wat reclamanten aan de gemeenteraad vragen.
   a. Beschouw de Rosa zoals in het overkoepelende “Bestemmingsplan Bergerden 2015” en dus niet als ontsluiting van het plangebied en verwijder de ontsluiting via de Rosa en de voorgenomen verbreding uit het ontwerpbestemmingsplan. Reclamanten willen dat het oorspronkelijke karakter van de weg gehandhaafd blijft en dat wordt zeker gesteld, dat het dagelijks gebruik past bij dit karakter en het feit dat hier intensiever gewoond wordt dan voorheen. ‘Blijf bij uw besluit en belofte uit 2016!’, geven reclamanten aan. Zij willen dat de afgekondigde geslotenverklaring voor verkeer breder dan 2,2 meter wordt gehandhaafd, dan wel niet te negeren wordt (doordat de weg simpelweg niet meer voor dit verkeer te gebruiken is). Het is reclamanten wel duidelijk dat handhaving niet geregeld wordt in een bestemmingsplan. Ze noemen het hier wel, omdat zowel de gemeente als politie al sinds 2016 na herhaalde verzoeken niet handhaven en hun kop in het zand steken. Reclamanten vragen zich af of de gemeente haar verantwoording naar burgers neemt, als zij dit in deze zienswijze opnieuw lezen.
   b. Reclamanten vragen om de plannen te heroverwegen om glastuinbouw in dit plangebied toe te staan op basis van veranderende omstandigheden: meer recreatie en bewoning. De plannen stammen van begin deze eeuw. Door redenen hierboven genoemd, menen reclamanten dat het de gemeenteraad zou passen om dit besluit te heroverwegen. Zeker nu de gemeente volop bezig is met de ontwikkeling van een nieuwe omgevingsvisie. Neem het besluit over dit plangebied mee in de Omgevingsvisie en heroverweeg het unieke karakter en de landelijke entree van dit gebied. En houd rekening met de rondom intensiever geworden burgerbewoning. Juist omdat het plan ook aangeeft: “Er is nog geen concreet inrichtings- of bouwplan beschikbaar voor het plangebied. Het voorliggende

bestemmingsplan vormt een ‘kaderstellend bestemmingsplan’. Dit geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om zorgvuldig te kijken naar de bestemming van dit gebied en of dit overeenkomt met een plan van twintig jaar oud en uw (structuur)visie van bijna 10 jaar (!) geleden.

c. Reclamanten vragen om geen glastuinbouw toe te staan op de zuidelijke planlocatie vanwege het cultuurhistorische karakter van deze plek en het belang van het leefgebied van uilen en vleermuizen.
d. Draag zorg voor een gezonde woonomgeving voor mens en dier. Afwijkingen opnemen m.b.t. bouwregels en gebruiksregels zijn niet wenselijk in dit gebied.
e. Gezien de complexiteit van het gebied waar het plangebied zich in bevindt, zijn reclamanten van mening dat voor onderhavig plan sowieso een milieueffectrapport moet worden opgesteld teneinde grondig onderzoek te doen naar de gevolgen van het plan voor zover het betreft de aspecten landschappelijke aantasting, geluid en luchtvervuiling.

6. Reclamanten verzoeken met klem hun zienswijze gegrond te verklaren en onderhavig plan niet ongewijzigd vast te stellen.

Reactie door gemeente

1. a./b. Het ontwerpbestemmingsplan met identificatienummer NL.IMRO.1705.270-ON01 en het Besluit vormvrije m.e.r.-beoordeling hebben digitaal en analoog ter inzage gelegen van 11 maart 2021 tot en met 21 april 2021. Dit is gepubliceerd in het Gemeentenieuws en het Gemeenteblad 2021, 68355. Hiermee is voldaan aan de wettelijke eisen voor de terinzagelegging van een bestemmingsplan. Voorafgaand aan de terinzagelegging is geen inloopavond of participatieronde geweest met direct omwonenden van het plangebied. Tijdens de wettelijke inzagetermijn van het ontwerpbestemmingsplan is het mogelijk om een zienswijze in te brengen. Er zijn 10 zienswijzen binnen de termijn en 1 zienswijze buiten de termijn ingediend.

   Een wettelijke vereiste is het vooroverleg (artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening) met instanties. Enkele instanties hebben gereageerd. De provincie, Tennet, Liander, LTO Noord en de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden (risicobeheersing brandweer) hebben aangegeven te kunnen instemmen met het plan. Het waterschap Rivierenland heeft enkele opmerkingen gemaakt over de wijze en omvang van noodzakelijke waterberging. Die opmerkingen zijn verwerkt.

   Het bestemmingsplan is het resultaat van een belangenafweging met betrekking tot (het woon- en leefklimaat van) omwonenden en de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied.

   De bestemmingsplanprocedure is opgestart op initiatief van de eigenaren van het plangebied (de initiatiefnemers). Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen hebben de eigenaren van de gronden in het plangebied in 2022 een participatietraject opgestart met een plan dat wellicht meer draagvlak zou kunnen hebben. Zij hebben dit alternatieve plan op meerdere momenten met omwonenden en belanghebbenden besproken. Uiteindelijk is in augustus 2022 door partijen besloten om dit alternatieve plan niet in procedure te brengen. Het alternatieve plan had niet het beoogde draagvlak bij omwonenden, belanghebbenden, de Provincie en bij de gemeente. Na deze participatierondes heeft de gemeente met enkele indieners van zienswijzen nog aanvullende gesprekken gevoerd.

2. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Er zijn diverse zienswijzen ingediend die betrekking hebben op de verkeersontsluiting aan de zuidzijde van het plangebied. Naar aanleiding van deze zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe bedrijfsontsluiting mogelijk via de Bergerdensestraat tussen de Hedera en de Hoeve. In de beantwoording van de zienswijzen wordt dit per punt toegelicht.

      Reclamanten geven hun zienswijze op de beoogde verkeersontsluiting van de glastuinbouwpercelen en verwijzen daarbij naar de verkeersoplossing die is opgenomen in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. In de toelichting wordt beschreven dat wordt voorzien in twee verkeersontsluitingen voor de glastuinbouwpercelen. Er wordt één bedrijfsontsluiting voorgesteld vanaf de bestaande uitrit aan de Clivia en één bedrijfsontsluiting

vanaf een nieuw te realiseren uitrit aan de Bergerdensestraat. De bezwaren richten zich op de nieuw te realiseren bedrijfsontsluiting aan de Bergerdensestraat.

Geconstateerd is dat de Rosa geen wenselijke ontsluitingsroute is voor vrachtverkeer en dat in dat kader niet voldoende was onderzocht wat de verkeerskundige mogelijkheden zijn op de Bergerdensestraat, onder andere in verband met de breedte van de weg. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is de gebiedsaanduiding 'overige zone – 1' opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.

b. Het stikstofonderzoek is aangepast. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat naar aanleiding van de zienswijzen geen nieuwe bedrijfsontsluiting via de Bergerdensestraat mogelijk wordt gemaakt in dit bestemmingsplan. Als gevolg hiervan wordt er geen toename van bedrijfsverkeer over de Rosa verwacht. In het aangepaste stikstofonderzoek zijn daarom geen verkeersbewegingen over de Rosa gemodelleerd.
c. De verkeersbewegingen die verwacht worden, zijn opgenomen in de stikstofberekening. De term 'niet in betekenende mate' (NIBM) wordt gebruikt bij de beoordeling van het plan in relatie tot luchtkwaliteit en wordt dus niet toegepast bij de beoordeling van het aspect stikstof. Voor het verwachte aantal verkeersbewegingen wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting van het vast te stellen bestemmingsplan.
d. De Rosa is geen wenselijke ontsluitingsroute voor dit vrachtverkeer. Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan aangepast en wordt geen nieuwe bedrijfsontsluiting gerealiseerd aan de Bergerdensestraat. Dit geeft aanleiding de verkeersparagraaf aan te passen. Gelet op deze wijziging is een verkeerskundige aanpassing van de Rosa niet nodig.
e. De Rosa is geen wenselijke ontsluitingsroute voor dit vrachtverkeer. Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan aangepast en wordt geen nieuwe bedrijfsontsluiting gerealiseerd aan de Bergerdensestraat. Dit geeft aanleiding de verkeersparagraaf aan te passen. Gelet op deze wijziging is een verkeerskundige aanpassing van de Rosa niet nodig.
f. Het vast te stellen bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. In de reactienota bij het bestemmingsplan 'Bergerden' (vastgesteld op 4 februari 2016) wordt inderdaad, zoals reclamant stelt, voor alle glastuinbouwgronden die onderdeel uitmaken van het voorliggend bestemmingsplan een verkeersafwikkeling voorzien via de Hedera naar de Azalealaan. Het bestemmingsplan is in lijn gebracht met de beantwoording uit 2016, zoals geformuleerd in de reactienota van het bestemmingsplan 'Bergerden' (2016). Het verkeer wordt vanaf de Bergerdensestraat via de Hedera en de Azalealaan afgewikkeld richting de Karstraat. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, vormt het vast te stellen bestemmingsplan geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa.
g. Het vast te stellen bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. De gemeente beoogt met het voorliggend bestemmingsplan aan te sluiten bij de eerdere beantwoording uit 2016. In de reactienota bij het bestemmingsplan 'Bergerden' (2016) is gemotiveerd dat de verkeerstoename relatief beperkt is ten opzichte van de autonome ontwikkeling. In het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is een nieuwe verkeersontsluiting opgenomen voor de zuidelijke deellocatie via de Bergerdensestraat. Naar aanleiding van de zienswijze van reclamant is artikel 3.1.2 zodanig aangepast dat binnen de gronden van het plangebied niet rechtstreeks wordt voorzien in een nieuwe bedrijfsontsluiting op de Bergerdensestraat (tussen de Hedera en de Hoeve). In artikel 3.1.2 zijn voorwaarden opgenomen voor het realiseren van een bedrijfsontsluiting. Met de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan blijft de verkeerstoename op de Bergerdensestraat ook in de beoogde situatie relatief beperkt ten opzichte van de autonome situatie. Wanneer zich in de toekomst een nieuw initiatief voordoet dient te worden aangetoond dat dit ruimtelijk inpasbaar is op basis van de op dat moment geldende wet- en regelgeving, waarbij ook beoordeeld dient te worden of de verkeerseffecten op de Bergerdensestraat ruimtelijk inpasbaar zijn.
h. Gelet op hetgeen hierboven is beantwoord, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa.

i. Het voorliggend bestemmingsplan vormt vanwege de hierboven voorgestelde planaanpassing geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen van de Rosa. Het is niet meer noodzakelijk om in de grondexploitatie een bedrag te reserveren voor deze aanpassingen. *Paragraaf 6.1 van de toelichting* van het bestemmingsplan is hierop aangepast.

j. Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. In de reactienota bij het bestemmingsplan 'Bergerden' (vastgesteld op 4 februari 2016) wordt voor alle glastuinbouwgronden die onderdeel uitmaken van het voorliggend bestemmingsplan een verkeersafwikkeling voorzien via de Hedera naar de Azalealaan. Het bestemmingsplan is in lijn gebracht met de beantwoording uit 2016, zoals geformuleerd in de reactienota van het bestemmingsplan 'Bergerden' (2016). Het verkeer wordt vanaf de Bergerdensestraat via de Hedera en de Azalealaan afgewikkeld richting de Karstraat. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa.

k. Op het noordelijk gedeelte van de Rosa zijn door de gemeente betonblokken aangebracht om het gebruik door vrachtverkeer te ontmoedigen. Uit het bezwaarpunt van reclamant blijkt dat het vrachtverkeer in de praktijk ondanks de breedtebeperking toch gebruik maakt van de Rosa. Het niet naleven van deze beperking staat los van de regeling in het bestemmingsplan en vormt geen reden om het bestemmingsplan aan te passen.

l. Naar aanleiding van de argumenten van reclamant is het bestemmingsplan zodanig aangepast dat binnen de gronden van het plangebied geen nieuwe bedrijfsontsluitingen worden toegestaan aan de Bergerdensestraat. Met de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan blijft de verkeerstoename op de Bergerdensestraat ook in de beoogde situatie relatief beperkt ten opzichte van de autonome situatie. In de gebiedsvisie NEXTgarden (vastgesteld, 20 december 2021) is een denkrichting opgenomen voor zogeheten 'langzaam verkeer' (fietsers, voetgangers). Het valt nu echter niet binnen de reikwijdte van dit voorliggende bestemmingsplan.

m. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa. De weg is bestemd als 'Verkeer'. Het voorliggend bestemmingsplan brengt hierin geen verandering.

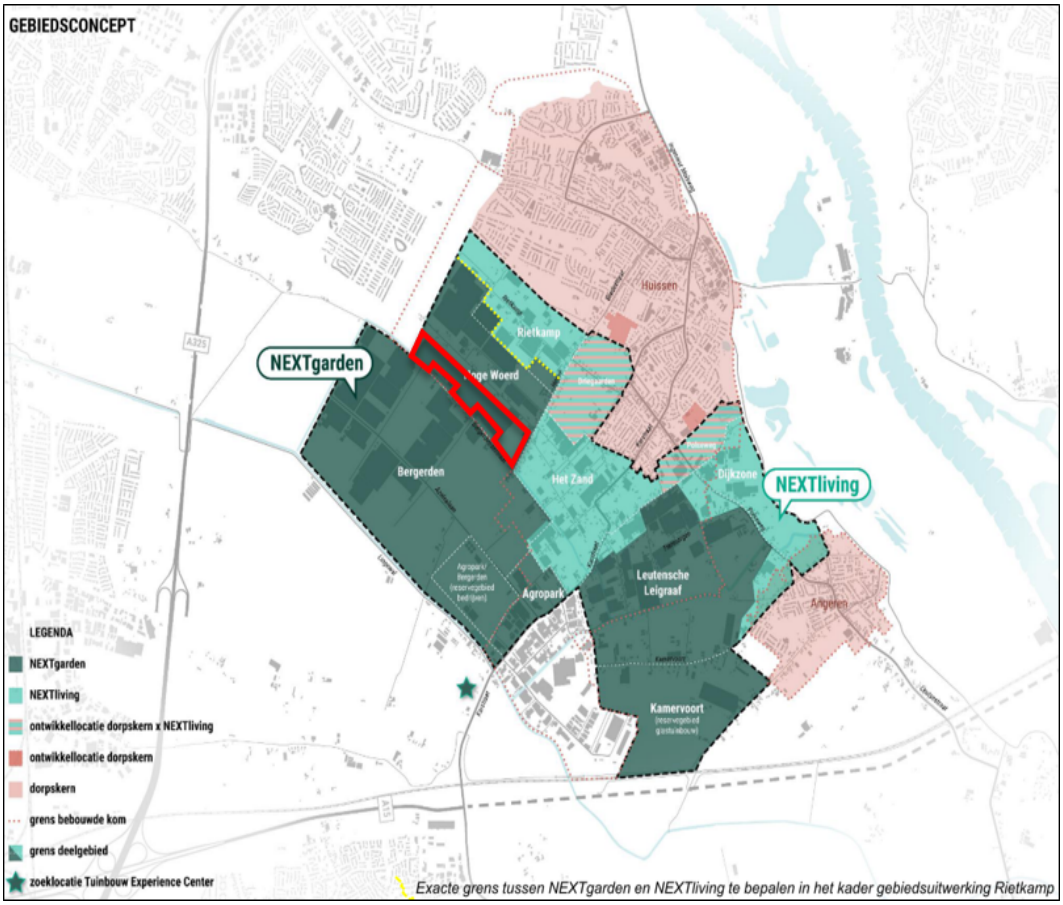
n. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa en hoeft het bestemmingsplan niet te worden aangepast. Het bestemmingsplan heeft geen gevolgen voor eventuele cultuurhistorische waarden van de Rosa.

3. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

a. Voor het gebied Bergerden wordt vanuit meerdere overheidslagen gestuurd op de ruimtelijke ontwikkeling van de glastuinbouwsector. Er is een historische beleidsanalyse uitgevoerd, waaruit valt op te merken dat Bergerden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau al geruime tijd is aangewezen als glastuinbouwconcentratiegebied. Het gebied Bergerden behoort tot het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden. In dit gebied staat de ontwikkeling van glastuinbouw centraal. In het gebied NEXTgarden zijn inmiddels ruim 70 glastuinbouwondernemers actief op een glasareaal van zo'n 180 hectare. De hieronder opgenomen lijst is geen limitatieve opsomming, maar geeft een beeld van de opeenvolging van besluiten en de consistentie van het ruimtelijk beleid voor dit plangebied. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid in de afgelopen decennia.

1991	In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend.
2001	In de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening (2001) is het gebied Bergerden concreet aangewezen als ontwikkellocatie voor glastuinbouw (paragraaf C10 Landbouw, pagina 79). Bergerden is aangewezen met als doel ruimte te bieden: - voor de (her)vestiging van tuinbouwbedrijven die moesten vertrekken uit de Waalsprong bij Nijmegen (Knooppunt Arnhem Nijmegen). In de Vierde Nota

	Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend; - voor tuinbouwbedrijven die zich vanuit het extensiveringsgebied in Huissen wilden vestigen op een toekomstbestendige locatie; - voor de vestiging van bedrijven elders uit het land (bijvoorbeeld uit het Westland). Ook vóór de aanwijzing van Bergerden als glastuinbouwconcentratiegebied, bestond het gebied tussen Huissen en Bergerden uit kleinere en grotere (glas)tuinbouwbedrijven.
2002	Op 12 september 2002 is door de gemeenteraad van Bemmel het bestemmingsplan 'Bergerden' vastgesteld. In dit plan wordt de eerste aanzet gedaan voor de ontwikkeling van glastuinbouw ten noorden en zuiden van de Bergerdensestraat. Het bestemmingsplan maakt een rechtstreekse glastuinbouwbestemming mogelijk voor de eerste glastuinbouwbedrijven en de uitbreiding van het concentratiegebied ten zuiden van de Bergerdensestraat. Om vooruit te lopen op verdere ontwikkeling van het glastuinbouwgebied zijn voor een diverse percelen, waaronder de percelen ten noorden van de Bergerdensestraat, uit te werken bestemmingen opgenomen. Het bestemmingsplan vormt de planologische voorbereiding op verdere doorontwikkeling van glastuinbouwpercelen en het creëren van een glastuinbouwconcentratiegebied dat gevuld wordt met glastuinbouwbedrijven.
2005	Op 29 juni 2005 hebben Provinciale Staten van Gelderland het gebied Bergerden opnieuw aangewezen als concentratiegebied voor de nieuwvestiging van glastuinbouw. De provincie kiest voor een blijvend sterke concentratie van glastuinbouw in het concentratiegebied Huissen-Bemmel. Dit gebied is ten opzichte van Streekplan 1996 vergroot met het gebied 'Kamervoort' nu de begrenzing van Bergerden en de ligging van de Betuwespoorlijn exact bekend zijn. In de rechtsopvolgers van het Streekplan en de Omgevingsverordening heeft de provincie het beleid om Bergerden te ontwikkelen voor glastuinbouw tot op heden (2023) steeds bestendigd. Glastuinbouw krijgt voorrang in glastuinbouwgebieden en zij krijgen ruimte mogelijkheden voor uitbreiding.
2016	Op 4 februari 2016 heeft de gemeenteraad van Lingewaard een nieuw bestemmingsplan vastgesteld voor Bergerden. Voor het grootste gedeelte van het gebied is dit plan momenteel (2023) het vigerend bestemmingsplan. Aanleiding voor het opstellen betrof de actualisatieplicht voor bestemmingsplannen. In dit bestemmingsplan is de ruimtelijke ambitie om Bergerden te ontwikkelen als glastuinbouwgebied opnieuw vastgelegd. In het bestemmingsplan 'Bergerden' zijn de gronden bestemd voor het uitoefenen van glastuinbouwbedrijven en agrarisch grondgebruik. Niet het gehele gebied heeft in 2016 een rechtstreekse glastuinbouwbestemming gekregen. In het bestemmingsplan is de keuze gemaakt om een fasering aan te brengen in de ontwikkeling van het gebied, waarbij eerst de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat zouden worden ontwikkeld. In verband met deze fasering heeft een gedeelte van de gronden een wijzigingsbevoegdheid gekregen voor de ontwikkeling van glastuinbouw, waarbij de gefaseerde ontwikkeling als voorwaarde is opgenomen. Het plangebied van het voorliggend bestemmingsplan is in het bestemmingsplan 'Bergerden' voorzien van de specifieke functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – gefaseerde ontwikkeling'. Er is voor deze gronden geen rechtstreekse planologisch-juridische mogelijkheid tot het bouwen van glastuinbouwkassen opgenomen. Het college van B&W is bevoegd om voor deze gronden de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf toe te staan, onder de voorwaarden dat de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig zijn ontwikkeld en in gebruik zijn genomen ten behoeve van glastuinbouw. Door destijds wel de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw 2' op te nemen is duidelijk gemaakt dat het gebied nog altijd werd beoogd voor de realisatie van

	glastuinbouw. Het doel is al die tijd geweest om het volledige gebied op termijn in te zetten voor glastuinbouw.
2018	Vooruitlopend op de definitieve bestemming voor glastuinbouw is door de gemeente Lingewaard op 30 oktober 2018 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor de bouw van aardbeienstellingen onder plastic kappen voor een periode van 10 jaar.
2020	Op 20 december 2021 is met de vaststelling van de strategische visie en de gebiedsvisie NEXTgarden het beleid voor het gebied NEXTgarden geactualiseerd. Hierin is het doorontwikkelen van Bergerden als intensiveringsgebied vastgelegd. Het onderhavige plangebied valt binnen het gebied Bergerden en maakt deel uit van het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden.
2021	In 2021 waren nog niet alle gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig ontwikkeld en in gebruik genomen, maar lag er wel een concreet principeverzoek om op het nu voorliggende plangebied, ten noorden van de Bergerdensestraat, glastuinbouw te gaan ontwikkelen. De gemeente Lingewaard was reeds bezig met de voorbereiding van de Gebiedsvisie NEXTGarden, waarin de volledige ontwikkeling van Bergerden wordt beoogd en fasering wordt losgelaten. Aangezien het plangebied onderdeel uitmaakt van het provinciale en gemeentelijke concentratiegebied voor glastuinbouw en ook past in de al jarenlang beoogde functie voor dit gebied, heeft het college op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat'.
2021	De gemeenteraad heeft op 20 december 2021 de Strategische Visie NEXTgarden en de Gebiedsvisie NEXTgarden vastgesteld. In deze twee visiedocumenten heeft de gemeente Lingewaard de ambities en de beoogde ruimtelijke consequenties van deze ambities vastgelegd. In de Gebiedsvisie wordt Bergerden volledig ingezet op glastuinbouw (zie paragraaf 3.3.2). Er is voor de ontwikkeling van het intensiveringsgebied geen fasering opgenomen in de Gebiedsvisie NEXTgarden.
2023	Op 11 mei 2023 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Lingewaard aangenomen. In deze visie wordt het gebied als NEXTGarden gezien als "Regionale Hotspot voor Land- en

	Tuinbouwinnovatie" en is het gebied aangewezen voor glastuinbouw (zie ook paragraaf 3.3.1).

b. Reclamant haalt beleidsstukken aan die de basis vormen voor het voorliggend bestemmingsplan. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid waaruit dat blijkt.
c. Hierboven is onder sub a aangegeven hoe het glastuinbouwontwikkelingsgebied Bergerden zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld qua ruimtelijk beleid en visies. In 2016 is in het bestemmingsplan ‘Bergerden’ voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. De bedoelde percelen, waaronder de gronden van het voorliggend bestemmingsplan, zijn bestemd als ‘Agrarisch – Glastuinbouw 2’ en voorzien van de aanduiding ‘specifieke bouwaanduiding – gefaseerde ontwikkeling’. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf dient een wijzigingsprocedure te worden doorlopen. De doelstelling is altijd geweest om het volledige gebied Bergerden op termijn in te zetten voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente Lingewaard heeft de volledige ontwikkeling van het intensiveringsgebied opnieuw bekrachtigd in de Gebiedsvisie NEXTgarden, die op 20 december 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad. In lijn met deze visie is de fasering van NEXTgarden losgelaten en wordt het voorliggende bestemmingsplan vastgesteld. Met dit plan wordt ingespeeld op de behoefte die er op dit moment is. De ontwikkeling kan niet met een wijzigingsprocedure tot stand worden gebracht, omdat nog niet alle overige kavels ontwikkeld zijn.
d. In het gemeentelijk geluidbeleid heeft de gemeente aangegeven te streven naar geluidklasse ‘rustig’ voor het glastuinbouwgebied. In het ontwerpbestemmingsplan wordt echter gesteld dat Bergerden, gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en bedrijvigheid, niet kan worden gezien als een rustige woonomgeving, maar als een ‘gemengde omgeving’. Het hanteren van een ‘gemengde omgeving’ is niet in lijn met het gemeentelijk geluidbeleid. Geconstateerd is dat indieners op dit onderdeel een terecht punt aanhalen. De toelichting van het bestemmingsplan is daarom aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt uitgegaan van een ‘rustige woonomgeving’ als basis voor de beoordeling van milieueffecten. Paragraaf 4.4 van de toelichting is hierop aangepast.

   Het aspect geluid is geregeld in het milieuspoor (Activiteitenbesluit) en het ruimtelijk spoor (bestemmingsplan). In het landelijk geldende Activiteitenbesluit (milieuspoor) zijn geluidnormen opgenomen voor bedrijfsactiviteiten van glastuinbouwbedrijven. Om bedrijfsactiviteiten planologisch in te passen, moet gemotiveerd worden dat de representatieve bedrijfssituatie van het glastuinbouwbedrijf past binnen de geldende normen van het Activiteitenbesluit. Gelet op de grote oppervlakte van het terrein (ruim 19 ha), kan worden gesteld dat het mogelijk is om een representatieve bedrijfssituatie van een glastuinbouwbedrijf in te passen, die voldoet aan de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit. De regels uit het Activiteitenbesluit gelden rechtstreeks en hoeven niet te worden geborgd in het bestemmingsplan.

   In het bestemmingsplan (ruimtelijk spoor) is daarnaast aanvullend gekozen om in het kader van een goede ruimtelijke ordening regels te stellen voor de onderdelen van een glastuinbouwbedrijf die mogelijk kunnen leiden tot enige geluidbelasting richting de omgeving. Het bouwen van facilitaire gebouwen en voorzieningen binnen de richtafstand van woningen is daarom in beginsel niet toegestaan. Er kan van deze regel worden afgeweken als met een akoestisch onderzoek kan worden aangetoond dat sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Het woon- en leefklimaat in het kader van geluid ter plekke van omliggende woningen is daarmee geborgd.
e. In de bouw- en gebruiksregels zijn afstanden opgenomen waarmee wordt beoogd om tot een goede functiescheiding te komen tussen bedrijven en gevoelige functies. De afstanden die in het bestemmingsplan zijn opgenomen, betreffen richtafstanden uit de VNG-handreiking (m.b.t. geluid) en jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (m.b.t. spuiten). Deze afstanden zijn een manier om tot een zorgvuldige functiescheiding te komen, maar er kan ook gemotiveerd van worden afgeweken. Aangezien op dit moment nog geen concreet bouw- en inrichtingsplan voorhanden is, is in het voorliggend bestemmingsplan een afwijkingsmogelijkheid

opgenomen. Er kan op basis van deze afwijkingsmogelijkheid bij een aanvraag om een omgevingsvergunning gemotiveerd worden afgeweken van de vaste afstand. In de afwijkingsregels is een voorwaarde opgenomen dat het woon- en leefklimaat van omwonenden gewaarborgd moet zijn. Daarmee is het belang van reclamant geborgd in het bestemmingsplan.

f. Geconstateerd is dat reclamanten een terecht punt aanhalen. De toelichting van het bestemmingsplan is aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt uitgegaan van een 'rustige woonomgeving' als basis voor de beoordeling van milieueffecten. Het verkleinen van de richtafstand met één stap wordt niet meer toegepast. Het heeft geen effect voor de regels van het bestemmingsplan.

g. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet. Met het plan vindt geen wijziging plaats in de beoogde functietoedeling van glastuinbouw, recreatie, natuur en landschap.

h. De doelstelling van het bestemmingsplan 'Bergerden' is altijd de totaalontwikkeling van het gebied Bergerden als glastuinbouwgebied geweest. In 2016 is in het bestemmingsplan 'Bergerden' voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf moet een ruimtelijke procedure worden doorlopen, waarbij een beoordelingsmoment is ingebouwd om zo controle te houden over de totaalontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied. Aangezien de gemeente Lingewaard zich momenteel beleidsmatig richt op de volledige ontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden – inclusief het voorliggend plangebied én de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat – wordt de fasering losgelaten.

i. Er wordt een aantal onderdelen genoemd door reclamant, deze zijn hieronder puntsgewijs beantwoord:
   - Schaduw van kassen: Voor de woning van reclamant wordt gesteld dat geen sprake is van schaduwwerking, aangezien de planontwikkeling plaatsvindt aan de noordzijde van het perceel van reclamant.
   - Overlast van verlichting: De voorwaarden voor assimilatiebelichting in de glastuinbouw zijn op landelijk niveau vastgelegd in artikel 3.56 tot en met 3.59 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Bij kassen die gebruik maken van assimilatiebelichting worden, conform het Activiteitenbesluit milieubeheer, zijgevelschermen toegepast. Hiermee wordt de uitstraling via de gevel gereduceerd. Naast de toepassing van zijgevelschermen bij assimilatiebelichting wordt gekeken naar de laatste technische mogelijkheden voor (gedeeltelijke) bovenafdichting. Complete bovenafdichting is technisch niet haalbaar, onder meer omdat dan problemen ontstaan met de klimaathuishouding (vocht- en temperatuurregeling) in de kas. Voor de voorwaarden wordt verwezen naar paragraaf 4.3 'Lichthinder' uit de toelichting van het bestemmingsplan. Met de toepassing van de voorwaarden uit het Activiteitenbesluit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.
   - Overlast van geluid van verwarmingsinstallaties: In het kader van een goede ruimtelijke ordening is in het bestemmingsplan een bepaling opgenomen, dat centrale voorzieningen, zoals stookinstallaties en de terreinontsluiting van glastuinbouwbedrijven uitsluitend zijn toegestaan op minimaal 30 meter afstand van burgerwoningen en bedrijfswoningen van derden. Daarnaast geldt het Activiteitenbesluit waarin milieuregels zijn opgenomen voor glastuinbouwbedrijven. Geluidoverlast van verwarmingsinstallaties wordt daarmee voorkomen. Er wordt geoordeeld dat daarmee sprake is van een goede ruimtelijke ordening, waarbij het belang van reclamant tevens is geborgd.
   - Overlast van bestemmingsverkeer van en naar de kassen: Het vast te stellen bestemmingsplan wordt aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is de gebiedsaanduiding 'overige zone – 1' opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.

- Overlast van laden en lossen: Voor laad- en losactiviteiten dient de bedrijfsvoering van een glastuinbouwbedrijf te worden getoetst aan het Activiteitenbesluit. Daarnaast is in het bestemmingsplan een aantal regels opgenomen, waarmee kan worden aangenomen dat nieuwe laad- en losactiviteiten niet zullen plaatsvinden op korte afstand van de woning van reclamant. Laden en lossen vindt plaats in en nabij facilitaire gebouwen en uitritten. Voor de gronden binnen het voorliggend bestemmingsplan geldt dat facilitaire gebouwen uitsluitend zijn toegestaan op minimaal 30 meter afstand van een woonbestemming en nieuwe bedrijfsontsluitingen uitsluitend zijn toegestaan op minimaal 30 meter afstand van woningen. De regels en de verbeelding van het bestemmingsplan zijn daarnaast naar aanleiding van enkele zienswijzen aangepast voor wat betreft het realiseren van bedrijfsontsluitingen. Het vast te stellen bestemmingsplan biedt geen rechtstreekse mogelijkheden om een nieuwe bedrijfsontsluiting te realiseren aan de Bergerdensestraat.
- Negatieve effecten voor omwonenden naar aanleiding van gewasbescherming: Het bestemmingsplan borgt dat er geen sprake is van negatieve effecten naar aanleiding van geluid en spuiten met gewasbeschermingsmiddelen ten opzichte van de woonbestemming c.q. tuin (spuiten, bedrijfsontsluitingen) en ten opzichte van woningen (geluid).
- Oprichten gasgestookte installaties: De gemeente neemt al geruime tijd een actieve rol aan in de verduurzaming van het glastuinbouwgebied Bergerden. Er wordt onderzoek verricht naar een duurzame energiemix voor het gehele glastuinbouwgebied Bergerden, waarbij sprake dient te zijn van een economisch uitvoerbare business-case. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren en het gebruik van een specifieke energiebron via een ruimtelijke procedure af te dwingen.

  Op dit moment is er nog geen concreet bouwplan aanwezig, waardoor in het stikstofonderzoek uitgegaan wordt van een worst-case benadering van de mogelijke stikstofrelevante activiteiten op een hedendaags, regulier glastuinbouwbedrijf. Het is mogelijk dat bij de toekomstige concretisering van het bouwplan wordt gekozen voor een gasgestookte middelgrote stookinstallatie voor verwarming van de kassen. Voor verwarming met een gasgestookte installatie is op dit moment beperkt ontwikkelruimte voor wat betreft het aspect stikstof. Omdat sprake is van nieuwbouw, zijn er innovatieve alternatieven en kas-concepten beschikbaar en in ontwikkeling. Het bestemmingsplan is gezien voorgaande uitvoerbaar, maar de mogelijkheden voor gasgestookte verwarming zijn niet onbeperkt. Wanneer de initiatiefnemer een aanvraag voor een gasgestookte installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen en de meest recente vereisten op het gebied van natuurbescherming (stikstof).

j. Om de verrommeling van het landschap tegen te gaan, hanteren de provincie en de gemeente beleid om glastuinbouwbedrijven te clusteren in glastuinbouwconcentratiegebieden. Binnen de concentratiegebieden wordt nieuwvestiging van glastuinbouw gefaciliteerd. Dit beleid hangt samen met provinciale regels en gemeentelijk beleid voor solitaire glastuinbouwlocaties buiten concentratiegebieden, die voor verrommeling zorgen in het buitengebied. De clustering van glastuinbouw in de glastuinbouwconcentratiegebieden is daarmee gericht op het tegengaan van verrommeling van het landschap buiten het glastuinbouwconcentratiegebied.

4. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Dit wordt onderschreven.
   b. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet.
   c. Dit wordt onderschreven.

d. Dit wordt onderschreven.

e. Er is voor gekozen om het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen en het nader onderzoek bij de vaststelling van het bestemmingsplan toe te voegen. De verwachting dat ‘kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming en dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor het planvoornemen’ was een aanname die nog nader onderzocht moest worden. Dat is inmiddels gebeurd, het bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft het aanvullend onderzoek naar steenuilen opgeleverd op 4 oktober 2022.

f. Bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft een aanvullend onderzoek naar steenuilen uitgevoerd. Dit rapport is op 4 oktober 2022 opgeleverd (rapportnummer 22-0071). In het aanvullend onderzoek wordt geconcludeerd dat maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Het plan is uitvoerbaar wanneer een gebied van circa 2 hectare binnen het plangebied wordt ontwikkeld tot optimaal leefgebied voor de uil. Om deze maatregel uit te kunnen voeren is de oppervlakte voor het bouwen van glastuinbouwkassen verkleind ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan. Om te borgen dat bij de inrichting van het gebied circa 2 hectare wordt ingericht als optimaal uilenfoerageergebied is op de verbeelding de functieaanduiding ‘specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied’ opgenomen. De regels van de bestemming ‘Agrarisch – Glastuinbouw’ zijn hierop ook aangepast. Er is nu sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan dat past binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

g. Het plangebied kan worden gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. In het plangebied zelf zijn geen lijnvormige elementen aanwezig (zoals laanbomen en watergangen) die door vleermuizen kunnen worden gebruikt als vliegroute. De sloten langs de randen van het plangebied kunnen door vleermuizen worden gebruikt als vliegroute. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd aan de sloten. Er is geen negatief effect op foerageergebied en vliegroutes langs de sloten rondom het plangebied, mits er geen extra licht op de sloten schijnt in de schemering en de nacht. Zie ook de Quickscan flora en fauna, Rapportnummer P21-0022, 15 januari 2021 (bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat).

5. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

   a. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.

   b. Het gebied is in de huidige provinciale en gemeentelijke plannen nog steeds actueel en beoogd als glastuinbouwontwikkelingsgebied. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet. Met het plan vindt geen wijziging plaats in de beoogde functietoedeling van glastuinbouw, recreatie, natuur en landschap.

   c. Bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft een aanvullend onderzoek naar steenuilen uitgevoerd. Dit rapport is op 4 oktober 2022 opgeleverd (rapportnummer 22-0071). In het aanvullend onderzoek wordt geconcludeerd dat maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Het plan is uitvoerbaar wanneer een gebied van circa 2 hectare binnen het plangebied wordt ontwikkeld tot optimaal leefgebied voor de uil. Om deze maatregel uit te kunnen voeren is de oppervlakte voor het bouwen van glastuinbouwkassen verkleind ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan. Om te borgen dat bij de inrichting van het gebied circa 2 hectare wordt ingericht als optimaal uilenfoerageergebied is op de verbeelding de functieaanduiding ‘specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied’ opgenomen. De regels van de bestemming ‘Agrarisch – Glastuinbouw’ zijn hierop ook aangepast. Er is sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan dat past binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

d. In de bouw- en gebruiksregels zijn afstanden opgenomen waarmee wordt beoogd om tot een goede functiescheiding te komen tussen bedrijven en gevoelige functies. De afstanden die in het bestemmingsplan zijn opgenomen, betreffen richtafstanden uit de VNG-handreiking (m.b.t. geluid) en jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (m.b.t. spuiten). Deze afstanden zijn een manier om tot een zorgvuldige functiescheiding te komen, maar er kan ook gemotiveerd van worden afgeweken. Aangezien op dit moment nog geen concreet bouw- en inrichtingsplan voorhanden is, is in het voorliggend bestemmingsplan een afwijkingsmogelijkheid opgenomen. Er kan op basis van deze afwijkingsmogelijkheid bij een aanvraag om een omgevingsvergunning gemotiveerd worden afgeweken van de vaste afstand. In de afwijkingsregels is een voorwaarde opgenomen dat het woon- en leefklimaat van omwonenden gewaarborgd moet zijn. Daarmee is het belang van reclamant geborgd in het bestemmingsplan.
e. In het Besluit milieueffectrapportage (hierna te noemen: 'Besluit m.e.r.') is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Op grond van het *Besluit milieueffectrapportage, bijlage D, onderdeel 9* geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor vestiging van een glastuinbouwgebied van 50 hectare of meer. De beoogde ontwikkeling blijft ruim onder deze drempelwaarde, want het gaat hier om circa 19 hectare glastuinbouw. Daarom kan voor de m.e.r.-beoordeling worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen nadelige gevolgen voor het milieu zijn. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure is daarom niet noodzakelijk. Hiertoe is concreet een besluit genomen door het college op 18 februari 2021. De nieuwe stikstofonderzoeken die in 2023 zijn uitgevoerd hebben niet geleid tot een wijziging op bovenstaande conclusie(s). De afstanden die vanuit de milieuwetgeving en jurisprudentie worden gesteld zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan leidend.

6. Indieners van een zienswijze ontvangen na behandeling in het college van burgemeester en wethouders de concept-reactienota en worden geïnformeerd over de mogelijkheid om in te spreken tijdens de Inforonde van de gemeenteraad. Na behandeling van het bestemmingsplan en de reactienota door de gemeenteraad, ontvangen de indieners van een zienswijze de definitieve reactienota met daarbij de publicatie van ter inzagelegging van de vastgestelde stukken. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt via het Gemeenteblad en het Gemeentenieuws van Lingewaard.

Conclusie
De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze reactienota.

Zienswijze 4

Zienswijze 4 is ontvangen op 21 april 2021. Deze zienswijze is ingediend door bewoners van de Hogewoerd in Huissen (*hierna: reclamanten*).

Inhoud

1. Centraal staat de aanpassing van het bestemmingsplan. De gemeente Lingewaard heeft een tijdelijke omgevingsvergunning verstrekt aan een ondernemer ten behoeve van aardbeienkweek op stellingen onder plastic op de agrarische percelen bekend als Huissen, sectie G, nummers 2340, 2718, 2815 en 2856. Bij de kweker bestaat het planvoornemen om het areaal glastuinbouwkassen voor de aardbeienproductie uit te breiden met gebruikmaking van genoemde percelen, wat aanpassing van het bestemmingsplan vraagt. Hiertegen maken reclamanten bezwaar.
2. Bij het plaatsen van de huidige koepels is alleen melding gemaakt en geen overleg mogelijk geweest. Op dit moment ondervinden reclamanten veel overlast van de koepels. Verwezen wordt naar schreeuwende medewerkers die langs het huis van reclamanten moeten lopen om de werkplek binnen te komen. Dit had ook anders gekund, bijvoorbeeld door een ingang aan de straatzijde Bergerdensestraat. Het lijkt erop dat ondernemer een voorkeursbehandeling krijgt van de gemeente Lingewaard. Caravans moeten vermeden worden in de kassen, maar ondernemer mag zomaar 25 woonunits neerzetten voor behuizing van tijdelijke arbeidsmigranten.
3. Reclamanten zitten als bewoners direct aangrenzend aan de percelen van het bestemmingsplan. Mocht de gemeente hiervoor toestemming geven, dan kunnen reclamanten niet meer in de tuin zitten geven zij aan.
4. Tevens bevestigen reclamanten dat zij bezwaar maken op alles wat met de wijziging van het bestemmingsplan te maken heeft. Dit ook mede gelet op de schade die zij als bewoner nu al hebben en gaan krijgen, in het bijzonder verdere waardevermindering van hun woning en die van hun buren. Tot slot geven reclamanten aan dat zij door het indienen van dit bezwaarschrift hopen dat er naar de bewoners wordt geluisterd.

Reactie door de gemeente

1. De grondeigenaar is voornemens de gronden te ontwikkelen voor glastuinbouw. De plannen voor de glastuinbouwontwikkeling zijn momenteel in een stadium dat geen concreet bouwplan voorhanden is. Daarom vormt het voorliggend bestemmingsplan het juridisch en ruimtelijk kader waar de definitieve bouwplannen, die in een later stadium concreet zullen worden gemaakt, aan moeten voldoen.

2. Voor de huidige teeltondersteunende voorzieningen (*door reclamant 'koepels' genoemd*) is op 30 oktober 2018 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend (zaaknummer 195273453). Deze heeft ter inzage gelegen met de mogelijkheid tot bezwaar en beroep. Voor de verleende vergunning voor het aanleggen en gebruiken van teeltondersteunende voorzieningen voor een periode van 10 jaar is een aparte ruimtelijke procedure doorlopen. Wanneer overlast wordt ervaren naar aanleiding van de betreffende bedrijfsactiviteiten, kan melding worden gedaan bij de gemeente Lingewaard. Ook voor hetgeen door reclamant wordt opgemerkt met betrekking tot de woonunits voor tijdelijke arbeidsmigranten geldt dat deze geen onderdeel uitmaken van de nu voorliggende procedure.

   Reclamanten geven hun zienswijze op de beoogde verkeersontsluiting van de glastuinbouwpercelen en verwijzen daarbij naar de huidige verkeersontsluiting aan de Clivia. Er wordt een ontsluiting van het glastuinbouwbedrijf gerealiseerd ter plekke van de bestaande uitrit aan de Clivia. De ontsluitingsweg Clivia is aangelegd met als doel de ontsluiting van de aangelegen glastuinbouwbedrijven. Het bestemmingsplan sluit aan bij de eerder voorgenomen ontsluitingsstructuur voor het gehele gebied, zoals ook geformuleerd in het bestemmingsplan 'Bergerden' en de reactienota bij het bestemmingsplan 'Bergerden' (2016).

3. De effecten van de bedrijfsactiviteiten op de tuin van reclamant worden geborgd door regels voor geluid en spuiten met gewasbeschermingsmiddelen ten opzichte van de woonbestemming (spuiten, bedrijfsontsluitingen) en ten opzichte van woningen (geluid).

   Naar aanleiding van de zienswijze(n) is een schaduwstudie uitgevoerd naar de effecten van de oprichting van glastuinbouwkassen voor schaduw op de gevels van woningen en op tuinen. Er bestaan geen

wettelijke normen en eisen ten aanzien van bezonning voor bebouwing. Aan de toelichting van het vast te stellen bestemmingsplan is een paragraaf ‘Schaduw en bezonning’ toegevoegd waarin de belangenafweging is gemaakt omtrent schaduw en bezonning in relatie tot de voorgenomen glastuinbouwontwikkeling. De schaduwstudies zijn toegevoegd als bijlage bij de toelichting. Het belang van reclamant is meegewogen in *paragraaf 4.16 van de toelichting* van het bestemmingsplan. De schaduwwerking geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

4. Voor zover reclamant van mening is dat er sprake is van een waardedaling van eigendom(men) vanwege het nu voorliggende bestemmingsplan, biedt de Wet ruimtelijke ordening (Wro) de mogelijkheid om binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan een aanvraag om een tegemoetkoming in planschade bij de gemeente in te dienen. Meer informatie is te vinden op de gemeentelijke website onder de zoekterm ‘planschade’.

   Indieners van een zienswijze ontvangen na behandeling in het college van burgemeester en wethouders de concept-reactienota en worden geïnformeerd over de mogelijkheid om in te spreken tijdens de Inforonde van de gemeenteraad. Na behandeling van het bestemmingsplan en de reactienota door de gemeenteraad, ontvangen de indieners van een zienswijze de definitieve reactienota met daarbij de publicatie van ter inzagelegging van de vastgestelde stukken. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt via het Gemeenteblad en het Gemeentenieuws van Lingewaard.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze reactienota.

Zienswijze 5

Zienswijze 5 is ontvangen op 20 april 2021. Deze zienswijze is ingediend door bewoners van de Rosa in Bemmel (*hierna: reclamanten*).

Inhoud

1. Het feit dat vooraf op geen enkele wijze direct omwonenden betrokken of persoonlijk geïnformeerd zijn.
    a. In het plan is opgenomen dat met heel veel partijen vooraf overleg en afstemming is geweest. Maar niet met de meest logische: de bewoners rondom het projectgebied. Wat betreft de voorgestelde ontsluiting via de Rosa is er geen overleg geweest met aanwonende bewoners.
    b. Reclamanten geven aan dat dit vreemd is, omdat een ondernemer in het plangebied de omwonenden de afgelopen jaren meerdere malen heeft geïnformeerd en heeft betrokken bij de ontwikkelingen van het plangebied. Bij dit plan hebben reclamanten als omwonenden helemaal niets gehoord, terwijl het toch gaat om ingrijpende aanpassingen op de huidige situatie (glastuinbouw i.p.v. de zogenaamde tunnels). Gevraagd wordt of deze ondernemer wel belanghebbende hierin is, of dat andere motieven een rol spelen? En als deze ondernemer geen belanghebbende is, waarom dan nu deze bestemmingsplanwijzigingen? Wiens of welk belang dient deze bestemmingsplanwijziging? Zeker omdat er geen concrete plannen zijn voor glastuinbouw. Er zijn volgens reclamant ook geen concrete plannen voor het beëindigen van de melkveehouderij. Reclamanten stellen dat die gaat gewoon nog door gaat.
    c. Reclamanten geven aan dat het plangebied aan alle kanten omsloten is door burgerwoningen. Niet één enkele woning, maar tientallen woningen krijgen te maken met de gevolgen. Dit is anders dan een plan voor glastuinbouw op een andere plek op NEXTgarden waar slechts een enkele bedrijfswoning staat. De hoeveelheid inwoners die te maken krijgt met de gevolgen van dit plan, rechtvaardigt een overheid die inwoners op z'n minst persoonlijk en begrijpelijk informeert. Maar beter nog: ook betrekt bij deze plannen. Juridisch klopt het dat de gemeente door alleen te publiceren voldoet aan haar wettelijke informatieplicht. Gezien het grote aantal omwonenden had het de gemeente gesierd om reclamanten als belanghebbenden actief te betrekken of op z'n minst persoonlijk actief te informeren.
    d. Omwonenden van dit plan wonen hoofdzakelijk in het buitengebied waar het Gemeentenieuws (waarin de officiële bekendmakingen van de gemeente Lingewaard staan) niet standaard bezorgd. Daarom hebben reclamanten zich geabonneerd op de 'E-mailservice Berichten over uw buurt' van Overheid.nl voor notificaties over plannen in onze leefomgeving. Desondanks hebben reclamanten geen mail ontvangen van 11 maart 2021 waarin de publicatie van dit plan stond.
2. De voorgestelde ontsluiting van de zuidelijke deellocatie via de Bergerdensestraat, Rosa en Azalealaan.
    a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: 'Het vrachtverkeer van en naar deze locatie zal via de Bergerdensestraat, Rosa en Azalealaan worden afgewikkeld. De Bergerdensestraat is met een breedte van circa 5 meter vrij smal voor de verwerking van vrachtverkeer. Het noordelijkste gedeelte van de Rosa met een lengte van circa 120 meter is circa 3 meter breed en daarmee niet geschikt voor vrachtverkeer. De gemeente Lingewaard heeft financiële middelen vrijgemaakt voor het aanpassen van de verkeerssituatie ter plaatse'.

    Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:

    b. In het stikstofonderzoek op pagina 12 staat: "Ontsluitingsroute in voorliggend planvoornemen wordt 16,4 hectare ontsloten via Clivia-Bergerdensestraat, Hedera, Azalealaan, Karstraat, N15/A15. De overige 4 hectare wordt fictief ontsloten via Hoeve 30 – Bergerdensestraat en rotonde Hedera/Azalealaan en verder, aangezien dit de langste rijroute oplevert". Reclamanten geven aan dat hierin een andere ontsluiting via de Rosa niet wordt genoemd.
    c. In het kader van stikstof staat genoemd dat de bijdrage van het extra verkeer niet in betekenende mate is. Dit geldt uiteraard ook voor de uitstoot van stikstof. Het geeft echter ook aan dat de toename van verkeer niet dusdanig is dat er veel meer uitstoot te verwachten is. En mogen reclamanten de conclusie trekken dat dit geen forse toename van verkeer betekent? Dat betekent dat de bestaande ontsluiting ruim voldoet en geen nieuwe ontsluiting noodzakelijk is. Dit laatste is in lijn met de

verwachting die de gemeenteraad ook vaststelde in de reactienota bij het Bestemmingsplan Bergerden 2015.

d. Op pagina 48 van het bestemmingsplan staat: “Conclusie: De ontsluitingswegen zijn voldoende toereikend om de toename in verkeersbewegingen te kunnen verwerken. Er is sprake van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid. Het aspect verkeer leidt niet tot een belemmering van het planvoornemen”. Hieruit blijkt geen enkele noodzaak voor een andere ontsluiting dan de reeds bestaande ontsluiting en dus geen reden om de Rosa hierin op te nemen en te verbreden.
e. Op pagina 56 van het bestemmingsplan staat: “De toename van het aantal verkeersbewegingen leidt niet tot onevenredige verkeershinder in de omgeving”. Ook hieruit blijkt geen enkele noodzaak voor een andere ontsluiting dan de reeds bestaande ontsluiting en dus geen reden om de Rosa hierin op te nemen en te verbreden. Daarentegen stellen reclamanten: als de gemeenteraad de Rosa wel zou verbreden, dan betekent dit op papier een 100% toename van overlast door vrachtverkeer op de Rosa.
f. In het bestemmingsplan staat dat voorliggend plan de systematiek volgt van de gemeente Lingewaard door aan te sluiten bij het geldend bestemmingsplan ‘Bergerden’. Dit bestemmingsplan uit 2015 is toen al ‘met een behoudend karakter’ vastgesteld. In het vorige bestemmingsplan en in het vigerende bestemmingsplan was en is al vastgelegd, dat de toekomstige ontwikkellocaties ten noorden van de Bergerdensestraat zullen worden ontsloten over de Bergerdensestraat, Hedera en Azalealaan. Daarbij blijft de Rosa gesloten voor vrachtverkeer. Dit is nogmaals bevestigd in de reactienota op de (toentertijd) ingediende zienswijze van reclamanten. Het huidige ontwerpbestemmingsplan gaat exact over de ontwikkellocatie waar toen over is besloten. Getuige ook de afbeelding die in de reactienota destijds is opgenomen:

figuur 1.

In bovenstaand figuur is de ontsluiting van het plangebied aan de Clivia én aan de ` Bergerdensestraat ingetekend.

g. In de reactienota op de eerder door reclamanten ingediende zienswijze in 2015 staat op pagina 6 onderaan ook al genoemd ‘dat de verkeerstoename als gevolg van de ontwikkeling relatief beperkt is’.
h. De voorgestelde ontsluiting via de Rosa wijkt dus af van het geldende bestemmingsplan Bergerden. In dit plan staat dat er een breedtebeperking geldt en ‘*Hiermee wil de wegbeheerder bereiken dat deze weg niet door vrachtverkeer gebruikt zal gaan worden*’.
i. Reclamanten geven aan dat op pagina 61 van het bestemmingsplan gezegd wordt dat ‘binnen de grondexploitatie Bergerden ook de verkeerskundige aanpassingen aan de Bergerdensestraat en de Rosa gedekt worden’. Reclamanten verwijzen ernaar dat aangegeven wordt dat de verkeerstoename relatief beperkt is en er geen aanvullende/alternatieve ontsluiting nodig is, er toch besloten wordt om al geld te reserveren voor een weg waarvoor geen noodzaak bestaat.
j. Er zijn namelijk voldoende geschikte wegen voor de ontsluiting van verkeer en vrachtwagens. De Azalealaan, Hedera en Hydrangea zijn bij het ontwikkelen van het kassengebied Bergerden aangelegd en ingericht om zwaarder/breder verkeer goed af te kunnen wikkelen. De capaciteit van deze wegen wordt bij lange na niet benut stellen reclamanten. Reclamanten verwijzen ernaar dat tevens bevestigd wordt in de argumentatie in het bestemmingsplan, wat ook logisch is omdat de wegen zijn aangelegd voor een volledige ontwikkeling en uitnutting van ‘NEXTgarden’. En dat is bij lange na niet het geval, stellen reclamanten.
k. Reclamanten geven aan dat er inzake verkeersgeneratie verwezen wordt naar een rapport uit 2016 welke niet is bijgevoegd. Los van het feit dat dit onderzoek gedateerd lijkt, merken reclamanten op dat er geen gericht onderzoek uitgevoerd te zijn naar de verkeersgeneratie en ontsluiting van dit aan te wijzen glastuinbouwconcentratiegebied. Op grond van welke gegevens wordt er tot de conclusie gekomen dat er sprake zal zijn van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid? Het bovenstaande klemt des te meer nu de exacte ligging van de erfontsluitingen pas nader zal worden bepaald ten tijde van de omgevingsvergunning voor bouwen. Het is reclamanten niet duidelijk hoe de gemeente dan nu al kan concluderen dat het aspect verkeer niet leidt tot een belemmering van het planvoornemen.
l. De afgelopen jaren is het zuidelijk deel van het plangebied niet veranderd qua gebruik en ook de plannen zijn hetzelfde als in 2016. Daarentegen is de situatie aan de Rosa dusdanig veranderd dat er nu meer burgerwoningen staan. Door de komst van de Rosa 7 en 9 is het aantal aanwonenden omhoog gegaan naar vier burgerwoningen. De Rosa doorkruist dus een aaneengesloten lint van woonpercelen. Dit is een groot verschil ten opzichte van de Hedera en de Hydrangea, waar de wegen alleen zijn omringd door tuinbouwbedrijven. Drie van de burgerwoningen aan de Rosa hebben hun tuin en terras direct grenzend aan de Rosa en zullen zowel binnen als buiten de volle toename van verkeersoverlast ondervinden, zowel overdag als ’s nachts. Nu al veroorzaakt zwaar vrachtverkeer overlast omdat ze de breedtebeperking negeert en regelmatig te hard rijdt. De trillingen en het geluid hierdoor zijn duidelijk voel- en hoorbaar. Los van de onveiligheid die het oplevert.
m. Langs het brede gedeelte van de Rosa staan veel lichtmasten. Het smalle gedeelte kent geen enkele lichtmast, met uitzondering van de kruising. Zou de weg verbreed worden en de inrichting hetzelfde worden zoals nu het brede gedeelte, dan neemt ook de lichtoverlast enorm toe. Op het perceel van reclamanten wonen steenuilen en vleermuizen. Vanaf het moment van schemering genieten deze dieren van het donker. Reclamanten vrezen dat de verbreding en toename van licht een zeer nadelig effect gaat hebben op deze aanwezige fauna. En reclamanten geven aan dat zij als bewoners ook overlast gaan ervaren door dit vele licht van de extra lichtmasten.
n. Net als de Bergerdensestraat wordt ook de Rosa veel gebruikt door wandelaars, fietsers en ruiters stellen reclamanten. De Rosa is zelfs onderdeel van de recreatieve fietsknooppuntenroute door de regio.
o. Vanuit cultuurhistorisch perspectief is de inrichting van het noordelijke gedeelte van de Rosa interessant om te behouden. In bestemmingsplan Bergerden 2015 staat in paragraaf 3.2: “binnen de hoofdstructuur komen enkele bijzondere ‘afwijkingen’ voor, zoals het agrarische bebouwingslint Heuvelsestraat. Dit relict van het voormalige landschap wordt gehandhaafd en is gecombineerd met een groenzone”. De Rosa is het noordelijkste deel van de weg die vroeger in zijn geheel luisterde naar de naam Heuvelsestraat en die eeuwenlang de enige verbinding vormde tussen Bergerdensestraat en Dikelsestraat. De eerste 100 meter Rosa gezien vanaf noordelijke richting (vanaf de splitsing met de Bergerdensestraat) loopt eveneens door een overgebleven stukje agrarische bebouwing en kan evenzo een ‘bijzondere afwijking’ en ‘relict van het voormalige landschap’ worden genoemd. Deze

stelling wordt gestaafd door de wegindeling op dit tracé van 100 meter, die nog steeds gelijk is aan de wegindeling langs de overgebleven Heuvelsestraat. Dit gedeelte heeft nog steeds de landelijke, groene uitstraling van weleer.

3. Een nieuwe uitrit voor het zuidelijk plangebied aan de Bergerdensestraat.
   a. Op grond van artikel 3.1.2 onder f geldt ten aanzien van parkeren het volgende: 'Er dient te worden voorzien in voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij moet worden voldaan aan de Nota Parkeernormen Lingewaard 2020 (zie Bijlage 1). Indien na vaststelling van dit bestemmingsplan een nieuwe parkeernota wordt vastgesteld, gelden de nieuwe parkeernormen'. Hierbij wordt aldus verwezen naar het gemeentelijke parkeerbeleid. Er wordt evenwel niet overwogen wanneer er dient te worden voorzien in voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein. Geldt dit altijd wanneer er een bouwvergunning wordt verleend of alleen wanneer er wordt afgeweken van het bestemmingsplan? De bepaling lijkt onvoldoende zekerheid te bieden op de vraag wanneer deze dient te worden toegepast.
   b. In de regels staat dat 'een nieuwe uitrit voor een glastuinbouwbedrijf, anders dan een uitrit op de Clivia, uitsluitend is toegestaan indien de uitrit noodzakelijk is voor een goede ontsluiting van een nieuw glastuinbouwbedrijf'. Het huidige bedrijf is goed ontsloten via de Clivia. Deze weg is nota bene aangelegd voor de ontsluiting van het huidige bedrijf. Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in een aanpassing/uitbreiding van de huidige bedrijfsactiviteiten (tunnels voor aardbeienkweek) naar glastuinbouw. Het gaat hier dus niet om een nieuw glastuinbouwbedrijf. Kortom: niet noodzakelijk voor een goede ontsluiting én het is geen nieuw bedrijf.
   c. Door wel een nieuwe uitrit te maken, intensiveert het vrachtverkeer op de Bergerdensestraat naar deze nieuwe uitrit. Dit terwijl de Bergerdensestraat niet geschikt is voor vrachtverkeer: te smal en veroorzaakt onveiligheid voor andere weggebruikers.
   d. Op pagina 48 van het bestemmingsplan staat: 'Conclusie: de ontsluitingswegen zijn voldoende toereikend om de toename in verkeersbewegingen te kunnen verwerken. Er is sprake van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid. Het aspect verkeer leidt niet tot een belemmering van het planvoornemen'. Reclamanten stellen dat er in dit voornemen in het geheel geen rekening is gehouden met verkeersveiligheid. Niet wordt duidelijk gemaakt hoe de aanwezige en goed gebruikte fietsroutes worden beschouwd qua veiligheid en of hoe de Bergerdensestraat in toenemende mate (nieuwe wijken Huissen Zand) wordt gebruikt als (recreatieve) ruiter-, fiets- en wandelroute naar bijvoorbeeld Park Lingezegen en/of de Rijkerswoerdse plassen.
   e. Ook is er de afgelopen jaren een toename geweest van fietsers, wandelaars, ruiters, skeeleraars en hardlopers die Park Lingezegen en aangelegde (snel)fietspaden opzoeken die alleen via de Bergerdensestraat bereikbaar zijn.
   f. Reclamanten stellen dat de Bergerdensestraat nu niet geschikt is voor intensiever vrachtverkeer. Er kunnen geen twee vrachtauto's elkaar passeren zonder in de berm te belanden. Aanpassingen zullen het karakter van de straat negatief beïnvloeden. Met de tunnelteelt is dat geen probleem.
   g. Ook wordt door kinderen die wonen aan de Bergerdensestraat en aanpalende straten deze straat gebruikt om naar het centrum van Huissen of de scholen te komen (o.a. IKC het Sterrenbos). Ook de kinderen van reclamanten gebruiken deze route dagelijks meerdere malen. De route is nu al niet verkeersveilig, hoe moet dat wanneer er nog meer vrachtverkeer bijkomt?
4. Het toestaan van glastuinbouw over het gehele plangebied.
   a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: 'Het plangebied bestaat uit een aantal percelen parallel aan de Bergerdensestraat met een totale oppervlakte van 21,8 hectare. Het bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van nieuwe glastuinbouwkassen met een bruto-oppervlakte van ruim 20 hectare mogelijk'. Voordat reclamanten hieronder aangeven waarom zij bezwaar maken tegen glastuinbouw in dit plangebied, willen reclamanten duidelijk maken dat zij niet tegen de huidige (tijdelijk voorvergunde) inrichting van het plangebied zijn. Reclamanten vinden het prima dat de ondernemer zijn aardbeien kweekt met behulp van plastic tunnels. Reclamanten zijn wel tegen het permanente karakter van glastuinbouw.

   Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:

   b. Dit plangebied is vele jaren geleden aangemerkt als mogelijke locatie voor glastuinbouw. Tussen die beslissing toen én nu is er veel veranderd.

a. ‘Het voorliggend plangebied is in 2002 reeds bestemd als potentiële ontwikkellocatie voor glastuinbouw door een uit te werken bestemming op te nemen, maar is tot op heden niet ontwikkeld. In de gemeentelijke structuurvisie en de provinciale omgevingsverordening is de locatie aangewezen voor de ontwikkeling van glastuinbouw’.
b. ‘De planlocatie bestaat uit de ontwikkeling van een grootschalige glastuinbouwlocatie (circa 21 hectare bruto oppervlak) binnen het concentratiegebied. Daarmee wordt invulling gegeven aan de realisatie van het glastuinbouwcluster en de ambitie van de gemeente Lingewaard om als agro-gemeente op de kaart te staan. Het voornemen past daarmee binnen de Structuurvisie Lingewaard 2012-2022’.

c. In het bestemmingsplan wordt gesteld: ‘Aangezien het gebied reeds lange tijd is bestemd als glastuinbouwconcentratiegebied, kan tevens wordt gesteld dat sprake is van een voorzienbare ontwikkeling’. Daarmee zijn reclamanten het niet eens. Diezelfde structuurvisie gaat uit van de ‘Herstructurering glastuinbouw’ waar door allerlei oorzaken grotendeels niet van terecht is gekomen. In diezelfde structuurvisie, die overigens nog maar geldig is tot eind van dit jaar, is ook opgenomen dat er gefaseerd ontwikkeld zou gaan worden in NEXTgarden/Bergerden. Op pagina 56 in het bestemmingsplan staat: ‘In het voorliggend bestemmingsplan wordt geen gebruik gemaakt van een wijzigingsbevoegdheid, omdat wordt afgeweken van de destijds opgelegde gefaseerde ontwikkeling van het gebied’. Glastuinbouw op deze locatie lag dus zeker niet in de planning. Naar redelijke verwachting zouden er eerst nog andere fasen moeten worden ontwikkeld. Bovendien heeft de initiatiefnemer pas recent plastic tunnels voor aardbeienteelt aangelegd. Reclamanten delen de stelling dus niet dat het voorzienbaar was, omdat het juist heel veel anders is gelopen dan de gemeente in haar eigen plannen had voorzien.
d. Reclamanten verwijzen naar pagina 56 van het bestemmingsplan: ‘Het plangebied ligt binnen een glastuinbouwgebied en is daarmee primair bestemd voor de glastuinbouw’. Reclamanten geven aan dat dit de gemeente nog niet ontslaat van de zorgplicht voor alle omwonenden die hier omheen wonen. En dat niet gezegd kan worden: ‘dit is glastuinbouwgebied, omwonenden weten dat, dus moeten ze alle effecten maar accepteren’. Reclamanten geven aan dat de gemeente zelf aangeeft: ‘Voor de bewoners van het glastuinbouwgebied moet een goed woon- en leefklimaat kunnen worden gegarandeerd’. Juist omdat de gemeente de burgerbewoning sinds de aanwijzing tot glastuinbouwconcentratiegebied heeft geïntensiveerd. Er zijn immers nieuwe woningen bijgekomen aan de Bergerdensestraat, Rosa en de Hogewoerd.
e. Daarnaast verwijzen reclamanten naar punt 4.1 Bedrijven en milieu: gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en de functionaliteit van het gebied als bedrijvige omgeving, gericht op intensieve agrarisch productie onder glas, kan Bergerden niet worden gezien als een rustige woonomgeving. Dit is niet juist. De gebiedstypering van grote delen van het onderhavige bestemmingsplan is buitengebied/glastuinbouw. Reclamanten verwijzen naar onderstaande tabel.

gebiedstyperingen Lingewaard	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Buitengebied/glastuinbouw	rustig	redelijk rustig	rustig	redelijk rustig

f. Op pagina 145 Berekening luchtkwaliteit staat: ‘Voor de verwarming van de kassen is mogelijk een middelgrote stookinstallatie nodig (gasgestookt)’. Dit lijkt reclamanten zeer onwaarschijnlijk aangezien alles en iedereen van het gas af moet. Een berekening gebaseerd op gasgestookt lijkt reclamanten niet realistisch en is in strijd met de beleidskeuzes van de gemeente.
g. Naast de beoogde kassen is inmiddels ook op Bergerden een biomassa / houtgestookte energiecentrale aanwezig. De nieuwe kassenuitstoot met extra NO2 en fijnstof zou daarom wederom een extra belasting van de omgeving betekenen. De in de bijlage bij het ontwerp getoonde berekening geeft geen inzicht in de totale concentraties van alle bronnen van uitstoot voor de gezondheid van omwonenden. Reclamanten zijn van mening dat een dergelijke berekening wel gemaakt zou moeten worden.
h. In het bestemmingsplan wordt gesproken over het voornemen om ondersteunende voorzieningen op te richten en het voornemen om het perceel in te richten als glastuinbouwlocatie. Terwijl op andere

plekken staat dat er juist geen concrete plannen zijn. Reclamanten vraagt waaruit opgemaakt wordt dat er een voornemen is voor beide zaken en vraagt welke concrete voornemens er dan zijn.

i. De Bergerdensestraat is voor Huissen dé toegangsroute naar Park Lingezegen en andere recreatiegebieden. Veel wandelaars, fietsers, sporters en ruiters maken samen met het overige verkeer en vrachtwagens gebruik van deze weg. Door één kant van die weg helemaal vol te bouwen met kassen, verdwijnt het open karakter van deze route en vervaagt de geleidelijke overgang van bebouwde kom en industrie naar natuur.
j. Het plangebied is een gebied waaraan tientallen burgerwoningen grenzen. Reclamanten geven aan dat de gemeente een fasering voor Bergerden heeft aangegeven. De percelen op NEXTgarden, waar nauwelijks burgerwoningen staan, zouden eerst ontwikkeld worden. Reclamanten geven aan dat de gemeente deze fasering los laat zonder enige legitieme onderbouwing. En dat de gemeente zich laat leiden door het feit dat in het plangebied wel grond kon worden verkochten, terwijl het bestaande bestemmingsplan vraagt om omdenken: conform die fasering moet de gemeente zorgen dat kopers eerst de andere percelen kopen. Daarmee gaat de gemeente volledig voor het belang van de ondernemers en wordt geen rekening gehouden met andere belanghebbenden (reclamanten als omwonenden, maar ook de recreanten, etc.).
k. Op pagina 56 in het bestemmingsplan wordt gesteld: “Het project leidt niet tot onevenredige vervuiling of hinder voor de omgeving of het milieu”. Maar glastuinbouw levert wel degelijk negatieve effecten op voor omwonenden: zoals de schaduw van de kassen, overlast van verlichting en geluid van verwarmingsinstallaties, ventilatoren, koelen, bestemmingsverkeer van en naar de kassen, laden en lossen, gewasbescherming. Wat reclamanten daarnaast meer dan verbaast, is dat in het rapport terug te lezen is dat er gerekend is met een gasinstallatie. Eind 2019 zijn reclamanten als bewoners tijdens een informatieavond over de hout gestookte centrale geïnformeerd waarom de tuinders in NEXTgarden/Bergerden van het gas af moesten richting transitie naar een duurzamere energiebron. Een stellig betoog en gefaciliteerd door de gemeente. Reclamanten zijn nu bekrachtigd dat hun zorgen van toen terecht zijn. Zij zien geen berekening terug van het effect m.b.t. luchtvervuiling in samenspraak met de biomassacentrale en de hout gestookte centrale. Zij zien geen berekeningen waarin het gebruik van stikstof in de aardbeienteelt effect heeft op de luchtkwaliteit. Dit gebied ligt ingeklemd tussen tientallen woningen. Tientallen bewoners en hun gezinnen zullen hiervan overlast ondervinden. Terwijl andere plekken op NEXTgarden waar veel minder burgerwoningen staan nog niet bebouwd zijn.
l. Er wordt in het rapport gesproken over een afstand van 25 meter als een veilige afstand tussen een tuinbouwkas waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt en woningen van derden. Reclamanten vragen waarmee gerekend wordt. Is dit tot aan de voordeur? Zij geven aan dat hun tuin met bloemen, planten en spelende kinderen binnen die 25 meter zijn. Wat betekent dit voor hun veiligheid? Hoe onveilig en schadelijk is dit voor reclamanten? Naar mening van reclamanten gaat het bij een aanvaardbaar woon- en leefklimaat niet alleen om de afstand naar een woning of bouwvlak, maar om de afstand naar de woonbestemming (inclusief tuin en bijgebouwen).
m. Reclamanten merken op dat het hanteren van het bouwvlak een onjuist uitgangspunt betreft. Bij de vaststelling van en bestemmingsplan dient de gemeenteraad in beginsel rekening te houden met de maximale planologische en vergunningsvrije bouwmogelijkheden ten behoeve van een woonfunctie op een perceel. Deze mogelijkheden lijken nu ten onrechte niet dan wel onvoldoende betrokken bij het ontwerpbestemmingsplan waar dit wel had gemoeten (ECLI:NL:RVS:2020:1014). De afstand van 55 meter welke in hoofdstuk 4.1 is gehanteerd dient conform het bovenstaande te worden gemeten. Dan dient opnieuw te worden beoordeeld of deze voldoet aan de richtafstanden uit de VNG-brochure. Dit geldt niet alleen voor reclamanten stellen zij, maar voor alle bewoning rondom het plangebied.
n. Door reclamanten wordt aangegeven dat het adres Rosa 9 ontbreekt in het overzicht op pagina 24 van het bestemmingsplan. Opnemen van dit adres in deze tabel is volgens reclamanten zeer gerechtvaardigd, omdat de gevel parallel ligt aan de Bergerdensestraat en daarmee de planlocatie.
o. Door glastuinbouw op dit plangebied toe te staan, ontstaat er een verrommeling van het landschap. Er staan immers al (een beperkte hoeveelheid) kassen aan de Bergerdensestraat. Door nieuwe glastuinbouw toe te staan, kan er al snel een ratjetoe ontstaan van glastuinbouw. En dat op een belangrijke recreatieve toegangsweg voor Lingewaard en Huissen.
p. Daarnaast zien reclamanten regelmatig vleermuizen om hun huis. Ze maken gebruik van de omliggende sloten. Wat heeft de assimilatiebelichting voor invloed op de vleermuizen?

5. Meer specifiek: het toestaan van glastuinbouwgebied ter hoogte van Hoeve 30.
    a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: “Het planvoornemen bestaat uit de ontwikkeling van de voormalige huiskavel van de veehouderij Hoeve 30 tot een volwaardig onderdeel van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden, waarbij binnen het plangebied glastuinbouwkassen en bij glastuinbouw behorende voorzieningen kunnen worden opgericht”.
    Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:
    b. De hoek Hoeve/Bergerdensestraat is één van de weinige toegangswegen tot Huissen. Een entree die gekenmerkt wordt door weidsheid, groen en oude bomen. Door het verdwijnen van de weilanden verdwijnt ook een beeldbepalende, historische entree van Huissen.
    c. In het STARO-rapport pagina 14 staat: “Bij de voorgenomen plannen verdwijnt mogelijk het weiland en het grasland ten behoeve van het bouwen van kassen. Het weiland en grasland vormen mogelijk een essentieel onderdeel van het leefgebied van steenuil en kerkuil. Het vernietigen van essentieel leefgebied van steenuil en kerkuil is een overtreding van de Wet natuurbescherming”.
    d. In hetzelfde plan op pagina 19 staat: “Indien het plangebied een essentieel onderdeel van het leefgebied vormt voor steenuil en/of kerkuil, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond”.
    e. In het bestemmingsplan staat op pagina 40 dat “kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming en dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor het planvoornemen”. In het STARO-rapport is echter duidelijk opgenomen dat er eerst nader onderzoek moet gebeuren naar uilen. Hoe kunt u deze conclusie hier al trekken?
    f. De afgelopen jaren hebben reclamanten jaarlijks een nest uilen gehad. De uil is hoor- en zichtbaar aanwezig op zijn perceel. Die aanwezigheid en het ‘jongen’ heeft er elk jaar voor gezorgd dat er meer uilen aanwezig zijn en zich verspreiden over dit gebied. Het gaat hier dus goed met de uil. De tunnelkassen hebben al gras-/weideland doen verdwijnen. Nog meer grasland weghalen, heeft grote gevolgen voor het leefgebied van de steenuil.
6. Wat reclamanten aan de gemeenteraad vragen.
    a. Beschouw de Rosa niet als ontsluiting van het plangebied en verwijder de ontsluiting via de Rosa en de voorgenomen verbreding uit het ontwerpbestemmingsplan. Reclamanten willen dat het oorspronkelijke karakter van de weg gehandhaafd blijft en dat wordt zeker gesteld, dat het dagelijks gebruik past bij dit karakter en het feit dat hier intensiever gewoond wordt dan voorheen. ‘Blijf bij uw besluit en belofte uit 2016!’, geven reclamanten aan. Zij willen dat de afgekondigde geslotenverklaring voor verkeer breder dan 2,2 meter wordt gehandhaafd, dan wel niet te negeren wordt (doordat de weg simpelweg niet meer voor dit verkeer te gebruiken is). Het is reclamanten wel duidelijk dat handhaving niet geregeld wordt in een bestemmingsplan. Ze noemen het hier wel, omdat zowel de gemeente als politie al sinds 2016 na herhaalde verzoeken niet handhaven en hun kop in het zand steken. Reclamanten vragen zich af of de gemeente haar verantwoording naar burgers neemt, als zij dit in deze zienswijze opnieuw lezen.
    b. Reclamanten geven aan dat de gemeenteraad zich zou moeten afvragen welk belang deze bestemmingsplanwijziging dient. Als dit niet het belang is van de ondernemer die de tuinbouwgronden nu deels exploiteert, wiens belang wordt hiermee wél gediend? En weegt dit, zonder concrete ontwikkelplannen (want die zijn er volgens reclamanten dus niet), zoveel zwaarder dan dat van tientallen direct omwonenden en alle andere gebruikers van dit gebied: recreanten, maar ook flora en fauna?
    c. Reclamanten vragen om de plannen te heroverwegen om glastuinbouw in dit plangebied toe te staan op basis van veranderende omstandigheden: meer recreatie en bewoning. De plannen stammen van begin deze eeuw. Door redenen hierboven genoemd, menen reclamanten dat het de gemeenteraad zou passen om dit besluit te heroverwegen. Zeker nu de gemeente volop bezig is met de ontwikkeling van een nieuwe omgevingsvisie. Neem het besluit over dit plangebied mee in de Omgevingsvisie en heroverweeg het unieke karakter en de landelijke entree van dit gebied. En houd rekening met de rondom intensiever geworden burgerbewoning. Juist omdat het plan ook aangeeft: “Er is nog geen concreet inrichtings- of bouwplan beschikbaar voor het plangebied. Het voorliggende bestemmingsplan vormt een ‘kaderstellend bestemmingsplan’. Dit geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om zorgvuldig te kijken naar de bestemming van dit gebied en of dit overeenkomt met een plan van twintig jaar oud en uw (structuur)visie van bijna 10 jaar (!) geleden.

d. Reclamanten vragen om geen glastuinbouw toe te staan op de zuidelijke planlocatie vanwege het cultuurhistorische karakter van deze plek en het belang van het leefgebied van uilen en vleermuizen.
e. Gezien de complexiteit van het gebied waar het plangebied zich in bevindt, zijn reclamanten van mening dat voor onderhavig plan sowieso een milieueffectrapport moet worden opgesteld teneinde grondig onderzoek te doen naar de gevolgen van het plan voor zover het betreft de aspecten landschappelijke aantasting, geluid en luchtvervuiling.

7. Reclamanten verzoeken met klem hun zienswijze gegrond te verklaren en onderhavig plan niet ongewijzigd vast te stellen.

Reactie door gemeente

1. a./b./c./d. Voor het doorlopen van de procedure voor het voorliggende bestemmingsplan is op 15 augustus 2019 een concreet principeverzoek (vertrouwelijk) ingediend. Hieraan is per brief van 12 november 2019 in principe medewerking verleend door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard. Dat er momenteel tijdelijke stellingen staan geeft een ontwikkelingsrichting aan. Deze tijdelijke vergunning geldt tot en met 2028. Daarvoor of daarna kan initiatiefnemer overgaan tot glastuinbouw indien gewenst, mits het bestemmingsplan in werking is getreden en/of onherroepelijk is geworden en aan de eisen van overige wet- en regelgeving is voldaan. Een mondelinge opmerking over wanneer de glastuinbouw al dan niet aan de orde zou zijn, is niet leidend voor het opstarten van de procedure voor het voorliggende bestemmingsplan.

   Het ontwerpbestemmingsplan met identificatienummer NL.IMRO.1705.270-ON01 en het Besluit vormvrije m.e.r.-beoordeling hebben digitaal en analoog ter inzage gelegen van 11 maart 2021 tot en met 21 april 2021. Dit is gepubliceerd in het Gemeentenieuws en het Gemeenteblad 2021, 68355. Hiermee is voldaan aan de wettelijke eisen voor de terinzagelegging van een bestemmingsplan.

   Voorafgaand aan de terinzagelegging is geen inloopavond/participatieronde geweest met direct omwonenden van het plangebied. Tijdens de wettelijke inzagetermijn van het ontwerpbestemmingsplan is het altijd mogelijk om een zienswijze in te brengen. Er zijn 10 zienswijzen binnen de termijn en 1 zienswijze buiten de termijn ingediend.

   Een wettelijke vereiste is het vooroverleg (artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening) met instanties. Enkele instanties hebben gereageerd. De provincie Gelderland, Tennet, Liander, LTO Noord en de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden (risicobeheersing brandweer) hebben aangegeven te kunnen instemmen met het plan. Het waterschap Rivierenland heeft enkele opmerkingen gemaakt over de wijze en omvang van noodzakelijke waterberging. Die opmerkingen zijn verwerkt.

   Het bestemmingsplan is het resultaat van een belangenafweging met betrekking tot (het woon- en leefklimaat van) omwonenden en de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied.

   De bestemmingsplanprocedure is opgestart op initiatief van de eigenaren van het plangebied (de initiatiefnemers). Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen hebben de eigenaren van de gronden in het plangebied in 2022 een participatietraject opgestart met een plan dat wellicht meer draagvlak zou kunnen hebben. Zij hebben dit alternatieve plan op meerdere momenten met omwonenden en belanghebbenden besproken. Uiteindelijk is in augustus 2022 door partijen besloten om dit alternatieve plan niet in procedure te brengen. Het alternatieve plan had niet het beoogde draagvlak bij omwonenden, belanghebbenden, de Provincie en bij de gemeente. Na deze participatierondes heeft de gemeente met enkele indieners van zienswijzen nog aanvullende gesprekken gevoerd.

2. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Reclamanten geven hun zienswijze op de beoogde verkeersontsluiting van de glastuinbouwpercelen en verwijzen daarbij naar de verkeersoplossing die is opgenomen in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. In de toelichting wordt omschreven dat wordt voorzien in twee verkeersontsluitingen voor de glastuinbouwpercelen. Er wordt

één bedrijfsontsluiting voorgesteld vanaf de bestaande uitrit aan de Clivia en één bedrijfsontsluiting vanaf een nieuw te realiseren uitrit aan de Bergerdensestraat. De bezwaren richten zich op de nieuw te realiseren bedrijfsontsluiting aan de Bergerdensestraat. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is de gebiedsaanduiding 'overige zone – 1' opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.

b. Het stikstofonderzoek is aangepast. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat naar aanleiding van de zienswijzen geen nieuwe bedrijfsontsluiting via de Bergerdensestraat mogelijk wordt gemaakt in dit bestemmingsplan. Als gevolg hiervan wordt er geen toename van bedrijfsverkeer over de Rosa verwacht. In het aangepaste stikstofonderzoek zijn daarom geen verkeersbewegingen over de Rosa gemodelleerd.
c. De verkeersbewegingen verwacht worden, zijn opgenomen in de stikstofberekening. De term 'niet in betekenende mate' (NIBM) wordt gebruikt bij de beoordeling van het plan in relatie tot luchtkwaliteit en wordt dus niet toegepast bij de beoordeling van het aspect stikstof. Voor het verwachte aantal verkeersbewegingen wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting van het vast te stellen bestemmingsplan.
d. De Rosa is geen wenselijke ontsluitingsroute voor dit vrachtverkeer. Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan aangepast en wordt geen nieuwe bedrijfsontsluiting gerealiseerd aan de Bergerdensestraat. Dit geeft aanleiding de verkeersparagraaf aan te passen. Gelet op deze wijziging is een verkeerskundige aanpassing van de Rosa niet nodig.
e. De Rosa is geen wenselijke ontsluitingsroute voor dit vrachtverkeer. Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan aangepast en wordt geen nieuwe bedrijfsontsluiting gerealiseerd aan de Bergerdensestraat. Dit geeft aanleiding de verkeersparagraaf aan te passen. Gelet op deze wijziging is een verkeerskundige aanpassing van de Rosa niet nodig.
f. Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. In de reactienota bij het bestemmingsplan 'Bergerden' (vastgesteld op 4 februari 2016) wordt voor alle glastuinbouwgronden die onderdeel uitmaken van het voorliggend bestemmingsplan een verkeersafwikkeling voorzien via de Hedera naar de Azalealaan. Het bestemmingsplan is in lijn gebracht met de beantwoording uit 2016, zoals geformuleerd in de reactienota van het bestemmingsplan 'Bergerden' (2016). Het verkeer wordt vanaf de Bergerdensestraat via de Hedera en de Azalealaan afgewikkeld richting de Karstraat. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa.
g. Het vast te stellen bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. De gemeente beoogt met het voorliggend bestemmingsplan aan te sluiten bij de eerdere beantwoording uit 2016. In de reactienota bij het bestemmingsplan 'Bergerden' (2016) is gemotiveerd dat de verkeerstoename relatief beperkt is ten opzichte van de autonome ontwikkeling. In het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is een nieuwe verkeersontsluiting opgenomen voor de zuidelijke deellocatie via de Bergerdensestraat. Naar aanleiding van de zienswijze van reclamant is artikel 3.1.2 zodanig aangepast dat binnen de gronden van het plangebied niet rechtstreeks wordt voorzien in een nieuwe bedrijfsontsluiting op de Bergerdensestraat (tussen de Hedera en de Hoeve). In artikel 3.1.2 zijn voorwaarden opgenomen voor het realiseren van een bedrijfsontsluiting. Met de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan blijft de verkeerstoename op de Bergerdensestraat ook in de beoogde situatie relatief beperkt ten opzichte van de autonome situatie. Wanneer zich in de toekomst een nieuw initiatief voordoet dient te worden aangetoond dat dit ruimtelijk inpasbaar is op basis van de op dat moment geldende wet- en regelgeving, waarbij ook beoordeeld dient te worden of de verkeerseffecten op de Bergerdensestraat ruimtelijk inpasbaar zijn.
h. Het voorliggend bestemmingsplan vormt vanwege de hierboven voorgestelde planaanpassing geen aanleiding meer voor verkeerskundige aanpassingen van de Rosa.
i. Het voorliggend bestemmingsplan vormt vanwege de hierboven voorgestelde planaanpassing geen aanleiding meer voor verkeerskundige aanpassingen van de Rosa. Het is niet meer noodzakelijk om in de grondexploitatie een bedrag te reserveren voor deze aanpassingen. *Paragraaf 6.1 van de toelichting* van het bestemmingsplan is hierop aangepast.

j. Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. In de reactienota bij het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (vastgesteld op 4 februari 2016) wordt voor alle glastuinbouwgronden die onderdeel uitmaken van het voorliggend bestemmingsplan een verkeersafwikkeling voorzien via de Hedera naar de Azalealaan. Het bestemmingsplan is in lijn gebracht met de beantwoording uit 2016, zoals geformuleerd in de reactienota van het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (2016). Het verkeer wordt vanaf de Bergerdensestraat via de Hedera en de Azalealaan afgewikkeld richting de Karstraat. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa.

k. Het vast te stellen bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. Deze zienswijze richt zich op twee onderdelen: enerzijds vraagt reclamant zich af op welke wijze de verkeersgeneratie is bepaald; anderzijds vraagt reclamant zich af hoe de berekende verkeersgeneratie kan leiden tot de conclusie dat sprake zal zijn van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid.

Bepalen verkeersgeneratie

Aangezien geen vaste kengetallen beschikbaar zijn voor de verkeersgeneratie van glastuinbouwbedrijven is in het ontwerpbestemmingsplan aangesloten bij eerder verrichte onderzoeken. In een eerder onderzoek dat is uitgevoerd in 2016 heeft de gemeente Lingewaard gebruik gemaakt van kengetallen voor glastuinbouwbedrijven van 1,1 personenauto per etmaal per arbeidsplaats en 0,25 vrachtauto per etmaal per arbeidsplaats. Reclamant geeft aan dat het verkeersonderzoek waar deze kengetallen vandaan komen niet als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan zit. Het betreft een onderzoek dat in opdracht van het Projectbureau Herstructurering Glastuinbouw Huissen-Angeren is uitgevoerd ten behoeve van de ontwikkeling van het gebied Leutensche Leijgraaf. Het onderzoek is niet toegevoegd als bijlage bij het bestemmingsplan, omdat het onderzoek hoofdzakelijk een ander doel dient, die niet binnen de reikwijdte van dit bestemmingsplan valt. Het stuk is wel openbaar gepubliceerd en online beschikbaar (*Verkeersgeneratie berekeningen 2015-2026 Gebied Leutensche Leigraaf in Lingewaard; Bureau de Groot Volker; Volker & Cnossen, 2016*). Het gedeelte van het onderzoek dat voor het voorliggend plan relevant is, is in onderstaande afbeelding weergegeven:

Glastuinbouw

Voor de functie glastuinbouw wordt gebruik gemaakt van een verkeersproductie van 1,1 personenauto per etmaal per arbeidsplaats en 0,25 vrachtauto per etmaal per arbeidsplaats. De verkeersattractie is gelijk aan de verkeersproductie. Het aantal arbeidsplaatsen per hectare glastuinbouw binnen het onderzoeksgebied is afkomstig uit de gegevens van de provinciale werkgelegenheidsenquête (PWE). Voor de enquête van december van het jaar 2015 komt hier een gemiddelde waarde van 3,01 werkzame personen per hectare glastuinbouw uit. Voor de verkeersgeneratie van een hectare glastuinbouw is zodoende het volgende kengetal van toepassing:

Verkeersgeneratie (ha.) = (1.1+0.25) * 3,01 * 2 = 8,1 mvt/ etmaal

Tabel 4.2 Verkeergeneratie functie glastuinbouw (mvt/etmaal)

Functie	Eenheid	Kengetal verkeersgeneratie	Aandeel vrachtverkeer
Glastuinbouw	per ha. glasoppervlak	8,1	1,5

De verkeersparagraaf van het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op de bovenstaande kengetallen. Het aantal van 3,01 arbeidsplaatsen per hectare is gebaseerd op een gemiddeld glastuinbouwbedrijf in Leutensche Leijgraaf, waar veel variatie aan teelten aanwezig is. Het aantal arbeidsplaatsen per hectare glastuinbouw is erg afhankelijk van het soort teelt en het seizoen. Aangezien binnen het plangebied van het voorliggend plan aardbeien geteeld gaan worden, kan een realistischer beeld worden gevormd van de toekomstige verkeersgeneratie, wanneer wordt uitgegaan van kengetallen van een aardbeienkwekerij. Paragraaf 4.14.1 van het ontwerpbestemmingsplan wordt aangepast, waarbij de verwachte verkeersgeneratie wordt gebaseerd op KWIN-cijfers (bron: Kwantitatieve Informatie voor de Glastuinbouw, begroting Aardbei doordragers jaarrond, pagina 106). Er is gerekend met een worst-case inschatting van het oppervlak aan glastuinbouwkassen. Het netto

oppervlak van de op te richten glastuinbouwkassen (exclusief ondersteunende voorzieningen en infrastructuur) ligt in werkelijkheid lager.

Verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid
De definitieve locaties van de bedrijfsontsluitingen worden inderdaad, zoals reclamant stelt, niet vastgelegd in het voorliggend bestemmingsplan. Het voorliggend bestemmingsplan betreft een kaderstellend bestemmingsplan, waarbinnen bij het verlenen van de omgevingsvergunning moet worden getoetst aan alle gestelde regels.

In het ontwerpbestemmingsplan worden rechtstreeks mogelijkheden geboden om een ontsluiting te realiseren aan de Clivia en de Bergerdensestraat. Vanaf de Clivia wordt voorzien in verkeersafwikkeling via de Clivia, Bergerdensestraat en de Hedera. De Clivia en de Hedera zijn aangelegd en specifiek ingericht voor de ontsluiting van glastuinbouwbedrijven. De Bergerdensestraat is tussen de Clivia en de Hedera ook geschikt voor de ontsluiting van glastuinbouwbedrijven. Bij ontsluiting vanaf de Clivia is sprake van een goede verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid.

Naar aanleiding van de zienswijze van reclamant is *artikel 3.1.2 van de regels* van het bestemmingsplan zodanig aangepast dat binnen de gronden van het plangebied niet rechtstreeks wordt voorzien in een nieuwe bedrijfsontsluiting op de Bergerdensestraat (tussen de Hedera en de Hoeve). Met de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan blijft de verkeerstoename op de Bergerdensestraat ook in de beoogde situatie relatief beperkt ten opzichte van de autonome situatie. Wanneer zich in de toekomst een initiatief voordoet dient te worden aangetoond dat dit ruimtelijk inpasbaar is op basis van de op dat moment geldende wet- en regelgeving, waarbij ook de verkeerseffecten op de Bergerdensestraat beoordeeld dienen te worden.

l. Op het noordelijk gedeelte van de Rosa zijn door de gemeente betonblokken aangebracht om het gebruik door vrachtverkeer te ontmoedigen. Uit het bezwaarpunt van reclamant blijkt dat het vrachtverkeer in de praktijk ondanks de breedtebeperking toch gebruik maakt van de Rosa. Het niet naleven van deze beperking staat los van de regeling in het bestemmingsplan en vormt geen reden om het bestemmingsplan aan te passen.
m. Reclamant verwijst lichtoverlast naar aanleiding van een wegverbreding van de Rosa en het plaatsen van lichtmasten. Dat is echter nu niet aan de orde én valt niet binnen de reikwijdte van het voorliggend bestemmingsplan. Daarnaast is flora en fauna onderzocht in het kader van het voorliggend bestemmingsplan, waarvoor maatregelen worden getroffen daar waar gevolgen te verwachten zijn.
n. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa. De weg is bestemd als ‘Verkeer’. Het voorliggend bestemmingsplan brengt hierin geen verandering.
o. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa en hoeft het bestemmingsplan niet te worden aangepast. Het bestemmingsplan heeft geen gevolgen voor eventuele cultuurhistorische waarden van de Rosa.

3. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

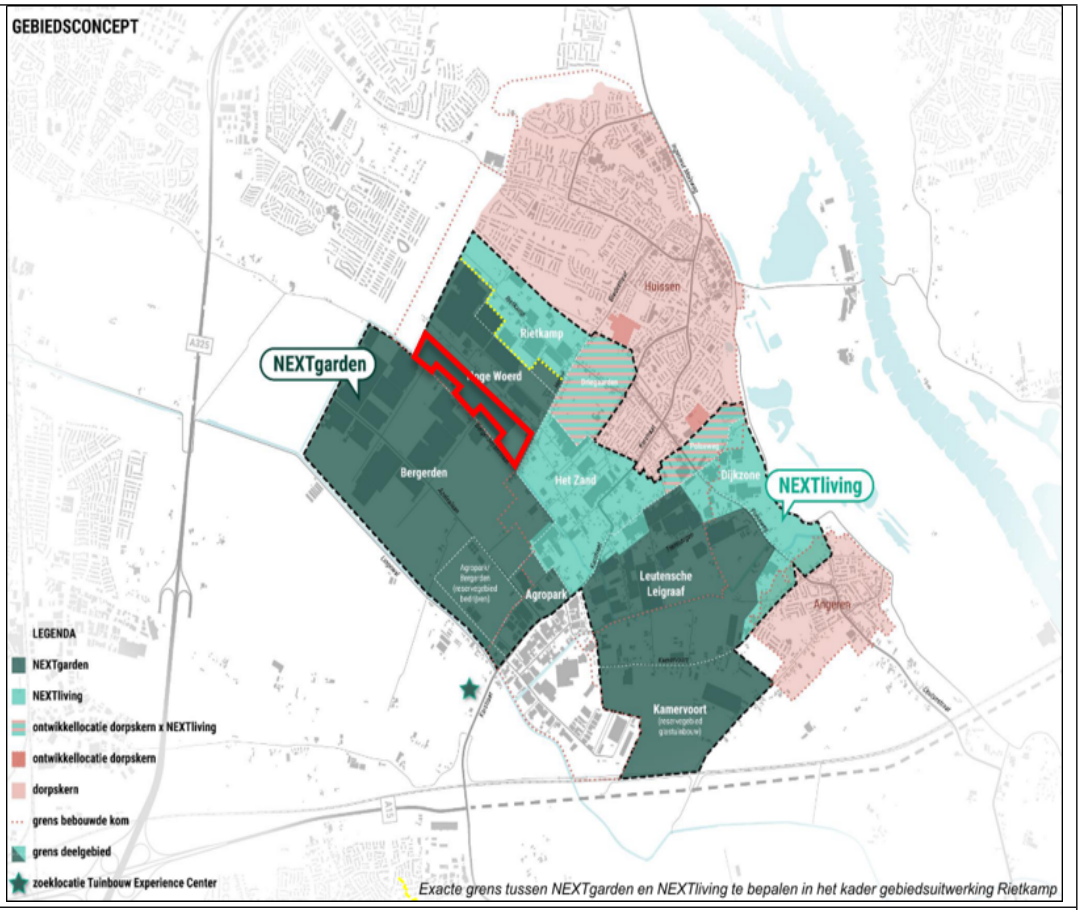
a. Er wordt getoetst aan de parkeernorm bij de aanvraag omgevingsvergunning. Daarnaast moet vervolgens blijvend worden voldaan aan de parkeernorm. Het feit dat deze regels zijn opgenomen binnen de bestemming ‘Agrarisch – Glastuinbouw 2’ onder artikel 3.1.2 Nadere detaillering van de bestemming als onderdeel van de bestemmingsomschrijving, zorgt ervoor dat bij bouwen én bij gebruik hieraan moet worden voldaan.
b. Het bestemmingsplan heeft als doel een kader te stellen voor een toereikende bedrijfsontsluiting voor de glastuinbouw waarbij tegelijkertijd de belangen van de omgeving zijn geborgd. Aangezien het voor de wijze van ontsluiten niet uitmaakt of het hierbij gaat om een bestaand of een nieuw bedrijf, wordt de bepaling in artikel 3.1.2 op dit punt gewijzigd. Naar aanleiding van deze zienswijze is het bestemmingsplan aangepast. Het plan wordt zodanig aangepast dat geen bedrijfsontsluiting kan worden gerealiseerd via de aanduiding ‘overige zone – 1’. Daarmee heeft het voorliggend bestemmingsplan geen significante toename van verkeer tot gevolg over de Bergerdensestraat tussen nummer 17 en nummer 31 (tussen Hedera en Hoeve).

c. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. De verkeerskundige inrichting van de Bergerdensestraat valt buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan.
d. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan.
e. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. In de Gebiedsvisie NEXTgarden (vastgesteld, 20 december 2021) is een denkrichting opgenomen voor zogeheten ‘langzaam verkeer’ (fietsers, voetgangers). De realisatie van recreatieroutes voor fietsers, wandelaars, ruiters, skeeleraars en hardlopers valt buiten de reikwijdte van het voorliggend bestemmingsplan.
f. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan.
g. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan.

4. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Voor het gebied Bergerden wordt vanuit meerdere overheidslagen gestuurd op de ruimtelijke ontwikkeling van de glastuinbouwsector. Er is een historische beleidsanalyse uitgevoerd, waaruit valt op te merken dat Bergerden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau al geruime tijd is aangewezen als glastuinbouwconcentratiegebied. Het gebied Bergerden behoort tot het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden. In dit gebied staat de ontwikkeling van glastuinbouw centraal. In het gebied NEXTgarden zijn inmiddels ruim 70 glastuinbouwondernemers actief op een glasareaal van zo’n 180 hectare. De hieronder opgenomen lijst is geen limitatieve opsomming, maar geeft een beeld van de opeenvolging van besluiten en de consistentie van het ruimtelijk beleid voor dit plangebied. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid in de afgelopen decennia.

1991	In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend.
2001	In de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening (2001) is het gebied Bergerden concreet aangewezen als ontwikkellocatie voor glastuinbouw (paragraaf C10 Landbouw, pagina 79). Bergerden is aangewezen met als doel ruimte te bieden: - voor de (her)vestiging van tuinbouwbedrijven die moesten vertrekken uit de Waalsprong bij Nijmegen (Knooppunt Arnhem Nijmegen). In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend; - voor tuinbouwbedrijven die zich vanuit het extensiveringsgebied in Huissen wilden vestigen op een toekomstbestendige locatie; - voor de vestiging van bedrijven elders uit het land (bijvoorbeeld uit het Westland). Ook vóór de aanwijzing van Bergerden als glastuinbouwconcentratiegebied, bestond het gebied tussen Huissen en Bergerden uit kleinere en grotere (glas)tuinbouwbedrijven.
2002	Op 12 september 2002 is door de gemeenteraad van Bemmel het bestemmingsplan ‘Bergerden’ vastgesteld. In dit plan wordt de eerste aanzet gedaan voor de ontwikkeling

	van glastuinbouw ten noorden en zuiden van de Bergerdensestraat. Het bestemmingsplan maakt een rechtstreekse glastuinbouwbestemming mogelijk voor de eerste glastuinbouwbedrijven en de uitbreiding van het concentratiegebied ten zuiden van de Bergerdensestraat. Om vooruit te lopen op verdere ontwikkeling van het glastuinbouwgebied zijn voor een diverse percelen, waaronder de percelen ten noorden van de Bergerdensestraat, uit te werken bestemmingen opgenomen. Het bestemmingsplan vormt de planologische voorbereiding op verdere doorontwikkeling van glastuinbouwpercelen en het creëren van een glastuinbouwconcentratiegebied dat gevuld wordt met glastuinbouwbedrijven.
2005	Op 29 juni 2005 hebben Provinciale Staten van Gelderland het gebied Bergerden opnieuw aangewezen als concentratiegebied voor de nieuwvestiging van glastuinbouw. De provincie kiest voor een blijvend sterke concentratie van glastuinbouw in het concentratiegebied Huissen-Bemmel. Dit gebied is ten opzichte van Streekplan 1996 vergroot met het gebied 'Kamervoort' nu de begrenzing van Bergerden en de ligging van de Betuwespoorlijn exact bekend zijn. In de rechtsopvolgers van het Streekplan en de Omgevingsverordening heeft de provincie het beleid om Bergerden te ontwikkelen voor glastuinbouw tot op heden (2023) steeds bestendigd. Glastuinbouw krijgt voorrang in glastuinbouwgebieden en zij krijgen ruimte mogelijkheden voor uitbreiding.
2016	Op 4 februari 2016 heeft de gemeenteraad van Lingewaard een nieuw bestemmingsplan vastgesteld voor Bergerden. Voor het grootste gedeelte van het gebied is dit plan momenteel (2023) het vigerend bestemmingsplan. Aanleiding voor het opstellen betrof de actualisatieplicht voor bestemmingsplannen. In dit bestemmingsplan is de ruimtelijke ambitie om Bergerden te ontwikkelen als glastuinbouwgebied opnieuw vastgelegd. In het bestemmingsplan 'Bergerden' zijn de gronden bestemd voor het uitoefenen van glastuinbouwbedrijven en agrarisch grondgebruik. Niet het gehele gebied heeft in 2016 een rechtstreekse glastuinbouwbestemming gekregen. In het bestemmingsplan is de keuze gemaakt om een fasering aan te brengen in de ontwikkeling van het gebied, waarbij eerst de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat zouden worden ontwikkeld. In verband met deze fasering heeft een gedeelte van de gronden een wijzigingsbevoegdheid gekregen voor de ontwikkeling van glastuinbouw, waarbij de gefaseerde ontwikkeling als voorwaarde is opgenomen. Het plangebied van het voorliggend bestemmingsplan is in het bestemmingsplan 'Bergerden' voorzien van de specifieke functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – gefaseerde ontwikkeling'. Er is voor deze gronden geen rechtstreekse planologisch-juridische mogelijkheid tot het bouwen van glastuinbouwkassen opgenomen. Het college van B&W is bevoegd om voor deze gronden de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf toe te staan, onder de voorwaarden dat de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig zijn ontwikkeld en in gebruik zijn genomen ten behoeve van glastuinbouw. Door destijds wel de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw 2' op te nemen is duidelijk gemaakt dat het gebied nog altijd werd beoogd voor de realisatie van glastuinbouw. Het doel is al die tijd geweest om het volledige gebied op termijn in te zetten voor glastuinbouw.
2018	Vooruitlopend op de definitieve bestemming voor glastuinbouw is door de gemeente Lingewaard op 30 oktober 2018 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor de bouw van aardbeienstellingen onder plastic kappen voor een periode van 10 jaar.
2020	Op 20 december 2021 is met de vaststelling van de strategische visie en de Gebiedsvisie NEXTgarden het beleid voor het gebied NEXTgarden geactualiseerd. Hierin is het doorontwikkelen van Bergerden als intensiveringsgebied vastgelegd. Het onderhavige plangebied valt binnen het gebied Bergerden en maakt deel uit van het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden.

	
2021	In 2021 waren nog niet alle gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig ontwikkeld en in gebruik genomen, maar lag er wel een concreet principeverzoek om op het nu voorliggende plangebied, ten noorden van de Bergerdensestraat, glastuinbouw te gaan ontwikkelen. De gemeente Lingewaard was reeds bezig met de voorbereiding van de Gebiedsvisie NEXTGarden, waarin de volledige ontwikkeling van Bergerden wordt beoogd en fasering wordt losgelaten. Aangezien het plangebied onderdeel uitmaakt van het provinciale en gemeentelijke concentratiegebied voor glastuinbouw en ook past in de al jarenlang beoogde functie voor dit gebied, heeft het college op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat'.
2021	De gemeenteraad heeft op 20 december 2021 de Strategische Visie NEXTgarden en de Gebiedsvisie NEXTgarden vastgesteld. In deze twee visiedocumenten heeft de gemeente Lingewaard de ambities en de beoogde ruimtelijke consequenties van deze ambities vastgelegd. In de Gebiedsvisie wordt Bergerden volledig ingezet op glastuinbouw (zie paragraaf 3.3.2). Er is voor de ontwikkeling van het intensiveringsgebied geen fasering opgenomen in de Gebiedsvisie NEXTgarden.
2023	Op 11 mei 2023 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Lingewaard aangenomen. In deze visie wordt het gebied als NEXTGarden gezien als "Regionale Hotspot voor Land- en Tuinbouwinnovatie" en is het gebied aangewezen voor glastuinbouw (zie ook paragraaf 3.3.1).

b. Reclamant haalt beleidsstukken aan die de basis vormen voor het voorliggend bestemmingsplan. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid waaruit dat blijkt.

c. Hierboven is onder sub a aangegeven hoe het glastuinbouwontwikkelingsgebied Bergerden zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld qua ruimtelijk beleid en visies. In 2016 is in het bestemmingsplan ‘Bergerden’ voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. De bedoelde percelen, waaronder de gronden van het voorliggend bestemmingsplan, zijn bestemd als ‘Agrarisch – Glastuinbouw 2’ en voorzien van de aanduiding ‘specifieke

bouwaanduiding – gefaseerde ontwikkeling'. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf dient een wijzigingsprocedure te worden doorlopen. De doelstelling is altijd geweest om het volledige gebied Bergerden op termijn in te zetten voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente Lingewaard heeft de volledige ontwikkeling van het intensiveringsgebied opnieuw bekrachtigd in de Gebiedsvisie NEXTgarden, die op 20 december 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad. In lijn met deze visie is de fasering van NEXTgarden losgelaten en wordt het voorliggende bestemmingsplan vastgesteld. Met dit plan wordt ingespeeld op de behoefte die er op dit moment is. De ontwikkeling kan niet met een wijzigingsprocedure tot stand worden gebracht, omdat nog niet alle overige kavels ontwikkeld zijn.

d. In het gemeentelijk geluidbeleid heeft de gemeente aangegeven te streven naar geluidklasse 'rustig' voor het glastuinbouwgebied. In het ontwerpbestemmingsplan wordt echter gesteld dat Bergerden, gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en bedrijvigheid, niet kan worden gezien als een rustige woonomgeving, maar als een 'gemengde omgeving'. Het hanteren van een 'gemengde omgeving' is niet in lijn met het gemeentelijk geluidbeleid. Geconstateerd is dat indieners op dit onderdeel een terecht punt aanhalen. De toelichting van het bestemmingsplan is daarom aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt uitgegaan van een 'rustige woonomgeving' als basis voor de beoordeling van milieueffecten. Paragraaf 4.4 van de toelichting is hierop aangepast.

   Het aspect geluid is geregeld in het milieuspoor (Activiteitenbesluit) en het ruimtelijk spoor (bestemmingsplan). In het landelijk geldende Activiteitenbesluit (milieuspoor) zijn geluidnormen opgenomen voor bedrijfsactiviteiten van glastuinbouwbedrijven. Om bedrijfsactiviteiten planologisch in te passen, moet gemotiveerd worden dat de representatieve bedrijfssituatie van het glastuinbouwbedrijf past binnen de geldende normen van het Activiteitenbesluit. Gelet op de grote oppervlakte van het terrein (ruim 19 ha), kan worden gesteld dat het mogelijk is om een representatieve bedrijfssituatie van een glastuinbouwbedrijf in te passen, die voldoet aan de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit. De regels uit het Activiteitenbesluit gelden rechtstreeks en hoeven niet te worden geborgd in het bestemmingsplan.

   In het bestemmingsplan (ruimtelijk spoor) is daarnaast aanvullend gekozen om in het kader van een goede ruimtelijke ordening regels te stellen voor de onderdelen van een glastuinbouwbedrijf die mogelijk kunnen leiden tot enige geluidbelasting richting de omgeving. Het bouwen van facilitaire gebouwen en voorzieningen binnen de richtafstand van woningen is daarom in beginsel niet toegestaan. Er kan van deze regel worden afgeweken als met een akoestisch onderzoek kan worden aangetoond dat sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Het woon- en leefklimaat in het kader van geluid ter plekke van omliggende woningen is daarmee geborgd.

e. De toelichting van het bestemmingsplan is naar aanleiding van deze zienswijze aangepast. In het ontwerpbestemmingsplan wordt uitgegaan van richtafstanden voor een 'gemengde omgeving'. Er wordt gesteld dat Bergerden, gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en bedrijvigheid, niet kan worden gezien als een 'rustige woonomgeving'. Echter, in het gemeentelijk geluidbeleid heeft de gemeente aangegeven te *streven* naar geluidklasse 'rustig'. Het hanteren van richtafstanden voor een gemengde omgeving is daarom niet per definitie in lijn met het gemeentelijk geluidbeleid. De toelichting van het bestemmingsplan is aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt niet uitgegaan van richtafstanden voor een 'gemengde omgeving', maar vormen de richtafstanden voor een 'rustige woonomgeving' de basis. Het verkleinen van de richtafstand met één stap wordt niet zonder meer toegepast. Daarmee is een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor omwonenden geborgd.

f. De gemeente neemt al geruime tijd een actieve rol aan in de verduurzaming van het glastuinbouwgebied Bergerden. Er wordt onderzoek verricht naar een duurzame energiemix voor het gehele glastuinbouwgebied Bergerden, waarbij sprake dient te zijn van een economisch uitvoerbare business-case. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren en het gebruik van een specifieke energiebron via een ruimtelijke procedure af te dwingen.

   Op dit moment is er nog geen concreet bouwplan aanwezig, waardoor in het stikstofonderzoek uitgegaan wordt van een worst-case benadering van de mogelijke stikstofrelevante activiteiten op een

hedendaags, regulier glastuinbouwbedrijf. Het is mogelijk dat bij de toekomstige concretisering van het bouwplan wordt gekozen voor een gasgestookte middelgrote stookinstallatie voor verwarming van de kassen. Voor verwarming met een gasgestookte installatie is op dit moment beperkt ontwikkelruimte voor wat betreft het aspect stikstof. Omdat sprake is van nieuwbouw, zijn er innovatieve alternatieven en kas-concepten beschikbaar en in ontwikkeling. Het bestemmingsplan is gezien voorgaande uitvoerbaar, maar de mogelijkheden voor gasgestookte verwarming zijn niet onbeperkt. Wanneer de initiatiefnemer een aanvraag voor een gasgestookte installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen en de meest recente vereisten op het gebied van natuurbescherming (stikstof).

g. De effecten van de ruimtelijke ontwikkeling die met het voorliggend bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt zijn onderzocht en beoordeeld. De mogelijkheid tot het oprichten van een installatie binnen het plangebied is onderzocht en kan voldoen aan de gestelde luchtkwaliteitsnormen. Indien in de definitieve plannen sprake zal zijn van een gestookte installatie, dient deze te voldoen aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving. De houtgestookte installatie elders in het glastuinbouwgebied Bergerden valt buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan. Daarmee vallen eventuele milieueffecten van deze installatie eveneens buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan.
h. De grondeigenaren zijn voornemens de gronden te ontwikkelen voor glastuinbouw. De plannen voor de glastuinbouwontwikkeling zijn momenteel in een stadium dat geen concreet bouwplan voorhanden is. Daarom vormt het voorliggend bestemmingsplan het juridisch en ruimtelijk kader waar de definitieve bouwplannen, die in een later stadium concreet zullen worden gemaakt, aan moeten voldoen.
i. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet. Met het plan vindt geen wijziging plaats in de beoogde functietoedeling van glastuinbouw, recreatie, natuur en landschap.
j. De doelstelling van het bestemmingsplan ‘Bergerden’ is altijd de totaalontwikkeling van het gebied Bergerden als glastuinbouwgebied geweest. In 2016 is in het bestemmingsplan ‘Bergerden’ voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen, waarbij een beoordelingsmoment is ingebouwd om zo controle te houden over de totaalontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied. Aangezien de gemeente Lingewaard zich momenteel beleidsmatig richt op de volledige ontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden – inclusief het voorliggend plangebied én de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat – wordt de fasering losgelaten.
k. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. In het voorliggende bestemmingsplan zijn alle effecten beoordeeld. Daar waar woningen zijn, worden milieuafstanden in acht genomen.
l. Het bouwen van kassen is op basis van het bepaalde in artikel 3.2.3 onder b rechtstreeks toegestaan op 30 meter afstand van een woonbestemming. Er moeten afstand in acht worden genomen. Wanneer initiatiefnemer een kleinere afstand wenst aan te houden, dient op basis van artikel 3.3.3 onder b te worden aangetoond dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden geborgd ten aanzien van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.
m. In de uitspraak die door reclamant wordt aangehaald verwijst de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State naar een eerdere overweging (uitspraak van 2 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1173) waarin de Afdeling aangeeft dat de richtafstanden volgens de VNG-brochure gelden tussen enerzijds de grens van de bestemming die milieubelastende functies toelaat, in dit geval de glastuinbouwlocatie, en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is. In het geval van het perceel van reclamant betreft het de gronden die toebehoren aan (1) het hoofdgebouw en (2) het achtererfgebied, die beiden voorzien zijn van een woonbestemming. Op basis van artikel 3.2.3 zijn kassen en facilitaire gebouwen uitsluitend toegestaan voor zover de afstand tot een woonbestemming 30 meter bedraagt. Daarnaast worden

geen nieuwe bedrijfsontsluitingen mogelijk gemaakt nabij de woning van reclamant. Daarmee wordt voldaan aan de richtafstand van 30 meter uit de VNG-brochure. Bij het afwijken van de richtafstanden die in de VNG-brochure zijn opgenomen dient in beginsel rekening te worden gehouden met de maximale planologische en vergunningvrije bouwmogelijkheden ten behoeve van een woonfunctie op een perceel. Voor het afwijken van de richtafstand kan gebruik worden gemaakt van artikel 3.3.3, waarbij een aanvaardbaar woon- en leefklimaat één van de beoordelingscriteria is. Het belang van reclamant is voldoende geborgd.

n. Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het adres Rosa 9 toegevoegd aan de tabel.
o. Om de verrommeling van het landschap tegen te gaan, hanteren de provincie en de gemeente beleid om glastuinbouwbedrijven te clusteren in glastuinbouwconcentratiegebieden. Binnen de concentratiegebieden wordt nieuwvestiging van glastuinbouw gefaciliteerd. Dit beleid hangt samen met provinciale regels en gemeentelijk beleid voor solitaire glastuinbouwlocaties buiten concentratiegebieden, die voor verrommeling zorgen in het buitengebied. De clustering van glastuinbouw in de glastuinbouwconcentratiegebieden is daarmee gericht op het tegengaan van verrommeling van het landschap buiten het glastuinbouwconcentratiegebied.
p. De voorwaarden voor assimilatiebelichting in de glastuinbouw zijn op landelijk niveau vastgelegd in artikel 3.56 tot en met 3.59 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Bij kassen die gebruik maken van assimilatiebelichting worden, conform het Activiteitenbesluit milieubeheer, zijgevelschermen toegepast. Hiermee wordt de uitstraling via de gevel gereduceerd. Naast de toepassing van zijgevelschermen bij assimilatiebelichting wordt gekeken naar de laatste technische mogelijkheden voor (gedeeltelijke) bovenafdichting. Complete bovenafdichting is technisch niet haalbaar, onder meer omdat dan problemen ontstaan met de klimaathuishouding (vocht- en temperatuurregeling) in de kas. Voor de voorwaarden wordt verwezen naar paragraaf 4.3 ‘Lichthinder’ uit de toelichting van het bestemmingsplan. Met de toepassing van de voorwaarden uit het Activiteitenbesluit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening. Het plangebied kan worden gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. In het plangebied zelf zijn geen lijnvormige elementen aanwezig (zoals laanbomen en watergangen) die door vleermuizen kunnen worden gebruikt als vliegroute. De sloten langs de randen van het plangebied kunnen door vleermuizen worden gebruikt als vliegroute. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd aan de sloten. Er is geen negatief effect op foerageergebied en vliegroutes langs de sloten rondom het plangebied, mits er geen extra licht op de sloten schijnt in de schemering en de nacht. Zie ook de Quickscan flora en fauna, Rapportnummer P21-0022, 15 januari 2021 (bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat).

5. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

   a. Dit wordt onderschreven.

   b. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet.

   c. Dit wordt onderschreven.

   d. Dit wordt onderschreven.
   e. Er is voor gekozen om het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen en het nader onderzoek bij de vaststelling van het bestemmingsplan toe te voegen. De verwachting dat ‘kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming en dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor het planvoornemen’ was een aanname die nog nader onderzocht moest worden. Dat is inmiddels gebeurd, het bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft het aanvullend onderzoek naar steenuilen opgeleverd op 4 oktober 2022. Dit is toegevoegd aan het vast te stellen bestemmingsplan.

f. Bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft een aanvullend onderzoek naar steenuilen uitgevoerd. Dit rapport is op 4 oktober 2022 opgeleverd (rapportnummer 22-0071). In het aanvullend onderzoek wordt geconcludeerd dat maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Het plan is uitvoerbaar wanneer een gebied van circa 2 hectare binnen het plangebied wordt ontwikkeld tot optimaal leefgebied voor de uil. Om deze maatregel uit te kunnen voeren is de oppervlakte voor het bouwen van glastuinbouwkassen verkleind ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan. Om te borgen dat bij de inrichting van het gebied circa 2 hectare wordt ingericht als optimaal uilenfoerageergebied is op de verbeelding de functieaanduiding 'specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied' opgenomen. De regels van de bestemming 'Agrarisch – Glastuinbouw' zijn hierop ook aangepast. Er is nu sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan dat past binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

6. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

   a. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is de gebiedsaanduiding 'overige zone – 1' opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.

   b. De grondeigenaar is voornemens de gronden te ontwikkelen voor glastuinbouw. De plannen voor ontwikkeling zijn echter in een stadium dat geen concreet bouwplan tot de beschikking is. Daarom vormt het voorliggend bestemmingsplan het juridisch en ruimtelijk kader waar de bouwplannen, die in een later stadium concreet zullen worden gemaakt, aan moeten voldoen. Het vaststellen van voorliggend bestemmingsplan past in de provinciale en gemeentelijke visie voor dit plangebied. Het is al jaren beoogd als glastuinbouwgebied en deze voorgenomen ontwikkeling past in deze visie.

   c. Het voorgenomen plan past in de huidige en actuele provinciale en gemeentelijke visie voor dit plangebied.

   d. Bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft een aanvullend onderzoek naar steenuilen uitgevoerd. Dit rapport is op 4 oktober 2022 opgeleverd (rapportnummer 22-0071). In het aanvullend onderzoek wordt geconcludeerd dat maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Het plan is uitvoerbaar wanneer een gebied van circa 2 hectare binnen het plangebied wordt ontwikkeld tot optimaal leefgebied voor de uil. Om deze maatregel uit te kunnen voeren is de oppervlakte voor het bouwen van glastuinbouwkassen verkleind ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan. Om te borgen dat bij de inrichting van het gebied circa 2 hectare wordt ingericht als optimaal uilenfoerageergebied is op de verbeelding de functieaanduiding 'specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied' opgenomen. De regels van de bestemming 'Agrarisch – Glastuinbouw' zijn hierop ook aangepast. Er is sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan dat past binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

   e. In het Besluit milieueffectrapportage (hierna te noemen: 'Besluit m.e.r.') is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Op grond van het *Besluit milieueffectrapportage, bijlage D, onderdeel 9* geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor vestiging van een glastuinbouwgebied van 50 hectare of meer. De beoogde ontwikkeling blijft ruim onder deze drempelwaarde, want het gaat hier om circa 19 hectare glastuinbouw. Daarom kan voor de m.e.r.-beoordeling worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen nadelige gevolgen voor het milieu zijn. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure is daarom niet noodzakelijk. Hiertoe is concreet een besluit genomen door het college op 18 februari 2021. De nieuwe stikstofonderzoeken die in 2023 zijn uitgevoerd hebben niet geleid tot een wijziging op bovenstaande conclusie(s). De afstanden die vanuit de milieuwetgeving en jurisprudentie worden gesteld zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan leidend.

7. Indieners van een zienswijze ontvangen na behandeling in het college van burgemeester en wethouders de concept-reactienota en worden geïnformeerd over de mogelijkheid om in te spreken tijdens de Inforonde van de gemeenteraad. Na behandeling van het bestemmingsplan en de reactienota door de gemeenteraad, ontvangen de indieners van een zienswijze de definitieve reactienota met daarbij de

publicatie van ter inzagelegging van de vastgestelde stukken. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt via het Gemeenteblad en het Gemeentenieuws van Lingewaard.

Conclusie
De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze reactienota.

Zienswijze 6

Zienswijze 6 is ontvangen op 20 april 2021. Deze zienswijze is ingediend door bewoners van de Bergerdensestraat in Bemmel (*hierna: reclamanten*).

Inhoud

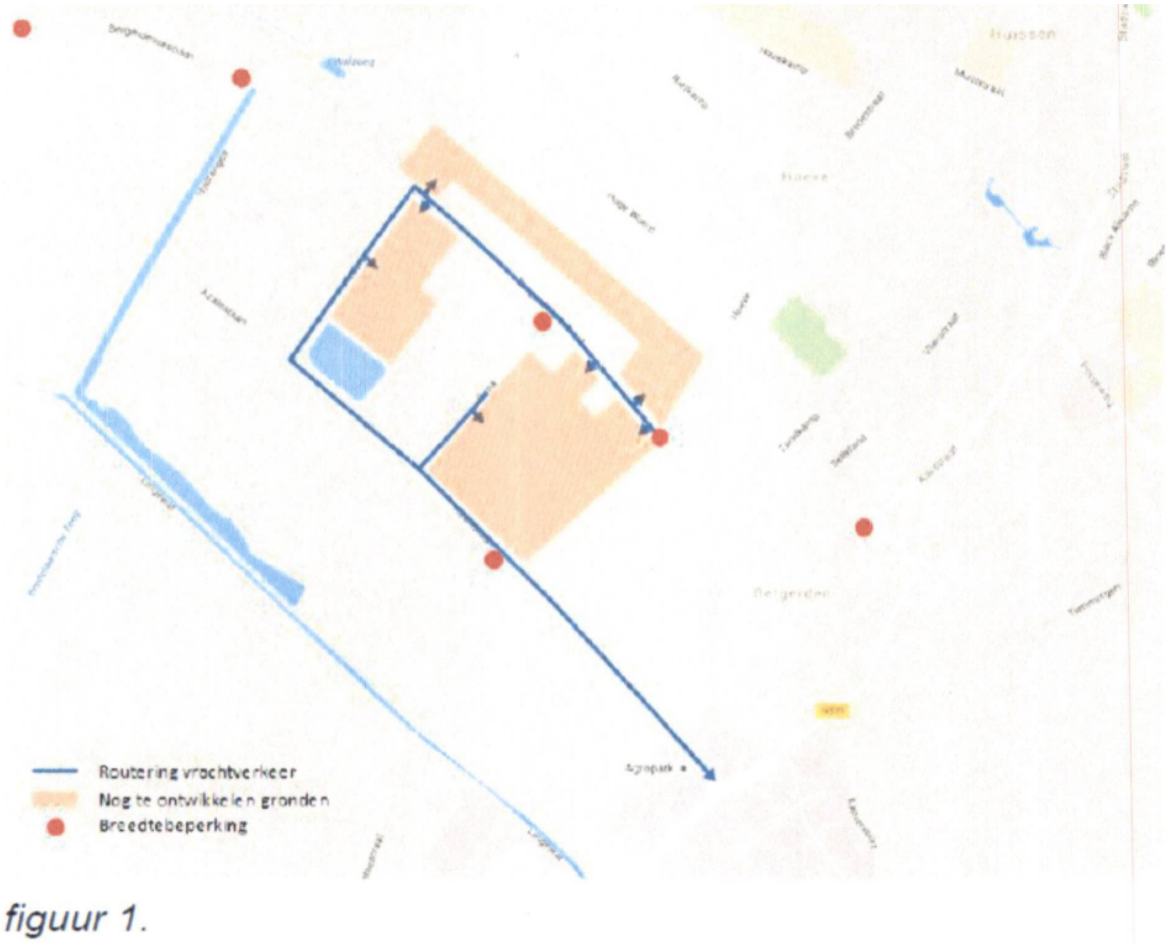
1. Het feit dat vooraf op geen enkele wijze direct omwonenden betrokken of persoonlijk geïnformeerd zijn.
    a. In het plan is opgenomen dat met heel veel partijen vooraf overleg en afstemming is geweest. Maar niet met de meest logische: de bewoners rondom het projectgebied. En wat betreft de voorgestelde ontsluiting via de Rosa is er geen overleg geweest met aanwonende bewoners.
    b. Reclamanten geven aan dat dit vreemd is, omdat een ondernemer in het plangebied de omwonenden de afgelopen jaren meerdere malen heeft geïnformeerd en heeft betrokken bij de ontwikkelingen van het plangebied. Bij dit plan hebben reclamanten als omwonenden helemaal niets gehoord, terwijl het toch gaat om ingrijpende aanpassingen op de huidige situatie (glastuinbouw i.p.v. de zogenaamde tunnels). Gevraagd wordt of deze ondernemer wel belanghebbende hierin is, of dat andere motieven een rol spelen? En als deze ondernemer geen belanghebbende is, waarom dan nu deze bestemmingsplanwijzigingen? Wiens of welk belang dient deze bestemmingsplanwijziging? Zeker omdat er geen concrete plannen zijn voor glastuinbouw, maar er zijn volgens reclamant ook geen concrete plannen voor het beëindigen van de melkveehouderij, want die gaat gewoon nog door stellen reclamanten.
    c. Reclamanten geven aan dat het plangebied aan alle kanten omsloten is door burgerwoningen. Niet één enkele woning, maar tientallen woningen krijgen te maken met de gevolgen. Dit is anders dan een plan voor glastuinbouw op een andere plek op NEXTgarden waar slechts een enkele bedrijfswoning staat. De hoeveelheid inwoners die te maken krijgt met de gevolgen van dit plan, rechtvaardigt een overheid die inwoners op z'n minst persoonlijk en begrijpelijk informeert. Maar beter nog: ook betrekt bij deze plannen. Juridisch klopt het dat de gemeente door alleen te publiceren voldoet aan haar wettelijke informatieplicht. Gezien het grote aantal omwonenden had het de gemeente gesierd om reclamanten als belanghebbenden actief te betrekken of op z'n minst persoonlijk actief te informeren.
    d. Omwonenden van dit plan wonen hoofdzakelijk in het buitengebied waar het Gemeentenieuws (waarin de officiële bekendmakingen van de gemeente Lingewaard staan) niet standaard bezorgd. Daarom hebben reclamanten zich geabonneerd op de 'E-mailservice Berichten over uw buurt' van Overheid.nl voor notificaties over plannen in onze leefomgeving. Desondanks hebben reclamanten geen mail ontvangen van 11 maart 2021 waarin de publicatie van dit plan stond.
2. De voorgestelde ontsluiting van de zuidelijke deellocatie via de Bergerdensestraat, Rosa en Azalealaan.
    a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: 'Het vrachtverkeer van en naar deze locatie zal via de Bergerdensestraat, Rosa en Azalealaan worden afgewikkeld. De Bergerdensestraat is met een breedte van circa 5 meter vrij smal voor de verwerking van vrachtverkeer. Het noordelijkste gedeelte van de Rosa met een lengte van circa 120 meter is circa 3 meter breed en daarmee niet geschikt voor vrachtverkeer. De gemeente Lingewaard heeft financiële middelen vrijgemaakt voor het aanpassen van de verkeerssituatie ter plaatse'.

    Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:

    b. In het stikstofonderzoek op pagina 12 staat: "Ontsluitingsroute in voorliggend planvoornemen wordt 16,4 hectare ontsloten via Clivia-Bergerdensestraat, Hedera, Azalealaan, Karstraat, N15/A15. De overige 4 hectare wordt fictief ontsloten via Hoeve 30 – Bergerdensestraat en rotonde Hedera/Azalealaan en verder, aangezien dit de langste rijroute oplevert". Reclamanten geven aan dat hierin een andere ontsluiting via de Rosa niet wordt genoemd.
    c. In het kader van stikstof staat genoemd dat de bijdrage van het extra verkeer niet in betekenende mate is. Dit geldt uiteraard ook voor de uitstoot van stikstof. Het geeft echter ook aan dat de toename van verkeer niet dusdanig is dat er veel meer uitstoot te verwachten is. En mogen reclamanten de conclusie trekken dat dit geen forse toename van verkeer betekent? Dat betekent dat de bestaande ontsluiting ruim voldoet en geen nieuwe ontsluiting noodzakelijk is. Dit laatste is in lijn met de

verwachting die de gemeenteraad ook vaststelde in de reactienota bij het Bestemmingsplan Bergerden 2015.

d. Op pagina 48 van het bestemmingsplan staat: “Conclusie: De ontsluitingswegen zijn voldoende toereikend om de toename in verkeersbewegingen te kunnen verwerken. Er is sprake van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid. Het aspect verkeer leidt niet tot een belemmering van het planvoornemen”. Hieruit blijkt geen enkele noodzaak voor een andere ontsluiting dan de reeds bestaande ontsluiting en dus geen reden om de Rosa hierin op te nemen en te verbreden.
e. Op pagina 56 van het bestemmingsplan staat: “De toename van het aantal verkeersbewegingen leidt niet tot onevenredige verkeershinder in de omgeving”. Ook hieruit blijkt geen enkele noodzaak voor een andere ontsluiting dan de reeds bestaande ontsluiting en dus geen reden om de Rosa hierin op te nemen en te verbreden. Daarentegen stellen reclamanten: als de gemeenteraad de Rosa wel zou verbreden, dan betekent dit op papier een 100% toename van overlast door vrachtverkeer op de Rosa.
f. In het bestemmingsplan staat dat voorliggend plan de systematiek volgt van de gemeente Lingewaard door aan te sluiten bij het geldend bestemmingsplan ‘Bergerden’. Dit bestemmingsplan uit 2015 is toen al ‘met een behoudend karakter’ vastgesteld. In het vorige bestemmingsplan en in het vigerende bestemmingsplan was en is al vastgelegd, dat de toekomstige ontwikkellocaties ten noorden van de Bergerdensestraat zullen worden ontsloten over de Bergerdensestraat, Hedera en Azalealaan. Daarbij blijft de Rosa gesloten voor vrachtverkeer. Dit is nogmaals bevestigd in de reactienota op de (toentertijd) ingediende zienswijze van reclamanten. Het huidige ontwerpbestemmingsplan gaat exact over de ontwikkellocatie waar toen over is besloten. Getuige ook de afbeelding die in de reactienota destijds is opgenomen:

figuur 1.

In bovenstaand figuur is de ontsluiting van het plangebied aan de Clivia én aan de ` Bergerdensestraat ingetekend.

g. In de reactienota op de eerder door reclamanten ingediende zienswijze in 2015 staat op pagina 6 onderaan ook al genoemd ‘dat de verkeerstoename als gevolg van de ontwikkeling relatief beperkt is’.
h. De voorgestelde ontsluiting via de Rosa wijkt dus af van het geldende bestemmingsplan Bergerden. In dit plan staat dat er een breedtebeperking geldt en ‘*Hiermee wil de wegbeheerder bereiken dat deze weg niet door vrachtverkeer gebruikt zal gaan worden*’.
i. Reclamanten geven aan dat op pagina 61 van het bestemmingsplan gezegd wordt dat ‘binnen de grondexploitatie Bergerden ook de verkeerskundige aanpassingen aan de Bergerdensestraat en de Rosa gedekt worden’. Reclamanten verwijzen ernaar dat aangegeven wordt dat de verkeerstoename relatief beperkt is en er geen aanvullende/alternatieve ontsluiting nodig is, er toch besloten wordt om al geld te reserveren voor een weg waarvoor geen noodzaak bestaat.
j. Er zijn namelijk voldoende geschikte wegen voor de ontsluiting van verkeer en vrachtwagens. De Azalealaan, Hedera en Hydrangea zijn bij het ontwikkelen van het kassengebied Bergerden aangelegd en ingericht om zwaarder/breder verkeer goed af te kunnen wikkelen. De capaciteit van deze wegen wordt bij lange na niet benut stellen reclamanten. Reclamanten verwijzen ernaar dat tevens bevestigd wordt in de argumentatie in het bestemmingsplan, wat ook logisch is omdat de wegen zijn aangelegd voor een volledige ontwikkeling en uitnutting van ‘NEXTgarden’. En dat is bij lange na niet het geval, stellen reclamanten.
k. Reclamanten geven aan dat er inzake verkeersgeneratie verwezen wordt naar een rapport uit 2016 welke niet is bijgevoegd. Los van het feit dat dit onderzoek gedateerd lijkt, merken reclamanten op dat er geen gericht onderzoek uitgevoerd te zijn naar de verkeersgeneratie en ontsluiting van dit aan te wijzen glastuinbouwconcentratiegebied. Op grond van welke gegevens wordt er tot de conclusie gekomen dat er sprake zal zijn van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid? Het bovenstaande klemt des te meer nu de exacte ligging van de erfontsluitingen pas nader zal worden bepaald ten tijde van de omgevingsvergunning voor bouwen. Het is reclamanten niet duidelijk hoe de gemeente dan nu al kan concluderen dat het aspect verkeer niet leidt tot een belemmering van het planvoornemen.
l. De afgelopen jaren is het zuidelijk deel van het plangebied niet veranderd qua gebruik en ook de plannen zijn hetzelfde als in 2016. Daarentegen is de situatie aan de Rosa dusdanig veranderd dat er nu meer burgerwoningen staan. Door de komst van de Rosa 7 en 9 is het aantal aanwonenden omhooggegaan naar vier burgerwoningen. De Rosa doorkruist dus een aaneengesloten lint van woonpercelen. Dit is een groot verschil ten opzichte van de Hedera en de Hydrangea, waar de wegen alleen zijn omringd door tuinbouwbedrijven. Drie van de burgerwoningen aan de Rosa hebben hun tuin en terras direct grenzend aan de Rosa en zullen zowel binnen als buiten de volle toename van verkeersoverlast ondervinden, zowel overdag als ’s nachts. Nu al veroorzaakt zwaar vrachtverkeer overlast omdat ze de breedtebeperking negeert en regelmatig te hard rijdt. De trillingen en het geluid hierdoor zijn duidelijk voel- en hoorbaar. Los van de onveiligheid die het oplevert.
m. Langs het brede gedeelte van de Rosa staan veel lichtmasten. Het smalle gedeelte kent geen enkele lichtmast, met uitzondering van de kruising. Zou de weg verbreed worden en de inrichting hetzelfde worden zoals nu het brede gedeelte, dan neemt ook de lichtoverlast enorm toe. Op het perceel van reclamanten wonen steenuilen en vleermuizen. Vanaf het moment van schemering genieten deze dieren van het donker. Reclamanten vrezen dat de verbreding en toename van licht een zeer nadelig effect gaat hebben op deze aanwezige fauna. En reclamanten geven aan dat zij als bewoners ook overlast gaan ervaren door dit vele licht van de extra lichtmasten.
n. Net als de Bergerdensestraat wordt ook de Rosa veel gebruikt door wandelaars, fietsers en ruiters stellen reclamanten. De Rosa is zelfs onderdeel van de recreatieve fietsknooppuntenroute door de regio.
o. Vanuit cultuurhistorisch perspectief is de inrichting van het noordelijke gedeelte van de Rosa interessant om te behouden. In bestemmingsplan Bergerden 2015 staat in paragraaf 3.2: “binnen de hoofdstructuur komen enkele bijzondere ‘afwijkingen’ voor, zoals het agrarische bebouwingslint Heuvelsestraat. Dit relict van het voormalige landschap wordt gehandhaafd en is gecombineerd met een groenzone”. De Rosa is het noordelijkste deel van de weg die vroeger in zijn geheel luisterde naar de naam Heuvelsestraat en die eeuwenlang de enige verbinding vormde tussen Bergerdensestraat en Dikelsestraat. De eerste 100 meter Rosa gezien vanaf noordelijke richting (vanaf de splitsing met de Bergerdensestraat) loopt eveneens door een overgebleven stukje agrarische bebouwing en kan evenzo een ‘bijzondere afwijking’ en ‘relict van het voormalige landschap’ worden genoemd. Deze

stelling wordt gestaafd door de wegindeling op dit tracé van 100 meter, die nog steeds gelijk is aan de wegindeling langs de overgebleven Heuvelsestraat. Dit gedeelte heeft nog steeds de landelijke, groene uitstraling van weleer.

3. Een nieuwe uitrit voor het zuidelijk plangebied aan de Bergerdensestraat.
   a. Op grond van artikel 3.1.2 onder f geldt ten aanzien van parkeren het volgende: 'Er dient te worden voorzien in voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij moet worden voldaan aan de Nota Parkeernormen Lingewaard 2020 (zie Bijlage 1). Indien na vaststelling van dit bestemmingsplan een nieuwe parkeernota wordt vastgesteld, gelden de nieuwe parkeernormen'. Hierbij wordt aldus verwezen naar het gemeentelijke parkeerbeleid. Er wordt evenwel niet overwogen wanneer er dient te worden voorzien in voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein. Geldt dit altijd wanneer er een bouwvergunning wordt verleend of alleen wanneer er wordt afgeweken van het bestemmingsplan? De bepaling lijkt onvoldoende zekerheid te bieden op de vraag wanneer deze dient te worden toegepast.
   b. In de regels staat dat 'een nieuwe uitrit voor een glastuinbouwbedrijf, anders dan een uitrit op de Clivia, uitsluitend is toegestaan indien de uitrit noodzakelijk is voor een goede ontsluiting van een nieuw glastuinbouwbedrijf'. Het huidige bedrijf is goed ontsloten via de Clivia. Deze weg is nota bene aangelegd voor de ontsluiting van het huidige bedrijf. Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in een aanpassing/uitbreiding van de huidige bedrijfsactiviteiten (tunnels voor aardbeienkweek) naar glastuinbouw. Het gaat hier dus niet om een nieuw glastuinbouwbedrijf. Kortom: niet noodzakelijk voor een goede ontsluiting én het is geen nieuw bedrijf.
   c. Door wel een nieuwe uitrit te maken, intensiveert het vrachtverkeer op de Bergerdensestraat naar deze nieuwe uitrit. Dit terwijl de Bergerdensestraat niet geschikt is voor vrachtverkeer: te smal en veroorzaakt onveiligheid voor andere weggebruikers.
   d. Op pagina 48 van het bestemmingsplan staat: 'Conclusie: de ontsluitingswegen zijn voldoende toereikend om de toename in verkeersbewegingen te kunnen verwerken. Er is sprake van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid. Het aspect verkeer leidt niet tot een belemmering van het planvoornemen'. → Reclamanten stellen dat er in dit voornemen in het geheel geen rekening is gehouden met verkeersveiligheid. Niet wordt duidelijk gemaakt hoe de aanwezige en goed gebruikte fietsroutes worden beschouwd qua veiligheid en of hoe de Bergerdensestraat in toenemende mate (nieuwe wijken Huissen Zand) wordt gebruikt als (recreatieve) ruiter-, fiets- en wandelroute naar bijvoorbeeld Park Lingezegen en/of de Rijkerswoerdse plassen.
   e. Ook is er de afgelopen jaren een toename geweest van fietsers, wandelaars, ruiters, skeeleraars en hardlopers die Park Lingezegen en aangelegde (snel)fietspaden opzoeken die alleen via de Bergerdensestraat bereikbaar zijn.
   f. Reclamanten stellen dat de Bergerdensestraat nu niet geschikt is voor intensiever vrachtverkeer. Er kunnen geen twee vrachtauto's elkaar passeren zonder in de berm te belanden. Aanpassingen zullen het karakter van de straat negatief beïnvloeden. Met de tunnelteelt is dat geen probleem.
   g. Ook wordt door kinderen die wonen aan de Bergerdensestraat en aanpalende straten deze straat gebruikt om naar het centrum van Huissen of de scholen te komen (o.a. IKC het Sterrenbos). Ook de kinderen van reclamanten gebruiken deze route dagelijks meerdere malen. De route is nu al niet verkeersveilig, hoe moet dat wanneer er nog meer vrachtverkeer bijkomt?
4. Het toestaan van glastuinbouw over het gehele plangebied.
   a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: 'Het plangebied bestaat uit een aantal percelen parallel aan de Bergerdensestraat met een totale oppervlakte van 21,8 hectare. Het bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van nieuwe glastuinbouwkassen met een bruto-oppervlakte van ruim 20 hectare mogelijk'. Voordat reclamanten hieronder aangeven waarom zij bezwaar maken tegen glastuinbouw in dit plangebied, willen reclamanten duidelijk maken dat zij niet tegen de huidige (tijdelijk voorvergunde) inrichting van het plangebied zijn. Reclamanten vinden het prima dat de ondernemer zijn aardbeien kweekt met behulp van plastic tunnels. Reclamanten zijn wel tegen het permanente karakter van glastuinbouw.

   Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:
   b. Dit plangebied is vele jaren geleden aangemerkt als mogelijke locatie voor glastuinbouw. Tussen die beslissing toen én nu is er veel veranderd.

a. ‘Het voorliggend plangebied is in 2002 reeds bestemd als potentiële ontwikkellocatie voor glastuinbouw door een uit te werken bestemming op te nemen, maar is tot op heden niet ontwikkeld. In de gemeentelijke structuurvisie en de provinciale omgevingsverordening is de locatie aangewezen voor de ontwikkeling van glastuinbouw’.
b. ‘De planlocatie bestaat uit de ontwikkeling van een grootschalige glastuinbouwlocatie (circa 21 hectare bruto oppervlak) binnen het concentratiegebied. Daarmee wordt invulling gegeven aan de realisatie van het glastuinbouwcluster en de ambitie van de gemeente Lingewaard om als agro-gemeente op de kaart te staan. Het voornemen past daarmee binnen de Structuurvisie Lingewaard 2012-2022’.

c. In het bestemmingsplan wordt gesteld: ‘Aangezien het gebied reeds lange tijd is bestemd als glastuinbouwconcentratiegebied, kan tevens wordt gesteld dat sprake is van een voorzienbare ontwikkeling’. Daarmee zijn reclamanten het niet eens. Diezelfde structuurvisie gaat uit van de ‘Herstructurering glastuinbouw’ waar door allerlei oorzaken grotendeels niet van terecht is gekomen. In diezelfde structuurvisie, die overigens nog maar geldig is tot eind van dit jaar, is ook opgenomen dat er gefaseerd ontwikkeld zou gaan worden in NEXTgarden/Bergerden. Op pagina 56 in het bestemmingsplan staat: ‘In het voorliggend bestemmingsplan wordt geen gebruik gemaakt van een wijzigingsbevoegdheid, omdat wordt afgeweken van de destijds opgelegde gefaseerde ontwikkeling van het gebied’. Glastuinbouw op deze locatie lag dus zeker niet in de planning. Naar redelijke verwachting zouden er eerst nog andere fasen moeten worden ontwikkeld. Bovendien heeft de initiatiefnemer pas recent plastic tunnels voor aardbeienteelt aangelegd. Reclamanten delen de stelling dus niet dat het voorzienbaar was, omdat het juist heel veel anders is gelopen dan de gemeente in haar eigen plannen had voorzien.
d. Reclamanten verwijzen naar pagina 56 van het bestemmingsplan: ‘Het plangebied ligt binnen een glastuinbouwgebied en is daarmee primair bestemd voor de glastuinbouw’. Reclamanten geven aan dat dit de gemeente nog niet ontslaat van de zorgplicht voor alle omwonenden die hier omheen wonen. En dat niet gezegd kan worden: ‘dit is glastuinbouwgebied, omwonenden weten dat, dus moeten ze alle effecten maar accepteren’. Reclamanten geven aan dat de gemeente zelf aangeeft: ‘Voor de bewoners van het glastuinbouwgebied moet een goed woon- en leefklimaat kunnen worden gegarandeerd’. Juist omdat de gemeente de burgerbewoning sinds de aanwijzing tot glastuinbouwconcentratiegebied heeft geïntensiveerd. Er zijn immers nieuwe woningen bijgekomen aan de Bergerdensestraat, Rosa en de Hogewoerd.
e. Daarnaast verwijzen reclamanten naar punt 4.1 Bedrijven en milieu: gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en de functionaliteit van het gebied als bedrijvige omgeving, gericht op intensieve agrarisch productie onder glas, kan Bergerden niet worden gezien als een rustige woonomgeving. Dit is niet juist. De gebiedstypering van grote delen van het onderhavige bestemmingsplan is buitengebied/glastuinbouw. Reclamanten verwijzen naar onderstaande tabel.

gebiedstyperingen Lingewaard	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Buitengebied/glastuinbouw	rustig	redelijk rustig	rustig	redelijk rustig

f. Op pagina 145 Berekening luchtkwaliteit staat: ‘Voor de verwarming van de kassen is mogelijk een middelgrote stookinstallatie nodig (gasgestookt)’. Dit lijkt reclamanten zeer onwaarschijnlijk aangezien alles en iedereen van het gas af moet. Een berekening gebaseerd op gasgestookt lijkt reclamanten niet realistisch en is in strijd met de beleidskeuzes van de gemeente.
g. Naast de beoogde kassen is inmiddels ook op Bergerden een biomassa/houtgestookte energiecentrale aanwezig. De nieuwe kassenuitstoot met extra NO2 en fijnstof zou daarom wederom een extra belasting van de omgeving betekenen. De in de bijlage bij het ontwerp getoonde berekening geeft geen inzicht in de totale concentraties van alle bronnen van uitstoot voor de gezondheid van omwonenden. Reclamanten zijn van mening dat een dergelijke berekening wel gemaakt zou moeten worden.
h. In het bestemmingsplan wordt gesproken over het voornemen om ondersteunende voorzieningen op te richten en het voornemen om het perceel in te richten als glastuinbouwlocatie. Terwijl op andere

plekken staat dat er juist geen concrete plannen zijn. Reclamanten vraagt waaruit opgemaakt wordt dat er een voornemen is voor beide zaken en vraagt welke concrete voornemens er dan zijn.

i. De Bergerdensestraat is voor Huissen dé toegangsroute naar Park Lingezegen en andere recreatiegebieden. Veel wandelaars, fietsers, sporters en ruiters maken samen met het overige verkeer en vrachtwagens gebruik van deze weg. Door één kant van die weg helemaal vol te bouwen met kassen, verdwijnt het open karakter van deze route en vervaagt de geleidelijke overgang van bebouwde kom en industrie naar natuur.
j. Het plangebied is een gebied waaraan tientallen burgerwoningen grenzen. Reclamanten geven aan dat de gemeente een fasering voor Bergerden heeft aangegeven. De percelen op NEXTgarden, waar nauwelijks burgerwoningen staan, zouden eerst ontwikkeld worden. Reclamanten geven aan dat de gemeente deze fasering los laat zonder enige legitieme onderbouwing. En dat de gemeente zich laat leiden door het feit dat in het plangebied wel grond kon worden verkochten, terwijl het bestaande bestemmingsplan vraagt om omdenken: conform die fasering moet de gemeente zorgen dat kopers eerst de andere percelen kopen. Daarmee gaat de gemeente volledig voor het belang van de ondernemers en wordt geen rekening gehouden met andere belanghebbenden (reclamanten als omwonenden, maar ook de recreanten, etc.).
k. Op pagina 56 in het bestemmingsplan wordt gesteld: “Het project leidt niet tot onevenredige vervuiling of hinder voor de omgeving of het milieu”. Maar glastuinbouw levert wel degelijk negatieve effecten op voor omwonenden: zoals de schaduw van de kassen, overlast van verlichting en geluid van verwarmingsinstallaties, ventilatoren, koelen, bestemmingsverkeer van en naar de kassen, laden en lossen, gewasbescherming. Wat reclamanten daarnaast meer dan verbaast, is dat in het rapport terug te lezen is dat er gerekend is met een gasinstallatie. Eind 2019 zijn reclamanten als bewoners tijdens een informatieavond over de hout gestookte centrale geïnformeerd waarom de tuinders in NEXTgarden/Bergerden van het gas af moesten richting transitie naar een duurzamere energiebron. Een stellig betoog en gefaciliteerd door de gemeente. Reclamanten zijn nu bekrachtigd dat hun zorgen van toen terecht zijn. Zij zien geen berekening terug van het effect m.b.t. luchtvervuiling in samenspraak met de biomassacentrale en de hout gestookte centrale. Zij zien geen berekeningen waarin het gebruik van stikstof in de aardbeienteelt effect heeft op de luchtkwaliteit. Dit gebied ligt ingeklemd tussen tientallen woningen. Tientallen bewoners en hun gezinnen zullen hiervan overlast ondervinden. Terwijl andere plekken op NEXTgarden waar veel minder burgerwoningen staan nog niet bebouwd zijn.
l. Er wordt in het rapport gesproken over een afstand van 25 meter als een veilige afstand tussen een tuinbouwkas waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt en woningen van derden. Reclamanten vragen waarmee gerekend wordt. Is dit tot aan de voordeur? Zij geven aan dat hun tuin met bloemen, planten en spelende kinderen binnen die 25 meter zijn. Wat betekent dit voor hun veiligheid? Hoe onveilig en schadelijk is dit voor reclamanten? Naar mening van reclamanten gaat het bij een aanvaardbaar woon- en leefklimaat niet alleen om de afstand naar een woning of bouwvlak, maar om de afstand naar de woonbestemming (inclusief tuin en bijgebouwen).
m. Reclamanten merken op dat het hanteren van het bouwvlak een onjuist uitgangspunt betreft. Bij de vaststelling van en bestemmingsplan dient de gemeenteraad in beginsel rekening te houden met de maximale planologische en vergunningsvrije bouwmogelijkheden ten behoeve van een woonfunctie op een perceel. Deze mogelijkheden lijken nu ten onrechte niet dan wel onvoldoende betrokken bij het ontwerpbestemmingsplan waar dit wel had gemoeten (ECLI:NL:RVS:2020:1014). De afstand van 55 meter welke in hoofdstuk 4.1 is gehanteerd dient conform het bovenstaande te worden gemeten. Dan dient opnieuw te worden beoordeeld of deze voldoet aan de richtafstanden uit de VNG-brochure. Dit geldt niet alleen voor reclamanten stellen zij, maar voor alle bewoning rondom het plangebied.
n. Door reclamanten wordt aangegeven dat het adres Rosa 9 ontbreekt in het overzicht op pagina 24 van het bestemmingsplan. Opnemen van dit adres in deze tabel is volgens reclamanten zeer gerechtvaardigd, omdat de gevel parallel ligt aan de Bergerdensestraat en daarmee de planlocatie.
o. Door glastuinbouw op dit plangebied toe te staan, ontstaat er een verrommeling van het landschap. Er staan immers al (een beperkte hoeveelheid) kassen aan de Bergerdensestraat. Door nieuwe glastuinbouw toe te staan, kan er al snel een ratjetoe ontstaan van glastuinbouw. En dat op een belangrijke recreatieve toegangsweg voor Lingewaard en Huissen.
p. Daarnaast zien reclamanten regelmatig vleermuizen om hun huis. Ze maken gebruik van de omliggende sloten. Wat heeft de assimilatiebelichting voor invloed op de vleermuizen?

5. Meer specifiek: het toestaan van glastuinbouwgebied ter hoogte van Hoeve 30.
    a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: “Het planvoornemen bestaat uit de ontwikkeling van de voormalige huiskavel van de veehouderij Hoeve 30 tot een volwaardig onderdeel van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden, waarbij binnen het plangebied glastuinbouwkassen en bij glastuinbouw behorende voorzieningen kunnen worden opgericht”.
    Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:
    b. De hoek Hoeve/Bergerdensestraat is één van de weinige toegangswegen tot Huissen. Een entree die gekenmerkt wordt door weidsheid, groen en oude bomen. Door het verdwijnen van de weilanden verdwijnt ook een beeldbepalende, historische entree van Huissen.
    c. In het STARO-rapport pagina 14 staat: “Bij de voorgenomen plannen verdwijnt mogelijk het weiland en het grasland ten behoeve van het bouwen van kassen. Het weiland en grasland vormen mogelijk een essentieel onderdeel van het leefgebied van steenuil en kerkuil. Het vernietigen van essentieel leefgebied van steenuil en kerkuil is een overtreding van de Wet natuurbescherming”.
    d. In hetzelfde plan op pagina 19 staat: “Indien het plangebied een essentieel onderdeel van het leefgebied vormt voor steenuil en/of kerkuil, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond”.
    e. In het bestemmingsplan staat op pagina 40 dat “kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming en dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor het planvoornemen”. In het STARO-rapport is echter duidelijk opgenomen dat er eerst nader onderzoek moet gebeuren naar uilen. Hoe kunt u deze conclusie hier al trekken?
    f. De afgelopen jaren hebben reclamanten jaarlijks een nest uilen gehad. De uil is hoor- en zichtbaar aanwezig op zijn perceel. Die aanwezigheid en het ‘jongen’ heeft er elk jaar voor gezorgd dat er meer uilen aanwezig zijn en zich verspreiden over dit gebied. Het gaat hier dus goed met de uil. De tunnelkassen hebben al gras-/weideland doen verdwijnen. Nog meer grasland weghalen, heeft grote gevolgen voor het leefgebied van de steenuil.
6. Wat reclamanten aan de gemeenteraad vragen.
    a. Beschouw de Rosa niet als ontsluiting van het plangebied en verwijder de ontsluiting via de Rosa en de voorgenomen verbreding uit het ontwerpbestemmingsplan. Reclamanten willen dat het oorspronkelijke karakter van de weg gehandhaafd blijft en dat wordt zeker gesteld, dat het dagelijks gebruik past bij dit karakter en het feit dat hier intensiever gewoond wordt dan voorheen. ‘Blijf bij uw besluit en belofte uit 2016!’, geven reclamanten aan. Zij willen dat de afgekondigde geslotenverklaring voor verkeer breder dan 2,2 meter wordt gehandhaafd, dan wel niet te negeren wordt (doordat de weg simpelweg niet meer voor dit verkeer te gebruiken is). Het is reclamanten wel duidelijk dat handhaving niet geregeld wordt in een bestemmingsplan. Ze noemen het hier wel, omdat zowel de gemeente als politie al sinds 2016 na herhaalde verzoeken niet handhaven en hun kop in het zand steken. Reclamanten vragen zich af of de gemeente haar verantwoording naar burgers neemt, als zij dit in deze zienswijze opnieuw lezen.
    b. Reclamanten geven aan dat de gemeenteraad zich zou moeten afvragen welk belang deze bestemmingsplanwijziging dient. Als dit niet het belang is van de ondernemer die de tuinbouwgronden nu deels exploiteert, wiens belang wordt hiermee wél gediend? En weegt dit, zonder concrete ontwikkelplannen (want die zijn er volgens reclamanten dus niet), zoveel zwaarder dan dat van tientallen direct omwonenden en alle andere gebruikers van dit gebied: recreanten, maar ook flora en fauna?
    c. Reclamanten vragen om de plannen te heroverwegen om glastuinbouw in dit plangebied toe te staan op basis van veranderende omstandigheden: meer recreatie en bewoning. De plannen stammen van begin deze eeuw. Door redenen hierboven genoemd, menen reclamanten dat het de gemeenteraad zou passen om dit besluit te heroverwegen. Zeker nu de gemeente volop bezig is met de ontwikkeling van een nieuwe omgevingsvisie. Neem het besluit over dit plangebied mee in de Omgevingsvisie en heroverweeg het unieke karakter en de landelijke entree van dit gebied. En houd rekening met de rondom intensiever geworden burgerbewoning. Juist omdat het plan ook aangeeft: “Er is nog geen concreet inrichtings- of bouwplan beschikbaar voor het plangebied. Het voorliggende bestemmingsplan vormt een ‘kaderstellend bestemmingsplan’. Dit geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om zorgvuldig te kijken naar de bestemming van dit gebied en of dit overeenkomt met een plan van twintig jaar oud en uw (structuur)visie van bijna 10 jaar (!) geleden.

d. Reclamanten vragen om geen glastuinbouw toe te staan op de zuidelijke planlocatie vanwege het cultuurhistorische karakter van deze plek en het belang van het leefgebied van uilen en vleermuizen.
e. Gezien de complexiteit van het gebied waar het plangebied zich in bevindt, zijn reclamanten van mening dat voor onderhavig plan sowieso een milieueffectrapport moet worden opgesteld teneinde grondig onderzoek te doen naar de gevolgen van het plan voor zover het betreft de aspecten landschappelijke aantasting, geluid en luchtvervuiling.

7. Reclamanten verzoeken met klem hun zienswijze gegrond te verklaren en onderhavig plan niet ongewijzigd vast te stellen.

Reactie door gemeente

1. a./b./c./d. Voor het doorlopen van de procedure voor het voorliggende bestemmingsplan is op 15 augustus 2019 een concreet principeverzoek (vertrouwelijk) ingediend. Hieraan is per brief van 12 november 2019 in principe medewerking verleend door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard. Dat er momenteel tijdelijke stellingen staan geeft een ontwikkelingsrichting aan. Deze tijdelijke vergunning geldt tot en met 2028. Daarvoor of daarna kan initiatiefnemer overgaan tot glastuinbouw indien gewenst, mits het bestemmingsplan in werking is getreden en/of onherroepelijk is geworden en aan de eisen van overige wet- en regelgeving is voldaan. Een mondelinge opmerking over wanneer de glastuinbouw al dan niet aan de orde zou zijn, is niet leidend voor het opstarten van de procedure voor het voorliggende bestemmingsplan.

   Het ontwerpbestemmingsplan met identificatienummer NL.IMRO.1705.270-ON01 en het Besluit vormvrije m.e.r.-beoordeling hebben digitaal en analoog ter inzage gelegen van 11 maart 2021 tot en met 21 april 2021. Dit is gepubliceerd in het Gemeentenieuws en het Gemeenteblad 2021, 68355. Hiermee is voldaan aan de wettelijke eisen voor de terinzagelegging van een bestemmingsplan.

   Voorafgaand aan de terinzagelegging is geen inloopavond/participatieronde geweest met direct omwonenden van het plangebied. Tijdens de wettelijke inzagetermijn van het ontwerpbestemmingsplan is het altijd mogelijk om een zienswijze in te brengen. Er zijn 10 zienswijzen binnen de termijn en 1 zienswijze buiten de termijn ingediend.

   Een wettelijke vereiste is het vooroverleg (artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening) met instanties. Enkele instanties hebben gereageerd. De provincie Gelderland, Tennet, Liander, LTO Noord en de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden (risicobeheersing brandweer) hebben aangegeven te kunnen instemmen met het plan. Het waterschap Rivierenland heeft enkele opmerkingen gemaakt over de wijze en omvang van noodzakelijke waterberging. Die opmerkingen zijn verwerkt.

   Het bestemmingsplan is het resultaat van een belangenafweging met betrekking tot (het woon- en leefklimaat van) omwonenden en de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied.

   De bestemmingsplanprocedure is opgestart op initiatief van de eigenaren van het plangebied (de initiatiefnemers). Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen hebben de eigenaren van de gronden in het plangebied in 2022 een participatietraject opgestart met een plan dat wellicht meer draagvlak zou kunnen hebben. Zij hebben dit alternatieve plan op meerdere momenten met omwonenden en belanghebbenden besproken. Uiteindelijk is in augustus 2022 door partijen besloten om dit alternatieve plan niet in procedure te brengen. Het alternatieve plan had niet het beoogde draagvlak bij omwonenden, belanghebbenden, de Provincie en bij de gemeente. Na deze participatierondes heeft de gemeente met enkele indieners van zienswijzen nog aanvullende gesprekken gevoerd.

2. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Reclamanten geven hun zienswijze op de beoogde verkeersontsluiting van de glastuinbouwpercelen en verwijzen daarbij naar de verkeersoplossing die is opgenomen in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. In de toelichting wordt omschreven dat wordt voorzien in twee verkeersontsluitingen voor de glastuinbouwpercelen. Er wordt

één bedrijfsontsluiting voorgesteld vanaf de bestaande uitrit aan de Clivia en één bedrijfsontsluiting vanaf een nieuw te realiseren uitrit aan de Bergerdensestraat. De bezwaren richten zich op de nieuw te realiseren bedrijfsontsluiting aan de Bergerdensestraat. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is de gebiedsaanduiding 'overige zone – 1' opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.

b. Het stikstofonderzoek is aangepast. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat naar aanleiding van de zienswijzen geen nieuwe bedrijfsontsluiting via de Bergerdensestraat mogelijk wordt gemaakt in dit bestemmingsplan. Als gevolg hiervan wordt er geen toename van bedrijfsverkeer over de Rosa verwacht. In het aangepaste stikstofonderzoek zijn daarom geen verkeersbewegingen over de Rosa gemodelleerd.
c. De verkeersbewegingen worden, zijn opgenomen in de stikstofberekening. De term 'niet in betekenende mate' (NIBM) wordt gebruikt bij de beoordeling van het plan in relatie tot luchtkwaliteit en wordt dus niet toegepast bij de beoordeling van het aspect stikstof. Voor het verwachte aantal verkeersbewegingen wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting van het vast te stellen bestemmingsplan.
d. De Rosa is geen wenselijke ontsluitingsroute voor dit vrachtverkeer. Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan aangepast en wordt geen nieuwe bedrijfsontsluiting gerealiseerd aan de Bergerdensestraat. Dit geeft aanleiding de verkeersparagraaf aan te passen. Gelet op deze wijziging is een verkeerskundige aanpassing van de Rosa niet nodig.
e. De Rosa is geen wenselijke ontsluitingsroute voor dit vrachtverkeer. Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan aangepast en wordt geen nieuwe bedrijfsontsluiting gerealiseerd aan de Bergerdensestraat. Dit geeft aanleiding de verkeersparagraaf aan te passen. Gelet op deze wijziging is een verkeerskundige aanpassing van de Rosa niet nodig.
f. Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. In de reactienota bij het bestemmingsplan 'Bergerden' (vastgesteld op 4 februari 2016) wordt voor alle glastuinbouwgronden die onderdeel uitmaken van het voorliggend bestemmingsplan een verkeersafwikkeling voorzien via de Hedera naar de Azalealaan. Het bestemmingsplan is in lijn gebracht met de beantwoording uit 2016, zoals geformuleerd in de reactienota van het bestemmingsplan 'Bergerden' (2016). Het verkeer wordt vanaf de Bergerdensestraat via de Hedera en de Azalealaan afgewikkeld richting de Karstraat. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa.
g. Het vast te stellen bestemmingsplan wordt aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. De gemeente beoogt met het voorliggend bestemmingsplan aan te sluiten bij de eerdere beantwoording uit 2016. In de reactienota bij het bestemmingsplan 'Bergerden' (2016) is gemotiveerd dat de verkeerstoename relatief beperkt is ten opzichte van de autonome ontwikkeling. In het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is een nieuwe verkeersontsluiting opgenomen voor de zuidelijke deellocatie via de Bergerdensestraat. Naar aanleiding van de zienswijze van reclamant is artikel 3.1.2 zodanig aangepast dat binnen de gronden van het plangebied niet rechtstreeks wordt voorzien in een nieuwe bedrijfsontsluiting op de Bergerdensestraat (tussen de Hedera en de Hoeve). In artikel 3.1.2 zijn voorwaarden opgenomen voor het realiseren van een bedrijfsontsluiting. Met de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan blijft de verkeerstoename op de Bergerdensestraat ook in de beoogde situatie relatief beperkt ten opzichte van de autonome situatie. Wanneer zich in de toekomst een nieuw initiatief voordoet dient te worden aangetoond dat dit ruimtelijk inpasbaar is op basis van de op dat moment geldende wet- en regelgeving, waarbij ook beoordeeld dient te worden of de verkeerseffecten op de Bergerdensestraat ruimtelijk inpasbaar zijn.
h. Het voorliggend bestemmingsplan vormt vanwege de hierboven voorgestelde planaanpassing geen aanleiding meer voor verkeerskundige aanpassingen van de Rosa.
i. Het voorliggend bestemmingsplan vormt vanwege de hierboven voorgestelde planaanpassing geen aanleiding meer voor verkeerskundige aanpassingen van de Rosa. Het is niet meer noodzakelijk om in de grondexploitatie een bedrag te reserveren voor deze aanpassingen. *Paragraaf 6.1 van de toelichting* van het bestemmingsplan is hierop aangepast.

j. Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. In de reactienota bij het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (vastgesteld op 4 februari 2016) wordt voor alle glastuinbouwgronden die onderdeel uitmaken van het voorliggend bestemmingsplan een verkeersafwikkeling voorzien via de Hedera naar de Azalealaan. Het bestemmingsplan is in lijn gebracht met de beantwoording uit 2016, zoals geformuleerd in de reactienota van het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (2016). Het verkeer wordt vanaf de Bergerdensestraat via de Hedera en de Azalealaan afgewikkeld richting de Karstraat. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa.

k. Het vast te stellen bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. Deze zienswijze richt zich op twee onderdelen: enerzijds vraagt reclamant zich af op welke wijze de verkeersgeneratie is bepaald; anderzijds vraagt reclamant zich af hoe de berekende verkeersgeneratie kan leiden tot de conclusie dat sprake zal zijn van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid.

Bepalen verkeersgeneratie

Aangezien geen vaste kengetallen beschikbaar zijn voor de verkeersgeneratie van glastuinbouwbedrijven is in het ontwerpbestemmingsplan aangesloten bij eerder verrichte onderzoeken. In een eerder onderzoek dat is uitgevoerd in 2016 heeft de gemeente Lingewaard gebruik gemaakt van kengetallen voor glastuinbouwbedrijven van 1,1 personenauto per etmaal per arbeidsplaats en 0,25 vrachtauto per etmaal per arbeidsplaats. Reclamant geeft aan dat het verkeersonderzoek waar deze kengetallen vandaan komen niet als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan zit. Het betreft een onderzoek dat in opdracht van het Projectbureau Herstructurering Glastuinbouw Huissen-Angeren is uitgevoerd ten behoeve van de ontwikkeling van het gebied Leutensche Leijgraaf. Het onderzoek is niet toegevoegd als bijlage bij het bestemmingsplan, omdat het onderzoek hoofdzakelijk een ander doel dient, die niet binnen de reikwijdte van dit bestemmingsplan valt. Het stuk is wel openbaar gepubliceerd en online beschikbaar (*Verkeersgeneratie berekeningen 2015-2026 Gebied Leutensche Leigraaf in Lingewaard; Bureau de Groot Volker; Volker & Cnossen, 2016*). Het gedeelte van het onderzoek dat voor het voorliggend plan relevant is, is in onderstaande afbeelding weergegeven:

Glastuinbouw

Voor de functie glastuinbouw wordt gebruik gemaakt van een verkeersproductie van 1,1 personenauto per etmaal per arbeidsplaats en 0,25 vrachtauto per etmaal per arbeidsplaats. De verkeersattractie is gelijk aan de verkeersproductie. Het aantal arbeidsplaatsen per hectare glastuinbouw binnen het onderzoeksgebied is afkomstig uit de gegevens van de provinciale werkgelegenheidsenquête (PWE). Voor de enquête van december van het jaar 2015 komt hier een gemiddelde waarde van 3,01 werkzame personen per hectare glastuinbouw uit. Voor de verkeersgeneratie van een hectare glastuinbouw is zodoende het volgende kengetal van toepassing:

Verkeersgeneratie (ha.) = (1.1+0.25) * 3,01 * 2 = 8,1 mvt/ etmaal

Tabel 4.2 Verkeergeneratie functie glastuinbouw (mvt/etmaal)

Functie	Eenheid	Kengetal verkeersgeneratie	Aandeel vrachtverkeer
Glastuinbouw	per ha. glasoppervlak	8,1	1,5

De verkeersparagraaf van het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op de bovenstaande kengetallen. Het aantal van 3,01 arbeidsplaatsen per hectare is gebaseerd op een gemiddeld glastuinbouwbedrijf in Leutensche Leijgraaf, waar veel variatie aan teelten aanwezig is. Het aantal arbeidsplaatsen per hectare glastuinbouw is erg afhankelijk van het soort teelt en het seizoen. Aangezien binnen het plangebied van het voorliggend plan aardbeien geteeld gaan worden, kan een realistischer beeld worden gevormd van de toekomstige verkeersgeneratie, wanneer wordt uitgegaan van kengetallen van een aardbeienkwekerij. Paragraaf 4.14.1 van het ontwerpbestemmingsplan wordt aangepast, waarbij de verwachte verkeersgeneratie wordt gebaseerd op KWIN-cijfers (bron: Kwantitatieve Informatie voor de Glastuinbouw, begroting Aardbei doordragers jaarrond, pagina 106). Er is gerekend met een worst-case inschatting van het oppervlak aan glastuinbouwkassen. Het netto

oppervlak van de op te richten glastuinbouwkassen (exclusief ondersteunende voorzieningen en infrastructuur) ligt in werkelijkheid lager.

Verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid
De definitieve locaties van de bedrijfsontsluitingen worden inderdaad, zoals reclamant stelt, niet vastgelegd in het voorliggend bestemmingsplan. Het voorliggend bestemmingsplan betreft een kaderstellend bestemmingsplan, waarbinnen bij het verlenen van de omgevingsvergunning moet worden getoetst aan alle gestelde regels.

In het ontwerpbestemmingsplan worden rechtstreeks mogelijkheden geboden om een ontsluiting te realiseren aan de Clivia en de Bergerdensestraat. Vanaf de Clivia wordt voorzien in verkeersafwikkeling via de Clivia, Bergerdensestraat en de Hedera. De Clivia en de Hedera zijn aangelegd en specifiek ingericht voor de ontsluiting van glastuinbouwbedrijven. De Bergerdensestraat is tussen de Clivia en de Hedera ook geschikt voor de ontsluiting van glastuinbouwbedrijven. Bij ontsluiting vanaf de Clivia is sprake van een goede verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid.

Naar aanleiding van de zienswijze van reclamant is *artikel 3.1.2 van de regels* van het bestemmingsplan zodanig aangepast dat binnen de gronden van het plangebied niet rechtstreeks wordt voorzien in een nieuwe bedrijfsontsluiting op de Bergerdensestraat (tussen de Hedera en de Hoeve). Met de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan blijft de verkeerstoename op de Bergerdensestraat ook in de beoogde situatie relatief beperkt ten opzichte van de autonome situatie. Wanneer zich in de toekomst een initiatief voordoet dient te worden aangetoond dat dit ruimtelijk inpasbaar is op basis van de op dat moment geldende wet- en regelgeving, waarbij ook de verkeerseffecten op de Bergerdensestraat beoordeeld dienen te worden.

l. Op het noordelijk gedeelte van de Rosa zijn door de gemeente betonblokken aangebracht om het gebruik door vrachtverkeer te ontmoedigen. Uit het bezwaarpunt van reclamant blijkt dat het vrachtverkeer in de praktijk ondanks de breedtebeperking toch gebruik maakt van de Rosa. Het niet naleven van deze beperking staat los van de regeling in het bestemmingsplan en vormt geen reden om het bestemmingsplan aan te passen.
m. Reclamant verwijst lichtoverlast naar aanleiding van een wegverbreding van de Rosa en het plaatsen van lichtmasten. Dat is echter nu niet aan de orde én valt niet binnen de reikwijdte van het voorliggend bestemmingsplan. Daarnaast is flora en fauna onderzocht in het kader van het voorliggend bestemmingsplan, waarvoor maatregelen worden getroffen daar waar gevolgen te verwachten zijn.
n. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa. De weg is bestemd als ‘Verkeer’. Het voorliggend bestemmingsplan brengt hierin geen verandering.
o. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa en hoeft het bestemmingsplan niet te worden aangepast. Het bestemmingsplan heeft geen gevolgen voor eventuele cultuurhistorische waarden van de Rosa.

3. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

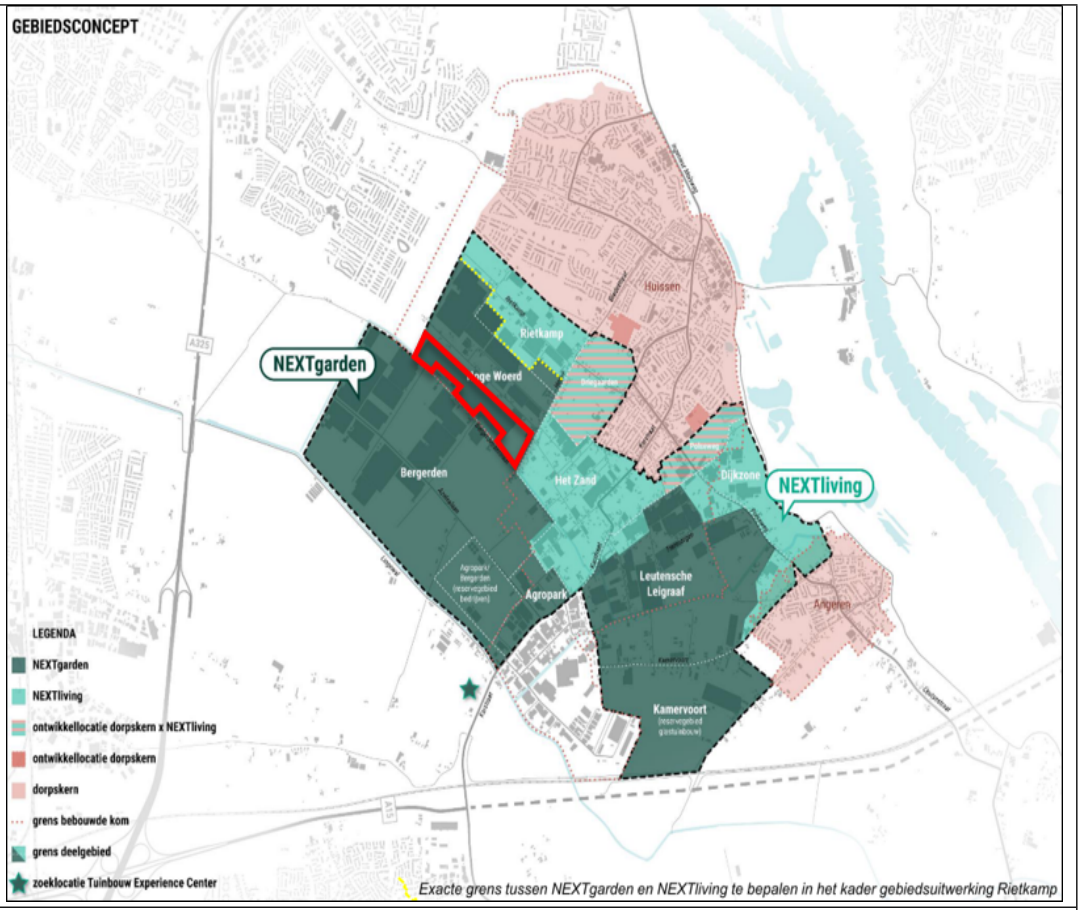
a. Er wordt getoetst aan de parkeernorm bij de aanvraag omgevingsvergunning. Daarnaast moet vervolgens blijvend worden voldaan aan de parkeernorm. Het feit dat deze regels zijn opgenomen binnen de bestemming ‘Agrarisch – Glastuinbouw 2’ onder artikel 3.1.2 Nadere detaillering van de bestemming als onderdeel van de bestemmingsomschrijving, zorgt ervoor dat bij bouwen én bij gebruik hieraan moet worden voldaan.
b. Het bestemmingsplan heeft als doel een kader te stellen voor een toereikende bedrijfsontsluiting voor de glastuinbouw waarbij tegelijkertijd de belangen van de omgeving zijn geborgd. Aangezien het voor de wijze van ontsluiten niet uitmaakt of het hierbij gaat om een bestaand of een nieuw bedrijf, wordt de bepaling in artikel 3.1.2 op dit punt gewijzigd. Naar aanleiding van deze zienswijze is het bestemmingsplan aangepast. Het plan wordt zodanig aangepast dat geen bedrijfsontsluiting kan worden gerealiseerd via de aanduiding ‘overige zone – 1’. Daarmee heeft het voorliggend bestemmingsplan geen significante toename van verkeer tot gevolg over de Bergerdensestraat tussen nummer 17 en nummer 31 (tussen Hedera en Hoeve).

c. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. De verkeerskundige inrichting van de Bergerdensestraat valt buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan.
d. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan.
e. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. In de Gebiedsvisie NEXTgarden (vastgesteld, 20 december 2021) is een denkrichting opgenomen voor zogeheten ‘langzaam verkeer’ (fietsers, voetgangers). De realisatie van recreatieroutes voor fietsers, wandelaars, ruiters, skeeleraars en hardlopers valt buiten de reikwijdte van het voorliggend bestemmingsplan.
f. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan.
g. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan.

4. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
    a. Voor het gebied Bergerden wordt vanuit meerdere overheidslagen gestuurd op de ruimtelijke ontwikkeling van de glastuinbouwsector. Er is een historische beleidsanalyse uitgevoerd, waaruit valt op te merken dat Bergerden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau al geruime tijd is aangewezen als glastuinbouwconcentratiegebied. Het gebied Bergerden behoort tot het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden. In dit gebied staat de ontwikkeling van glastuinbouw centraal. In het gebied NEXTgarden zijn inmiddels ruim 70 glastuinbouwondernemers actief op een glasareaal van zo’n 180 hectare. De hieronder opgenomen lijst is geen limitatieve opsomming, maar geeft een beeld van de opeenvolging van besluiten en de consistentie van het ruimtelijk beleid voor dit plangebied. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid in de afgelopen decennia.

1991	In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend.
2001	In de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening (2001) is het gebied Bergerden concreet aangewezen als ontwikkellocatie voor glastuinbouw (paragraaf C10 Landbouw, pagina 79). Bergerden is aangewezen met als doel ruimte te bieden: - voor de (her)vestiging van tuinbouwbedrijven die moesten vertrekken uit de Waalsprong bij Nijmegen (Knooppunt Arnhem Nijmegen). In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend; - voor tuinbouwbedrijven die zich vanuit het extensiveringsgebied in Huissen wilden vestigen op een toekomstbestendige locatie; - voor de vestiging van bedrijven elders uit het land (bijvoorbeeld uit het Westland). Ook vóór de aanwijzing van Bergerden als glastuinbouwconcentratiegebied, bestond het gebied tussen Huissen en Bergerden uit kleinere en grotere (glas)tuinbouwbedrijven.

2002	Op 12 september 2002 is door de gemeenteraad van Bemmel het bestemmingsplan ‘Bergerden’ vastgesteld. In dit plan wordt de eerste aanzet gedaan voor de ontwikkeling van glastuinbouw ten noorden en zuiden van de Bergerdensestraat. Het bestemmingsplan maakt een rechtstreekse glastuinbouwbestemming mogelijk voor de eerste glastuinbouwbedrijven en de uitbreiding van het concentratiegebied ten zuiden van de Bergerdensestraat. Om vooruit te lopen op verdere ontwikkeling van het glastuinbouwgebied zijn voor een diverse percelen, waaronder de percelen ten noorden van de Bergerdensestraat, uit te werken bestemmingen opgenomen. Het bestemmingsplan vormt de planologische voorbereiding op verdere doorontwikkeling van glastuinbouwpercelen en het creëren van een glastuinbouwconcentratiegebied dat gevuld wordt met glastuinbouwbedrijven.
2005	Op 29 juni 2005 hebben Provinciale Staten van Gelderland het gebied Bergerden opnieuw aangewezen als concentratiegebied voor de nieuwvestiging van glastuinbouw. De provincie kiest voor een blijvend sterke concentratie van glastuinbouw in het concentratiegebied Huissen-Bemmel. Dit gebied is ten opzichte van Streekplan 1996 vergroot met het gebied 'Kamervoort' nu de begrenzing van Bergerden en de ligging van de Betuwespoorlijn exact bekend zijn. In de rechtsopvolgers van het Streekplan en de Omgevingsverordening heeft de provincie het beleid om Bergerden te ontwikkelen voor glastuinbouw tot op heden (2023) steeds bestendigd. Glastuinbouw krijgt voorrang in glastuinbouwgebieden en zij krijgen ruimte mogelijkheden voor uitbreiding.
2016	Op 4 februari 2016 heeft de gemeenteraad van Lingewaard een nieuw bestemmingsplan vastgesteld voor Bergerden. Voor het grootste gedeelte van het gebied is dit plan momenteel (2023) het vigerend bestemmingsplan. Aanleiding voor het opstellen betrof de actualisatieplicht voor bestemmingsplannen. In dit bestemmingsplan is de ruimtelijke ambitie om Bergerden te ontwikkelen als glastuinbouwgebied opnieuw vastgelegd. In het bestemmingsplan 'Bergerden' zijn de gronden bestemd voor het uitoefenen van glastuinbouwbedrijven en agrarisch grondgebruik. Niet het gehele gebied heeft in 2016 een rechtstreekse glastuinbouwbestemming gekregen. In het bestemmingsplan is de keuze gemaakt om een fasering aan te brengen in de ontwikkeling van het gebied, waarbij eerst de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat zouden worden ontwikkeld. In verband met deze fasering heeft een gedeelte van de gronden een wijzigingsbevoegdheid gekregen voor de ontwikkeling van glastuinbouw, waarbij de gefaseerde ontwikkeling als voorwaarde is opgenomen. Het plangebied van het voorliggend bestemmingsplan is in het bestemmingsplan 'Bergerden' voorzien van de specifieke functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – gefaseerde ontwikkeling'. Er is voor deze gronden geen rechtstreekse planologisch-juridische mogelijkheid tot het bouwen van glastuinbouwkassen opgenomen. Het college van B&W is bevoegd om voor deze gronden de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf toe te staan, onder de voorwaarden dat de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig zijn ontwikkeld en in gebruik zijn genomen ten behoeve van glastuinbouw. Door destijds wel de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw 2' op te nemen is duidelijk gemaakt dat het gebied nog altijd werd beoogd voor de realisatie van glastuinbouw. Het doel is al die tijd geweest om het volledige gebied op termijn in te zetten voor glastuinbouw.
2018	Vooruitlopend op de definitieve bestemming voor glastuinbouw is door de gemeente Lingewaard op 30 oktober 2018 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor de bouw van aardbeienstellingen onder plastic kappen voor een periode van 10 jaar.
2020	Op 20 december 2021 is met de vaststelling van de strategische visie en de gebiedsvisie NEXTgarden het beleid voor het gebied NEXTgarden geactualiseerd. Hierin is het doorontwikkelen van Bergerden als intensiveringsgebied vastgelegd. Het onderhavige plangebied valt binnen het gebied Bergerden en maakt deel uit van het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden.

	
2021	In 2021 waren nog niet alle gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig ontwikkeld en in gebruik genomen, maar lag er wel een concreet principeverzoek om op het nu voorliggende plangebied, ten noorden van de Bergerdensestraat, glastuinbouw te gaan ontwikkelen. De gemeente Lingewaard was reeds bezig met de voorbereiding van de Gebiedsvisie NEXTGarden, waarin de volledige ontwikkeling van Bergerden wordt beoogd en fasering wordt losgelaten. Aangezien het plangebied onderdeel uitmaakt van het provinciale en gemeentelijke concentratiegebied voor glastuinbouw en ook past in de al jarenlang beoogde functie voor dit gebied, heeft het college op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat'.
2021	De gemeenteraad heeft op 20 december 2021 de Strategische Visie NEXTgarden en de Gebiedsvisie NEXTgarden vastgesteld. In deze twee visiedocumenten heeft de gemeente Lingewaard de ambities en de beoogde ruimtelijke consequenties van deze ambities vastgelegd. In de Gebiedsvisie wordt Bergerden volledig ingezet op glastuinbouw (zie paragraaf 3.3.2). Er is voor de ontwikkeling van het intensiveringsgebied geen fasering opgenomen in de Gebiedsvisie NEXTgarden.
2023	Op 11 mei 2023 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Lingewaard aangenomen. In deze visie wordt het gebied als NEXTGarden gezien als "Regionale Hotspot voor Land- en Tuinbouwinnovatie" en is het gebied aangewezen voor glastuinbouw (zie ook paragraaf 3.3.1).

b. Reclamant haalt de beleidsstukken aan die de basis vormen voor het voorliggend bestemmingsplan. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht waaruit dat blijkt.

c. Hierboven is onder sub a aangegeven hoe het glastuinbouwontwikkelingsgebied Bergerden zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld qua ruimtelijk beleid en visies. In 2016 is in het bestemmingsplan ‘Bergerden’ voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. De bedoelde percelen, waaronder de gronden van het voorliggend bestemmingsplan, zijn bestemd als ‘Agrarisch – Glastuinbouw 2’ en voorzien van de aanduiding ‘specifieke

bouwaanduiding – gefaseerde ontwikkeling'. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf dient een wijzigingsprocedure te worden doorlopen. De doelstelling is altijd geweest om het volledige gebied Bergerden op termijn in te zetten voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente Lingewaard heeft de volledige ontwikkeling van het intensiveringsgebied opnieuw bekrachtigd in de Gebiedsvisie NEXTgarden, die op 20 december 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad. In lijn met deze visie is de fasering van NEXTgarden losgelaten en wordt het voorliggende bestemmingsplan vastgesteld. Met dit plan wordt ingespeeld op de behoefte die er op dit moment is. De ontwikkeling kan niet met een wijzigingsprocedure tot stand worden gebracht, omdat nog niet alle overige kavels ontwikkeld zijn.

d. In het gemeentelijk geluidbeleid heeft de gemeente aangegeven te streven naar geluidklasse 'rustig' voor het glastuinbouwgebied. In het ontwerpbestemmingsplan wordt echter gesteld dat Bergerden, gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en bedrijvigheid, niet kan worden gezien als een rustige woonomgeving, maar als een 'gemengde omgeving'. Het hanteren van een 'gemengde omgeving' is niet in lijn met het gemeentelijk geluidbeleid. Geconstateerd is dat indieners op dit onderdeel een terecht punt aanhalen. De toelichting van het bestemmingsplan is daarom aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt uitgegaan van een 'rustige woonomgeving' als basis voor de beoordeling van milieueffecten. Paragraaf 4.4 van de toelichting is hierop aangepast.

   Het aspect geluid is geregeld in het milieuspoor (Activiteitenbesluit) en het ruimtelijk spoor (bestemmingsplan). In het landelijk geldende Activiteitenbesluit (milieuspoor) zijn geluidnormen opgenomen voor bedrijfsactiviteiten van glastuinbouwbedrijven. Om bedrijfsactiviteiten planologisch in te passen, moet gemotiveerd worden dat de representatieve bedrijfssituatie van het glastuinbouwbedrijf past binnen de geldende normen van het Activiteitenbesluit. Gelet op de grote oppervlakte van het terrein (ruim 19 ha), kan worden gesteld dat het mogelijk is om een representatieve bedrijfssituatie van een glastuinbouwbedrijf in te passen, die voldoet aan de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit. De regels uit het Activiteitenbesluit gelden rechtstreeks en hoeven niet te worden geborgd in het bestemmingsplan.

   In het bestemmingsplan (ruimtelijk spoor) is daarnaast aanvullend gekozen om in het kader van een goede ruimtelijke ordening regels te stellen voor de onderdelen van een glastuinbouwbedrijf die mogelijk kunnen leiden tot enige geluidbelasting richting de omgeving. Het bouwen van facilitaire gebouwen en voorzieningen binnen de richtafstand van woningen is daarom in beginsel niet toegestaan. Er kan van deze regel worden afgeweken als met een akoestisch onderzoek kan worden aangetoond dat sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Het woon- en leefklimaat in het kader van geluid ter plekke van omliggende woningen is daarmee geborgd.

e. De toelichting van het bestemmingsplan is naar aanleiding van deze zienswijze aangepast. In het ontwerpbestemmingsplan wordt uitgegaan van richtafstanden voor een 'gemengde omgeving'. Er wordt gesteld dat Bergerden, gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en bedrijvigheid, niet kan worden gezien als een 'rustige woonomgeving'. Echter, in het gemeentelijk geluidbeleid heeft de gemeente aangegeven te *streven* naar geluidklasse 'rustig'. Het hanteren van richtafstanden voor een gemengde omgeving is daarom niet per definitie in lijn met het gemeentelijk geluidbeleid. De toelichting van het bestemmingsplan is aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt niet uitgegaan van richtafstanden voor een 'gemengde omgeving', maar vormen de richtafstanden voor een 'rustige woonomgeving' de basis. Het verkleinen van de richtafstand met één stap wordt niet zonder meer toegepast. Daarmee is een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor omwonenden geborgd.

f. De gemeente neemt al geruime tijd een actieve rol aan in de verduurzaming van het glastuinbouwgebied Bergerden. Er wordt onderzoek verricht naar een duurzame energiemix voor het gehele glastuinbouwgebied Bergerden, waarbij sprake dient te zijn van een economisch uitvoerbare business-case. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren en het gebruik van een specifieke energiebron via een ruimtelijke procedure af te dwingen.

Op dit moment is er nog geen concreet bouwplan aanwezig, waardoor in het stikstofonderzoek uitgegaan wordt van een worst-case benadering van de mogelijke stikstofrelevante activiteiten op een hedendaags, regulier glastuinbouwbedrijf. Het is mogelijk dat bij de toekomstige concretisering van het bouwplan wordt gekozen voor een gasgestookte middelgrote stookinstallatie voor verwarming van de kassen. Voor verwarming met een gasgestookte installatie is op dit moment beperkt ontwikkelruimte voor wat betreft het aspect stikstof. Omdat sprake is van nieuwbouw, zijn er innovatieve alternatieven en kas-concepten beschikbaar en in ontwikkeling. Het bestemmingsplan is gezien voorgaande uitvoerbaar, maar de mogelijkheden voor gasgestookte verwarming zijn niet onbeperkt. Wanneer de initiatiefnemer een aanvraag voor een gasgestookte installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen en de meest recente vereisten op het gebied van natuurbescherming (stikstof).

g. De effecten van de ruimtelijke ontwikkeling die met het voorliggend bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt zijn onderzocht en beoordeeld. De mogelijkheid tot het oprichten van een installatie binnen het plangebied is onderzocht en kan voldoen aan de gestelde luchtkwaliteitsnormen. Indien in de definitieve plannen sprake zal zijn van een gestookte installatie, dient deze te voldoen aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving. De houtgestookte installatie elders in het glastuinbouwgebied Bergerden valt buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan. Daarmee vallen eventuele milieueffecten van deze installatie eveneens buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan.
h. De grondeigenaren zijn voornemens de gronden te ontwikkelen voor glastuinbouw. De plannen voor de glastuinbouwontwikkeling zijn momenteel in een stadium dat geen concreet bouwplan voorhanden is. Daarom vormt het voorliggend bestemmingsplan het juridisch en ruimtelijk kader waar de definitieve bouwplannen, die in een later stadium concreet zullen worden gemaakt, aan moeten voldoen.
i. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet. Met het plan vindt geen wijziging plaats in de beoogde functietoedeling van glastuinbouw, recreatie, natuur en landschap.
j. De doelstelling van het bestemmingsplan ‘Bergerden’ is altijd de totaalontwikkeling van het gebied Bergerden als glastuinbouwgebied geweest. In 2016 is in het bestemmingsplan ‘Bergerden’ voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen, waarbij een beoordelingsmoment is ingebouwd om zo controle te houden over de totaalontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied. Aangezien de gemeente Lingewaard zich momenteel beleidsmatig richt op de volledige ontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden – inclusief het voorliggend plangebied én de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat – wordt de fasering losgelaten.
k. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. In het voorliggende bestemmingsplan zijn alle effecten beoordeeld. Daar waar woningen zijn, worden milieuafstanden in acht genomen.
l. Het bouwen van kassen is op basis van het bepaalde in artikel 3.2.3 onder b rechtstreeks toegestaan op 30 meter afstand van een woonbestemming. Er moeten afstand in acht worden genomen. Wanneer initiatiefnemer een kleinere afstand wenst aan te houden, dient op basis van artikel 3.3.3 onder b te worden aangetoond dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden geborgd ten aanzien van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.
m. In de uitspraak die door reclamant wordt aangehaald verwijst de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State naar een eerdere overweging (uitspraak van 2 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1173) waarin de Afdeling aangeeft dat de richtafstanden volgens de VNG-brochure gelden tussen enerzijds de grens van de bestemming die milieubelastende functies toelaat, in dit geval de glastuinbouwlocatie, en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is. In het geval van het perceel van reclamant betreft het de gronden die toebehoren aan (1) het hoofdgebouw en (2) het achtererfgebied, die beiden voorzien zijn

van een woonbestemming. Op basis van artikel 3.2.3 zijn kassen en facilitaire gebouwen uitsluitend toegestaan voor zover de afstand tot een woonbestemming 30 meter bedraagt. Daarnaast worden geen nieuwe bedrijfsontsluitingen mogelijk gemaakt nabij de woning van reclamant. Daarmee wordt voldaan aan de richtafstand van 30 meter uit de VNG-brochure. Bij het afwijken van de richtafstanden die in de VNG-brochure zijn opgenomen dient in beginsel rekening te worden gehouden met de maximale planologische en vergunningvrije bouwmogelijkheden ten behoeve van een woonfunctie op een perceel. Voor het afwijken van de richtafstand kan gebruik worden gemaakt van artikel 3.3.3, waarbij een aanvaardbaar woon- en leefklimaat één van de beoordelingscriteria is. Het belang van reclamant is voldoende geborgd.

n. Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het adres Rosa 9 toegevoegd aan de tabel.
o. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. Het betreft een glastuinbouwontwikkelingsgebied. Dat hiermee verrommeling van het landschap ontstaat, wordt niet gedeeld.
p. De voorwaarden voor assimilatiebelichting in de glastuinbouw zijn op landelijk niveau vastgelegd in artikel 3.56 tot en met 3.59 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Bij kassen die gebruik maken van assimilatiebelichting worden, conform het Activiteitenbesluit milieubeheer, zijgevelschermen toegepast. Hiermee wordt de uitstraling via de gevel gereduceerd. Naast de toepassing van zijgevelschermen bij assimilatiebelichting wordt gekeken naar de laatste technische mogelijkheden voor (gedeeltelijke) bovenafdichting. Complete bovenafdichting is technisch niet haalbaar, onder meer omdat dan problemen ontstaan met de klimaathuishouding (vocht- en temperatuurregeling) in de kas. Voor de voorwaarden wordt verwezen naar paragraaf 4.3 ‘Lichthinder’ uit de toelichting van het bestemmingsplan. Met de toepassing van de voorwaarden uit het Activiteitenbesluit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening. Het plangebied kan worden gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. In het plangebied zelf zijn geen lijnvormige elementen aanwezig (zoals laanbomen en watergangen) die door vleermuizen kunnen worden gebruikt als vliegroute. De sloten langs de randen van het plangebied kunnen door vleermuizen worden gebruikt als vliegroute. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd aan de sloten. Er is geen negatief effect op foerageergebied en vliegroutes langs de sloten rondom het plangebied, mits er geen extra licht op de sloten schijnt in de schemering en de nacht. Zie ook de Quickscan flora en fauna, Rapportnummer P21-0022, 15 januari 2021 (bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat).

5. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

   a. Dit wordt onderschreven.

   b. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet.

   c. Dit wordt onderschreven.

   d. Dit wordt onderschreven.

   e. Er is voor gekozen om het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen en het nader onderzoek bij de vaststelling van het bestemmingsplan toe te voegen. De verwachting dat ‘kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming en dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor het planvoornemen’ was een aanname die nog nader onderzocht moest worden. Dat is inmiddels gebeurd, het bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft het aanvullend onderzoek naar steenuilen opgeleverd op 4 oktober 2022. Dit is toegevoegd aan het vast te stellen bestemmingsplan.

   f. Bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft een aanvullend onderzoek naar steenuilen uitgevoerd. Dit rapport is op 4 oktober 2022 opgeleverd (rapportnummer 22-0071). In het aanvullend onderzoek wordt geconcludeerd dat maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te

voorkomen. Het plan is uitvoerbaar wanneer een gebied van circa 2 hectare binnen het plangebied wordt ontwikkeld tot optimaal leefgebied voor de uil. Om deze maatregel uit te kunnen voeren is de oppervlakte voor het bouwen van glastuinbouwkassen verkleind ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan. Om te borgen dat bij de inrichting van het gebied circa 2 hectare wordt ingericht als optimaal uilenfoerageergebied is op de verbeelding de functieaanduiding ‘specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied’ opgenomen. De regels van de bestemming ‘Agrarisch – Glastuinbouw’ zijn hierop ook aangepast. Er is nu sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan dat past binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

6. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
    a. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.
    b. De grondeigenaar is voornemens de gronden te ontwikkelen voor glastuinbouw. De plannen voor ontwikkeling zijn echter in een stadium dat geen concreet bouwplan tot de beschikking is. Daarom vormt het voorliggend bestemmingsplan het juridisch en ruimtelijk kader waar de bouwplannen, die in een later stadium concreet zullen worden gemaakt, aan moeten voldoen. Het vaststellen van voorliggend bestemmingsplan past in de provinciale en gemeentelijke visie voor dit plangebied. Het is al jaren beoogd als glastuinbouwgebied en deze voorgenomen ontwikkeling past in deze visie.
    c. Het voorgenomen plan past in de huidige en actuele provinciale en gemeentelijke visie voor dit plangebied.
    d. Bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft een aanvullend onderzoek naar steenuilen uitgevoerd. Dit rapport is op 4 oktober 2022 opgeleverd (rapportnummer 22-0071). In het aanvullend onderzoek wordt geconcludeerd dat maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Het plan is uitvoerbaar wanneer een gebied van circa 2 hectare binnen het plangebied wordt ontwikkeld tot optimaal leefgebied voor de uil. Om deze maatregel uit te kunnen voeren is de oppervlakte voor het bouwen van glastuinbouwkassen verkleind ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan. Om te borgen dat bij de inrichting van het gebied circa 2 hectare wordt ingericht als optimaal uilenfoerageergebied is op de verbeelding de functieaanduiding ‘specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied’ opgenomen. De regels van de bestemming ‘Agrarisch – Glastuinbouw’ zijn hierop ook aangepast. Er is sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan dat past binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.
    e. In het Besluit milieueffectrapportage (hierna te noemen: ‘Besluit m.e.r.’) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Op grond van het *Besluit milieueffectrapportage, bijlage D, onderdeel 9* geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor vestiging van een glastuinbouwgebied van 50 hectare of meer. De beoogde ontwikkeling blijft ruim onder deze drempelwaarde, want het gaat hier om circa 19 hectare glastuinbouw. Daarom kan voor de m.e.r.-beoordeling worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen nadelige gevolgen voor het milieu zijn. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure is daarom niet noodzakelijk. Hiertoe is concreet een besluit genomen door het college op 18 februari 2021. De nieuwe stikstofonderzoeken die in 2023 zijn uitgevoerd hebben niet geleid tot een wijziging op bovenstaande conclusie(s). De afstanden die vanuit de milieuwetgeving en jurisprudentie worden gesteld zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan leidend.
7. Indieners van een zienswijze ontvangen na behandeling in het college van burgemeester en wethouders de concept-reactienota en worden geïnformeerd over de mogelijkheid om in te spreken tijdens de Inforonde van de gemeenteraad. Na behandeling van het bestemmingsplan en de reactienota door de gemeenteraad, ontvangen de indieners van een zienswijze de definitieve reactienota met daarbij de publicatie van ter inzagelegging van de vastgestelde stukken. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt via het Gemeenteblad en het Gemeentenieuws van Lingewaard.

Conclusie
De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze reactienota.

Zienswijze 7

Zienswijze 7 is ontvangen op 20 april 2021. Deze zienswijze is ingediend door bewoners van de Rosa in Bemmel (*hierna: reclamanten*).

Inhoud

1. Het feit dat vooraf op geen enkele wijze direct omwonenden betrokken of persoonlijk geïnformeerd zijn.
    a. In het plan is opgenomen dat met heel veel partijen vooraf overleg en afstemming is geweest. Maar niet met de meest logische: de bewoners rondom het projectgebied. En wat betreft de voorgestelde ontsluiting via de Rosa is er geen overleg geweest met aanwonende bewoners.
    b. Reclamanten geven aan dat dit vreemd is, omdat een ondernemer in het plangebied de omwonenden de afgelopen jaren meerdere malen heeft geïnformeerd en heeft betrokken bij de ontwikkelingen van het plangebied. Bij dit plan hebben reclamanten als omwonenden helemaal niets gehoord, terwijl het toch gaat om ingrijpende aanpassingen op de huidige situatie (glastuinbouw i.p.v. de zogenaamde tunnels). Gevraagd wordt of deze ondernemer wel belanghebbende hierin is, of dat andere motieven een rol spelen? En als deze ondernemer geen belanghebbende is, waarom dan nu deze bestemmingsplanwijzigingen? Wiens of welk belang dient deze bestemmingsplanwijziging? Zeker omdat er geen concrete plannen zijn voor glastuinbouw, maar er zijn volgens reclamant ook geen concrete plannen voor het beëindigen van de melkveehouderij, want die gaat gewoon nog door stellen reclamanten.
    c. Reclamanten geven aan dat het plangebied aan alle kanten omsloten is door burgerwoningen. Niet één enkele woning, maar tientallen woningen krijgen te maken met de gevolgen. Dit is anders dan een plan voor glastuinbouw op een andere plek op NEXTgarden waar slechts een enkele bedrijfswoning staat. De hoeveelheid inwoners die te maken krijgt met de gevolgen van dit plan, rechtvaardigt een overheid die inwoners op z'n minst persoonlijk en begrijpelijk informeert. Maar beter nog: ook betrekt bij deze plannen. Juridisch klopt het dat de gemeente door alleen te publiceren voldoet aan haar wettelijke informatieplicht. Gezien het grote aantal omwonenden had het de gemeente gesierd om reclamanten als belanghebbenden actief te betrekken of op z'n minst persoonlijk actief te informeren.
    d. Omwonenden van dit plan wonen hoofdzakelijk in het buitengebied waar het Gemeentenieuws (waarin de officiële bekendmakingen van de gemeente Lingewaard staan) niet standaard bezorgd. Daarom hebben reclamanten zich geabonneerd op de 'E-mailservice Berichten over uw buurt' van Overheid.nl voor notificaties over plannen in onze leefomgeving. Desondanks hebben reclamanten geen mail ontvangen van 11 maart 2021 waarin de publicatie van dit plan stond.
2. De voorgestelde ontsluiting van de zuidelijke deellocatie via de Bergerdensestraat, Rosa en Azalealaan.
    a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: 'Het vrachtverkeer van en naar deze locatie zal via de Bergerdensestraat, Rosa en Azalealaan worden afgewikkeld. De Bergerdensestraat is met een breedte van circa 5 meter vrij smal voor de verwerking van vrachtverkeer. Het noordelijkste gedeelte van de Rosa met een lengte van circa 120 meter is circa 3 meter breed en daarmee niet geschikt voor vrachtverkeer. De gemeente Lingewaard heeft financiële middelen vrijgemaakt voor het aanpassen van de verkeerssituatie ter plaatse'.

    Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:

    b. In het stikstofonderzoek op pagina 12 staat: "Ontsluitingsroute in voorliggend planvoornemen wordt 16,4 hectare ontsloten via Clivia-Bergerdensestraat, Hedera, Azalealaan, Karstraat, N15/A15. De overige 4 hectare wordt fictief ontsloten via Hoeve 30 – Bergerdensestraat en rotonde Hedera/Azalealaan en verder, aangezien dit de langste rijroute oplevert". Reclamanten geven aan dat hierin een andere ontsluiting via de Rosa niet wordt genoemd.
    c. In het kader van stikstof staat genoemd dat de bijdrage van het extra verkeer niet in betekenende mate is. Dit geldt uiteraard ook voor de uitstoot van stikstof. Het geeft echter ook aan dat de toename van verkeer niet dusdanig is dat er veel meer uitstoot te verwachten is. En mogen reclamanten de conclusie trekken dat dit geen forse toename van verkeer betekent? Dat betekent dat de bestaande ontsluiting ruim voldoet en geen nieuwe ontsluiting noodzakelijk is. Dit laatste is in lijn met de

verwachting die de gemeenteraad ook vaststelde in de reactienota bij het Bestemmingsplan Bergerden 2015.

d. Op pagina 48 van het bestemmingsplan staat: “Conclusie: De ontsluitingswegen zijn voldoende toereikend om de toename in verkeersbewegingen te kunnen verwerken. Er is sprake van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid. Het aspect verkeer leidt niet tot een belemmering van het planvoornemen”. Hieruit blijkt geen enkele noodzaak voor een andere ontsluiting dan de reeds bestaande ontsluiting en dus geen reden om de Rosa hierin op te nemen en te verbreden.
e. Op pagina 56 van het bestemmingsplan staat: “De toename van het aantal verkeersbewegingen leidt niet tot onevenredige verkeershinder in de omgeving”. Ook hieruit blijkt geen enkele noodzaak voor een andere ontsluiting dan de reeds bestaande ontsluiting en dus geen reden om de Rosa hierin op te nemen en te verbreden. Daarentegen stellen reclamanten: als de gemeenteraad de Rosa wel zou verbreden, dan betekent dit op papier een 100% toename van overlast door vrachtverkeer op de Rosa.
f. In het bestemmingsplan staat dat voorliggend plan de systematiek volgt van de gemeente Lingewaard door aan te sluiten bij het geldend bestemmingsplan ‘Bergerden’. Dit bestemmingsplan uit 2015 is toen al ‘met een behoudend karakter’ vastgesteld. In het vorige bestemmingsplan en in het vigerende bestemmingsplan was en is al vastgelegd, dat de toekomstige ontwikkellocaties ten noorden van de Bergerdensestraat zullen worden ontsloten over de Bergerdensestraat, Hedera en Azalealaan. Daarbij blijft de Rosa gesloten voor vrachtverkeer. Dit is nogmaals bevestigd in de reactienota op de (toentertijd) ingediende zienswijze van reclamanten. Het huidige ontwerpbestemmingsplan gaat exact over de ontwikkellocatie waar toen over is besloten. Getuige ook de afbeelding die in de reactienota destijds is opgenomen:

figuur 1.

In bovenstaand figuur is de ontsluiting van het plangebied aan de Clivia én aan de ` Bergerdensestraat ingetekend.

g. In de reactienota op de eerder door reclamanten ingediende zienswijze in 2015 staat op pagina 6 onderaan ook al genoemd ‘dat de verkeerstoename als gevolg van de ontwikkeling relatief beperkt is’.

h. De voorgestelde ontsluiting via de Rosa wijkt dus af van het geldende bestemmingsplan Bergerden. In dit plan staat dat er een breedtebeperking geldt en '*Hiermee wil de wegbeheerder bereiken dat deze weg niet door vrachtverkeer gebruikt zal gaan worden*'.
i. Reclamanten geven aan dat op pagina 61 van het bestemmingsplan gezegd wordt dat 'binnen de grondexploitatie Bergerden ook de verkeerskundige aanpassingen aan de Bergerdensestraat en de Rosa gedekt worden'. Reclamanten verwijzen ernaar dat aangegeven wordt dat de verkeerstoename relatief beperkt is en er geen aanvullende/alternatieve ontsluiting nodig is, er toch besloten wordt om al geld te reserveren voor een weg waarvoor geen noodzaak bestaat.
j. Er zijn namelijk voldoende geschikte wegen voor de ontsluiting van verkeer en vrachtwagens. De Azalealaan, Hedera en Hydrangea zijn bij het ontwikkelen van het kassengebied Bergerden aangelegd en ingericht om zwaarder/breder verkeer goed af te kunnen wikkelen. De capaciteit van deze wegen wordt bij lange na niet benut stellen reclamanten. Reclamanten verwijzen ernaar dat tevens bevestigd wordt in de argumentatie in het bestemmingsplan, wat ook logisch is omdat de wegen zijn aangelegd voor een volledige ontwikkeling en uitnutting van 'NEXTgarden'. En dat is bij lange na niet het geval, stellen reclamanten.
k. Reclamanten geven aan dat er inzake verkeersgeneratie verwezen wordt naar een rapport uit 2016 welke niet is bijgevoegd. Los van het feit dat dit onderzoek gedateerd lijkt, merken reclamanten op dat er geen gericht onderzoek uitgevoerd te zijn naar de verkeersgeneratie en ontsluiting van dit aan te wijzen glastuinbouwconcentratiegebied. Op grond van welke gegevens wordt er tot de conclusie gekomen dat er sprake zal zijn van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid? Het bovenstaande klemt des te meer nu de exacte ligging van de erfontsluitingen pas nader zal worden bepaald ten tijde van de omgevingsvergunning voor bouwen. Het is reclamanten niet duidelijk hoe de gemeente dan nu al kan concluderen dat het aspect verkeer niet leidt tot een belemmering van het planvoornemen.
l. De afgelopen jaren is het zuidelijk deel van het plangebied niet veranderd qua gebruik en ook de plannen zijn hetzelfde als in 2016. Daarentegen is de situatie aan de Rosa dusdanig veranderd dat er nu meer burgerwoningen staan. Door de komst van de Rosa 7 en 9 is het aantal aanwonenden omhooggegaan naar vier burgerwoningen. De Rosa doorkruist dus een aaneengesloten lint van woonpercelen. Dit is een groot verschil ten opzichte van de Hedera en de Hydrangea, waar de wegen alleen zijn omringd door tuinbouwbedrijven. Drie van de burgerwoningen aan de Rosa hebben hun tuin en terras direct grenzend aan de Rosa en zullen zowel binnen als buiten de volle toename van verkeersoverlast ondervinden, zowel overdag als 's nachts. Nu al veroorzaakt zwaar vrachtverkeer overlast omdat ze de breedtebeperking negeert en regelmatig te hard rijdt. De trillingen en het geluid hierdoor zijn duidelijk voel- en hoorbaar. Los van de onveiligheid die het oplevert.
m. Langs het brede gedeelte van de Rosa staan veel lichtmasten. Het smalle gedeelte kent geen enkele lichtmast, met uitzondering van de kruising. Zou de weg verbreed worden en de inrichting hetzelfde worden zoals nu het brede gedeelte, dan neemt ook de lichtoverlast enorm toe. Op het perceel van reclamanten wonen steenuilen en vleermuizen. Vanaf het moment van schemering genieten deze dieren van het donker. Reclamanten vrezen dat de verbreding en toename van licht een zeer nadelig effect gaat hebben op deze aanwezige fauna. En reclamanten geven aan dat zij als bewoners ook overlast gaan ervaren door dit vele licht van de extra lichtmasten.
n. Net als de Bergerdensestraat wordt ook de Rosa veel gebruikt door wandelaars, fietsers en ruiters stellen reclamanten. De Rosa is zelfs onderdeel van de recreatieve fietsknooppuntenroute door de regio.
o. Vanuit cultuurhistorisch perspectief is de inrichting van het noordelijke gedeelte van de Rosa interessant om te behouden. In bestemmingsplan Bergerden 2015 staat in paragraaf 3.2: "binnen de hoofdstructuur komen enkele bijzondere 'afwijkingen' voor, zoals het agrarische bebouwingslint Heuvelsestraat. Dit relict van het voormalige landschap wordt gehandhaafd en is gecombineerd met een groenzone". De Rosa is het noordelijkste deel van de weg die vroeger in zijn geheel luisterde naar de naam Heuvelsestraat en die eeuwenlang de enige verbinding vormde tussen Bergerdensestraat en Dikelsestraat. De eerste 100 meter Rosa gezien vanaf noordelijke richting (vanaf de splitsing met de Bergerdensestraat) loopt eveneens door een overgebleven stukje agrarische bebouwing en kan evenzo een 'bijzondere afwijking' en 'relict van het voormalige landschap' worden genoemd. Deze stelling wordt gestaafd door de wegindeling op dit tracé van 100 meter, die nog steeds gelijk is aan de

wegindeling langs de overgebleven Heuvelsestraat. Dit gedeelte heeft nog steeds de landelijke, groene uitstraling van weleer.

3. Een nieuwe uitrit voor het zuidelijk plangebied aan de Bergerdensestraat.
   a. Op grond van artikel 3.1.2 onder f geldt ten aanzien van parkeren het volgende: 'Er dient te worden voorzien in voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij moet worden voldaan aan de Nota Parkeernormen Lingewaard 2020 (zie Bijlage 1). Indien na vaststelling van dit bestemmingsplan een nieuwe parkeernota wordt vastgesteld, gelden de nieuwe parkeernormen'. Hierbij wordt aldus verwezen naar het gemeentelijke parkeerbeleid. Er wordt evenwel niet overwogen wanneer er dient te worden voorzien in voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein. Geldt dit altijd wanneer er een bouwvergunning wordt verleend of alleen wanneer er wordt afgeweken van het bestemmingsplan? De bepaling lijkt onvoldoende zekerheid te bieden op de vraag wanneer deze dient te worden toegepast.
   b. In de regels staat dat 'een nieuwe uitrit voor een glastuinbouwbedrijf, anders dan een uitrit op de Clivia, uitsluitend is toegestaan indien de uitrit noodzakelijk is voor een goede ontsluiting van een nieuw glastuinbouwbedrijf'. Het huidige bedrijf is goed ontsloten via de Clivia. Deze weg is nota bene aangelegd voor de ontsluiting van het huidige bedrijf. Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in een aanpassing/uitbreiding van de huidige bedrijfsactiviteiten (tunnels voor aardbeienkweek) naar glastuinbouw. Het gaat hier dus niet om een nieuw glastuinbouwbedrijf. Kortom: niet noodzakelijk voor een goede ontsluiting én het is geen nieuw bedrijf.
   c. Door wel een nieuwe uitrit te maken, intensiveert het vrachtverkeer op de Bergerdensestraat naar deze nieuwe uitrit. Dit terwijl de Bergerdensestraat niet geschikt is voor vrachtverkeer: te smal en veroorzaakt onveiligheid voor andere weggebruikers.
   d. Op pagina 48 van het bestemmingsplan staat: 'Conclusie: de ontsluitingswegen zijn voldoende toereikend om de toename in verkeersbewegingen te kunnen verwerken. Er is sprake van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid. Het aspect verkeer leidt niet tot een belemmering van het planvoornemen'. → Reclamanten stellen dat er in dit voornemen in het geheel geen rekening is gehouden met verkeersveiligheid. Niet wordt duidelijk gemaakt hoe de aanwezige en goed gebruikte fietsroutes worden beschouwd qua veiligheid en of hoe de Bergerdensestraat in toenemende mate (nieuwe wijken Huissen Zand) wordt gebruikt als (recreatieve) ruiter-, fiets- en wandelroute naar bijvoorbeeld Park Lingezegen en/of de Rijkerswoerdse plassen.
   e. Ook is er de afgelopen jaren een toename geweest van fietsers, wandelaars, ruiters, skeeleraars en hardlopers die Park Lingezegen en aangelegde (snel)fietspaden opzoeken die alleen via de Bergerdensestraat bereikbaar zijn.
   f. Reclamanten stellen dat de Bergerdensestraat nu niet geschikt is voor intensiever vrachtverkeer. Er kunnen geen twee vrachtauto's elkaar passeren zonder in de berm te belanden. Aanpassingen zullen het karakter van de straat negatief beïnvloeden. Met de tunnelteelt is dat geen probleem.
   g. Ook wordt door kinderen die wonen aan de Bergerdensestraat en aanpalende straten deze straat gebruikt om naar het centrum van Huissen of de scholen te komen (o.a. IKC het Sterrenbos). Ook de kinderen van reclamanten gebruiken deze route dagelijks meerdere malen. De route is nu al niet verkeersveilig, hoe moet dat wanneer er nog meer vrachtverkeer bijkomt?
4. Het toestaan van glastuinbouw over het gehele plangebied.
   a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: 'Het plangebied bestaat uit een aantal percelen parallel aan de Bergerdensestraat met een totale oppervlakte van 21,8 hectare. Het bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van nieuwe glastuinbouwkassen met een bruto-oppervlakte van ruim 20 hectare mogelijk'. Voordat reclamanten hieronder aangeven waarom zij bezwaar maken tegen glastuinbouw in dit plangebied, willen reclamanten duidelijk maken dat zij niet tegen de huidige (tijdelijk voorvergunde) inrichting van het plangebied zijn. Reclamanten vinden het prima dat de ondernemer zijn aardbeien kweekt met behulp van plastic tunnels. Reclamanten zijn wel tegen het permanente karakter van glastuinbouw.

   Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:
   b. Dit plangebied is vele jaren geleden aangemerkt als mogelijke locatie voor glastuinbouw. Tussen die beslissing toen én nu is er veel veranderd.

i. ‘Het voorliggend plangebied is in 2002 reeds bestemd als potentiële ontwikkellocatie voor glastuinbouw door een uit te werken bestemming op te nemen, maar is tot op heden niet ontwikkeld. In de gemeentelijke structuurvisie en de provinciale omgevingsverordening is de locatie aangewezen voor de ontwikkeling van glastuinbouw’.
ii. ‘De planlocatie bestaat uit de ontwikkeling van een grootschalige glastuinbouwlocatie (circa 21 hectare bruto oppervlak) binnen het concentratiegebied. Daarmee wordt invulling gegeven aan de realisatie van het glastuinbouwcluster en de ambitie van de gemeente Lingewaard om als agro-gemeente op de kaart te staan. Het voornemen past daarmee binnen de Structuurvisie Lingewaard 2012-2022’.

c. In het bestemmingsplan wordt gesteld: ‘Aangezien het gebied reeds lange tijd is bestemd als glastuinbouwconcentratiegebied, kan tevens wordt gesteld dat sprake is van een voorzienbare ontwikkeling’. Daarmee zijn reclamanten het niet eens. Diezelfde structuurvisie gaat uit van de ‘Herstructurering glastuinbouw’ waar door allerlei oorzaken grotendeels niet van terecht is gekomen. In diezelfde structuurvisie, die overigens nog maar geldig is tot eind van dit jaar, is ook opgenomen dat er gefaseerd ontwikkeld zou gaan worden in NEXTgarden/Bergerden. Op pagina 56 in het bestemmingsplan staat: ‘In het voorliggend bestemmingsplan wordt geen gebruik gemaakt van een wijzigingsbevoegdheid, omdat wordt afgeweken van de destijds opgelegde gefaseerde ontwikkeling van het gebied’. Glastuinbouw op deze locatie lag dus zeker niet in de planning. Naar redelijke verwachting zouden er eerst nog andere fasen moeten worden ontwikkeld. Bovendien heeft de initiatiefnemer pas recent plastic tunnels voor aardbeienteelt aangelegd. Reclamanten delen de stelling dus niet dat het voorzienbaar was, omdat het juist heel veel anders is gelopen dan de gemeente in haar eigen plannen had voorzien.
d. Reclamanten verwijzen naar pagina 56 van het bestemmingsplan: ‘Het plangebied ligt binnen een glastuinbouwgebied en is daarmee primair bestemd voor de glastuinbouw’. Reclamanten geven aan dat dit de gemeente nog niet ontslaat van de zorgplicht voor alle omwonenden die hier omheen wonen. En dat niet gezegd kan worden: ‘dit is glastuinbouwgebied, omwonenden weten dat, dus moeten ze alle effecten maar accepteren’. Reclamanten geven aan dat de gemeente zelf aangeeft: ‘Voor de bewoners van het glastuinbouwgebied moet een goed woon- en leefklimaat kunnen worden gegarandeerd’. Juist omdat de gemeente de burgerbewoning sinds de aanwijzing tot glastuinbouwconcentratiegebied heeft geïntensiveerd. Er zijn immers nieuwe woningen bijgekomen aan de Bergerdensestraat, Rosa en de Hogewoerd.
e. Daarnaast verwijzen reclamanten naar punt 4.1 Bedrijven en milieu: gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en de functionaliteit van het gebied als bedrijvige omgeving, gericht op intensieve agrarisch productie onder glas, kan Bergerden niet worden gezien als een rustige woonomgeving. Dit is niet juist. De gebiedstypering van grote delen van het onderhavige bestemmingsplan is buitengebied/glastuinbouw. Reclamanten verwijzen naar onderstaande tabel.

gebiedstyperingen Lingewaard	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Buitengebied/glastuinbouw	rustig	redelijk rustig	rustig	redelijk rustig

f. Op pagina 145 Berekening luchtkwaliteit staat: ‘Voor de verwarming van de kassen is mogelijk een middelgrote stookinstallatie nodig (gasgestookt)’. Dit lijkt reclamanten zeer onwaarschijnlijk aangezien alles en iedereen van het gas af moet. Een berekening gebaseerd op gasgestookt lijkt reclamanten niet realistisch en is in strijd met de beleidskeuzes van de gemeente.
g. Naast de beoogde kassen is inmiddels ook op Bergerden een biomassa/houtgestookte energiecentrale aanwezig. De nieuwe kassenuitstoot met extra NO2 en fijnstof zou daarom wederom een extra belasting van de omgeving betekenen. De in de bijlage bij het ontwerp getoonde berekening geeft geen inzicht in de totale concentraties van alle bronnen van uitstoot voor de gezondheid van omwonenden. Reclamanten zijn van mening dat een dergelijke berekening wel gemaakt zou moeten worden.
h. In het bestemmingsplan wordt gesproken over het voornemen om ondersteunende voorzieningen op te richten en het voornemen om het perceel in te richten als glastuinbouwlocatie. Terwijl op andere

plekken staat dat er juist geen concrete plannen zijn. Reclamanten vraagt waaruit opgemaakt wordt dat er een voornemen is voor beide zaken en vraagt welke concrete voornemens er dan zijn.

i. De Bergerdensestraat is voor Huissen dé toegangsroute naar Park Lingezegen en andere recreatiegebieden. Veel wandelaars, fietsers, sporters en ruiters maken samen met het overige verkeer en vrachtwagens gebruik van deze weg. Door één kant van die weg helemaal vol te bouwen met kassen, verdwijnt het open karakter van deze route en vervaagt de geleidelijke overgang van bebouwde kom en industrie naar natuur.
j. Het plangebied is een gebied waaraan tientallen burgerwoningen grenzen. Reclamanten geven aan dat de gemeente een fasering voor Bergerden heeft aangegeven. De percelen op NEXTgarden, waar nauwelijks burgerwoningen staan, zouden eerst ontwikkeld worden. Reclamanten geven aan dat de gemeente deze fasering los laat zonder enige legitieme onderbouwing. En dat de gemeente zich laat leiden door het feit dat in het plangebied wel grond kon worden verkochten, terwijl het bestaande bestemmingsplan vraagt om omdenken: conform die fasering moet de gemeente zorgen dat kopers eerst de andere percelen kopen. Daarmee gaat de gemeente volledig voor het belang van de ondernemers en wordt geen rekening gehouden met andere belanghebbenden (reclamanten als omwonenden, maar ook de recreanten, etc.).
k. Op pagina 56 in het bestemmingsplan wordt gesteld: “Het project leidt niet tot onevenredige vervuiling of hinder voor de omgeving of het milieu”. Maar glastuinbouw levert wel degelijk negatieve effecten op voor omwonenden: zoals de schaduw van de kassen, overlast van verlichting en geluid van verwarmingsinstallaties, ventilatoren, koelen, bestemmingsverkeer van en naar de kassen, laden en lossen, gewasbescherming. Wat reclamanten daarnaast meer dan verbaast, is dat in het rapport terug te lezen is dat er gerekend is met een gasinstallatie. Eind 2019 zijn reclamanten als bewoners tijdens een informatieavond over de hout gestookte centrale geïnformeerd waarom de tuinders in NEXTgarden/Bergerden van het gas af moesten richting transitie naar een duurzamere energiebron. Een stellig betoog en gefaciliteerd door de gemeente. Reclamanten zijn nu bekrachtigd dat hun zorgen van toen terecht zijn. Zij zien geen berekening terug van het effect m.b.t. luchtvervuiling in samenspraak met de biomassacentrale en de hout gestookte centrale. Zij zien geen berekeningen waarin het gebruik van stikstof in de aardbeienteelt effect heeft op de luchtkwaliteit. Dit gebied ligt ingeklemd tussen tientallen woningen. Tientallen bewoners en hun gezinnen zullen hiervan overlast ondervinden. Terwijl andere plekken op NEXTgarden waar veel minder burgerwoningen staan nog niet bebouwd zijn.
l. Er wordt in het rapport gesproken over een afstand van 25 meter als een veilige afstand tussen een tuinbouwkas waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt en woningen van derden. Reclamanten vragen waarmee gerekend wordt. Is dit tot aan de voordeur? Zij geven aan dat hun tuin met bloemen, planten en spelende kinderen binnen die 25 meter zijn. Wat betekent dit voor hun veiligheid? Hoe onveilig en schadelijk is dit voor reclamanten? Naar mening van reclamanten gaat het bij een aanvaardbaar woon- en leefklimaat niet alleen om de afstand naar een woning of bouwvlak, maar om de afstand naar de woonbestemming (inclusief tuin en bijgebouwen).
m. Reclamanten merken op dat het hanteren van het bouwvlak een onjuist uitgangspunt betreft. Bij de vaststelling van en bestemmingsplan dient de gemeenteraad in beginsel rekening te houden met de maximale planologische en vergunningsvrije bouwmogelijkheden ten behoeve van een woonfunctie op een perceel. Deze mogelijkheden lijken nu ten onrechte niet dan wel onvoldoende betrokken bij het ontwerpbestemmingsplan waar dit wel had gemoeten (ECLI:NL:RVS:2020:1014). De afstand van 55 meter welke in hoofdstuk 4.1 is gehanteerd dient conform het bovenstaande te worden gemeten. Dan dient opnieuw te worden beoordeeld of deze voldoet aan de richtafstanden uit de VNG-brochure. Dit geldt niet alleen voor reclamanten stellen zij, maar voor alle bewoning rondom het plangebied.
n. Door reclamanten wordt aangegeven dat het adres Rosa 9 ontbreekt in het overzicht op pagina 24 van het bestemmingsplan. Opnemen van dit adres in deze tabel is volgens reclamanten zeer gerechtvaardigd, omdat de gevel parallel ligt aan de Bergerdensestraat en daarmee de planlocatie.
o. Door glastuinbouw op dit plangebied toe te staan, ontstaat er een verrommeling van het landschap. Er staan immers al (een beperkte hoeveelheid) kassen aan de Bergerdensestraat. Door nieuwe glastuinbouw toe te staan, kan er al snel een ratjetoe ontstaan van glastuinbouw. En dat op een belangrijke recreatieve toegangsweg voor Lingewaard en Huissen.
p. Daarnaast zien reclamanten regelmatig vleermuizen om hun huis. Ze maken gebruik van de omliggende sloten. Wat heeft de assimilatiebelichting voor invloed op de vleermuizen?

5. Meer specifiek: het toestaan van glastuinbouwgebied ter hoogte van Hoeve 30.
    a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: “Het planvoornemen bestaat uit de ontwikkeling van de voormalige huiskavel van de veehouderij Hoeve 30 tot een volwaardig onderdeel van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden, waarbij binnen het plangebied glastuinbouwkassen en bij glastuinbouw behorende voorzieningen kunnen worden opgericht”.
    Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:
    b. De hoek Hoeve/Bergerdensestraat is één van de weinige toegangswegen tot Huissen. Een entree die gekenmerkt wordt door weidsheid, groen en oude bomen. Door het verdwijnen van de weilanden verdwijnt ook een beeldbepalende, historische entree van Huissen.
    c. In het STARO-rapport pagina 14 staat: “Bij de voorgenomen plannen verdwijnt mogelijk het weiland en het grasland ten behoeve van het bouwen van kassen. Het weiland en grasland vormen mogelijk een essentieel onderdeel van het leefgebied van steenuil en kerkuil. Het vernietigen van essentieel leefgebied van steenuil en kerkuil is een overtreding van de Wet natuurbescherming”.
    d. In hetzelfde plan op pagina 19 staat: “Indien het plangebied een essentieel onderdeel van het leefgebied vormt voor steenuil en/of kerkuil, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond”.
    e. In het bestemmingsplan staat op pagina 40 dat “kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming en dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor het planvoornemen”. In het STARO-rapport is echter duidelijk opgenomen dat er eerst nader onderzoek moet gebeuren naar uilen. Hoe kunt u deze conclusie hier al trekken?
    f. De afgelopen jaren hebben reclamanten jaarlijks een nest uilen gehad. De uil is hoor- en zichtbaar aanwezig op zijn perceel. Die aanwezigheid en het ‘jongen’ heeft er elk jaar voor gezorgd dat er meer uilen aanwezig zijn en zich verspreiden over dit gebied. Het gaat hier dus goed met de uil. De tunnelkassen hebben al gras-/weideland doen verdwijnen. Nog meer grasland weghalen, heeft grote gevolgen voor het leefgebied van de steenuil.
6. Wat reclamanten aan de gemeenteraad vragen.
    a. Beschouw de Rosa niet als ontsluiting van het plangebied en verwijder de ontsluiting via de Rosa en de voorgenomen verbreding uit het ontwerpbestemmingsplan. Reclamanten willen dat het oorspronkelijke karakter van de weg gehandhaafd blijft en dat wordt zeker gesteld, dat het dagelijks gebruik past bij dit karakter en het feit dat hier intensiever gewoond wordt dan voorheen. ‘Blijf bij uw besluit en belofte uit 2016!’, geven reclamanten aan. Zij willen dat de afgekondigde geslotenverklaring voor verkeer breder dan 2,2 meter wordt gehandhaafd, dan wel niet te negeren wordt (doordat de weg simpelweg niet meer voor dit verkeer te gebruiken is). Het is reclamanten wel duidelijk dat handhaving niet geregeld wordt in een bestemmingsplan. Ze noemen het hier wel, omdat zowel de gemeente als politie al sinds 2016 na herhaalde verzoeken niet handhaven en hun kop in het zand steken. Reclamanten vragen zich af of de gemeente haar verantwoording naar burgers neemt, als zij dit in deze zienswijze opnieuw lezen.
    b. Reclamanten geven aan dat de gemeenteraad zich zou moeten afvragen welk belang deze bestemmingsplanwijziging dient. Als dit niet het belang is van de ondernemer die de tuinbouwgronden nu deels exploiteert, wiens belang wordt hiermee wél gediend? En weegt dit, zonder concrete ontwikkelplannen (want die zijn er volgens reclamanten dus niet), zoveel zwaarder dan dat van tientallen direct omwonenden en alle andere gebruikers van dit gebied: recreanten, maar ook flora en fauna?
    c. Reclamanten vragen om de plannen te heroverwegen om glastuinbouw in dit plangebied toe te staan op basis van veranderende omstandigheden: meer recreatie en bewoning. De plannen stammen van begin deze eeuw. Door redenen hierboven genoemd, menen reclamanten dat het de gemeenteraad zou passen om dit besluit te heroverwegen. Zeker nu de gemeente volop bezig is met de ontwikkeling van een nieuwe omgevingsvisie. Neem het besluit over dit plangebied mee in de Omgevingsvisie en heroverweeg het unieke karakter en de landelijke entree van dit gebied. En houd rekening met de rondom intensiever geworden burgerbewoning. Juist omdat het plan ook aangeeft: “Er is nog geen concreet inrichtings- of bouwplan beschikbaar voor het plangebied. Het voorliggende bestemmingsplan vormt een ‘kaderstellend bestemmingsplan’. Dit geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om zorgvuldig te kijken naar de bestemming van dit gebied en of dit overeenkomt met een plan van twintig jaar oud en uw (structuur)visie van bijna 10 jaar (!) geleden.

d. Reclamanten vragen om geen glastuinbouw toe te staan op de zuidelijke planlocatie vanwege het cultuurhistorische karakter van deze plek en het belang van het leefgebied van uilen en vleermuizen.
e. Gezien de complexiteit van het gebied waar het plangebied zich in bevindt, zijn reclamanten van mening dat voor onderhavig plan sowieso een milieueffectrapport moet worden opgesteld teneinde grondig onderzoek te doen naar de gevolgen van het plan voor zover het betreft de aspecten landschappelijke aantasting, geluid en luchtvervuiling.

7. Reclamanten verzoeken met klem hun zienswijze gegrond te verklaren en onderhavig plan niet ongewijzigd vast te stellen.

Reactie door gemeente

1. a./b./c./d. Voor het doorlopen van de procedure voor het voorliggende bestemmingsplan is op 15 augustus 2019 een concreet principeverzoek (vertrouwelijk) ingediend. Hieraan is per brief van 12 november 2019 in principe medewerking verleend door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard. Dat er momenteel tijdelijke stellingen staan geeft een ontwikkelingsrichting aan. Deze tijdelijke vergunning geldt tot en met 2028. Daarvoor of daarna kan initiatiefnemer indien gewenst overgaan tot glastuinbouw, mits het bestemmingsplan in werking is getreden en/of onherroepelijk is geworden en aan de eisen van overige wet- en regelgeving is voldaan. Een mondelinge opmerking over wanneer de glastuinbouw al dan niet aan de orde zou zijn, is niet leidend voor het opstarten van de procedure voor het voorliggende bestemmingsplan.

   Het ontwerpbestemmingsplan met identificatienummer NL.IMRO.1705.270-ON01 en het Besluit vormvrije m.e.r.-beoordeling hebben digitaal en analoog ter inzage gelegen van 11 maart 2021 tot en met 21 april 2021. Dit is gepubliceerd in het Gemeentenieuws en het Gemeenteblad 2021, 68355. Hiermee is voldaan aan de wettelijke eisen voor de terinzagelegging van een bestemmingsplan.

   Voorafgaand aan de terinzagelegging is geen inloopavond/participatieronde geweest met direct omwonenden van het plangebied. Tijdens de wettelijke inzagetermijn van het ontwerpbestemmingsplan is het altijd mogelijk om een zienswijze in te brengen. Er zijn 10 zienswijzen binnen de termijn en 1 zienswijze buiten de termijn ingediend.

   Een wettelijke vereiste is het vooroverleg (artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening) met instanties. Enkele instanties hebben gereageerd. De provincie Gelderland, Tennet, Liander, LTO Noord en de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden (risicobeheersing brandweer) hebben aangegeven te kunnen instemmen met het plan. Het waterschap Rivierenland heeft enkele opmerkingen gemaakt over de wijze en omvang van noodzakelijke waterberging. Die opmerkingen zijn verwerkt.

   Het bestemmingsplan is het resultaat van een belangenafweging met betrekking tot (het woon- en leefklimaat van) omwonenden en de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied.

   De bestemmingsplanprocedure is opgestart op initiatief van de eigenaren van het plangebied (de initiatiefnemers). Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen hebben de eigenaren van de gronden in het plangebied in 2022 een participatietraject opgestart met een plan dat wellicht meer draagvlak zou kunnen hebben. Zij hebben dit alternatieve plan op meerdere momenten met omwonenden en belanghebbenden besproken. Uiteindelijk is in augustus 2022 door partijen besloten om dit alternatieve plan niet in procedure te brengen. Het alternatieve plan had niet het beoogde draagvlak bij omwonenden, belanghebbenden, de Provincie en bij de gemeente. Na deze participatierondes heeft de gemeente met enkele indieners van zienswijzen nog aanvullende gesprekken gevoerd.

2. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Er zijn diverse zienswijzen ingediend die betrekking hebben op de verkeersontsluiting aan de zuidzijde van het plangebied. Naar aanleiding van deze zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe bedrijfsontsluiting mogelijk via de Bergerdensestraat tussen de Hedera en de Hoeve. In de beantwoording van de zienswijzen wordt dit per punt toegelicht.

Reclamanten geven hun zienswijze op de beoogde verkeersontsluiting van de glastuinbouwpercelen en verwijzen daarbij naar de verkeersoplossing die is opgenomen in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. In de toelichting werd beschreven dat wordt voorzien in twee verkeersontsluitingen voor de glastuinbouwpercelen. Er werd één bedrijfsontsluiting voorgesteld vanaf de bestaande uitrit aan de Clivia en één bedrijfsontsluiting vanaf een nieuw te realiseren uitrit aan de Bergerdensestraat. De bezwaren richten zich op de nieuw te realiseren bedrijfsontsluiting aan de Bergerdensestraat.

Geconstateerd is dat de Rosa geen wenselijke ontsluitingsroute is voor vrachtverkeer en dat in dat kader niet voldoende was onderzocht wat de verkeerskundige mogelijkheden zijn op de Bergerdensestraat, onder andere in verband met de breedte van de weg. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.

b. Het stikstofonderzoek is aangepast. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat naar aanleiding van de zienswijzen geen nieuwe bedrijfsontsluiting via de Bergerdensestraat mogelijk wordt gemaakt in dit bestemmingsplan. Als gevolg hiervan wordt er geen toename van bedrijfsverkeer over de Rosa verwacht. In het aangepaste stikstofonderzoek zijn daarom geen verkeersbewegingen over de Rosa gemodelleerd.
c. De verkeersbewegingen verwacht worden, zijn opgenomen in de stikstofberekening. De term ‘niet in betekenende mate’ (NIBM) wordt gebruikt bij de beoordeling van het plan in relatie tot luchtkwaliteit en wordt dus niet toegepast bij de beoordeling van het aspect stikstof. Voor het verwachte aantal verkeersbewegingen wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting van het vast te stellen bestemmingsplan.
d. De Rosa is geen wenselijke ontsluitingsroute voor dit vrachtverkeer. Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan aangepast en wordt geen nieuwe bedrijfsontsluiting gerealiseerd aan de Bergerdensestraat. Dit geeft aanleiding de verkeersparagraaf aan te passen. Gelet op deze wijziging is een verkeerskundige aanpassing van de Rosa niet nodig.
e. De Rosa is geen wenselijke ontsluitingsroute voor dit vrachtverkeer. Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan aangepast en wordt geen nieuwe bedrijfsontsluiting gerealiseerd aan de Bergerdensestraat. Dit geeft aanleiding de verkeersparagraaf aan te passen. Gelet op deze wijziging is een verkeerskundige aanpassing van de Rosa niet nodig.
f. Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. In de reactienota bij het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (vastgesteld op 4 februari 2016) wordt voor alle glastuinbouwgronden die onderdeel uitmaken van het voorliggend bestemmingsplan een verkeersafwikkeling voorzien via de Hedera naar de Azalealaan. Het bestemmingsplan is in lijn gebracht met de beantwoording uit 2016, zoals geformuleerd in de reactienota van het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (2016). Het verkeer wordt vanaf de Bergerdensestraat via de Hedera en de Azalealaan afgewikkeld richting de Karstraat. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa.
g. Het vast te stellen bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. De gemeente beoogt met het voorliggend bestemmingsplan aan te sluiten bij de eerdere beantwoording uit 2016. In de reactienota bij het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (2016) is gemotiveerd dat de verkeerstoename relatief beperkt is ten opzichte van de autonome ontwikkeling. In het ontwerpbestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is een nieuwe verkeersontsluiting opgenomen voor de zuidelijke deellocatie via de Bergerdensestraat. Naar aanleiding van de zienswijze van reclamant is artikel 3.1.2 zodanig aangepast dat binnen de gronden van het plangebied niet rechtstreeks wordt voorzien in een nieuwe bedrijfsontsluiting op de Bergerdensestraat (tussen de Hedera en de Hoeve). In artikel 3.1.2 zijn voorwaarden opgenomen voor het realiseren van een bedrijfsontsluiting. Met de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan blijft de verkeerstoename op de Bergerdensestraat ook in de beoogde situatie relatief beperkt ten opzichte van de autonome situatie. Wanneer zich in de

toekomst een nieuw initiatief voordoet dient te worden aangetoond dat dit ruimtelijk inpasbaar is op basis van de op dat moment geldende wet- en regelgeving, waarbij ook beoordeeld dient te worden of de verkeerseffecten op de Bergerdensestraat ruimtelijk inpasbaar zijn.

h. Het voorliggend bestemmingsplan vormt vanwege de hierboven voorgestelde planaanpassing geen aanleiding meer voor verkeerskundige aanpassingen van de Rosa.

i. Het voorliggend bestemmingsplan vormt vanwege de hierboven voorgestelde planaanpassing geen aanleiding meer voor verkeerskundige aanpassingen van de Rosa. Het is niet meer noodzakelijk om in de grondexploitatie een bedrag te reserveren voor deze aanpassingen. *Paragraaf 6.1 van de toelichting* van het bestemmingsplan is hierop aangepast.

j. Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. In de reactienota bij het bestemmingsplan 'Bergerden' (vastgesteld op 4 februari 2016) wordt voor alle glastuinbouwgronden die onderdeel uitmaken van het voorliggend bestemmingsplan een verkeersafwikkeling voorzien via de Hedera naar de Azalealaan. Het bestemmingsplan is in lijn gebracht met de beantwoording uit 2016, zoals geformuleerd in de reactienota van het bestemmingsplan 'Bergerden' (2016). Het verkeer wordt vanaf de Bergerdensestraat via de Hedera en de Azalealaan afgewikkeld richting de Karstraat. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa.

k. Het vast te stellen bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. Deze zienswijze richt zich op twee onderdelen: enerzijds vraagt reclamant zich af op welke wijze de verkeersgeneratie is bepaald; anderzijds vraagt reclamant zich af hoe de berekende verkeersgeneratie kan leiden tot de conclusie dat sprake zal zijn van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid.

<u>Bepalen verkeersgeneratie</u>

Aangezien geen vaste kengetallen beschikbaar zijn voor de verkeersgeneratie van glastuinbouwbedrijven is in het ontwerpbestemmingsplan aangesloten bij eerder verrichte onderzoeken. In een eerder onderzoek dat is uitgevoerd in 2016 heeft de gemeente Lingewaard gebruik gemaakt van kengetallen voor glastuinbouwbedrijven van 1,1 personenauto per etmaal per arbeidsplaats en 0,25 vrachtauto per etmaal per arbeidsplaats. Reclamant geeft aan dat het verkeersonderzoek waar deze kengetallen vandaan komen niet als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan zit. Het betreft een onderzoek dat in opdracht van het Projectbureau Herstructurering Glastuinbouw Huissen-Angeren is uitgevoerd ten behoeve van de ontwikkeling van het gebied Leutensche Leijgraaf. Het onderzoek is niet toegevoegd als bijlage bij het bestemmingsplan, omdat het onderzoek hoofdzakelijk een ander doel dient, die niet binnen de reikwijdte van dit bestemmingsplan valt. Het stuk is wel openbaar gepubliceerd en online beschikbaar (*Verkeersgeneratie berekeningen 2015-2026 Gebied Leutensche Leigraaf in Lingewaard; Bureau de Groot Volker; Volker & Cnossen, 2016*). Het gedeelte van het onderzoek dat voor het voorliggend plan relevant is, is in onderstaande afbeelding weergegeven:

Glastuinbouw

Voor de functie glastuinbouw wordt gebruik gemaakt van een verkeersproductie van 1,1 personenauto per etmaal per arbeidsplaats en 0,25 vrachtauto per etmaal per arbeidsplaats. De verkeersattractie is gelijk aan de verkeersproductie. Het aantal arbeidsplaatsen per hectare glastuinbouw binnen het onderzoeksgebied is afkomstig uit de gegevens van de provinciale werkgelegenheidsenquête (PWE). Voor de enquête van december van het jaar 2015 komt hier een gemiddelde waarde van 3,01 werkzame personen per hectare glastuinbouw uit. Voor de verkeersgeneratie van een hectare glastuinbouw is zodoende het volgende kengetal van toepassing:

Verkeersgeneratie (ha.) = (1.1+0.25) * 3,01 * 2 = 8,1 mvt/ etmaal

Tabel 4.2 Verkeergeneratie functie glastuinbouw (mvt/etmaal)

Functie	Eenheid	Kengetal verkeersgeneratie	Aandeel vrachtverkeer
Glastuinbouw	per ha. glasoppervlak	8,1	1,5

De verkeersparagraaf van het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op de bovenstaande kengetallen. Het aantal van 3,01 arbeidsplaatsen per ha is gebaseerd op een gemiddeld

glastuinbouwbedrijf in Leutensche Leijgraaf, waar veel variatie aan teelten aanwezig is. Het aantal arbeidsplaatsen per hectare glastuinbouw is erg afhankelijk van het soort teelt en het seizoen. Aangezien binnen het plangebied van het voorliggend plan aardbeien geteeld gaan worden, kan een realistischer beeld worden gevormd van de toekomstige verkeersgeneratie, wanneer wordt uitgegaan van kengetallen van een aardbeienkwekerij. Paragraaf 4.14.1 van het ontwerpbestemmingsplan wordt aangepast, waarbij de verwachte verkeersgeneratie wordt gebaseerd op KWIN-cijfers (bron: Kwantitatieve Informatie voor de Glastuinbouw, begroting Aardbei doordragers jaarrond, pagina 106). Er is gerekend met een worst-case inschatting van het oppervlak aan glastuinbouwkassen. Het netto oppervlak van de op te richten glastuinbouwkassen (exclusief ondersteunende voorzieningen en infrastructuur) ligt in werkelijkheid lager.

Verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid

De definitieve locaties van de bedrijfsontsluitingen worden inderdaad, zoals reclamant stelt, niet vastgelegd in het voorliggend bestemmingsplan. Het voorliggend bestemmingsplan betreft een kaderstellend bestemmingsplan, waarbinnen bij het verlenen van de omgevingsvergunning moet worden getoetst aan alle gestelde regels.

In het ontwerpbestemmingsplan worden rechtstreeks mogelijkheden geboden om een ontsluiting te realiseren aan de Clivia en de Bergerdensestraat. Vanaf de Clivia wordt voorzien in verkeersafwikkeling via de Clivia, Bergerdensestraat en de Hedera. De Clivia en de Hedera zijn aangelegd en specifiek ingericht voor de ontsluiting van glastuinbouwbedrijven. De Bergerdensestraat is tussen de Clivia en de Hedera ook geschikt voor de ontsluiting van glastuinbouwbedrijven. Bij ontsluiting vanaf de Clivia is sprake van een goede verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid.

Naar aanleiding van de zienswijze van reclamant is *artikel 3.1.2 van de regels* van het bestemmingsplan zodanig aangepast dat binnen de gronden van het plangebied niet rechtstreeks wordt voorzien in een nieuwe bedrijfsontsluiting op de Bergerdensestraat (tussen de Hedera en de Hoeve). Met de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan blijft de verkeerstoename op de Bergerdensestraat ook in de beoogde situatie relatief beperkt ten opzichte van de autonome situatie. Wanneer zich in de toekomst een initiatief voordoet dient te worden aangetoond dat dit ruimtelijk inpasbaar is op basis van de op dat moment geldende wet- en regelgeving, waarbij ook de verkeerseffecten op de Bergerdensestraat beoordeeld dienen te worden.

l. Op het noordelijk gedeelte van de Rosa zijn door de gemeente betonblokken aangebracht om het gebruik door vrachtverkeer te ontmoedigen. Uit het bezwaarpunt van reclamant blijkt dat het vrachtverkeer in de praktijk ondanks de breedtebeperking toch gebruik maakt van de Rosa. Het niet naleven van deze beperking staat los van de regeling in het bestemmingsplan en vormt geen reden om het bestemmingsplan aan te passen.

m. Reclamant verwijst lichtoverlast naar aanleiding van een wegverbreding van de Rosa en het plaatsen van lichtmasten. Dat is echter nu niet aan de orde én valt niet binnen de reikwijdte van het voorliggend bestemmingsplan. Daarnaast is flora en fauna onderzocht in het kader van het voorliggend bestemmingsplan, waarvoor maatregelen worden getroffen daar waar gevolgen te verwachten zijn.

n. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa. De weg is bestemd als ‘Verkeer’. Het voorliggend bestemmingsplan brengt hierin geen verandering.

o. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa en hoeft het bestemmingsplan niet te worden aangepast. Het bestemmingsplan heeft geen gevolgen voor eventuele cultuurhistorische waarden van de Rosa.

3. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

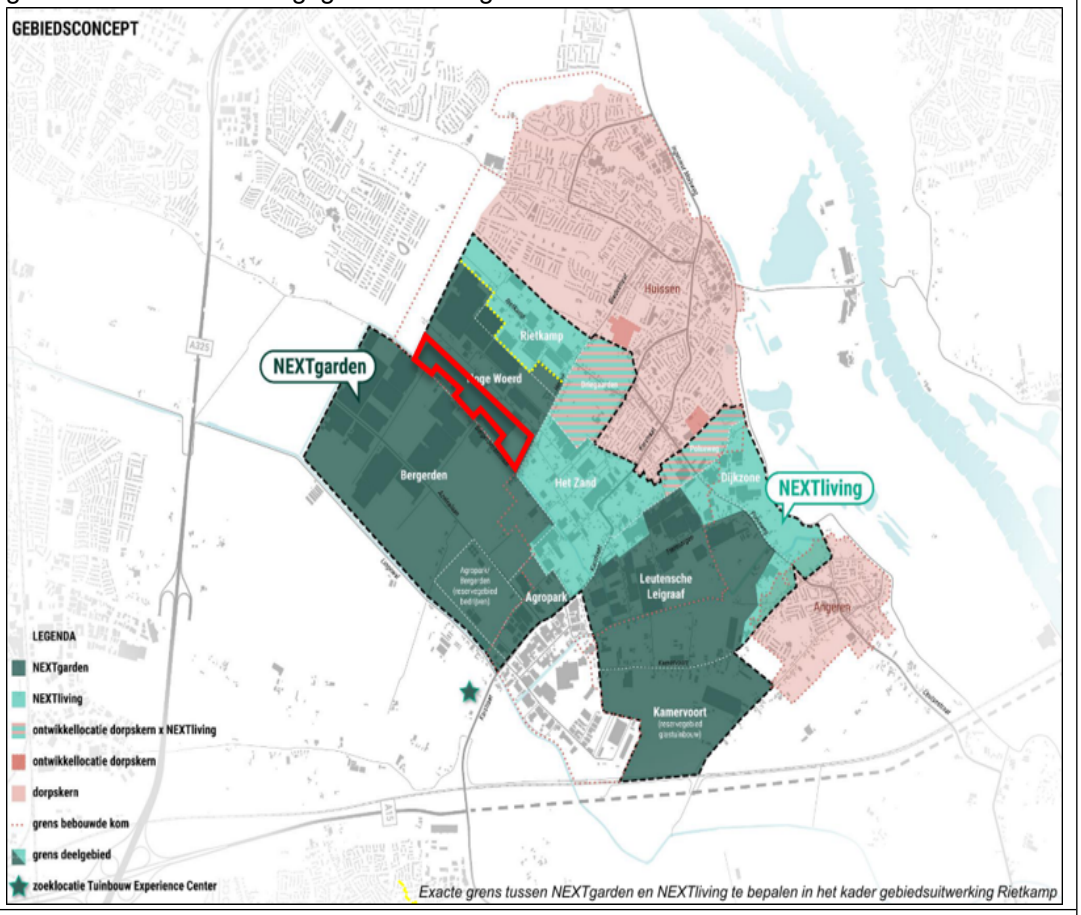
a. Er wordt getoetst aan de parkeernorm bij de aanvraag omgevingsvergunning. Daarnaast moet vervolgens blijvend worden voldaan aan de parkeernorm. Het feit dat deze regels zijn opgenomen binnen de bestemming ‘Agrarisch – Glastuinbouw 2’ onder artikel 3.1.2 Nadere detaillering van de bestemming als onderdeel van de bestemmingsomschrijving, zorgt ervoor dat bij bouwen én bij gebruik hieraan moet worden voldaan.

b. Het bestemmingsplan heeft als doel een kader te stellen voor een toereikende bedrijfsontsluiting voor de glastuinbouw waarbij tegelijkertijd de belangen van de omgeving zijn geborgd. Aangezien het voor de wijze van ontsluiten niet uitmaakt of het hierbij gaat om een bestaand of een nieuw bedrijf, wordt de bepaling in artikel 3.1.2 op dit punt gewijzigd. Naar aanleiding van deze zienswijze is het bestemmingsplan aangepast. Het plan wordt zodanig aangepast dat geen bedrijfsontsluiting kan worden gerealiseerd via de aanduiding 'overige zone – 1'. Daarmee heeft het voorliggend bestemmingsplan geen significante toename van verkeer tot gevolg over de Bergerdensestraat tussen nummer 17 en nummer 31 (tussen Hedera en Hoeve).
c. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is de gebiedsaanduiding 'overige zone – 1' opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. De verkeerskundige inrichting van de Bergerdensestraat valt buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan.
d. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is de gebiedsaanduiding 'overige zone – 1' opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan.
e. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is de gebiedsaanduiding 'overige zone – 1' opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. In de Gebiedsvisie NEXTgarden (vastgesteld, 20 december 2021) is een denkrichting opgenomen voor zogeheten 'langzaam verkeer' (fietsers, voetgangers). De realisatie van recreatieroutes voor fietsers, wandelaars, ruiters, skeeleraars en hardlopers valt buiten de reikwijdte van het voorliggend bestemmingsplan.
f. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is de gebiedsaanduiding 'overige zone – 1' opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan.
g. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is de gebiedsaanduiding 'overige zone – 1' opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan.

4. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Voor het gebied Bergerden wordt vanuit meerdere overheidslagen gestuurd op de ruimtelijke ontwikkeling van de glastuinbouwsector. Er is een historische beleidsanalyse uitgevoerd, waaruit valt op te merken dat Bergerden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau al geruime tijd is aangewezen als glastuinbouwconcentratiegebied. Het gebied Bergerden behoort tot het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden. In dit gebied staat de ontwikkeling van glastuinbouw centraal. In het gebied NEXTgarden zijn inmiddels ruim 70 glastuinbouwondernemers actief op een glasareaal van zo'n 180 hectare. De hieronder opgenomen lijst is geen limitatieve opsomming, maar geeft een beeld van de opeenvolging van besluiten en de consistentie van het ruimtelijk beleid voor dit plangebied. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid in de afgelopen decennia.

1991	In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend.
2001	In de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening (2001) is het gebied Bergerden concreet aangewezen als ontwikkellocatie voor glastuinbouw (paragraaf C10 Landbouw, pagina 79). Bergerden is aangewezen met als doel ruimte te bieden: - voor de (her)vestiging van tuinbouwbedrijven die moesten vertrekken uit de Waalsprong bij Nijmegen (Knooppunt Arnhem Nijmegen). In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend;

	- voor tuinbouwbedrijven die zich vanuit het extensiveringsgebied in Huissen wilden vestigen op een toekomstbestendige locatie; - voor de vestiging van bedrijven elders uit het land (bijvoorbeeld uit het Westland). Ook vóór de aanwijzing van Bergerden als glastuinbouwconcentratiegebied, bestond het gebied tussen Huissen en Bergerden uit kleinere en grotere (glas)tuinbouwbedrijven.
2002	Op 12 september 2002 is door de gemeenteraad van Bemmel het bestemmingsplan 'Bergerden' vastgesteld. In dit plan wordt de eerste aanzet gedaan voor de ontwikkeling van glastuinbouw ten noorden en zuiden van de Bergerdensestraat. Het bestemmingsplan maakt een rechtstreekse glastuinbouwbestemming mogelijk voor de eerste glastuinbouwbedrijven en de uitbreiding van het concentratiegebied ten zuiden van de Bergerdensestraat. Om vooruit te lopen op verdere ontwikkeling van het glastuinbouwgebied zijn voor een diverse percelen, waaronder de percelen ten noorden van de Bergerdensestraat, uit te werken bestemmingen opgenomen. Het bestemmingsplan vormt de planologische voorbereiding op verdere doorontwikkeling van glastuinbouwpercelen en het creëren van een glastuinbouwconcentratiegebied dat gevuld wordt met glastuinbouwbedrijven.
2005	Op 29 juni 2005 hebben Provinciale Staten van Gelderland het gebied Bergerden opnieuw aangewezen als concentratiegebied voor de nieuwvestiging van glastuinbouw. De provincie kiest voor een blijvend sterke concentratie van glastuinbouw in het concentratiegebied Huissen-Bemmel. Dit gebied is ten opzichte van Streekplan 1996 vergroot met het gebied 'Kamervoort' nu de begrenzing van Bergerden en de ligging van de Betuwespoorlijn exact bekend zijn. In de rechtsopvolgers van het Streekplan en de Omgevingsverordening heeft de provincie het beleid om Bergerden te ontwikkelen voor glastuinbouw tot op heden (2023) steeds bestendigd. Glastuinbouw krijgt voorrang in glastuinbouwgebieden en zij krijgen ruimte mogelijkheden voor uitbreiding.
2016	Op 4 februari 2016 heeft de gemeenteraad van Lingewaard een nieuw bestemmingsplan vastgesteld voor Bergerden. Voor het grootste gedeelte van het gebied is dit plan momenteel (2023) het vigerend bestemmingsplan. Aanleiding voor het opstellen betrof de actualisatieplicht voor bestemmingsplannen. In dit bestemmingsplan is de ruimtelijke ambitie om Bergerden te ontwikkelen als glastuinbouwgebied opnieuw vastgelegd. In het bestemmingsplan 'Bergerden' zijn de gronden bestemd voor het uitoefenen van glastuinbouwbedrijven en agrarisch grondgebruik. Niet het gehele gebied heeft in 2016 een rechtstreekse glastuinbouwbestemming gekregen. In het bestemmingsplan is de keuze gemaakt om een fasering aan te brengen in de ontwikkeling van het gebied, waarbij eerst de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat zouden worden ontwikkeld. In verband met deze fasering heeft een gedeelte van de gronden een wijzigingsbevoegdheid gekregen voor de ontwikkeling van glastuinbouw, waarbij de gefaseerde ontwikkeling als voorwaarde is opgenomen. Het plangebied van het voorliggend bestemmingsplan is in het bestemmingsplan 'Bergerden' voorzien van de specifieke functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – gefaseerde ontwikkeling'. Er is voor deze gronden geen rechtstreekse planologisch-juridische mogelijkheid tot het bouwen van glastuinbouwkassen opgenomen. Het college van B&W is bevoegd om voor deze gronden de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf toe te staan, onder de voorwaarden dat de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig zijn ontwikkeld en in gebruik zijn genomen ten behoeve van glastuinbouw. Door destijds wel de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw 2' op te nemen is duidelijk gemaakt dat het gebied nog altijd werd beoogd voor de realisatie van glastuinbouw. Het doel is al die tijd geweest om het volledige gebied op termijn in te zetten voor glastuinbouw.
2018	Vooruitlopend op de definitieve bestemming voor glastuinbouw is door de gemeente Lingewaard op 30 oktober 2018 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor de bouw van aardbeienstellingen onder plastic kappen voor een periode van 10 jaar.

2020	Op 20 december 2021 is met de vaststelling van de strategische visie en de Gebiedsvisie NEXTgarden het beleid voor het gebied NEXTgarden geactualiseerd. Hierin is het doorontwikkelen van Bergerden als intensiveringsgebied vastgelegd. Het onderhavige plangebied valt binnen het gebied Bergerden en maakt deel uit van het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden.
2021	In 2021 waren nog niet alle gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig ontwikkeld en in gebruik genomen, maar lag er wel een concreet principeverzoek om op het nu voorliggende plangebied, ten noorden van de Bergerdensestraat, glastuinbouw te gaan ontwikkelen. De gemeente Lingewaard was reeds bezig met de voorbereiding van de Gebiedsvisie NEXTGarden, waarin de volledige ontwikkeling van Bergerden wordt beoogd en fasering wordt losgelaten. Aangezien het plangebied onderdeel uitmaakt van het provinciale en gemeentelijke concentratiegebied voor glastuinbouw en ook past in de al jarenlang beoogde functie voor dit gebied, heeft het college op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat'.
2021	De gemeenteraad heeft op 20 december 2021 de Strategische Visie NEXTgarden en de Gebiedsvisie NEXTgarden vastgesteld. In deze twee visiedocumenten heeft de gemeente Lingewaard de ambities en de beoogde ruimtelijke consequenties van deze ambities vastgelegd. In de Gebiedsvisie wordt Bergerden volledig ingezet op glastuinbouw (zie paragraaf 3.3.2). Er is voor de ontwikkeling van het intensiveringsgebied geen fasering opgenomen in de Gebiedsvisie NEXTgarden.
2023	Op 11 mei 2023 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Lingewaard aangenomen. In deze visie wordt het gebied als NEXTgarden gezien als "Regionale Hotspot voor Land- en Tuinbouwinnovatie" en is het gebied aangewezen voor glastuinbouw (zie ook paragraaf 3.3.1).

b. Reclamant haalt beleidsstukken aan die de basis vormen voor het voorliggend bestemmingsplan. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid waaruit dat blijkt.
c. Hierboven is onder sub a aangegeven hoe het glastuinbouwontwikkelingsgebied Bergerden zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld qua ruimtelijk beleid en visies. In 2016 is in het bestemmingsplan 'Bergerden' voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. De bedoelde percelen, waaronder de gronden van het voorliggend bestemmingsplan, zijn bestemd als 'Agrarisch – Glastuinbouw 2' en voorzien van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding – gefaseerde ontwikkeling'. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf dient een wijzigingsprocedure te worden doorlopen. De doelstelling is altijd geweest om het volledige gebied Bergerden op termijn in te zetten voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente Lingewaard heeft de volledige ontwikkeling van het intensiveringsgebied opnieuw bekrachtigd in de Gebiedsvisie NEXTgarden, die op 20 december 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad. In lijn met deze visie is de fasering van NEXTgarden losgelaten en wordt het voorliggende bestemmingsplan vastgesteld. Met dit plan wordt ingespeeld op de behoefte die er op dit moment is. De ontwikkeling kan niet met een wijzigingsprocedure tot stand worden gebracht, omdat nog niet alle overige kavels ontwikkeld zijn.
d. In het gemeentelijk geluidbeleid heeft de gemeente aangegeven te streven naar geluidklasse 'rustig' voor het glastuinbouwgebied. In het ontwerpbestemmingsplan wordt echter gesteld dat Bergerden, gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en bedrijvigheid, niet kan worden gezien als een rustige woonomgeving, maar als een 'gemengde omgeving'. Het hanteren van een 'gemengde omgeving' is niet in lijn met het gemeentelijk geluidbeleid. Geconstateerd is dat indieners op dit onderdeel een terecht punt aanhalen. De toelichting van het bestemmingsplan is daarom aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt uitgegaan van een 'rustige woonomgeving' als basis voor de beoordeling van milieueffecten. Paragraaf 4.4 van de toelichting is hierop aangepast.

   Het aspect geluid is geregeld in het milieuspoor (Activiteitenbesluit) en het ruimtelijk spoor (bestemmingsplan). In het landelijk geldende Activiteitenbesluit (milieuspoor) zijn geluidnormen opgenomen voor bedrijfsactiviteiten van glastuinbouwbedrijven. Om bedrijfsactiviteiten planologisch in te passen, moet gemotiveerd worden dat de representatieve bedrijfssituatie van het glastuinbouwbedrijf past binnen de geldende normen van het Activiteitenbesluit. Gelet op de grote oppervlakte van het terrein (ruim 19 ha), kan worden gesteld dat het mogelijk is om een representatieve bedrijfssituatie van een glastuinbouwbedrijf in te passen, die voldoet aan de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit. De regels uit het Activiteitenbesluit gelden rechtstreeks en hoeven niet te worden geborgd in het bestemmingsplan.

   In het bestemmingsplan (ruimtelijk spoor) is daarnaast aanvullend gekozen om in het kader van een goede ruimtelijke ordening regels te stellen voor de onderdelen van een glastuinbouwbedrijf die mogelijk kunnen leiden tot enige geluidbelasting richting de omgeving. Het bouwen van facilitaire gebouwen en voorzieningen binnen de richtafstand van woningen is daarom in beginsel niet toegestaan. Er kan van deze regel worden afgeweken als met een akoestisch onderzoek kan worden aangetoond dat sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Het woon- en leefklimaat in het kader van geluid ter plekke van omliggende woningen is daarmee geborgd.
e. De toelichting van het bestemmingsplan is naar aanleiding van deze zienswijze aangepast. In het ontwerpbestemmingsplan wordt uitgegaan van richtafstanden voor een 'gemengde omgeving'. Er wordt gesteld dat Bergerden, gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en bedrijvigheid, niet kan worden gezien als een 'rustige woonomgeving'. Echter, in het gemeentelijk geluidbeleid heeft de gemeente aangegeven te *streven* naar geluidklasse 'rustig'. Het hanteren van richtafstanden voor een gemengde omgeving is daarom niet per definitie in lijn met het gemeentelijk geluidbeleid. De toelichting van het bestemmingsplan is aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt niet uitgegaan van richtafstanden voor een 'gemengde omgeving', maar vormen de richtafstanden voor een 'rustige woonomgeving' de basis. Het verkleinen van de richtafstand met één stap wordt niet zonder meer toegepast. Daarmee is een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor omwonenden geborgd.

f. De gemeente neemt al geruime tijd een actieve rol aan in de verduurzaming van het glastuinbouwgebied Bergerden. Er wordt onderzoek verricht naar een duurzame energiemix voor het gehele glastuinbouwgebied Bergerden, waarbij sprake dient te zijn van een economisch uitvoerbare business-case. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren en het gebruik van een specifieke energiebron via een ruimtelijke procedure af te dwingen.

   Op dit moment is er nog geen concreet bouwplan aanwezig, waardoor in het stikstofonderzoek uitgegaan wordt van een worst-case benadering van de mogelijke stikstofrelevante activiteiten op een hedendaags, regulier glastuinbouwbedrijf. Het is mogelijk dat bij de toekomstige concretisering van het bouwplan wordt gekozen voor een gasgestookte middelgrote stookinstallatie voor verwarming van de kassen. Voor verwarming met een gasgestookte installatie is op dit moment beperkt ontwikkelruimte voor wat betreft het aspect stikstof. Omdat sprake is van nieuwbouw, zijn er innovatieve alternatieven en kas-concepten beschikbaar en in ontwikkeling. Het bestemmingsplan is gezien voorgaande uitvoerbaar, maar de mogelijkheden voor gasgestookte verwarming zijn niet onbeperkt. Wanneer de initiatiefnemer een aanvraag voor een gasgestookte installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen en de meest recente vereisten op het gebied van natuurbescherming (stikstof).
g. De effecten van de ruimtelijke ontwikkeling die met het voorliggend bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt zijn onderzocht en beoordeeld. De mogelijkheid tot het oprichten van een installatie binnen het plangebied is onderzocht en kan voldoen aan de gestelde luchtkwaliteitsnormen. Indien in de definitieve plannen sprake zal zijn van een gestookte installatie, dient deze te voldoen aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving. De houtgestookte installatie elders in het glastuinbouwgebied Bergerden valt buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan. Daarmee vallen eventuele milieueffecten van deze installatie eveneens buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan.
h. De grondeigenaren zijn voornemens de gronden te ontwikkelen voor glastuinbouw. De plannen voor de glastuinbouwontwikkeling zijn momenteel in een stadium dat geen concreet bouwplan voorhanden is. Daarom vormt het voorliggend bestemmingsplan het juridisch en ruimtelijk kader waar de definitieve bouwplannen, die in een later stadium concreet zullen worden gemaakt, aan moeten voldoen.
i. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet. Met het plan vindt geen wijziging plaats in de beoogde functietoedeling van glastuinbouw, recreatie, natuur en landschap.
j. De doelstelling van het bestemmingsplan ‘Bergerden’ is altijd de totaalontwikkeling van het gebied Bergerden als glastuinbouwgebied geweest. In 2016 is in het bestemmingsplan ‘Bergerden’ voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen, waarbij een beoordelingsmoment is ingebouwd om zo controle te houden over de totaalontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied. Aangezien de gemeente Lingewaard zich momenteel beleidsmatig richt op de volledige ontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden – inclusief het voorliggend plangebied én de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat – wordt de fasering losgelaten.
k. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. In het voorliggende bestemmingsplan zijn alle effecten beoordeeld. Daar waar woningen zijn, worden milieuafstanden in acht genomen.
l. Het bouwen van kassen is op basis van het bepaalde in artikel 3.2.3 onder b rechtstreeks toegestaan op 30 meter afstand van een woonbestemming. Er moeten afstand in acht worden genomen. Wanneer initiatiefnemer een kleinere afstand wenst aan te houden, dient op basis van artikel 3.3.3 onder b te worden aangetoond dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden geborgd ten aanzien van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

m. In de uitspraak die door reclamant wordt aangehaald verwijst de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State naar een eerdere overweging (uitspraak van 2 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1173) waarin de Afdeling aangeeft dat de richtafstanden volgens de VNG-brochure gelden tussen enerzijds de grens van de bestemming die milieubelastende functies toelaat, in dit geval de glastuinbouwlocatie, en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is. In het geval van het perceel van reclamant betreft het de gronden die toebehoren aan (1) het hoofdgebouw en (2) het achtererfgebied, die beiden voorzien zijn van een woonbestemming. Op basis van artikel 3.2.3 zijn kassen en facilitaire gebouwen uitsluitend toegestaan voor zover de afstand tot een woonbestemming 30 meter bedraagt. Daarnaast worden geen nieuwe bedrijfsontsluitingen mogelijk gemaakt nabij de woning van reclamant. Daarmee wordt voldaan aan de richtafstand van 30 meter uit de VNG-brochure. Bij het afwijken van de richtafstanden die in de VNG-brochure zijn opgenomen dient in beginsel rekening te worden gehouden met de maximale planologische en vergunningvrije bouwmogelijkheden ten behoeve van een woonfunctie op een perceel. Voor het afwijken van de richtafstand kan gebruik worden gemaakt van artikel 3.3.3, waarbij een aanvaardbaar woon- en leefklimaat één van de beoordelingscriteria is. Het belang van reclamant is voldoende geborgd.
n. Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het adres Rosa 9 toegevoegd aan de tabel.
o. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. Het betreft een glastuinbouwontwikkelingsgebied. Dat hiermee verrommeling van het landschap ontstaat, wordt niet gedeeld.
p. De voorwaarden voor assimilatiebelichting in de glastuinbouw zijn op landelijk niveau vastgelegd in artikel 3.56 tot en met 3.59 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Bij kassen die gebruik maken van assimilatiebelichting worden, conform het Activiteitenbesluit milieubeheer, zijgevelschermen toegepast. Hiermee wordt de uitstraling via de gevel gereduceerd. Naast de toepassing van zijgevelschermen bij assimilatiebelichting wordt gekeken naar de laatste technische mogelijkheden voor (gedeeltelijke) bovenafdichting. Complete bovenafdichting is technisch niet haalbaar, onder meer omdat dan problemen ontstaan met de klimaathuishouding (vocht- en temperatuurregeling) in de kas. Voor de voorwaarden wordt verwezen naar paragraaf 4.3 ‘Lichthinder’ uit de toelichting van het bestemmingsplan. Met de toepassing van de voorwaarden uit het Activiteitenbesluit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening. Het plangebied kan worden gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. In het plangebied zelf zijn geen lijnvormige elementen aanwezig (zoals laanbomen en watergangen) die door vleermuizen kunnen worden gebruikt als vliegroute. De sloten langs de randen van het plangebied kunnen door vleermuizen worden gebruikt als vliegroute. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd aan de sloten. Er is geen negatief effect op foerageergebied en vliegroutes langs de sloten rondom het plangebied, mits er geen extra licht op de sloten schijnt in de schemering en de nacht. Zie ook de Quickscan flora en fauna, Rapportnummer P21-0022, 15 januari 2021 (bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat).

5. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

   a. Dit wordt onderschreven.

   b. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet.

   c. Dit wordt onderschreven.
   d. Dit wordt onderschreven.
   e. Er is voor gekozen om het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen en het nader onderzoek bij de vaststelling van het bestemmingsplan toe te voegen. De verwachting dat ‘kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming en dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor het planvoornemen’ was een aanname die

nog nader onderzocht moest worden. Dat is inmiddels gebeurd, het bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft het aanvullend onderzoek naar steenuilen opgeleverd op 4 oktober 2022. Dit is toegevoegd aan het vast te stellen bestemmingsplan.

f. **B**ureau STARO Natuur en Buitengebied heeft een aanvullend onderzoek naar steenuilen uitgevoerd. Dit rapport is op 4 oktober 2022 opgeleverd (rapportnummer 22-0071). In het aanvullend onderzoek wordt geconcludeerd dat maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Het plan is uitvoerbaar wanneer een gebied van circa 2 hectare binnen het plangebied wordt ontwikkeld tot optimaal leefgebied voor de uil. Om deze maatregel uit te kunnen voeren is de oppervlakte voor het bouwen van glastuinbouwkassen verkleind ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan. Om te borgen dat bij de inrichting van het gebied circa 2 hectare wordt ingericht als optimaal uilenfoerageergebied is op de verbeelding de functieaanduiding ‘specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied’ opgenomen. De regels van de bestemming ‘Agrarisch – Glastuinbouw’ zijn hierop ook aangepast. Er is nu sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan dat past binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

6. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

   a. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.

   b. De grondeigenaar is voornemens de gronden te ontwikkelen voor glastuinbouw. De plannen voor ontwikkeling zijn echter in een stadium dat geen concreet bouwplan tot de beschikking is. Daarom vormt het voorliggend bestemmingsplan het juridisch en ruimtelijk kader waar de bouwplannen, die in een later stadium concreet zullen worden gemaakt, aan moeten voldoen. Het vaststellen van voorliggend bestemmingsplan past in de provinciale en gemeentelijke visie voor dit plangebied. Het is al jaren beoogd als glastuinbouwgebied en deze voorgenomen ontwikkeling past in deze visie.

   c. Het voorgenomen plan past in de huidige en actuele provinciale en gemeentelijke visie voor dit plangebied.

   d. Bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft een aanvullend onderzoek naar steenuilen uitgevoerd. Dit rapport is op 4 oktober 2022 opgeleverd (rapportnummer 22-0071). In het aanvullend onderzoek wordt geconcludeerd dat maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Het plan is uitvoerbaar wanneer een gebied van circa 2 hectare binnen het plangebied wordt ontwikkeld tot optimaal leefgebied voor de uil. Om deze maatregel uit te kunnen voeren is de oppervlakte voor het bouwen van glastuinbouwkassen verkleind ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan. Om te borgen dat bij de inrichting van het gebied circa 2 hectare wordt ingericht als optimaal uilenfoerageergebied is op de verbeelding de functieaanduiding ‘specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied’ opgenomen. De regels van de bestemming ‘Agrarisch – Glastuinbouw’ zijn hierop ook aangepast. Er is sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan dat past binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

   e. In het Besluit milieueffectrapportage (hierna te noemen: ‘Besluit m.e.r.’) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Op grond van het *Besluit milieueffectrapportage, bijlage D, onderdeel 9* geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor vestiging van een glastuinbouwgebied van 50 hectare of meer. De beoogde ontwikkeling blijft ruim onder deze drempelwaarde, want het gaat hier om circa 19 hectare glastuinbouw. Daarom kan voor de m.e.r.-beoordeling worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen nadelige gevolgen voor het milieu zijn. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure is daarom niet noodzakelijk. Hiertoe is concreet een besluit genomen door het college op 18 februari 2021. De nieuwe stikstofonderzoeken die in 2023 zijn uitgevoerd hebben niet geleid tot een wijziging op bovenstaande conclusie(s). De afstanden die vanuit de milieuwetgeving en jurisprudentie worden gesteld zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan leidend.

7. Indieners van een zienswijze ontvangen na behandeling in het college van burgemeester en wethouders de concept-reactienota en worden geïnformeerd over de mogelijkheid om in te spreken tijdens de Inforonde van de gemeenteraad. Na behandeling van het bestemmingsplan en de reactienota door de gemeenteraad, ontvangen de indieners van een zienswijze de definitieve reactienota met daarbij de publicatie van ter inzagelegging van de vastgestelde stukken. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt via het Gemeenteblad en het Gemeentenieuws van Lingewaard.

Conclusie
De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze reactienota.

Zienswijze 8

Zienswijze 8 is ontvangen op 20 april 2021. Deze zienswijze is ingediend door bewoners van de Bergerdensestraat in Bemmel (*hierna: reclamanten*).

Inhoud

1. Het feit dat vooraf op geen enkele wijze direct omwonenden betrokken of persoonlijk geïnformeerd zijn.
   a. In het plan is opgenomen dat met heel veel partijen vooraf overleg en afstemming is geweest. Het bevreemdt reclamanten dat zij als omwonenden rondom het projectgebied niet tot die partijen behoren. Voor wat betreft de ontsluiting aan de Rosa is er geen overleg geweest met direct of indirect aanwonende bewoners.
   b. Niet alleen aan de Hoeve staan woningen, maar ook aan de Bergerdensestraat. Het aantal woningen aan de Bergerdensestraat is met de komst van reclamanten uitgebreid waardoor ook het bewonersbelang is gestegen. Dit lijkt de gemeente te zijn ontgaan.
   c. Tevens is het van belang dat er een evenwichtige leefbare situatie gecreëerd wordt tussen bedrijfsactiviteiten en woningen in het gebied. Leefbaarheid dus voor iedereen.
   d. Naast een kassengebied vormt de Bergerdensestraat ook een doorgaande route naar recreatie: park Lingezegen en de Rijkerswoerdse plassen. Hiermee is er een extra belang ontstaan voor veilig wandel- en (brom)fietsverkeer.
   e. De hoeveelheid inwoners die te maken krijgen met de gevolgen van dit plan, rechtvaardigt een interactieve/begrijpelijke communicatie. In de omschrijving van het plan is geen sprake van begrijpelijke, duidelijke communicatie voor reclamanten als burgerleken.
2. De voorgestelde ontsluiting van de zuidelijke deellocatie via de Bergerdensestraat, Rosa en Azalealaan.
   a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: ‘Het vrachtverkeer van en naar deze locatie zal via de Bergerdensestraat, Rosa en Azalealaan worden afgewikkeld. De Bergerdensestraat is met een breedte van circa 5 meter vrij smal voor de verwerking van vrachtverkeer. Het noordelijkste gedeelte van de Rosa met een lengte van circa 120 meter is circa 3 meter breed en daarmee niet geschikt voor vrachtverkeer. De gemeente Lingewaard heeft financiële middelen vrijgemaakt voor het aanpassen van de verkeerssituatie ter plaatse’.

   Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:
   b. In het stikstofonderzoek op pagina 12 staat: “Ontsluitingsroute in voorliggend planvoornemen wordt 16,4 hectare ontsloten via Clivia-Bergerdensestraat, Hedera, Azalealaan, Karstraat, N15/A15. De overige 4 hectare wordt fictief ontsloten via Hoeve 30 – Bergerdensestraat en rotonde Hedera/Azalealaan en verder, aangezien dit de langste rijroute oplevert”. Reclamanten geven aan dat hierin een andere ontsluiting via de Rosa niet wordt genoemd.
   c. In het kader van stikstof staat genoemd dat de bijdrage van het extra verkeer niet in betekenende mate is. → Dit geldt uiteraard ook voor de uitstoot van stikstof. Het geeft echter ook aan dat de toename van verkeer niet dusdanig is dat er veel meer uitstoot te verwachten is. En mogen reclamanten de conclusie trekken dat dit geen forse toename van verkeer betekent? Dat betekent dat de bestaande ontsluiting ruim voldoet en geen nieuwe ontsluiting noodzakelijk is. Dit laatste is in lijn met de verwachting die de gemeenteraad ook vaststelde in de reactienota bij het Bestemmingsplan Bergerden 2015.
   d. Op pagina 48 van het bestemmingsplan staat: “Conclusie: De ontsluitingswegen zijn voldoende toereikend om de toename in verkeersbewegingen te kunnen verwerken. Er is sprake van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid. Het aspect verkeer leidt niet tot een belemmering van het planvoornemen”. Hieruit blijkt geen enkele noodzaak voor een andere ontsluiting dan de reeds bestaande ontsluiting en dus geen reden om de Rosa hierin op te nemen en te verbreden.
   e. Op pagina 56 van het bestemmingsplan staat: “De toename van het aantal verkeersbewegingen leidt niet tot onevenredige verkeershinder in de omgeving”. Ook hieruit blijkt geen enkele noodzaak voor een andere ontsluiting dan de reeds bestaande ontsluiting en dus geen reden om de Rosa hierin op te nemen en te verbreden. Daarentegen stellen reclamanten: als de gemeenteraad de Rosa wel zou verbreden, dan betekent dit op papier een 100% toename van overlast door vrachtverkeer op de Rosa.

f. In het bestemmingsplan staat dat voorliggend plan de systematiek volgt van de gemeente Lingewaard door aan te sluiten bij het geldend bestemmingsplan ‘Bergerden’. Dit bestemmingsplan uit 2015 is toen al ‘met een behoudend karakter’ vastgesteld. In het vorige bestemmingsplan en in het vigerende bestemmingsplan was en is al vastgelegd, dat de toekomstige ontwikkellocaties ten noorden van de Bergerdensestraat zullen worden ontsloten over de Bergerdensestraat, Hedera en Azalealaan. Daarbij blijft de Rosa gesloten voor vrachtverkeer. Dit is nogmaals bevestigd in de reactienota op de (toentertijd) ingediende zienswijze van reclamanten. Het huidige ontwerpbestemmingsplan gaat exact over de ontwikkellocatie waar toen over is besloten.
g. In de reactienota op de eerder door reclamanten ingediende zienswijze in 2015 staat op pagina 6 onderaan ook al genoemd ‘dat de verkeerstoename als gevolg van de ontwikkeling relatief beperkt is’.
h. De voorgestelde ontsluiting via de Rosa wijkt dus af van het geldende bestemmingsplan Bergerden. In dit plan staat dat er een breedtebeperking geldt en ‘*Hiermee wil de wegbeheerder bereiken dat deze weg niet door vrachtverkeer gebruikt zal gaan worden*’.
i. Reclamanten geven aan dat op pagina 61 van het bestemmingsplan gezegd wordt dat ‘binnen de grondexploitatie Bergerden ook de verkeerskundige aanpassingen aan de Bergerdensestraat en de Rosa gedekt worden’. Reclamanten verwijzen ernaar dat aangegeven wordt dat de verkeerstoename relatief beperkt is en er geen aanvullende/alternatieve ontsluiting nodig is, er toch besloten wordt om al geld te reserveren voor een weg waarvoor geen noodzaak bestaat.
j. Er zijn al voldoende geschikte wegen voor de ontsluiting van verkeer en vrachtwagens. De Azalealaan, Hedera en Hydrangea zijn bij het ontwikkelen van het kassengebied Bergerden aangelegd en ingericht om zwaarder/breder verkeer goed af te kunnen wikkelen. De capaciteit van deze wegen wordt bij lange na niet benut stellen reclamanten. Reclamanten verwijzen ernaar dat tevens bevestigd wordt in de argumentatie in het bestemmingsplan, wat ook logisch is omdat de wegen zijn aangelegd voor een volledige ontwikkeling en uitnutting van ‘NEXTgarden’. En dat is bij lange na niet het geval, stellen reclamanten.
k. De afgelopen jaren is het zuidelijk deel van het plangebied niet veranderd qua gebruik en ook de plannen zijn hetzelfde als in 2016. Daarentegen is de situatie aan de Rosa dusdanig veranderd dat er nu meer burgerwoningen staan. Door de komst van Rosa 7 en 9 is het aantal omwonenden omhoog gegaan naar vier burgerwoningen. De Rosa doorkruist dus een aaneengesloten lint van woonpercelen. Dit is een groot verschil ten opzichte van de Hedera en Hydrangea, waar de wegen alleen zijn omringd door tuinbouwbedrijven. Drie van de burgerwoningen aan de Rosa hebben hun tuin en terras direct grenzen aan de Rosa en zullen zowel binnen als buiten de volle toename van verkeersoverlast ondervinden, zowel overdag als ’s nachts. Nu al veroorzaakt zwaar vrachtverkeer overlast omdat ze de breedtebeperking negeert en regelmatig te hard rijdt. De trillingen en het geluid hierdoor zijn duidelijk hoorbaar, ook bij reclamanten die circa 50 meter van de Rosa wonen.
l. Ook is er de afgelopen jaren een toename geweest van fietsers, wandelaars, ruiters, skeeleraars en hardlopers die Park Lingezegen en aangelegde (snel)fietspaden opzoeken die alleen via de Bergerdensestraat bereikbaar zijn.
m. Net als de Bergerdensestraat wordt ook de Rosa veel gebruikt door wandelaars, fietsers en ruiters stellen reclamanten. De Rosa is zelfs onderdeel van de recreatieve fietsknooppuntenroute door de regio.
n. Vanuit cultuurhistorisch perspectief is de inrichting van het noordelijke gedeelte van de Rosa interessant om te behouden. In bestemmingsplan Bergerden 2015 staat in paragraaf 3.2: “binnen de hoofdstructuur komen enkele bijzondere ‘afwijkingen’ voor, zoals het agrarische bebouwingslint Heuvelsestraat. Dit relict van het voormalige landschap wordt gehandhaafd en is gecombineerd met een groenzone”. De Rosa is het noordelijkste deel van de weg die vroeger in zijn geheel luisterde naar de naam Heuvelsestraat en die eeuwenlang de enige verbinding vormde tussen Bergerdensestraat en Dikelsestraat. De eerste 100 meter Rosa gezien vanaf noordelijke richting (vanaf de splitsing met de Bergerdensestraat) loopt eveneens door een overgebleven stukje agrarische bebouwing en kan evenzo een ‘bijzondere afwijking’ en ‘relict van het voormalige landschap’ worden genoemd. Deze stelling wordt gestaafd door de wegindeling op dit tracé van 100 meter, die nog steeds gelijk is aan de wegindeling langs de overgebleven Heuvelsestraat. Dit gedeelte heeft nog steeds de landelijke, groene uitstraling van weleer.

3. <u>Het toestaan van glastuinbouw over het gehele plangebied</u>.

a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: ‘Het plangebied bestaat uit een aantal percelen parallel aan de Bergerdensestraat met een totale oppervlakte van 21,8 hectare. Het bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van nieuwe glastuinbouwkassen met een bruto-oppervlakte van ruim 20 hectare mogelijk’. Voordat reclamanten hieronder aangeven waarom zij bezwaar maken tegen glastuinbouw in dit plangebied, willen reclamanten duidelijk maken dat zij niet tegen de huidige (tijdelijk voorvergunde) inrichting van het plangebied zijn. Reclamanten vinden het prima dat de ondernemer zijn aardbeien kweekt met behulp van plastic tunnels. Reclamanten zijn wel tegen het permanente karakter van glastuinbouw.

Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:

b. Dit plangebied is vele jaren geleden aangemerkt als mogelijke locatie voor glastuinbouw. Tussen die beslissing toen én nu is er veel veranderd.
   i. ‘Het voorliggend plangebied is in 2002 reeds bestemd als potentiële ontwikkellocatie voor glastuinbouw door een uit te werken bestemming op te nemen, maar is tot op heden niet ontwikkeld. In de gemeentelijke structuurvisie en de provinciale omgevingsverordening is de locatie aangewezen voor de ontwikkeling van glastuinbouw’.
   ii. ‘De planlocatie bestaat uit de ontwikkeling van een grootschalige glastuinbouwlocatie (circa 21 hectare bruto oppervlak) binnen het concentratiegebied. Daarmee wordt invulling gegeven aan de realisatie van het glastuinbouwcluster en de ambitie van de gemeente Lingewaard om als agro-gemeente op de kaart te staan. Het voornemen past daarmee binnen de Structuurvisie Lingewaard 2012-2022’.
c. In het bestemmingsplan wordt gesteld: ‘Aangezien het gebied reeds lange tijd is bestemd als glastuinbouwconcentratiegebied, kan tevens wordt gesteld dat sprake is van een voorzienbare ontwikkeling’. Daarmee zijn reclamanten het niet eens. Diezelfde structuurvisie gaat uit van de ‘Herstructurering glastuinbouw’ waar door allerlei oorzaken grotendeels niet van terecht is gekomen. In diezelfde structuurvisie, die overigens nog maar geldig is tot eind van dit jaar, is ook opgenomen dat er gefaseerd ontwikkeld zou gaan worden in NEXTgarden/Bergerden. Op pagina 56 in het bestemmingsplan staat: ‘In het voorliggend bestemmingsplan wordt geen gebruik gemaakt van een wijzigingsbevoegdheid, omdat wordt afgeweken van de destijds opgelegde gefaseerde ontwikkeling van het gebied’. Glastuinbouw op deze locatie lag dus zeker niet in de planning. Naar redelijke verwachting zouden er eerst nog andere fasen moeten worden ontwikkeld. Bovendien heeft de initiatiefnemer pas recent plastic tunnels voor aardbeienteelt aangelegd. Reclamanten delen de stelling dus niet dat het voorzienbaar was, omdat het juist heel veel anders is gelopen dan de gemeente in haar eigen plannen had voorzien.
d. Reclamanten verwijzen naar pagina 56 van het bestemmingsplan: ‘Het plangebied ligt binnen een glastuinbouwgebied en is daarmee primair bestemd voor de glastuinbouw’. Reclamanten geven aan dat dit de gemeente nog niet ontslaat van de zorgplicht voor alle omwonenden die hier omheen wonen. En dat niet gezegd kan worden: ‘dit is glastuinbouwgebied, omwonenden weten dat, dus moeten ze alle effecten maar accepteren’. Reclamanten geven aan dat de gemeente zelf aangeeft: ‘Voor de bewoners van het glastuinbouwgebied moet een goed woon- en leefklimaat kunnen worden gegarandeerd’.
e. Juist omdat de gemeente de burgerbewoning sinds de aanwijzing tot glastuinbouwconcentratiegebied heeft geïntensiveerd. Er zijn immers nieuwe woningen bijgekomen aan de Bergerdensestraat, Rosa en de Hogewoerd. Reclamanten hebben op basis daarvan en van de eisen die de gemeente aan hen stelde, een andere verwachting gekregen dan die zij nu in de plannen vinden.
f. In het ontwerpbestemmingsplan worden mogelijkheden opgenomen om af te wijken van de bouwregels 3.3 en afwijking van gebruiksregels 3.5. Deze regels zijn er om omwonenden te beschermen. Reclamanten verzoeken om hiervan niet af te wijken. Reclamant geeft aan dat naar hun mening de spelregels voordat het spel al begonnen is.
g. Daarnaast verwijzen reclamanten naar punt 4.1 Bedrijven en milieu: gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en de functionaliteit van het gebied als bedrijvige omgeving, gericht op intensieve agrarisch productie onder glas, kan Bergerden niet worden gezien als een rustige woonomgeving. Dit is niet juist. De gebiedstypering van grote delen van het onderhavige bestemmingsplan is buitengebied/glastuinbouw.
h. De Bergerdensestraat is voor Huissen dé toegangsroute naar Park Lingezegen en andere recreatiegebieden. Veel wandelaars, fietsers, sporters en ruiters maken samen met het overige

verkeer en vrachtwagens gebruik van deze weg. Door één kant van die weg helemaal vol te bouwen met kassen, verdwijnt het open karakter van deze route en vervaagt de geleidelijke overgang van bebouwde kom en industrie naar natuur.

i. Het plangebied is een gebied waaraan tientallen burgerwoningen grenzen. Reclamanten geven aan dat de gemeente een fasering voor Bergerden heeft aangegeven. De percelen op NEXTgarden, waar nauwelijks burgerwoningen staan, zouden eerst ontwikkeld worden. Reclamanten geven aan dat de gemeente deze fasering los laat zonder enige legitieme onderbouwing. En dat de gemeente zich laat leiden door het feit dat in het plangebied wel grond kon worden verkochten, terwijl het bestaande bestemmingsplan vraagt om omdenken: conform die fasering moet de gemeente zorgen dat kopers eerst de andere percelen kopen. Daarmee gaat de gemeente volledig voor het belang van de ondernemers en wordt geen rekening gehouden met andere belanghebbenden (reclamanten als omwonenden, maar ook de recreanten, etc.).

j. Op pagina 56 in het bestemmingsplan wordt gesteld: “Het project leidt niet tot onevenredige vervuiling of hinder voor de omgeving of het milieu”. Maar glastuinbouw levert wel degelijk negatieve effecten op voor omwonenden: zoals de schaduw van de kassen, overlast van verlichting en geluid van verwarmingsinstallaties, ventilatoren, koelen, bestemmingsverkeer van en naar de kassen, laden en lossen, gewasbescherming. Wat reclamanten daarnaast meer dan verbaast, is dat in het rapport terug te lezen is dat er gerekend is met een gasinstallatie. Eind 2019 zijn reclamanten als bewoners tijdens een informatieavond over de hout gestookte centrale geïnformeerd waarom de tuinders in NEXTgarden/Bergerden van het gas af moesten richting transitie naar een duurzamere energiebron. Een stellig betoog en gefaciliteerd door de gemeente. Reclamanten zijn nu bekrachtigd dat hun zorgen van toen terecht zijn. Zij zien geen berekening terug van het effect m.b.t. luchtvervuiling in samenspraak met de biomassacentrale en de hout gestookte centrale. Zij zien geen berekeningen waarin het gebruik van stikstof in de aardbeienteelt effect heeft op de luchtkwaliteit. Dit gebied ligt ingeklemd tussen tientallen woningen. Tientallen bewoners en hun gezinnen zullen hiervan overlast ondervinden. Terwijl andere plekken op NEXTgarden waar veel minder burgerwoningen staan nog niet bebouwd zijn. Afgevraagd wordt waarom de kassen niet naar dit gebied verplaatst worden.

k. Door glastuinbouw op dit plangebied toe te staan, ontstaat er een verrommeling van het landschap. Er staan immers al (een beperkte hoeveelheid) kassen aan de Bergerdensestraat. Door nieuwe glastuinbouw toe te staan, kan er al snel een ratjetoe ontstaan van glastuinbouw. En dat op een belangrijke recreatieve toegangsweg voor Lingewaard en Huissen.

4. <u>Meer specifiek: het toestaan van glastuinbouwgebied ter hoogte van Hoeve 30</u>.

a. Reclamanten verwijzen naar de plannen: “Het planvoornemen bestaat uit de ontwikkeling van de voormalige huiskavel van de veehouderij Hoeve 30 tot een volwaardig onderdeel van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden, waarbij binnen het plangebied glastuinbouwkassen en bij glastuinbouw behorende voorzieningen kunnen worden opgericht”.
Reclamanten hebben hiertegen de volgende argumenten:

b. De hoek Hoeve/Bergerdensestraat is één van de weinige toegangswegen tot Huissen. Een entree die gekenmerkt wordt door weidsheid, groen en oude bomen. Door het verdwijnen van de weilanden verdwijnt ook een beeldbepalende, historische entree van Huissen.

c. In het STARO-rapport pagina 14 staat: “Bij de voorgenomen plannen verdwijnt mogelijk het weiland en het grasland ten behoeve van het bouwen van kassen. Het weiland en grasland vormen mogelijk een essentieel onderdeel van het leefgebied van steenuil en kerkuil. Het vernietigen van essentieel leefgebied van steenuil en kerkuil is een overtreding van de Wet natuurbescherming”.

d. In hetzelfde plan op pagina 19 staat: “Indien het plangebied een essentieel onderdeel van het leefgebied vormt voor steenuil en/of kerkuil, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond”.

e. In het bestemmingsplan staat op pagina 40 dat “kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming en dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor het planvoornemen”. In het STARO-rapport is echter duidelijk opgenomen dat er eerst nader onderzoek moet gebeuren naar uilen. Hoe kunt u deze conclusie hier al trekken?

f. De afgelopen jaren hebben reclamanten jaarlijks een nest uilen gehad. De uil is hoor- en zichtbaar aanwezig op zijn perceel. Die aanwezigheid en het ‘jongen’ heeft er elk jaar voor gezorgd dat er meer uilen aanwezig zijn en zich verspreiden over dit gebied. Het gaat hier dus goed met de uil. De

tunnelkassen hebben al gras-/weideland doen verdwijnen. Nog meer grasland weghalen, heeft grote gevolgen voor het leefgebied van de steenuil.

g. Daarnaast zien reclamanten regelmatig vleermuizen om hun huis. Ze maken gebruik van de omliggende sloten. Wat heeft de assimilatiebelichting voor invloed op de vleermuizen?

5. Wat reclamanten aan de gemeenteraad vragen.
   a. Beschouw de Rosa niet als ontsluiting van het plangebied en verwijder de ontsluiting via de Rosa en de voorgenomen verbreding uit het ontwerpbestemmingsplan. Reclamanten willen dat het oorspronkelijke karakter van de weg gehandhaafd blijft en dat wordt zeker gesteld, dat het dagelijks gebruik past bij dit karakter en het feit dat hier intensiever gewoond wordt dan voorheen. 'Blijf bij uw besluit en belofte uit 2016!', geven reclamanten aan. Zij willen dat de afgekondigde geslotenverklaring voor verkeer breder dan 2,2 meter wordt gehandhaafd, dan wel niet te negeren wordt (doordat de weg simpelweg niet meer voor dit verkeer te gebruiken is). Het is reclamanten wel duidelijk dat handhaving niet geregeld wordt in een bestemmingsplan. Ze noemen het hier wel, omdat zowel de gemeente als politie al sinds 2016 na herhaalde verzoeken niet handhaven en hun kop in het zand steken. Reclamanten vragen zich af of de gemeente haar verantwoording naar burgers neemt, als zij dit in deze zienswijze opnieuw lezen.
   b. Reclamanten geven aan dat de gemeenteraad zich zou moeten afvragen welk belang deze bestemmingsplanwijziging dient. Als dit niet het belang is van de ondernemer die de tuinbouwgronden nu deels exploiteert, wiens belang wordt hiermee wél gediend? En weegt dit, zonder concrete ontwikkelplannen (want die zijn er volgens reclamanten dus niet), zoveel zwaarder dan dat van tientallen direct omwonenden en alle andere gebruikers van dit gebied: recreanten, maar ook flora en fauna?
   c. Reclamanten vragen om de plannen te heroverwegen om glastuinbouw in dit plangebied toe te staan op basis van veranderende omstandigheden: meer recreatie en bewoning. De plannen stammen van begin deze eeuw. Door redenen hierboven genoemd, menen reclamanten dat het de gemeenteraad zou passen om dit besluit te heroverwegen. Zeker nu de gemeente volop bezig is met de ontwikkeling van een nieuwe omgevingsvisie. Neem het besluit over dit plangebied mee in de Omgevingsvisie en heroverweeg het unieke karakter en de landelijke entree van dit gebied. En houd rekening met de rondom intensiever geworden burgerbewoning. Juist omdat het plan ook aangeeft: "Er is nog geen concreet inrichtings- of bouwplan beschikbaar voor het plangebied. Het voorliggende bestemmingsplan vormt een 'kaderstellend bestemmingsplan'. Dit geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om zorgvuldig te kijken naar de bestemming van dit gebied en of dit overeenkomt met een plan van twintig jaar oud en uw (structuur)visie van bijna 10 jaar (!) geleden.
   d. Reclamanten vragen om geen glastuinbouw toe te staan op de zuidelijke planlocatie vanwege het cultuurhistorische karakter van deze plek en het belang van het leefgebied van uilen en vleermuizen.
   e. Gezien de complexiteit van het gebied waar het plangebied zich in bevindt, zijn reclamanten van mening dat voor onderhavig plan sowieso een milieueffectrapport moet worden opgesteld teneinde grondig onderzoek te doen naar de gevolgen van het plan voor zover het betreft de aspecten landschappelijke aantasting, geluid en luchtvervuiling.
6. Reclamanten verzoeken met klem hun zienswijze gegrond te verklaren en onderhavig plan niet ongewijzigd vast te stellen.

Reactie door gemeente

1. a. t/m e. Het ontwerpbestemmingsplan met identificatienummer NL.IMRO.1705.270-ON01 en het Besluit vormvrije m.e.r.-beoordeling hebben digitaal en analoog ter inzage gelegen van 11 maart 2021 tot en met 21 april 2021. Dit is gepubliceerd in het Gemeentenieuws en het Gemeenteblad 2021, 68355. Hiermee is voldaan aan de wettelijke eisen voor de terinzagelegging van een bestemmingsplan. Voorafgaand aan de terinzagelegging is geen inloopavond of participatieronde geweest met direct omwonenden van het plangebied. Tijdens de wettelijke inzagetermijn van het ontwerpbestemmingsplan is het mogelijk om een zienswijze in te brengen. Er zijn 10 zienswijzen binnen de termijn en 1 zienswijze buiten de termijn ingediend.

   Een wettelijke vereiste is het vooroverleg (artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening) met instanties. Enkele instanties hebben gereageerd. De provincie, Tennet, Liander, LTO Noord en de Veiligheids- en

gezondheidsregio Gelderland Midden (risicobeheersing brandweer) hebben aangegeven te kunnen instemmen met het plan. Het waterschap Rivierenland heeft enkele opmerkingen gemaakt over de wijze en omvang van noodzakelijke waterberging. Die opmerkingen zijn verwerkt.

Het bestemmingsplan is het resultaat van een belangenafweging met betrekking tot (het woon- en leefklimaat van) omwonenden en de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied.

De bestemmingsplanprocedure is opgestart op initiatief van de eigenaren van het plangebied (de initiatiefnemers). Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen hebben de eigenaren van de gronden in het plangebied in 2022 een participatietraject opgestart met een plan dat wellicht meer draagvlak zou kunnen hebben. Zij hebben dit alternatieve plan op meerdere momenten met omwonenden en belanghebbenden besproken. Uiteindelijk is in augustus 2022 door partijen besloten om dit alternatieve plan niet in procedure te brengen. Het alternatieve plan had niet het beoogde draagvlak bij omwonenden, belanghebbenden, de Provincie en bij de gemeente. Na deze participatierondes heeft de gemeente met enkele indieners van zienswijzen nog aanvullende gesprekken gevoerd.

Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet. Met het plan vindt geen wijziging plaats in de beoogde functietoedeling van glastuinbouw, recreatie, natuur en landschap.

2. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Reclamanten geven hun zienswijze op de beoogde verkeersontsluiting van de glastuinbouwpercelen en verwijzen daarbij naar de verkeersoplossing die is opgenomen in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. In de toelichting wordt omschreven dat wordt voorzien in twee verkeersontsluitingen voor de glastuinbouwpercelen. Er wordt één bedrijfsontsluiting voorgesteld vanaf de bestaande uitrit aan de Clivia en één bedrijfsontsluiting vanaf een nieuw te realiseren uitrit aan de Bergerdensestraat. De bezwaren richten zich op de nieuw te realiseren bedrijfsontsluiting aan de Bergerdensestraat. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.
   b. Het stikstofonderzoek is aangepast. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat naar aanleiding van de zienswijzen geen nieuwe bedrijfsontsluiting via de Bergerdensestraat mogelijk wordt gemaakt in dit bestemmingsplan. Als gevolg hiervan wordt er geen toename van bedrijfsverkeer over de Rosa verwacht. In het aangepaste stikstofonderzoek zijn daarom geen verkeersbewegingen over de Rosa gemodelleerd.
   c. De verkeersbewegingen verwacht worden, zijn opgenomen in de stikstofberekening. De term ‘niet in betekenende mate’ (NIBM) wordt gebruikt bij de beoordeling van het plan in relatie tot luchtkwaliteit en wordt dus niet toegepast bij de beoordeling van het aspect stikstof. Voor het verwachte aantal verkeersbewegingen wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting van het vast te stellen bestemmingsplan.
   d. De Rosa is geen wenselijke ontsluitingsroute voor dit vrachtverkeer. Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan aangepast en wordt geen nieuwe bedrijfsontsluiting gerealiseerd aan de Bergerdensestraat. Dit geeft aanleiding de verkeersparagraaf aan te passen. Gelet op deze wijziging is een verkeerskundige aanpassing van de Rosa niet nodig.
   e. De Rosa is geen wenselijke ontsluitingsroute voor dit vrachtverkeer. Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan aangepast en wordt geen nieuwe bedrijfsontsluiting gerealiseerd aan de Bergerdensestraat. Dit geeft aanleiding de verkeersparagraaf aan te passen. Gelet op deze wijziging is een verkeerskundige aanpassing van de Rosa niet nodig.
   f. Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. In de reactienota bij het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (vastgesteld op 4 februari 2016) wordt inderdaad, zoals reclamant stelt, voor alle glastuinbouwgronden die onderdeel uitmaken van het voorliggend bestemmingsplan een

verkeersafwikkeling voorzien via de Hedera naar de Azalealaan. Het bestemmingsplan is in lijn gebracht met de beantwoording uit 2016, zoals geformuleerd in de reactienota van het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (2016). Het verkeer wordt vanaf de Bergerdensestraat via de Hedera en de Azalealaan afgewikkeld richting de Karstraat. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, vormt het vast te stellen bestemmingsplan geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa.

g. Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. De gemeente beoogt met het voorliggend bestemmingsplan aan te sluiten bij de eerdere beantwoording uit 2016. In de reactienota bij het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (2016) is gemotiveerd dat de verkeerstoename relatief beperkt is ten opzichte van de autonome ontwikkeling. In het ontwerpbestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is een nieuwe verkeersontsluiting opgenomen voor de zuidelijke deellocatie via de Bergerdensestraat. Naar aanleiding van de zienswijze van reclamant is artikel 3.1.2 zodanig aangepast dat binnen de gronden van het plangebied niet rechtstreeks wordt voorzien in een nieuwe bedrijfsontsluiting op de Bergerdensestraat (tussen de Hedera en de Hoeve). In artikel 3.1.2 zijn voorwaarden opgenomen voor het realiseren van een bedrijfsontsluiting. Met de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan blijft de verkeerstoename op de Bergerdensestraat ook in de beoogde situatie relatief beperkt ten opzichte van de autonome situatie. Wanneer zich in de toekomst een nieuw initiatief voordoet dient te worden aangetoond dat dit ruimtelijk inpasbaar is op basis van de op dat moment geldende wet- en regelgeving, waarbij ook beoordeeld dient te worden of de verkeerseffecten op de Bergerdensestraat ruimtelijk inpasbaar zijn.

h. Het voorliggend bestemmingsplan vormt vanwege de hierboven voorgestelde planaanpassing geen aanleiding meer voor verkeerskundige aanpassingen van de Rosa.

i. Het voorliggend bestemmingsplan vormt vanwege de hierboven voorgestelde planaanpassing geen aanleiding meer voor verkeerskundige aanpassingen van de Rosa. Het is niet meer noodzakelijk om in de grondexploitatie een bedrag te reserveren voor deze aanpassingen. *Paragraaf 6.1 van de toelichting* van het bestemmingsplan is hierop aangepast.

j. Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. In de reactienota bij het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (vastgesteld op 4 februari 2016) wordt inderdaad, zoals reclamant stelt, voor alle glastuinbouwgronden die onderdeel uitmaken van het voorliggend bestemmingsplan een verkeersafwikkeling voorzien via de Hedera naar de Azalealaan. Het bestemmingsplan is in lijn gebracht met de beantwoording uit 2016, zoals geformuleerd in de reactienota van het bestemmingsplan ‘Bergerden’ (2016). Het verkeer wordt vanaf de Bergerdensestraat via de Hedera en de Azalealaan afgewikkeld richting de Karstraat. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, vormt het vast te stellen bestemmingsplan geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa.

k. Op het noordelijk gedeelte van de Rosa zijn door de gemeente betonblokken aangebracht om het gebruik door vrachtverkeer te ontmoedigen. Uit het bezwaarpunt van reclamant blijkt dat het vrachtverkeer in de praktijk ondanks de breedtebeperking toch gebruik maakt van de Rosa. Het niet naleven van deze beperking staat los van de regeling in het bestemmingsplan en vormt geen reden om het bestemmingsplan aan te passen.

l. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. In de Gebiedsvisie NEXTgarden (vastgesteld, 20 december 2021) is een denkrichting opgenomen voor zogeheten ‘langzaam verkeer’ (fietsers, voetgangers). De realisatie van recreatieroutes voor fietsers, wandelaars, ruiters, skeeleraars en hardlopers valt buiten de reikwijdte van het voorliggend bestemmingsplan.

m. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa. De weg is bestemd als ‘Verkeer’. Het voorliggend bestemmingsplan brengt hierin geen verandering.

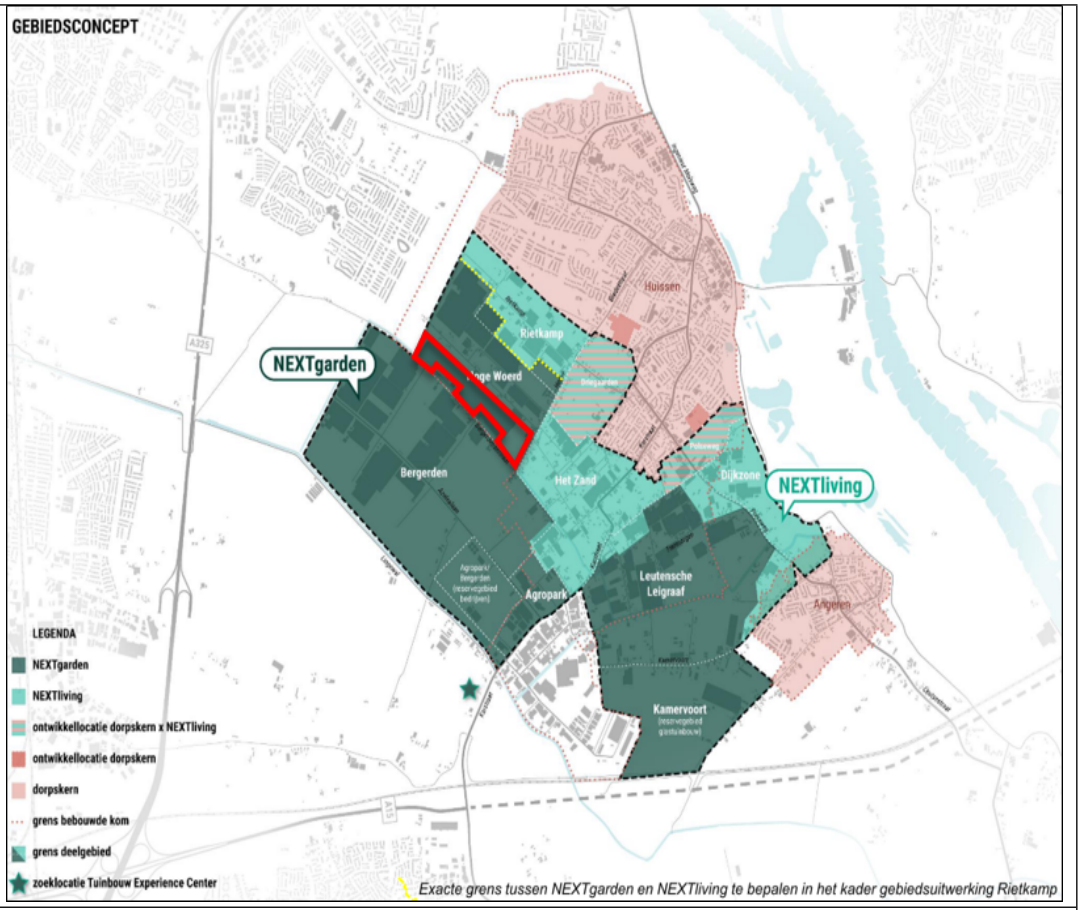
n. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, is er geen aanleiding voor verkeerskundige aanpassingen aan de Rosa en hoeft het bestemmingsplan niet te worden aangepast. Het bestemmingsplan heeft geen gevolgen voor eventuele cultuurhistorische waarden van de Rosa.

3. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

   a. Voor het gebied Bergerden wordt vanuit meerdere overheidslagen gestuurd op de ruimtelijke ontwikkeling van de glastuinbouwsector. Er is een historische beleidsanalyse uitgevoerd, waaruit valt op te merken dat Bergerden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau al geruime tijd is aangewezen als glastuinbouwconcentratiegebied. Het gebied Bergerden behoort tot het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden. In dit gebied staat de ontwikkeling van glastuinbouw centraal. In het gebied NEXTgarden zijn inmiddels ruim 70 glastuinbouwondernemers actief op een glasareaal van zo'n 180 hectare. De hieronder opgenomen lijst is geen limitatieve opsomming, maar geeft een beeld van de opeenvolging van besluiten en de consistentie van het ruimtelijk beleid voor dit plangebied. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid in de afgelopen decennia.

1991	In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend.
2001	In de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening (2001) is het gebied Bergerden concreet aangewezen als ontwikkellocatie voor glastuinbouw (paragraaf C10 Landbouw, pagina 79). Bergerden is aangewezen met als doel ruimte te bieden: - voor de (her)vestiging van tuinbouwbedrijven die moesten vertrekken uit de Waalsprong bij Nijmegen (Knooppunt Arnhem Nijmegen). In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend; - voor tuinbouwbedrijven die zich vanuit het extensiveringsgebied in Huissen wilden vestigen op een toekomstbestendige locatie; - voor de vestiging van bedrijven elders uit het land (bijvoorbeeld uit het Westland). Ook vóór de aanwijzing van Bergerden als glastuinbouwconcentratiegebied, bestond het gebied tussen Huissen en Bergerden uit kleinere en grotere (glas)tuinbouwbedrijven.
2002	Op 12 september 2002 is door de gemeenteraad van Bemmel het bestemmingsplan 'Bergerden' vastgesteld. In dit plan wordt de eerste aanzet gedaan voor de ontwikkeling van glastuinbouw ten noorden en zuiden van de Bergerdensestraat. Het bestemmingsplan maakt een rechtstreekse glastuinbouwbestemming mogelijk voor de eerste glastuinbouwbedrijven en de uitbreiding van het concentratiegebied ten zuiden van de Bergerdensestraat. Om vooruit te lopen op verdere ontwikkeling van het glastuinbouwgebied zijn voor een diverse percelen, waaronder de percelen ten noorden van de Bergerdensestraat, uit te werken bestemmingen opgenomen. Het bestemmingsplan vormt de planologische voorbereiding op verdere doorontwikkeling van glastuinbouwpercelen en het creëren van een glastuinbouwconcentratiegebied dat gevuld wordt met glastuinbouwbedrijven.
2005	Op 29 juni 2005 hebben Provinciale Staten van Gelderland het gebied Bergerden opnieuw aangewezen als concentratiegebied voor de nieuwvestiging van glastuinbouw. De provincie kiest voor een blijvend sterke concentratie van glastuinbouw in het concentratiegebied Huissen-Bemmel. Dit gebied is ten opzichte van Streekplan 1996 vergroot met het gebied 'Kamervoort' nu de begrenzing van Bergerden en de ligging van de Betuwespoorlijn exact bekend zijn. In de rechtsopvolgers van het Streekplan en de Omgevingsverordening heeft de provincie het beleid om Bergerden te ontwikkelen voor glastuinbouw tot op heden (2023) steeds bestendigd. Glastuinbouw krijgt voorrang in glastuinbouwgebieden en zij krijgen ruimte mogelijkheden voor uitbreiding.
2016	Op 4 februari 2016 heeft de gemeenteraad van Lingewaard een nieuw bestemmingsplan vastgesteld voor Bergerden. Voor het grootste gedeelte van het gebied is dit plan momenteel (2023) het vigerend bestemmingsplan. Aanleiding voor het opstellen betrof de

	actualisatieplicht voor bestemmingsplannen. In dit bestemmingsplan is de ruimtelijke ambitie om Bergerden te ontwikkelen als glastuinbouwgebied opnieuw vastgelegd. In het bestemmingsplan 'Bergerden' zijn de gronden bestemd voor het uitoefenen van glastuinbouwbedrijven en agrarisch grondgebruik. Niet het gehele gebied heeft in 2016 een rechtstreekse glastuinbouwbestemming gekregen. In het bestemmingsplan is de keuze gemaakt om een fasering aan te brengen in de ontwikkeling van het gebied, waarbij eerst de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat zouden worden ontwikkeld. In verband met deze fasering heeft een gedeelte van de gronden een wijzigingsbevoegdheid gekregen voor de ontwikkeling van glastuinbouw, waarbij de gefaseerde ontwikkeling als voorwaarde is opgenomen. Het plangebied van het voorliggend bestemmingsplan is in het bestemmingsplan 'Bergerden' voorzien van de specifieke functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – gefaseerde ontwikkeling'. Er is voor deze gronden geen rechtstreekse planologisch-juridische mogelijkheid tot het bouwen van glastuinbouwkassen opgenomen. Het college van B&W is bevoegd om voor deze gronden de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf toe te staan, onder de voorwaarden dat de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig zijn ontwikkeld en in gebruik zijn genomen ten behoeve van glastuinbouw. Door destijds wel de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw 2' op te nemen is duidelijk gemaakt dat het gebied nog altijd werd beoogd voor de realisatie van glastuinbouw. Het doel is al die tijd geweest om het volledige gebied op termijn in te zetten voor glastuinbouw.
2018	Vooruitlopend op de definitieve bestemming voor glastuinbouw is door de gemeente Lingewaard op 30 oktober 2018 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor de bouw van aardbeienstellingen onder plastic kappen voor een periode van 10 jaar.
2020	Op 20 december 2021 is met de vaststelling van de strategische visie en de Gebiedsvisie NEXTgarden het beleid voor het gebied NEXTgarden geactualiseerd. Hierin is het doorontwikkelen van Bergerden als intensiveringsgebied vastgelegd. Het onderhavige plangebied valt binnen het gebied Bergerden en maakt deel uit van het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden.

	
2021	In 2021 waren nog niet alle gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig ontwikkeld en in gebruik genomen, maar lag er wel een concreet principeverzoek om op het nu voorliggende plangebied, ten noorden van de Bergerdensestraat, glastuinbouw te gaan ontwikkelen. De gemeente Lingewaard was reeds bezig met de voorbereiding van de Gebiedsvisie NEXTgarden, waarin de volledige ontwikkeling van Bergerden wordt beoogd en fasering wordt losgelaten. Aangezien het plangebied onderdeel uitmaakt van het provinciale en gemeentelijke concentratiegebied voor glastuinbouw en ook past in de al jarenlang beoogde functie voor dit gebied, heeft het college op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat'.
2021	De gemeenteraad heeft op 20 december 2021 de Strategische Visie NEXTgarden en de Gebiedsvisie NEXTgarden vastgesteld. In deze twee visiedocumenten heeft de gemeente Lingewaard de ambities en de beoogde ruimtelijke consequenties van deze ambities vastgelegd. In de Gebiedsvisie wordt Bergerden volledig ingezet op glastuinbouw (zie paragraaf 3.3.2). Er is voor de ontwikkeling van het intensiveringsgebied geen fasering opgenomen in de Gebiedsvisie NEXTgarden.
2023	Op 11 mei 2023 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Lingewaard aangenomen. In deze visie wordt het gebied als NEXTgarden gezien als "Regionale Hotspot voor Land- en Tuinbouwinnovatie" en is het gebied aangewezen voor glastuinbouw (zie ook paragraaf 3.3.1).

b. Reclamant haalt de beleidsstukken aan die de basis vormen voor het voorliggend bestemmingsplan. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid waaruit dat blijkt.

c. Hierboven is onder sub a aangegeven hoe het glastuinbouwontwikkelingsgebied Bergerden zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld qua ruimtelijk beleid en visies. In 2016 is in het bestemmingsplan ‘Bergerden’ voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. De bedoelde percelen, waaronder de gronden van het voorliggend bestemmingsplan, zijn bestemd als ‘Agrarisch – Glastuinbouw 2’ en voorzien van de aanduiding ‘specifieke

bouwaanduiding – gefaseerde ontwikkeling'. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf dient een wijzigingsprocedure te worden doorlopen. De doelstelling is altijd geweest om het volledige gebied Bergerden op termijn in te zetten voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente Lingewaard heeft de volledige ontwikkeling van het intensiveringsgebied opnieuw bekrachtigd in de Gebiedsvisie NEXTgarden, die op 20 december 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad. In lijn met deze visie is de fasering van NEXTgarden losgelaten en wordt het voorliggende bestemmingsplan vastgesteld. Met dit plan wordt ingespeeld op de behoefte die er op dit moment is. De ontwikkeling kan niet met een wijzigingsprocedure tot stand worden gebracht, omdat nog niet alle overige kavels ontwikkeld zijn.

d. In het gemeentelijk geluidbeleid heeft de gemeente aangegeven te streven naar geluidklasse 'rustig' voor het glastuinbouwgebied. In het ontwerpbestemmingsplan wordt echter gesteld dat Bergerden, gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en bedrijvigheid, niet kan worden gezien als een rustige woonomgeving, maar als een 'gemengde omgeving'. Het hanteren van een 'gemengde omgeving' is niet in lijn met het gemeentelijk geluidbeleid. Geconstateerd is dat indieners op dit onderdeel een terecht punt aanhalen. De toelichting van het bestemmingsplan is daarom aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt uitgegaan van een 'rustige woonomgeving' als basis voor de beoordeling van milieueffecten. Paragraaf 4.4 van de toelichting is hierop aangepast.

   Het aspect geluid is geregeld in het milieuspoor (Activiteitenbesluit) en het ruimtelijk spoor (bestemmingsplan). In het landelijk geldende Activiteitenbesluit (milieuspoor) zijn geluidnormen opgenomen voor bedrijfsactiviteiten van glastuinbouwbedrijven. Om bedrijfsactiviteiten planologisch in te passen, moet gemotiveerd worden dat de representatieve bedrijfssituatie van het glastuinbouwbedrijf past binnen de geldende normen van het Activiteitenbesluit. Gelet op de grote oppervlakte van het terrein (ruim 19 ha), kan worden gesteld dat het mogelijk is om een representatieve bedrijfssituatie van een glastuinbouwbedrijf in te passen, die voldoet aan de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit. De regels uit het Activiteitenbesluit gelden rechtstreeks en hoeven niet te worden geborgd in het bestemmingsplan.

   In het bestemmingsplan (ruimtelijk spoor) is daarnaast aanvullend gekozen om in het kader van een goede ruimtelijke ordening regels te stellen voor de onderdelen van een glastuinbouwbedrijf die mogelijk kunnen leiden tot enige geluidbelasting richting de omgeving. Het bouwen van facilitaire gebouwen en voorzieningen binnen de richtafstand van woningen is daarom in beginsel niet toegestaan. Er kan van deze regel worden afgeweken als met een akoestisch onderzoek kan worden aangetoond dat sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Het woon- en leefklimaat in het kader van geluid ter plekke van omliggende woningen is daarmee geborgd.

e. Voor de woning van reclamanten is gebruik gemaakt van het Veranderingsbeleid Agrarische Bedrijven (VAB). Onder voorwaarden is hieraan medewerking verleend en hiervoor is een separate planologische procedure doorlopen, namelijk een bestemmingsplan. Er is medewerking verleend aan deze woning, onder andere omdat er op het perceel twee oude varkensstallen stonden die gesloopt zijn en omdat deze woningen tussen twee andere (bestaande) woningen geplaatst zou worden. Daarnaast zijn er regels over afstanden meegegeven om de milieuafstanden te waarborgen: 25 meter vanaf de voorgevel tot aan de perceelsgrens, een afstand vanaf de zijgevels tot aan de perceelgrens van 6 meter aan beide zijden en er is een landschapsinpassingsplan aan gekoppeld. In paragraaf 4.6 'Bedrijven en milieuzonering' van dat bestemmingsplan (NL.IMRO.1705.198-VG01) is aangegeven dat de woning als milieugevoelige functie wordt gezien, maar dat de richtafstand van 30 meter wordt gehanteerd voor waar de woning gesitueerd mag worden. Uit dit bestemmingsplan blijkt dus dat er bij deze woning rekening is gehouden met het glastuinbouwgebied en dat de aanvrager van dit bestemmingsplan hiervan op de hoogte was.

f. In de bouw- en gebruiksregels zijn afstanden opgenomen waarmee wordt beoogd om tot een goede functiescheiding te komen tussen bedrijven en gevoelige functies. De afstanden die in het bestemmingsplan zijn opgenomen, betreffen richtafstanden uit de VNG-handreiking (m.b.t. geluid) en jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (m.b.t. spuiten). Deze afstanden zijn een manier om tot een zorgvuldige functiescheiding te komen, maar er kan ook gemotiveerd van worden afgeweken. Aangezien op dit moment nog geen concreet bouw- en

inrichtingsplan voorhanden is, is in het voorliggend bestemmingsplan een afwijkingsmogelijkheid opgenomen. Er kan op basis van deze afwijkingsmogelijkheid bij een aanvraag om een omgevingsvergunning gemotiveerd worden afgeweken van de vaste afstand. In de afwijkingsregels is een voorwaarde opgenomen dat het woon- en leefklimaat van omwonenden gewaarborgd moet zijn. Daarmee is het belang van reclamant geborgd in het bestemmingsplan.

g. Geconstateerd is dat reclamanten een terecht punt aanhalen. De toelichting van het bestemmingsplan is aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt uitgegaan van een 'rustige woonomgeving' als basis voor de beoordeling van milieueffecten. Het verkleinen van de richtafstand met één stap wordt niet meer toegepast. Het heeft geen effect voor de regels van het bestemmingsplan.

.

h. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet. Met het plan vindt geen wijziging plaats in de beoogde functietoedeling van glastuinbouw, recreatie, natuur en landschap.

i. De doelstelling van het bestemmingsplan 'Bergerden' is altijd de totaalontwikkeling van het gebied Bergerden als glastuinbouwgebied geweest. In 2016 is in het bestemmingsplan 'Bergerden' voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf moet een ruimtelijke procedure worden doorlopen, waarbij een beoordelingsmoment is ingebouwd om zo controle te houden over de totaalontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied. Aangezien de gemeente Lingewaard zich momenteel beleidsmatig richt op de volledige ontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden – inclusief het voorliggend plangebied én de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat – wordt de fasering losgelaten.

j. Er wordt een aantal onderdelen genoemd door reclamant, deze zijn hieronder puntsgewijs beantwoord:
   - Schaduw van kassen: Voor de woning van reclamant wordt gesteld dat geen sprake is van schaduwwerking, aangezien de planontwikkeling plaatsvindt aan de noordzijde van het perceel van reclamant.
   - Overlast van verlichting: De voorwaarden voor assimilatiebelichting in de glastuinbouw zijn op landelijk niveau vastgelegd in artikel 3.56 tot en met 3.59 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Bij kassen die gebruik maken van assimilatiebelichting worden, conform het Activiteitenbesluit milieubeheer, zijgevelschermen toegepast. Hiermee wordt de uitstraling via de gevel gereduceerd. Naast de toepassing van zijgevelschermen bij assimilatiebelichting wordt gekeken naar de laatste technische mogelijkheden voor (gedeeltelijke) bovenafdichting. Complete bovenafdichting is technisch niet haalbaar, onder meer omdat dan problemen ontstaan met de klimaathuishouding (vocht- en temperatuurregeling) in de kas. Voor de voorwaarden wordt verwezen naar paragraaf 4.3 'Lichthinder' uit de toelichting van het bestemmingsplan. Met de toepassing van de voorwaarden uit het Activiteitenbesluit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.
   - Overlast van geluid van verwarmingsinstallaties: In het kader van een goede ruimtelijke ordening is in het bestemmingsplan een bepaling opgenomen, dat centrale voorzieningen, zoals stookinstallaties en de terreinontsluiting van glastuinbouwbedrijven uitsluitend zijn toegestaan op minimaal 30 meter afstand van burgerwoningen en bedrijfswoningen van derden. Daarnaast geldt het Activiteitenbesluit waarin milieuregels zijn opgenomen voor glastuinbouwbedrijven. Geluidoverlast van verwarmingsinstallaties wordt daarmee voorkomen. Er wordt geoordeeld dat daarmee sprake is van een goede ruimtelijke ordening, waarbij het belang van reclamant tevens is geborgd.
   - Overlast van bestemmingsverkeer van en naar de kassen: Het bestemmingsplan is aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat' is de gebiedsaanduiding 'overige zone – 1' opgenomen,

waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.

- Overlast van laden en lossen: Voor laad- en losactiviteiten dient de bedrijfsvoering van een glastuinbouwbedrijf te worden getoetst aan het Activiteitenbesluit. Daarnaast is in het bestemmingsplan een aantal regels opgenomen, waarmee kan worden aangenomen dat nieuwe laad- en losactiviteiten niet zullen plaatsvinden op korte afstand van de woning van reclamant. Laden en lossen vindt plaats in en nabij facilitaire gebouwen en uitritten. Voor de gronden binnen het voorliggend bestemmingsplan geldt dat facilitaire gebouwen uitsluitend zijn toegestaan op minimaal 30 meter afstand van een woonbestemming en nieuwe bedrijfsontsluitingen uitsluitend zijn toegestaan op minimaal 30 meter afstand van woningen. De regels en de verbeelding van het bestemmingsplan zijn daarnaast naar aanleiding van enkele zienswijzen aangepast voor wat betreft het realiseren van bedrijfsontsluitingen. Het vast te stellen bestemmingsplan biedt geen rechtstreekse mogelijkheden om een nieuwe bedrijfsontsluiting te realiseren aan de Bergerdensestraat.
- Negatieve effecten voor omwonenden naar aanleiding van gewasbescherming: Het bestemmingsplan borgt dat er geen sprake is van negatieve effecten naar aanleiding van geluid en spuiten met gewasbeschermingsmiddelen ten opzichte van de woonbestemming c.q. tuin (spuiten, bedrijfsontsluitingen) en ten opzichte van woningen (geluid).
- Oprichten gasgestookte installaties: De gemeente neemt al geruime tijd een actieve rol aan in de verduurzaming van het glastuinbouwgebied Bergerden. Er wordt onderzoek verricht naar een duurzame energiemix voor het gehele glastuinbouwgebied Bergerden, waarbij sprake dient te zijn van een economisch uitvoerbare business-case. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren en het gebruik van een specifieke energiebron via een ruimtelijke procedure af te dwingen.

  Op dit moment is er nog geen concreet bouwplan aanwezig, waardoor in het stikstofonderzoek uitgegaan wordt van een worst-case benadering van de mogelijke stikstofrelevante activiteiten op een hedendaags, regulier glastuinbouwbedrijf. Het is mogelijk dat bij de toekomstige concretisering van het bouwplan wordt gekozen voor een gasgestookte middelgrote stookinstallatie voor verwarming van de kassen. Voor verwarming met een gasgestookte installatie is op dit moment beperkt ontwikkelruimte voor wat betreft het aspect stikstof. Omdat sprake is van nieuwbouw, zijn er innovatieve alternatieven en kas-concepten beschikbaar en in ontwikkeling. Het bestemmingsplan is gezien voorgaande uitvoerbaar, maar de mogelijkheden voor gasgestookte verwarming zijn niet onbeperkt. Wanneer de initiatiefnemer een aanvraag voor een gasgestookte installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen en de meest recente vereisten op het gebied van natuurbescherming (stikstof).

k. Om de verrommeling van het landschap tegen te gaan, hanteren de provincie en de gemeente beleid om glastuinbouwbedrijven te clusteren in glastuinbouwconcentratiegebieden. Binnen de concentratiegebieden wordt nieuwvestiging van glastuinbouw gefaciliteerd. Dit beleid hangt samen met provinciale regels en gemeentelijk beleid voor solitaire glastuinbouwlocaties buiten concentratiegebieden, die voor verrommeling zorgen in het buitengebied. De clustering van glastuinbouw in de glastuinbouwconcentratiegebieden is daarmee gericht op het tegengaan van verrommeling van het landschap buiten het glastuinbouwconcentratiegebied.

4. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

a. Dit wordt onderschreven.

b. Het gebied Bergerden is al jaren bestemd voor de realisatie van glastuinbouw. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als

onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet.

c. Dit wordt onderschreven.

d. Dit wordt onderschreven.

e. Er is voor gekozen om het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen en het nader onderzoek bij de vaststelling van het bestemmingsplan toe te voegen. De verwachting dat ‘kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen niet zal leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming en dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor het planvoornemen’ was een aanname die nog nader onderzocht moest worden. Dat is inmiddels gebeurd, het bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft het aanvullend onderzoek naar steenuilen opgeleverd op 4 oktober 2022. Dit is toegevoegd aan het vast te stellen bestemmingsplan.

f. Bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft een aanvullend onderzoek naar steenuilen uitgevoerd. Dit rapport is op 4 oktober 2022 opgeleverd (rapportnummer 22-0071). In het aanvullend onderzoek wordt geconcludeerd dat maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Het plan is uitvoerbaar wanneer een gebied van circa 2 hectare binnen het plangebied wordt ontwikkeld tot optimaal leefgebied voor de uil. Om deze maatregel uit te kunnen voeren is de oppervlakte voor het bouwen van glastuinbouwkassen verkleind ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan. Om te borgen dat bij de inrichting van het gebied circa 2 hectare wordt ingericht als optimaal uilenfoerageergebied is op de verbeelding de functieaanduiding ‘specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied’ opgenomen. De regels van de bestemming ‘Agrarisch – Glastuinbouw’ zijn hierop ook aangepast. Er is nu sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan dat past binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

g. Het plangebied kan worden gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. In het plangebied zelf zijn geen lijnvormige elementen aanwezig (zoals laanbomen en watergangen) die door vleermuizen kunnen worden gebruikt als vliegroute. De sloten langs de randen van het plangebied kunnen door vleermuizen worden gebruikt als vliegroute. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd aan de sloten. Er is geen negatief effect op foerageergebied en vliegroutes langs de sloten rondom het plangebied, mits er geen extra licht op de sloten schijnt in de schemering en de nacht. Zie ook de Quickscan flora en fauna, Rapportnummer P21-0022, 15 januari 2021 (bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat).

5. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

a. Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast. Op de verbeelding van het vast te stellen bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is de gebiedsaanduiding ‘overige zone – 1’ opgenomen, waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan. Het realiseren van een calamiteitenontsluiting op de Bergerdensestraat is wel mogelijk.

b. Het gebied is in de huidige provinciale en gemeentelijke plannen nog steeds actueel en beoogd als glastuinbouwontwikkelingsgebied. De gemeente heeft het gebied ten zuiden en westen van Bergerden ingericht voor natuur, landschap en recreatie als onderdeel van Park Lingezegen. Het voorliggend bestemmingsplan vormt een planologische uitwerking van een ontwikkeling die reeds is ingezet. Met het plan vindt geen wijziging plaats in de beoogde functietoedeling van glastuinbouw, recreatie, natuur en landschap.

c. Bureau STARO Natuur en Buitengebied heeft een aanvullend onderzoek naar steenuilen uitgevoerd. Dit rapport is op 4 oktober 2022 opgeleverd (rapportnummer 22-0071). In het aanvullend onderzoek wordt geconcludeerd dat maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Het plan is uitvoerbaar wanneer een gebied van circa 2 hectare binnen het plangebied wordt ontwikkeld tot optimaal leefgebied voor de uil. Om deze maatregel uit te kunnen voeren is de oppervlakte voor het bouwen van glastuinbouwkassen verkleind ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan. Om te borgen dat bij de inrichting van het gebied circa 2 hectare wordt ingericht als optimaal uilenfoerageergebied is op de verbeelding de functieaanduiding ‘specifieke vorm

van natuur – uilenfoerageergebied' opgenomen. De regels van de bestemming 'Agrarisch – Glastuinbouw' zijn hierop ook aangepast. Er is sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan dat past binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

d. In de bouw- en gebruiksregels zijn afstanden opgenomen waarmee wordt beoogd om tot een goede functiescheiding te komen tussen bedrijven en gevoelige functies. De afstanden die in het bestemmingsplan zijn opgenomen, betreffen richtafstanden uit de VNG-handreiking (m.b.t. geluid) en jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (m.b.t. spuiten). Deze afstanden zijn een manier om tot een zorgvuldige functiescheiding te komen, maar er kan ook gemotiveerd van worden afgeweken. Aangezien op dit moment nog geen concreet bouw- en inrichtingsplan voorhanden is, is in het voorliggend bestemmingsplan een afwijkingsmogelijkheid opgenomen. Er kan op basis van deze afwijkingsmogelijkheid bij een aanvraag om een omgevingsvergunning gemotiveerd worden afgeweken van de vaste afstand. In de afwijkingsregels is een voorwaarde opgenomen dat het woon- en leefklimaat van omwonenden gewaarborgd moet zijn. Daarmee is het belang van reclamant geborgd in het bestemmingsplan.
e. In het Besluit milieueffectrapportage (hierna te noemen: 'Besluit m.e.r.') is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Op grond van het *Besluit milieueffectrapportage, bijlage D, onderdeel 9* geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor vestiging van een glastuinbouwgebied van 50 hectare of meer. De beoogde ontwikkeling blijft ruim onder deze drempelwaarde, want het gaat hier om circa 19 hectare glastuinbouw. Daarom kan voor de m.e.r.-beoordeling worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen nadelige gevolgen voor het milieu zijn. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure is daarom niet noodzakelijk. Hiertoe is concreet een besluit genomen door het college op 18 februari 2021. De nieuwe stikstofonderzoeken die in 2023 zijn uitgevoerd hebben niet geleid tot een wijziging op bovenstaande conclusie(s). De afstanden die vanuit de milieuwetgeving en jurisprudentie worden gesteld zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan leidend.

6. Indieners van een zienswijze ontvangen na behandeling in het college van burgemeester en wethouders de concept-reactienota en worden geïnformeerd over de mogelijkheid om in te spreken tijdens de Inforonde van de gemeenteraad. Na behandeling van het bestemmingsplan en de reactienota door de gemeenteraad, ontvangen de indieners van een zienswijze de definitieve reactienota met daarbij de publicatie van ter inzagelegging van de vastgestelde stukken. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt via het Gemeenteblad en het Gemeentenieuws van Lingewaard.

Conclusie
De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze reactienota.

Zienswijze 9

Zienswijze 9 is ontvangen op 21 april 2021. Deze zienswijze is ingediend door bewoners van de Hogewoerd in Huissen (*hierna: reclamanten*).

Inhoud

1. De gemeente Lingewaard heeft een tijdelijke omgevingsvergunning verstrekt aan een ondernemer ten behoeve van een aardbeienkweek op stellingen onder plastic op de agrarische percelen, kadastraal bekend als Huissen, sectie G, nummers 2340, 2718, 2815 en 2856. Bij de kweker bestaat het planvoornemen om het areaal glastuinbouwkassen voor de aardbeienproductie uit te breiden met gebruikmaking van genoemde percelen, wat aanpassingen van het bestemmingsplan vraagt (zie ontwerpplan 2.4.1. Ontwikkeling glastuinbouwkassen Clivia 4).
2. In het ontwerp bestemmingsplan wordt onder 4.1 Bedrijven- en milieuzonering de VNG-handreiking 'Bedrijven en Milieuzonering' aangehaald: daarin is een richtafstand van **30 meter tussen glastuinbouwkas en burgerwoning** opgenomen. Vervolgens wordt in het ontwerpplan echter een kleinere afstand van de kassen tot de woonbestemming gehanteerd, vanwege ligging "in een gemengd gebied" met geluid als maatgevend aspect. Verlaging van de richtafstand naar 10 meter wordt merkwaardigerwijs gemotiveerd met het argument dat er geen sprake is van een 'rustige woonwijk'. Daarbij wordt dus alleen geluid aangemerkt als maatgevend, andere hinderveroorzaking wordt niet gewogen geeft reclamant aan. Van een rustige woonomgeving was wat betreft de woning van reclamant tot ongeveer 2016 in ieder geval wel degelijk sprake. Echter, door de intensivering van de activiteiten van ontwikkelaar – mede in het voorheen niet aangewezen bouwvlak van het vigerend bestemmingsplan – is er inmiddels wel toegenomen activiteit, in casu de aardbeienkweek op stellingen en de verkeersbewegingen over vooral de Clivia. Dat betekent, dat de oorzaak van de relatieve afname van de woonrust nu argument wordt om die rust niet langer ten volle te respecteren door de afstand van kassen op 10 meter toe te staan. Wellicht omdat de aardbeienkweek onder plastic tunnels al ongevraagd tot op die afstand is gerealiseerd?
3. Ook de inmiddels geplaatste en in gebruik zijnde 25 woonunits als huisvesting voor 75 tijdelijke arbeidsmigranten aan de Clivia zullen - zeker in het hoogseizoen - al voor extra drukte zorgen geeft reclamant aan. Toename van drukte en hinder bij glastuinbouwkassen is derhalve een inbreuk op de rustige woonomgeving.
4. Bij de **hindergevoeligheid** van de beoogde kassen op de onderhavige percelen, wordt de nadruk gelegd op de geluidshinder. Dat wordt gemeten aan de afstand van de gevel van de omliggende woningen tot de kassen. Hierbij is geen rekening gehouden met het echoënde effect van de glaswand. Uit eigen ervaring kan de geluidsweerkaatsing via de glaswand zelfs bijdragen aan een substantiële verlaging van de WOZ van de woning van reclamant (2018), vastgesteld door de gemeentelijke taxateur bij de kassen aan de achterzijde van woning van reclamant. Wanneer er kassen aan de voorzijde van de woning van reclamant verschijnen, verwacht hij ook een hinderlijk terugkaatsend geluidseffect aan die kant. Ook de jaarlijkse reiniging van de kassen veroorzaakt gedurende een aantal dagen een diepdreunend, uiterst hinderlijk, geluid.
5. Behoudens de geluidshinder is uit ervaring van reclamant de lichthinder gedurende een aantal weken per jaar – zij het in beperkte mate – aanwezig. De aangebrachte verduistering kan nooit geheel de verlichting aan het zicht onttrekken. Bovendien is er blijvende aandacht nodig van de kweker en zijn personeel om de verduistering bijtijds te regelen.
6. Het *Spuiten met gewasbeschermingsmiddelen* (4.2) wordt dan weliswaar geborgd door de bepalingen in het Activiteitenbesluit, maar het risico van incidenten wordt vergroot bij toename van kassen in de directe woonomgeving. Wanneer de dakramen niet gesloten zijn, kan wel degelijk sprake zijn van vrije drift, getuige eigen ervaring van reclamant (een incident met formaldehyde in 2018) met te vroeg geopende dakramen, welke gedurende de nacht uiterst irriterende gevolgen bleek te hebben en de inzet van politie en brandweer noodzaakte.
7. Als bewoner in het plangebied heeft reclamant direct te maken met de consequenties van het ontwerp bestemmingsplan Bergerden, percelen Bergerdensestraat. Dan spreekt hij niet alleen voor zichzelf, maar ook voor zijn overburen die – gezien de afstand van hun woning tot het plangebied – in nog directere mate hinder (zullen) ondervinden van kassen in het betrokken gebied.

8. De basis van het ontwerpplan - het planvoornemen om kassen op de percelen Bergerdensestraat te plaatsen – is vooralsnog de komende 15 jaar (!) niet aan de orde gezien de actuele investeringen in de aardbeienkweek op stellingen, aldus de mondelinge informatie die reclamant heel recent heeft ontvangen van de adviseur van ontwikkelaar.
9. Tenslotte is het vormvrije m.e.r.-beoordelingsbesluit gebaseerd op onvolledige informatie, omdat zowel de gewijzigde situatie door de uitstoot van o.a. fijnstof en stikstof van zowel de houtgestookte centrale aan de Azalealaan alsmede de niet in te schatten milieueffecten van de verwarming van de in het plangebied beoogde glastuinbouwkassen – zeker summatief – niet is meegenomen in de beoordeling.
10. Naar inzien van reclamant dienen het onderhavige ontwerp bestemmingsplan en het vormvrije m.e.r.-besluit dan ook te worden aangepast, zeker met het oog op te verwachten planschade, in het bijzonder (verdere) waardevermindering van de aangrenzende woningen.

Reactie door de gemeente

1. De grondeigenaar is voornemens de gronden te ontwikkelen voor glastuinbouw. De plannen voor de glastuinbouwontwikkeling zijn momenteel in een stadium dat geen concreet bouwplan voorhanden is. Daarom vormt het voorliggend bestemmingsplan het juridisch en ruimtelijk kader waar de definitieve bouwplannen, die in een later stadium concreet zullen worden gemaakt, aan moeten voldoen.

2. Geconstateerd is dat reclamanten een terecht punt aanhalen. De toelichting van het bestemmingsplan is aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt uitgegaan van een ‘rustige woonomgeving’ als basis voor de beoordeling van milieueffecten. Het verkleinen van de richtafstand met één stap wordt niet meer toegepast. Het heeft geen effect voor de regels van het bestemmingsplan.

3. De woonunits maken geen onderdeel uit van het voorliggende bestemmingsplan en valt dus buiten de reikwijdte van de beantwoording in deze reactienota.

4. Voor het voorliggende bestemmingsplan is het van belang dat er getoetst wordt aan de geldende wet- en regelgeving qua geluid voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Zo is er onder andere op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) onderzocht of er sprake is van geluidoverlast door de beoogde ontwikkeling. Er is beoordeeld wat het effect is van de beoogde ontwikkeling op omliggende geluidgevoelige objecten. Voor het bouwvlak voor het glastuinbouwbedrijf geldt een richtafstand van 30 meter, die verkleind kan worden naar 10 meter mits voldoende gemotiveerd. Volledigheidshalve wordt verwezen naar de toelichting van het bestemmingsplan, *paragraaf 4.4 Geluid*. Op basis van de beoordeling zoals die uitgevoerd moet worden voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan, is geluid geen belemmering.

5. Voor het voorliggende bestemmingsplan is het van belang dat er getoetst wordt aan de geldende wet- en regelgeving qua licht voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Volledigheidshalve wordt verwezen naar de toelichting van het bestemmingsplan, *paragraaf 4.3 Licht* van het bestemmingsplan. Er is geen aanleiding om deze conclusie te herzien.

6. Het ontwerpbestemmingsplan maakt het oprichten en gebruiken van teeltondersteunende voorzieningen mogelijk. Daarbij is de bepaling opgenomen dat open teelt, al dan niet voorzien van teeltondersteunende voorzieningen, niet is toegestaan binnen 50 meter tot de bestemmingsgrens van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies. Om voor omwonenden en de ondernemer inzichtelijk te maken voor welke percelen teeltondersteunende voorzieningen planologisch worden toegestaan, is de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – teeltondersteunende voorzieningen’ opgenomen. De verbeelding en de regels van het bestemmingsplan zijn hierop aangepast. Afwijken van de afstand van 50 meter kan, als wordt aangetoond dat het gebruik niet leidt tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat of van het verblijfsklimaat van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies. Er wordt door reclamant verwezen naar een incident uit 2020 met betrekking tot het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij het gebruik van de tijdelijke kassen. Voor het voorliggende bestemmingsplan is

het van belang dat er getoetst wordt aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving qua spuitzones voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Wanneer overlast wordt ervaren naar aanleiding van de betreffende activiteiten met betrekking tot de tijdelijke vergunning, kan melding worden gedaan bij de gemeente Lingewaard.

7. Voor zover reclamant van mening is dat er sprake is van een waardedaling van eigendom(men) vanwege het nu voorliggende bestemmingsplan, biedt de Wet ruimtelijke ordening (Wro) de mogelijkheid om binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan een aanvraag om een tegemoetkoming in planschade bij de gemeente in te dienen. Meer informatie is te vinden op de gemeentelijke website onder de zoekterm ‘planschade’.

8. Voor het doorlopen van de procedure voor het voorliggende bestemmingsplan is op 15 augustus 2019 een concreet principeverzoek (vertrouwelijk) ingediend. Hieraan is per brief van 12 november 2019 in principe medewerking verleend door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard. Dat er momenteel tijdelijke stellingen staan geeft een ontwikkelingsrichting aan. Deze tijdelijke vergunning geldt tot en met 2028. Daarvoor of daarna kan initiatiefnemer overgaan tot glastuinbouw indien gewenst, mits het bestemmingsplan in werking is getreden en/of onherroepelijk is geworden en aan de eisen van overige wet- en regelgeving is voldaan. Een mondelinge opmerking over wanneer de glastuinbouw al dan niet aan de orde zou zijn, is niet leidend voor het opstarten van de procedure voor het voorliggende bestemmingsplan.

9. De effecten van de ruimtelijke ontwikkeling die met het voorliggend bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt zijn onderzocht en beoordeeld. De mogelijkheid tot het oprichten van een installatie binnen het plangebied is onderzocht en kan voldoen aan de gestelde luchtkwaliteitsnormen. Indien in de definitieve plannen sprake zal zijn van een gestookte installatie, dient deze te voldoen aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving. De houtgestookte installatie elders in het glastuinbouwgebied Bergerden valt buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan. Daarmee vallen eventuele milieueffecten van deze installatie eveneens buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan.

10. In het Besluit milieueffectrapportage (hierna te noemen: ‘Besluit m.e.r.’) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Op grond van het *Besluit milieueffectrapportage, bijlage D, onderdeel 9* geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor vestiging van een glastuinbouwgebied van 50 hectare of meer. De beoogde ontwikkeling blijft ruim onder deze drempelwaarde, want het gaat hier om circa 19 hectare glastuinbouw. Daarom kan voor de m.e.r.-beoordeling worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen nadelige gevolgen voor het milieu zijn. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure is daarom niet noodzakelijk. Hiertoe is concreet een besluit genomen door het college op 18 februari 2021. De nieuwe stikstofonderzoeken die in 2023 zijn uitgevoerd hebben niet geleid tot een wijziging op bovenstaande conclusie(s). De afstanden die vanuit de milieuwetgeving en jurisprudentie worden gesteld zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan leidend.

    Voor zover reclamant van mening is dat er sprake is van een waardedaling van eigendom(men) vanwege het nu voorliggende bestemmingsplan, biedt de Wet ruimtelijke ordening (Wro) de mogelijkheid om binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan een aanvraag om een tegemoetkoming in planschade bij de gemeente in te dienen. Meer informatie is te vinden op de gemeentelijke website onder de zoekterm ‘planschade’.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze reactienota.

Zienswijze 10

Zienswijze 10 is ontvangen op 20 april 2021. Deze zienswijze is ingediend door bewoners van de Bergerdensestraat in Huissen (*hierna: reclamanten*).

Inhoud

1. Hierbij maken reclamanten gebruik van de kans om een zienswijze in te dienen omtrent zowel het ontwerpbestemmingsplan NL.IMRO.1705.270-ON01 en Besluit vormvrije m.e.r.-beoordeling, zoals gepubliceerd 10 maart 2021 in Gemeentenieuws en Gemeenteblad 2021, 68355.
2. Reclamanten zijn bewoners van de Bergerdensestraat en zijn daardoor direct belanghebbende aangaande de voorgenomen plannen. Reclamanten zijn van mening dat hun leefomgeving en woongenot significant negatief worden beïnvloed, indien de huidige aanwezige tunnelteelt (teeltondersteunende voorzieningen) mogen worden aangepast naar kassenteelt: hun belangen worden onevenredig geschaad geven zij aan.
3. In de volgende toelichting zien reclamanten verschillende aspecten anders dan in het ontwerp wordt beschreven of onderbouwd. Stikstof, fijnstof, lichthinder, geluidhinder, bestrijdingsmiddelen, verkeershinder, verkeersveiligheidsaspecten, effecten op voorkomende fauna, de essentiële rol van de Bergerdensestraat als corridor naar Park Lingezegen, Rijkerswoerdse plassen, Elst en Arnhem – Zuid (als recreatie, fiets en wandelroute) zullen worden toegelicht. Aangezien het naar mening van reclamanten ingrijpende wijzigingen betreft, kan een (volledige) m.e.r.-beoordeling niet achterwege blijven en kan het ontwerpbestemmingsplan en besluit vormvrije m.e.r. niet in de huidige vorm worden goedgekeurd. Daarbij is het (bouw)plan van de kas(sen) niet bekend, waardoor er onduidelijkheden zijn t.a.v. hoogte, energievoorziening, plan van bouw, geluid, luchtkwaliteit, parkeergelegenheid, ontsluiting, etc.
4. Specifieke aandacht voor omwonenden lijkt in het onderhavige plan geen enkel gewicht te dragen. Er is geen overleg met bewoners geweest, terwijl aan alle andere belanghebbenden is gedacht en ook input is gevraagd (zie 7.1 vooroverleg). Met dit ontwerp bestemmingsplan lijkt de gemeente de belangen van bewoners te (willen) negeren, geven reclamanten aan. Ook wordt bij dit ontwerpbestemmingplan niet gekeken of er strijdigheden zijn met het ruimtelijk kwaliteitsbeleid of voor zover het Bergerden betreft, het ‘Beeldkwaliteitsplan’ als kader voor de welstandstoets – relevant voor te beschouwen beleid.

In hetgeen hierna is opgenomen, staan passages van het ontwerpbestemmingsplan *cursief* weergegeven.

5. *Bouwen. Kassen en facilitaire gebouwen zijn uitsluitend toegestaan indien en voor zo ver de afstand tot een woonbestemming minimaal 30 meter bedraagt; teneinde kassen en/of faciliterende gebouwen toe te staan op een afstand kleiner dan 30 meter van een woonbestemming,* ***mits aangetoond wordt dat****:*
   - *Voor de facilitaire gebouwen ten aanzien van het geluid,*
   - *Voor de kassen ten aanzien van geluid en ten aanzien van de effecten van het gebruik van gewasbestrijdingsmiddelen,*

     een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd*.*

   Eigendommen van reclamanten (perceelnummers zijn bekend bij de gemeente) liggen binnen deze 30 m afstand. Perceel XXX kent de woonbestemming. Het gaat dus niet alleen om de afstand naar een woning, maar om de afstand naar een woonbestemming (incl. tuin en bijgebouwen, etc.).
   Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 10.1 kan slechts worden verleend, mits:
   - *de belangen van de eigenaren en/of gebruikers van betrokken en nabijgelegen gronden niet onevenredig worden geschaad;*
   - *het straat- en bebouwingsbeeld en de verkeersveiligheidsbelangen niet onevenredig worden geschaad;*
   - *er sprake is van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.*

   Aan alle voorwaarden dient te worden voldaan en niet aan een of enkele, stellen reclamanten.
6. Locatie. In tegenstelling tot andere (zuidelijker gelegen) percelen in gebied Bergerden, is onderhavig noordelijk plangebied volledig anders gesitueerd. Het hier bedoelde plangebied is omgeven door een niet te verwaarlozen hoeveelheid burgerwoningen. Nadere aandacht hiervoor is nodig geven reclamanten aan. Geconcludeerd wordt dat de ligging van dit gebied te midden van zoveel woningen een grondige afweging van belangen rechtvaardigt.

7. Belangenafweging.
    a. Uit mondelinge toelichting van de adviseur van de ontwikkelaar (d.d. 16 april 2022) is opgemaakt door bewoners aan de Hogewoerd, dat de belanghebbende van dit ontwerp bestemmingsplan de eigenaar van de melkveehouderij is. De ontwikkelaar streeft deze wijziging dus niet zelf na en lijkt blijkbaar geen dringend belang te hebben bij deze bestemmingswijziging.
    b. Dit is in overeenstemming met eerdere communicatie die de ontwikkelaar met omwonenden heeft gehad bij bekendmaking van de plannen aan de Clivia, namelijk 1] de percelen zouden niet geschikt genoeg zijn voor kassenteelt (ze zijn feitelijk te smal voor efficiënte exploitatie, zeker tussen de Hogewoerd en ter hoogte van bedrijf Bejafleur t/m woning van reclamanten. 2] De investeringen in de tunnelteelt dienen nog zeker enkele jaren te worden terugverdiend (business case voor aanschaf percelen tunnelteelt). 3] Vanwege andere timing van tunnelteelt ten opzichte van kasteelt is ontwikkelaar in staat gedurende het jaar langere tijd aardbeien te leveren dan bij alleen kasteelt. 4] Ontwikkelaar heeft in het recente verleden ook andere percelen op Bergerden aangekocht waarop wel kasteelt wordt ontwikkeld. Als aan de Clivia logisch(er) was geweest dan had de ontwikkelaar dat meteen nagestreefd of extra andere percelen geschikt voor kasteelt aangeschaft.
    c. De uitbreiding van kasteelt op onderhavige percelen ligt daarom niet zomaar in de verwachting, zeker niet op een termijn van enkele jaren en er kan dus ook niet al van een scenario kasaardbeienteelt worden uitgegaan.
    d. Dus blijft alleen de eigenaar van de melkveehouderij over als belanghebbende (met waarschijnlijk slechts financiële overwegingen) bij deze wijziging van het bestemmingsplan. Een magere en onvoldoende rechtvaardiging.
    e. Andere belanghebbenden zijn door de gemeente in 7.1 van de toelichting genoemd, maar opmerkelijk genoeg is niet met omwonenden gecommuniceerd, alsof die er niet toe zouden doen. Aangezien er slechts een belanghebbende lijkt te zijn, die voor dit plan is, is het de vraag of de juiste motieven worden gebruikt in deze procedure. Zeker als – zoals hieronder zal lijken - de belangen van andere omwonenden onevenredig nadelig worden beïnvloed.
    f. Door reclamanten wordt geconcludeerd dat de aanleiding en belangenafweging niet concreet of juist gemotiveerd worden en – gezien onderstaande nadere uiteenzetting – leiden tot een duidelijke conclusie dat de belangen van omwonenden onevenredig worden geschaad met dit totaal niet concrete ontwerp m.b.t. tijd en design.
8. Gefaseerde ontwikkeling. *Het oprichten van glastuinbouwkassen is momenteel op basis van het bestemmingsplan niet rechtstreeks mogelijk. De specifieke functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – gefaseerde ontwikkeling', die voor de planlocatie is opgenomen, richt zich op een gefaseerde ontwikkeling van het glastuinbouwgebied Bergerden. De* ***gefaseerde ontwikkeling heeft als hoofddoel te voorkomen dat de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat, waar het bouwen van glastuinbouwkassen rechtstreeks mogelijk is, onbenut blijven****.*

    Het planvoornemen bestaat uit de ontwikkeling van de voormalige huiskavel van de veehouderij Hoeve 30 tot een volwaardig onderdeel van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden, waarbij binnen het plangebied glastuinbouwkassen en bij glastuinbouw behorende voorzieningen kunnen worden opgericht. ***De melkrundveehouderij Hoeve 30 blijft daarbij voorlopig in bedrijf in geëxtensiveerde vorm*** *(afhankelijk van de omvang en toename van de glastuinbouwactiviteiten binnen het plangebied).*
    a. Inmiddels heeft de ontwikkelaar onderhavige (noordelijk deel) percelen in productie (tunnelteelt). Er is daarom geen noodzaak op korte termijn deze percelen om te bestemmen. Zolang niet duidelijk is wanneer de eigenaar van de melkveehouderij gaat stoppen met melkvee, is er dus geen enkele noodzaak tot andere bestemming op dit moment.
    b. Aangezien beleid en regelgeving over stikstof immissies en stikstof saldering nog volop in beweging zijn, kan een onduidelijk plan (in dit geval slechts voornemens) zoals blijkt uit de motivatie van de gemeente dan ook niet alvast worden doorgerekend op toekomstige situaties.
    c. Ook de kwaliteit van het aardgas (indien aardgasgestookte kas) is onbekend, omdat niet meer kan worden uitgegaan van vroegere kwaliteit. Dit omdat het aardgas niet meer uit Groningen komt. Tevens verwijzen reclamanten ernaar dat de gemeente Lingewaard heeft besloten dat overgegaan dient te worden op andere energiewinning, aangezien de gemeente heeft ingestemd met de bouw van de (zeer ter discussie staande) biomassacentrale ter vervanging van de door meerdere ondernemers eerder geëxploiteerde gascentrale, waarop kassen op onderhavig plan niet eens kunnen worden

aangesloten (onvoldoende capaciteit). Een extra individuele energiecentrale is per definitie inefficiënter dan een grotere centrale, wat dus tot relatief meer verbruik en emissies leidt (in strijd met alle klimaatdoelstellingen en doelstelling dat Nederland in de toekomst 'van het gas af moet' – zeker de meest intensieve gebruikers/sectoren, waaronder glastuinbouw).

d. *De korte afstand tussen de verschillende productielocaties heeft logistieke voordelen. Het aantal lange verkeersbewegingen wordt daarmee beperkt. Vanwege de korte afstand tussen de bestaande productielocaties, heeft het bedrijf de locatie aan de Clivia 4 te Huissen aangekocht.* Zoals hiervoor beschreven was tunnelteelt hier de meest logische keuze. Er is geen (extra) voordeel te benoemen, want de aardbeien uit de tunnelteelt kent deze logistiek al en het argument heeft daarom niets met deze wijziging van de bestemming te maken.
e. *Naast de bouw van een glastuinbouwkas bestaat het **voornemen** uit het oprichten van ondersteunende voorzieningen. Aan de zijde van de Clivia zal een ondersteunend bedrijfsgebouw worden opgericht ten behoeve van de interne logistiek en de benodigde tuinbouwtechnische installaties. Daarnaast zullen (giet)watervoorzieningen worden aangelegd.* Er is geen plan voorhanden, dus deze voornemens geven geen enkel houvast te veronderstellen dat het zo zou gaan. De ontwikkelaar heeft geen plan (ingediend) en is dus (nog) geen initiatiefnemer. Wie heeft deze voornemens geuit?
f. *Binnen de zuidelijke deellocatie bestaat eveneens het **voornemen** om het perceel in te richten als glastuinbouwlocatie.* Door wie dan? Wanneer dan? De eigenaar van de melkveehouderij gaat dat niet starten stellen reclamanten, en zal eerst nog moeten stoppen met melkvee en zijn grond moeten verkopen. Er is geen motivatie bij het melen van deze voornemens, ze zijn dus geenszins concreet te maken of door te rekenen.
g. *Met de oprichting van stookinstallaties voor de glastuinbouwlocatie gaat een afname in dieraantallen op de veehouderijlocatie gepaard.* Reclamanten stellen dat dit niet waar is, want de tunnels staan er al. Het land is al verkocht. Reclamanten vragen zich af waar die centrale dan gaat komen. Hoe kan de uitstoot van stikstof en fijnstof berekend worden als je niet weet hoe kassen zullen worden verwarmd? Verwezen wordt naar de argumenten hiervoor m.b.t. de gekozen energiebron. Voor de noordelijke planlocatie wordt vandaag geen enkele extra energietoevoer gebruikt, ongeacht de melkveehouder. De gronden zijn al gekocht en er is geen concreet plan voor kassen die doorrekening mogelijk maakt. De huidige doorrekening is ook niet juist en varieert in uitgangspunten (zie verderop in deze zienswijze).
h. *De huidige ruimtelijke en economische inzichten leiden ertoe dat de gefaseerde ontwikkeling kan worden losgelaten. Op 1 maart 2018 is in het bestuurlijk overleg van de gemeente Lingewaard aangegeven dat het volledige concentratiegebied, zoals opgenomen op de visiekaart behorende bij de 'Structuurvisie Lingewaard 2012-2022' **kan** worden ontwikkeld. Het huidige toekomstperspectief voor Bergerden is geen aanleiding om de gefaseerde ontwikkeling te handhaven.*
    i. 'Kan' impliceert 'hoeft niet'. Verder is het voor reclamanten onbekend wat het 'huidige toekomstperspectief' is en wordt niet gemotiveerd weergegeven. Elk bestemmingsplan in dit gemengde gebied lijkt met elke wind zomaar weer te worden gewijzigd (bijv. recente wijziging bestemmingsplan **concentratiegebied glastuinbouw** naar **uitbreiding bedrijventerrein** NEXTgarden – dus hoe belangrijk is intensivering glastuinbouw eigenlijk, vragen reclamanten zich af). Bestuurlijke planzekerheid blijkt vluchtig – opportunistisch. Volledige ontwikkeling/bezetting van Bergerden/NEXTgarden is nog zeker niet het geval, fasering blijft belangrijk.
    ii. Uit de Structuurvisie Lingewaard 2012-2022 is van de herstructurering Glastuinbouw grotendeels niets terecht gekomen. Verwijzen naar dit beleidsplan i.h.k.v. 'voorzienbare ontwikkeling' is dan ook niet toepasselijk. Vanwege fasering lag glastuinbouw op onderhavige locatie dus zeker niet in de planning, het was hoogst onzeker. Eerst dienen de andere plangebieden van Bergerden te worden ontwikkeld (met welke bestemming dan ook). Daar spelen belangen van burgers/omwonenden nauwelijks een rol voor omgevingsvergunningen.
    iii. Binnen de straatgrenzen van het plangebied (Hogewoerd, Bergerdensestraat, Hoeve en Clivia) liggen overigens nog meer percelen (anders dan woonbestemming) genoemd in het ontwerpplan, die niet worden meegenomen voor herbestemming en blijven daardoor wel gefaseerd te bestemmen. Is hiervoor een reden en zo ja, welke? Het lijkt willekeurig en veroorzaakt verrommeling in bestemmingen.

i. Door reclamanten wordt geconcludeerd en gesteld dat er geen reden is om nu te beslissen over een wijziging van de bestemming van onderhavige percelen. Er zijn enkel vage voornemens, de melkveehouderij blijft nog even, de gemeente hoeft de fasering niet los te laten. Gezien schade aan belangen van reclamanten verzoeken zij het onderhavige plan niet vast te stellen en er is wel een volledige m.e.r. nodig.

9. Bedrijven en milieu. *Gelet op de grote hoeveelheid bedrijven en de functionaliteit van het gebied als bedrijvige omgeving, gericht op intensieve agrarische productie onder glas, kan Bergerden niet worden gezien als een rustige woonomgeving.*
   a. Naar mening van reclamanten wordt een verkeerd beeld geschetst in 4.1 van de relevante afstanden tot omwonenden. In het beleid gaat het om afstanden tot woonbestemmingen. In dit ontwerp wordt gewerkt met afstanden tot bouwvlakken (woningen) en wordt een rekening gehouden met invloed van de wijzigingen op tuinen etc. als onderdeel van de woonbestemming. Hierdoor wordt met verkeerde (effect) afstanden rekening gehouden.
   b. Geen rustige woonomgeving is onzin geven reclamanten aan. De relevante straten in onderhavig gebied Hoeve (30 km/u), Hogewoerd (2,5 meter breed, 30 km/u – laatste stuk doodlopend), Clivia (doodlopend) en Bergerdensestraat zijn juist wel rustig. Ze kennen bestemmingsverkeer en recreatie, er staan paarden en er is recreatieverkeer van paarden, wandelaars en fietsers. Het was een reden voor reclamanten om hier te gaan wonen. Ruimte, groen en landelijke omgeving, dichtbij Rijkerswoerdse Plassen en Park Lingezegen. Aangezien de woning van reclamanten relatief dicht aan de straat grenst, ervaren zij serieuze hinder door trillingen en geluid bij zwaarder vrachtverkeer. Zie hieronder bij verkeer. De Nota geluidbeleid (2007) stelt eveneens:

gebiedstyperingen Lingewaard	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Buitengebied/glastuinbouw	rustig	redelijk rustig	rustig	redelijk rustig

   c. Door reclamanten wordt geconcludeerd dat de aanname onjuist is dat er geen sprake is van een rustige woonomgeving. Ook zijn afstanden onjuist weergegeven, het moet gaan om afstanden tot woonbestemming en niet alleen tot bouwvlakken. De daaruit afgeleide aanpassingen voor afstand berekeningen t.b.v. licht, geluid en gewasbescherming en conclusies daarover kunnen daarom geen standhouden.

10. Gewasbescherming. *Er is in het voorliggend plan een afwijkingsbevoegdheid opgenomen, voor het oprichten van glastuinbouwkassen binnen 25 meter van een **woonbestemming, mits** ter plekke van deze woonbestemming een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden geborgd (zie artikel 3.3.3 van de regels). **Om aan te tonen** dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan bijvoorbeeld een locatiespecifiek onderzoek worden verricht. Het bouwvlak, dat in voorliggend plan wordt aangewezen op kortere afstand van woonbestemmingen, kan daarmee **in eerste instantie alleen voor ondersteunende voorzieningen** (waaronder hemelwateropvang) worden gebruikt, **tenzij** nader onderzoek wordt uitgevoerd **en eventuele specifieke maatregelen** worden genomen.*
   a. Uit de aangehaalde rechtvaardiging voor een afstand van 25 m gaat de motivatie bij dit ontwerp er ten onrecht vanuit dat dit voldoende kan worden geacht. Namelijk de informatie stelt: “uitgegaan van **minimaal 25 meter** als veilige afstand tussen een tuinbouwkas waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt…’
   b. Er is nog geen nader onderzoek uitgevoerd die een aanvaardbaar woonklimaat binnen 25 meter – of beter minimaal 25 meter van een woonbestemming aantoont. Dat dit geen belemmering vormt voor onderhavige besluitvorming is dus niet terecht en voorbarig. Aan alleen ondersteunende voorzieningen heeft een kaseigenaar niets.
   c. Naast gewasbescherming gebruikt een teler ook andere chemicaliën zoals biociden ter kasontsmetting. Vanuit de kassen aan de Clivia is in het recente verleden een onaanvaardbare (gezondheidsschadelijke) hoeveelheid formaldehyde vrijgekomen voor bewoners aan de Hogewoerd. Formaldehyde is nota bene een kankerverwekkende stof. Naast gewasbescherming moet nadere informatie over gebruik van ook andere chemicaliën mee worden genomen in de risico’s voor omwonenden. Biociden kennen een andere wet- en regelgeving dan gewasbescherming, dus dat lijkt een omissie in het kader dat is beschouwd voor onderhavig ontwerp.

d. Dat kan worden geconcludeerd dat het leefklimaat voldoende kan worden geborgd, blijkt nergens uit concluderen reclamanten. Er is geen enkel bewijs dat het wel kan. Daarbij komt dat niet alleen gewasbescherming, maar ook gebruik van kasontsmetting (biociden) van belang zijn en dat hier geen enkel zicht op is in de onderhavige besluitvorming. Resultaten uit het verleden geven zorg voor de toekomst.

11. Licht. *De voorwaarden voor assimilatiebelichting in de glastuinbouw zijn vastgelegd in artikel 3.56 tot en met 3.59 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Complete bovenafdichting is technisch niet haalbaar, onder meer omdat dan problemen ontstaan met de klimaathuishouding (vocht- en temperatuurregeling) in de kas. Lichthinder uit glastuinbouwkassen wordt vanuit de omgeving ervaren als een cumulatie van lichtuitstraling vanuit het gehele glastuinbouwgebied.*
    a. Dat complete afdichting niet haalbaar is, maakt het niet te vermijden dat er lichthinder gaat ontstaan. Ook heeft dit effect op fauna die bij jacht afhankelijk is van het donker.
    b. Zelfs zijafscherming zorgt nog geregeld voor klachten (Hogewoerd) omdat dit aandacht vergt en niet automatisch plaatsvindt.
    c. Er kunnen in de periode van assimilatiebelichting andere klimaatmaatregelen worden getroffen, zodat volledige afdekking mogelijk en verplicht wordt. Er is geen onderbouwde reden dat licht moet mogen ontsnappen. Daken gaan niet open in de relevante periode van assimilatieverlichting (te koud en nat).
    d. Bij (bestaande) tunnelteelt is er geen hinder van verlichting.
    e. Door reclamanten wordt geconcludeerd dat hinder gegarandeerd is bij omwonenden door assimilatieverlichting van kasteelt indien er geen volledige afdekking plaatsvindt.
12. Geluid. *De definitie van een glastuinbouwgebied is: "cluster aaneengesloten percelen met overwegend glastuinbouwbestemmingen", "Destijds is de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied als aaneengesloten cluster van bebouwing verzekerd door deze fasering aan te brengen".*
    a. Het moge duidelijk zijn dat er hier geen aaneengesloten percelen kassen zijn. Het onderhavige plangebied wordt vrijwel enkel omgeven door woningen.

    In het kader van geluid geldt voor het toe te kennen bouwvlak voor het glastuinbouwbedrijf een richtafstand van 30 meter. Deze afstand kan worden verkleind naar 10m, aangezien kan worden gemotiveerd dat sprake is van een gemengd gebied (zie paragraaf 4.1 Bedrijven- en milieuzonering).

    b. Reclamanten zijn het hier niet mee eens en verwijzen naar het onderdeel 'Bedrijven- en milieu' van deze zienswijze. Het gaat om woonbestemmingen en niet alleen om de woning. Als reclamanten in hun tuin zitten, dan willen ze geen onacceptabel lawaai van (stook)installaties horen: een zeer monotoon continu gebrom (zoals bij de Clivia installaties). Er zijn bij de huidige tunnelteelt geen lawaaierige stookinstallaties of pompen etc. aanwezig.
13. Luchtkwaliteit. *Het doel van titel 5.2 is om de mensen te beschermen tegen de negatieve gevolgen van luchtverontreiniging op hun gezondheid.*
    a. Naast de beoogde kassen is inmiddels ook op Bergerden een biomassa/houtgestookte energiecentrale aanwezig. De nieuwe kassenuitstoot met extra NO_2 en fijnstof zouden daarom wederom een extra belasting van de omgeving betekenen. De in de bijlage bij het ontwerp getoonde berekening geeft geen inzicht in de totale concentraties van alle bronnen van uitstoot voor de gezondheid van omwonenden.
    b. Bij het RIVM wordt daarover het volgende gezegd: https://www.rivm.nl/ggd-richtlijn-medische-milieukunde-luchtkwaliteit-en-gezondheid/gezondheidseffecten-luchtverontreiniging/luchtkwaliteit-fijn-stof: "Er wordt over het algemeen uitgegaan van een monotone relatie tussen de concentratie fijn stof en gezondheidseffecten, **er is geen drempelwaarde waaronder geen effecten optreden**. De reden hiervan is dat tot op het laagst onderzochte fijn stof niveau gezondheidseffecten zijn gevonden. Enkele recente studies laten effecten op **sterfte** zien bij concentraties lager dan 10 µg/m^3 PM2,5 fijnstof (Crouse et al. 2015; Crouse et al. 2012; Pinault et al. 2016; WHO 2013a). De WHO adviseerde in 2005 te streven naar een waarde van 20 µg/m^3 PM10 fijnstof en 10 µg/m^3 PM2,5 fijnstof (WHO 2005), waarbij de advieswaarde voor PM2,5 leidend is".
    c. Reclamanten stellen dat de gemeente hier volledig aan voorbij gaat en alleen de PM10 WHO waarde beoordeelt, waarvan gedurende enkele dagen per jaar de gezondheidsnorm wordt overschreden alleen al a.g.v. de kassen: "*De grenswaarde voor de daggemiddeldeconcentratie (50µg/m^3) wordt maximaal 6,1 dagen overschreden*". Is hierbij de (nieuwe) uitstoot van de biomassa energiecentrale meegenomen? Zo niet, wat is de conclusie dan?

d. Gezondheidseffecten van alsmaar toenemende fijn stof concentraties kunnen niet onbeoordeeld blijven. Reclamanten geven aan dat de gemeente naar hun mening ook naar het gehalte PM2,5 moeten kijken en toetsen of ze haar bewoners voldoende bescherming biedt.
e. Voor NO_2 geldt volgens het RIVM het volgende: https://www.rivm.nl/ggd-richtlijn-medische-milieukunde-luchtkwaliteit-en-gezondheid/gezondheidseffecten-luchtverontreiniging/luchtkwaliteit-stikstofdioxide: "De gezondheidskundige advieswaarde van de WHO voor NO_2 (WHO 2004) is even hoog als de wettelijke norm (40µg/m^3). De WHO benadrukt dat deze grenswaarde oorspronkelijk is opgesteld om te beschermen tegen effecten van NO2 zelf. Voor NO_2 als indicator voor stoffen die vrijkomen bij verbrandingsprocessen (en dus ook het verkeer), zou een lagere grenswaarde moeten worden vastgesteld (WHO 2013b). **Op basis hiervan worden de gezondheidskundige advieswaarden van de WHO voor NO_2 (en fijn stof) momenteel herzien en zullen naar verwachting rond 2020 aangepast worden**". De nieuwe norm zou moeten worden getoetst omdat het een toekomstige activiteit betreft. Reclamanten vragen zich af of de gemeente heeft geverifieerd of deze nieuwe norm al bekend is gemaakt.
f. Omdat het ontwerpbestemmingsplan ook kassen van 10 meter hoogte kan toestaan (zie hieronder – regels) is het met deze berekeningen onduidelijk wat de gevolgen zijn als de uitstoot op 10 m geschiedt. De huidige berekeningen gaan uit van een hoogte van slechts 7 m en voor Effecten op Natuur van 8 m emissie-uitstoothoogte. Waarom is er verschil in uitgangspunten m.b.t. emissie uitstoothoogte en wat als de kas 10 m hoog wordt, omdat dat wellicht mag?

f. bouwhoogte van:
   1. kassen maximaal 10 m;
   2. gebouwen, niet zijnde kassen, en facilitaire gebouwen maximaal 12 m;

Uit: Bestemmingsplan - regels

g. Geconcludeerd wordt dat bij de luchtkwaliteit in dit plan selectief is gekeken naar normen die voorhanden zijn en niet naar meer-zeggende, nieuwste inzichten of aanstaande normen/grenswaarden (WHO, verwacht 2020). Er kan worden aangenomen dat in de toekomst niet aan luchtkwaliteitseisen zal worden voldaan en dat omwonenden daardoor niet voldoende worden beschermd. Uitgangspunten qua uitstoothoogtes van verbrandingsresten zijn niet hetzelfde in het ontwerpplan en matchen niet met mogelijke toegestane kashoogte (max 10 m). Er zijn voldoende redenen voor zorgen over de verslechterende luchtkwaliteit, er komt alleen maar meer fijnstof en NOx bij in de woonomgeving. Een volledige m.e.r. is daarom nodig stellen reclamanten.

14. Natuur. *Mogelijke stikstofrelevante activiteiten zijn: een gasgestookte middelgrote stookinstallatie voor verwarming van de kassen, verkeersbewegingen van en naar de inrichting, laden/lossen van vrachtwagens en gebruik van mobiele werktuigen op het buitenterrein. Tijdens de tijdelijke bouw- en aanlegwerkzaamheden kunnen mobiele werktuigen ingezet worden en is sprake van bouwverkeer. Het is **mogelijk** dat bij de toekomstige concretisering van het bouwplan gekozen wordt voor **duurzame(re)** alternatieven ten aanzien van stikstof, met name gasloze verwarming van de kassen.*
    a. Dit kan niet worden gegarandeerd geven reclamanten aan. Het kan ook het omgekeerde zijn. Gasloos betekent op Bergerden een extra biomassa strook die niet minder NO2 en fijnstof genereert, sterker nog die centrale stoot minstens zoveel NO2 en/of fijnstof uit. Biomassa draagt niet bij aan de klimaatdoelstelling, omdat het verbranden ervan geen vermindering of zelfs een verhoging van de CO2-uitstoot betekent ten opzichte van het verbranden van gas en de luchtkwaliteit lijdt onder de uitstoot van (ultra)fijnstof en stikstof (zie bijvoorbeeld de biomassacentralesituatie in Zaanstad 2020 – voorbeeld in kranten/media).
    b. Gronings gas komt niet ter beschikking. De kwaliteit van geïmporteerd gas is anders dan wat uit Groningen werd betrokken. De berekeningen dienden dan ook met een lagere kwaliteit gasrekening te houden en dat is niet gebeurd. Daarom zijn de berekeningen niet representatief en kunnen de conclusie geen standhouden.
    c. Het kan dus worden verwacht dat de gasloze verwarming niet leidt tot een verbeterde situatie m.b.t. stikstof en fijnstof. De berekeningen zijn daarom niet gepast voor een toekomstige situatie. Gasverbranding is gemodelleerd met oude parameters, niet representatief voor de toekomstige

situatie voor zowel luchtkwaliteit als natuurbeoordeling. Een passende en representatieve berekening wordt gevraagd door reclamanten.

In de Bijlage bij de toelichting staat: "Het planvoornemen ***veroorzaakt in zowel de realisatiefase als de gebruiksfase stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen in Natura2000-gebieden waar de kritische depositiewaarde reeds overschreden wordt****. Maar het planvoornemen zal gepaard gaan met de beëindiging van de melkrundveehouderij en zal per saldo niet leiden tot een toename in stikstofdepositie op Natura2000-gebieden".*

d. Hier wordt door reclamanten nadere uitleg of verduidelijking gevraagd: zolang de veehouderij er is, vallen er geen NH3 rechten vrij en kan geen kas worden gerealiseerd. Alléén bij beëindiging/inkrimping veehouderij zou volgens dit plan via saldering stikstofcompensatie mogelijk zijn, eerder niet, maar is dat wel een correcte aanname van de gemeente (mag je zo salderen, de stikstofrechten zijn toch van de veehouder en niet van de aardbeienteler die al eigenaar is van de noordelijke planpercelen?). Reclamanten vragen hoe dit zit. Kunnen die rechten worden overgedragen/overgekocht? Zo ja, door wie?
e. Nu is er met de tunnelteelt geen enkele extra depositie en is de milieuwinst veel groter.
f. Zijn depositieberekeningen voor Natura2000-gebieden op 10 m emissie-uitstoothoogte uitgevoerd (= maximale aan te vragen kashoogte dus emissiehoogte stookcentrale zal hoger liggen. Reclamanten verwijzen ook naar het onderdeel Luchtkwaliteit van deze zienswijze).

Beschermde soorten

g. Naast de Steenuil en de Kerkuil is ook de Ransuil meerdere malen waargenomen (en op foto in 2020 vastgelegd) en staat ook genoemd als relevante soort in het bestaande bestemmingsplan van 2016. Het nadere onderzoek zou ook de ransuil moeten betreffen indien deze een andere foerageer- en broedwijze heeft dan de genoemde soorten.
h. Bij het aanleggen van de tunnelteelt is de beschikbare oppervlakte als leefgebied al behoorlijk ingeperkt, een verdere afname is niet gewenst.
i. Eveneens komt de ijsvogel voor in de A-watergang aan de Bergerdensestraat, door reclamanten zelf waargenomen in 2020 (tussen huisnummer 3a en 28). Aandacht voor de ijsvogel wordt niet genoemd, maar deze soort is wel beschermd en vraagt dus specifieke aandacht.
j. Door reclamanten wordt geconcludeerd dat de voor dit plan uitgevoerde berekeningen en faunaonderzoek onvolledig is en op onjuiste gronden is gebaseerd (gas als energiebron en mogelijke emissiehoogten). Hierdoor kan geen juiste conclusie worden getrokken betreffende effecten op de natuur. Een uitgebreide m.e.r. is nodig.

15. Verkeer. *Er is sprake van een goede verkeersafwikkeling en een goede verkeersveiligheid. Het aspect verkeer leidt niet tot een belemmering van het planvoornemen.*
    a. De Bergerdensestraat is nu niet geschikt voor intensiever vrachtverkeer. Er kunnen geen twee vrachtauto's elkaar passeren zonder in de berm te belanden. Aanpassingen zullen het karakter van de straat negatief beïnvloeden. Met de tunnelteelt is dat geen probleem.
    b. In het geheel is er geen rekening gehouden met verkeersveiligheid in dit voornemen. Niet wordt duidelijk gemaakt hoe de aanwezige en goed gebruikte fietsroutes worden beschouwd qua veiligheid en of hoe de Bergerdensestraat in toenemende mate (nieuwe wijken Huissen Zand) wordt gebruikt als (recreatieve) paardrij, fiets- en wandelroute naar bijvoorbeeld Park Lingezege en/of Rijkerswoerdse plassen.
    c. Ook wordt door kinderen die wonen aan de Bergerdensestraat of Hedera deze straat gebruikt om naar Huissen zelf of de scholen te komen (o.a. Sterrenbos – 't Zand). Hoe worden die beoordeeld?
    d. Daarnaast wordt enkel opgemerkt dat de Nijmeegse Vierdaagse over de Bergerdensestraat gaat (50 km route) mede vanwege het karakter.
    e. In dit plan wordt uitgegaan van afwikkeling van op het zuidelijke deel ontwikkelde kas via de Bergerdensestraat, Rosa en Azalealaan. Dit zou voor reclamanten geen extra verkeer voor hun huis langs betekenen, aangezien verkeer van/naar de Clivia via de Hedera en Azalealaan zou gaan. Mocht hier verandering in komen, dan willen reclamanten dat vrachtverkeerhinder voor hun woning wordt onderzocht. Extra trillingen en geluid beperken hun woongenot en zou de waarde van hun huis kunnen aantasten.

f. De Bergerdensestraat toont een overgangsbeeld van stad naar landschap en wordt gekenmerkt door weidsheid, groen en oude bomen. Er staat ook een monumentale boerderij en er is minstens één winkel voor lokale (fruit)producten. De plannen veranderen de (landschappelijke) beeldbepalendheid van de Bergerdensestraat.
g. Geconcludeerd wordt dat de verkeersveiligheidsoverwegingen niet aanwezig zijn. Impact op verkeer lijkt niet in overeenstemming met het bestemminsplan uit 2016. De conclusie over verkeer is niet juist, stellen reclamanten.

16. Samenvattend:
    a. Meer maatwerk is nodig, want de betreffende percelen worden omgeven door burgerwoningen, anders dan andere locaties op Bergerden.
    b. Aannames m.b.t. de uitstoot van stikstof en fijnstof zijn niet geldig. De kassen van Bergerden moeten van het gas af (nationaal beleid) en daarvoor is o.a. een biomassa energiecentrale gebouwd die daarin moet voorzien. Berekeningen dienen te worden gedaan met de uitstoot van dit soort centrales of andere kwaliteit van gas, aangezien het toekomstige activiteiten betreft. Ook lijkt geen rekening gehouden te zijn met cumulatie van extra uitstoot van deze centrales.
    c. Aannames dat er geen nadelige gezondheidseffecten zullen zijn, kunnen niet worden getrokken op bestaande concentratieberekeningen en de gerefereerde WHO-normen, die elk moment zullen zijn aangepast naar strengere normering.
    d. Berekeningen zijn niet consistent uitgevoerd, uitstoothoogtes zijn verschillend en als er uitstoot op 10 m hoogte mag plaatsvinden (vanwege maximale kashoogte), wat betekent dat dan voor de lokale luchtkwaliteit en voor de Natura2000-gebieden?
    e. Geluid van aan te leggen tuinbouw of stookinstallaties is niet ingeschat voor overlast op omwonenden. Woonbestemmingsafstand geldt, niet de afstand tot het bouwvlak.
    f. Onderzoek naar beschermde soorten moet worden uitgebreid (ijsvogel en ransuil). Uitkomsten moeten eerst worden afgewacht.
    g. Verkeersveiligheid Bergerdensestraat is niet overwogen, dus is de conclusie hierover niet terecht.
    h. Wonen aan de Bergerdensestraat en de Hogewoerd is wel landelijk en rustig.
    i. Gezondheidseffecten voor omwonenden a.g.v. gewasbescherming of kasontsmetting zijn niet in beeld gebracht en vereist locatie specifieke onderzoeken, **alvorens** kan worden geconcludeerd dat er geen effecten zullen zijn. Niet achteraf.
    j. Vanwege afwezigheid van assimilatieverlichting nu, is 98% reductie niet genoeg om overlast te voorkomen. Met 2% van de verlichting in de kas ervaart de omgeving een zee van licht.
17. Kortom, dit ontwerpplan is op verkeerde uitgangspunten gestoeld en moet worden herzien, evenals het voorgenomen besluit tot vormvrije m.e.r.-beoordeling. Reclamanten verwachten dat de gemeente ook aandacht geeft aan de belangen van de omwonenden, die veel verder gaan dan de (korte termijn) belangen van de initiatiefnemer. Er is geen enkele reële reden en urgentie om de fasering los te laten en het bestemmingsplan te veranderen. Reclamanten verzoeken hun zienswijze in behandeling te nemen.

Reactie door de gemeente

1. De zienswijze is tijdig ontvangen en meegenomen in deze reactienota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen.
2. Het gebied heeft al een langere tijd primair een glastuinbouwfunctie en het feit dat de glastuinbouwfunctie met het voorliggend bestemmingsplan wordt bestendigd en wordt versterkt, laat onverlet dat de belangen van omwonenden zorgvuldig meegewogen zijn.
3. Voor het voorliggende bestemmingsplan is het van belang dat er getoetst wordt aan de geldende wet- en regelgeving qua stikstof, fijnstof, lichthinder, etc. voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Hieraan is voldaan. Er is geen reden om aan te nemen dat dit onjuist is gedaan.

   In het Besluit milieueffectrapportage (hierna te noemen: 'Besluit m.e.r.') is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Op grond van het *Besluit milieueffectrapportage, bijlage D, onderdeel 9* geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor vestiging van een glastuinbouwgebied van 50 hectare of meer. De beoogde ontwikkeling blijft ruim onder deze drempelwaarde, want het gaat hier om circa 19 hectare glastuinbouw. Daarom kan voor de m.e.r.-beoordeling worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit de

uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen nadelige gevolgen voor het milieu zijn. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure is daarom niet noodzakelijk. Hiertoe is concreet een besluit genomen door het college op 18 februari 2021. De nieuwe stikstofonderzoeken die in 2023 zijn uitgevoerd hebben niet geleid tot een wijziging op bovenstaande conclusie(s). De afstanden die vanuit de milieuwetgeving en jurisprudentie worden gesteld zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan leidend.

Voor wat betreft het bouwplan van de kassen: deze hoeft ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan nog niet definitief bekend te zijn. Een bestemmingsplan biedt een bepaalde flexibiliteit op basis waarvan een bouwplan nog kan worden aangepast. Op het moment dat er sprake is van een concreet bouwplan na het in werking treden en/of onherroepelijk worden van het bestemmingsplan, zal ook moeten worden voldaan aan de geldende wet- en regelgeving.

4. Het ontwerpbestemmingsplan met identificatienummer NL.IMRO.1705.270-ON01 en het Besluit vormvrije m.e.r.-beoordeling hebben digitaal en analoog ter inzage gelegen van 11 maart 2021 tot en met 21 april 2021. Dit is gepubliceerd in het Gemeentenieuws en het Gemeenteblad 2021, 68355. Hiermee is voldaan aan de wettelijke eisen voor de terinzagelegging van een bestemmingsplan. Voorafgaand aan de terinzagelegging is geen inloopavond of participatieronde geweest met direct omwonenden van het plangebied. Tijdens de wettelijke inzagetermijn van het ontwerpbestemmingsplan is het mogelijk om een zienswijze in te brengen. Er zijn 10 zienswijzen binnen de termijn en 1 zienswijze buiten de termijn ingediend.

   Een wettelijke vereiste is het vooroverleg (artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening) met instanties. Enkele instanties hebben gereageerd. De provincie, Tennet, Liander, LTO Noord en de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden (risicobeheersing brandweer) hebben aangegeven te kunnen instemmen met het plan. Het waterschap Rivierenland heeft enkele opmerkingen gemaakt over de wijze en omvang van noodzakelijke waterberging. Die opmerkingen zijn verwerkt.

   Het bestemmingsplan is het resultaat van een belangenafweging met betrekking tot (het woon- en leefklimaat van) omwonenden en de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied.

   De bestemmingsplanprocedure is opgestart op initiatief van de eigenaren van het plangebied (de initiatiefnemers). Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen hebben de eigenaren van de gronden in het plangebied in 2022 een participatietraject opgestart met een plan dat wellicht meer draagvlak zou kunnen hebben. Zij hebben dit alternatieve plan op meerdere momenten met omwonenden en belanghebbenden besproken. Uiteindelijk is in augustus 2022 door partijen besloten om dit alternatieve plan niet in procedure te brengen. Het alternatieve plan had niet het beoogde draagvlak bij omwonenden, belanghebbenden, de Provincie en bij de gemeente. Na deze participatierondes heeft de gemeente met enkele indieners van zienswijzen nog aanvullende gesprekken gevoerd.

   Het Beeldkwaliteitsplan Bergerden is nog steeds het kader voor de welstandstoets, maar deze komt aan bod op het moment bij de beoordeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning.

5. In de bouw- en gebruiksregels zijn afstanden opgenomen waarmee wordt beoogd om tot een goede functiescheiding te komen tussen bedrijven en gevoelige functies. De afstanden die in het bestemmingsplan zijn opgenomen, betreffen richtafstanden uit de VNG-handreiking (m.b.t. geluid) en jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (m.b.t. spuiten). Deze afstanden zijn een manier om tot een zorgvuldige functiescheiding te komen, maar er kan ook gemotiveerd van worden afgeweken. Aangezien op dit moment nog geen concreet bouw- en inrichtingsplan voorhanden is, is in het voorliggend bestemmingsplan een afwijkingsmogelijkheid opgenomen. Er kan op basis van deze afwijkingsmogelijkheid bij een aanvraag om een omgevingsvergunning gemotiveerd worden afgeweken van de vaste afstand. In de afwijkingsregels is een voorwaarde opgenomen dat het woon- en leefklimaat van omwonenden gewaarborgd moet zijn. Daarmee is het belang van reclamant geborgd in het bestemmingsplan.

6. Bij het opstellen van het voorliggende bestemmingsplan is rekening gehouden met de wet- en regelgeving en benodigde richtafstanden. Er heeft een belangenafweging plaatsgevonden. Er is gebleken dat de omliggende woningen grotendeels voormalige boerderijen en voormalige bedrijfswoningen zijn en/of dat er gebruik is gemaakt van het functieveranderingsbeleid (sloop bedrijfsbebouwing in ruil voor het bouwen van een woning). De bescherming tussen de woningen en de (ontwikkeling van) glastuinbouw is geborgd doordat de afstand van kassen tot de bouwvlakken van de woningen ten minste 25 meter moet bedragen. Op de voorgevelrooilijn en op een afstand van circa 5 meter vanaf de zij- en achtergevels is een bouwvlak op de verbeelding aangegeven. Het bouwvlak bepaalt de grens van de uitbreidingsmogelijkheid van de woning.

7. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Er is een concreet principeverzoek ingediend om op het nu voorliggende plangebied glastuinbouw te ontwikkelen. Hierna is een bestemmingsplan opgesteld en zijn onderzoeken uitgevoerd. Het college heeft op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan. Daarnaast past het verzoek binnen het huidige provinciale en gemeentelijke beleid voor dit plangebied.
   b. Hiervan is kennisgenomen.
   c. Hiervan is kennisgenomen.
   d. Er is een concreet principeverzoek ingediend om op het nu voorliggende plangebied glastuinbouw te ontwikkelen. Hierna is een bestemmingsplan opgesteld en zijn onderzoeken uitgevoerd. Het college heeft op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan. Daarnaast past het verzoek binnen het huidige provinciale en gemeentelijke beleid voor dit plangebied.
   e. Het ontwerpbestemmingsplan met identificatienummer NL.IMRO.1705.270-ON01 en het Besluit vormvrije m.e.r.-beoordeling hebben digitaal en analoog ter inzage gelegen van 11 maart 2021 tot en met 21 april 2021. Dit is gepubliceerd in het Gemeentenieuws en het Gemeenteblad 2021, 68355. Hiermee is voldaan aan de wettelijke eisen voor de terinzagelegging van een bestemmingsplan. Voorafgaand aan de terinzagelegging is geen inloopavond of participatieronde geweest met direct omwonenden van het plangebied. Tijdens de wettelijke inzagetermijn van het ontwerpbestemmingsplan is het mogelijk om een zienswijze in te brengen. Er zijn 10 zienswijzen binnen de termijn en 1 zienswijze buiten de termijn ingediend.

      Een wettelijke vereiste is het vooroverleg (artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening) met instanties. Enkele instanties hebben gereageerd. De provincie, Tennet, Liander, LTO Noord en de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden (risicobeheersing brandweer) hebben aangegeven te kunnen instemmen met het plan. Het waterschap Rivierenland heeft enkele opmerkingen gemaakt over de wijze en omvang van noodzakelijke waterberging. Die opmerkingen zijn verwerkt.

      Het bestemmingsplan is het resultaat van een belangenafweging met betrekking tot (het woon- en leefklimaat van) omwonenden en de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied.

      De bestemmingsplanprocedure is opgestart op initiatief van de eigenaren van het plangebied (de initiatiefnemers). Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen hebben de eigenaren van de gronden in het plangebied in 2022 een participatietraject opgestart met een plan dat wellicht meer draagvlak zou kunnen hebben. Zij hebben dit alternatieve plan op meerdere momenten met omwonenden en belanghebbenden besproken. Uiteindelijk is in augustus 2022 door partijen besloten om dit alternatieve plan niet in procedure te brengen. Het alternatieve plan had niet het beoogde draagvlak bij omwonenden, belanghebbenden, de Provincie en bij de gemeente. Na deze participatierondes heeft de gemeente met enkele indieners van zienswijzen nog aanvullende gesprekken gevoerd.

   f. Bij het opstellen van een bestemmingsplan hoort een belangenafweging. Bij voorliggend bestemmingsplan is eerst een principeverzoek behandeld om te beoordelen of er medewerking

verleend kon worden aan het uitwerken van het verzoek door middel van een bestemmingsplan. In dat stadium heeft een voortoets op de betrokken belangen en verschillende deelaspecten (o.a. stedenbouw etc.) plaatsgevonden. Bij het opstellen van het bestemmingsplan zijn de benodigde onderzoeken uitgevoerd en uitgewerkt in het plan. Hieraan zijn conclusies verbonden. De participatie heeft op de wettelijk voorgeschreven manier plaatsgevonden: door middel van het artikel 3.1.1 Bro-vooroverleg (overleg met instanties zoals de Provincie Gelderland) en door het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen zodat iedereen zienswijzen kan indienen. Daarvan is gebruik gemaakt en op basis van de ingediende zienswijzen heeft opnieuw een belangenafweging plaatsgevonden. Die heeft tot enkele wijzigingen geleid in het bestemmingsplan, maar dit neemt niet weg dat alsnog voorgesteld wordt om het plan (gewijzigd) vast te stellen. Uit het bestemmingsplan is niet gebleken dat de belangen van omwonenden onevenredig worden geschaad, aangezien het duidelijk was dat het plangebied beoogd was voor glastuinbouw. Uit onderzoeken is gebleken dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn en de milieuafstanden borgen dat de afstanden tussen de glastuinbouw en de woningen voldoende zijn om een goed woon- en leefklimaat te garanderen.

8. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Er is een concreet principeverzoek ingediend om op het nu voorliggende plangebied glastuinbouw te ontwikkelen. Hierna is een bestemmingsplan opgesteld en zijn onderzoeken uitgevoerd. Het college heeft op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan. Daarnaast past het verzoek binnen het huidige provinciale en gemeentelijke beleid voor dit plangebied. Dat er nu een tijdelijke vergunning is verleend, biedt geen garantie dat de initiatiefnemer na in werking treden/onherroepelijk worden van het bestemmingsplan de tunnelteelt om gaat zetten in kassen.
   b. Voor het voorliggende bestemmingsplan is het van belang dat er getoetst wordt aan de geldende wet- en regelgeving qua stikstof voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Hieraan is voldaan. Naar aanleiding van veranderende wet- en regelgeving in november 2022 (jurisprudentie) is het stikstofonderzoek geactualiseerd. Dit geactualiseerde stikstofonderzoek is toegevoegd aan het vast te stellen bestemmingsplan en de toelichting en regels van het bestemmingsplan zijn hierop aangepast.
   c. De gemeente neemt al geruime tijd een actieve rol aan in de verduurzaming van het glastuinbouwgebied Bergerden. Er wordt onderzoek verricht naar een duurzame energiemix voor het gehele glastuinbouwgebied Bergerden, waarbij sprake dient te zijn van een economisch uitvoerbare business-case. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren en het gebruik van een specifieke energiebron via een ruimtelijke procedure af te dwingen.

      Op dit moment is er nog geen concreet bouwplan aanwezig, waardoor in het stikstofonderzoek uitgegaan wordt van een worst-case benadering van de mogelijke stikstofrelevante activiteiten op een hedendaags, regulier glastuinbouwbedrijf. Het is mogelijk dat bij de toekomstige concretisering van het bouwplan wordt gekozen voor een gasgestookte middelgrote stookinstallatie voor verwarming van de kassen. Voor verwarming met een gasgestookte installatie is op dit moment beperkt ontwikkelruimte voor wat betreft het aspect stikstof. Omdat sprake is van nieuwbouw, zijn er innovatieve alternatieven en kas-concepten beschikbaar en in ontwikkeling. Het bestemmingsplan is gezien voorgaande uitvoerbaar, maar de mogelijkheden voor gasgestookte verwarming zijn niet onbeperkt. Wanneer de initiatiefnemer een aanvraag voor een gasgestookte installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen en de meest recente vereisten op het gebied van natuurbescherming (stikstof).
   d. Hiervan is kennisgenomen.
   e. Er is een concreet principeverzoek ingediend om op het nu voorliggende plangebied glastuinbouw te ontwikkelen. Hierna is een bestemmingsplan opgesteld en zijn onderzoeken uitgevoerd. Het college heeft op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan. Daarnaast past het verzoek binnen het huidige provinciale en gemeentelijke beleid voor dit plangebied.

f. Er is een concreet principeverzoek ingediend om op het nu voorliggende plangebied glastuinbouw te ontwikkelen. Hierna is een bestemmingsplan opgesteld en zijn onderzoeken uitgevoerd. Het college heeft op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan. Daarnaast past het verzoek binnen het huidige provinciale en gemeentelijke beleid voor dit plangebied.
g. De gemeente neemt al geruime tijd een actieve rol aan in de verduurzaming van het glastuinbouwgebied Bergerden. Er wordt onderzoek verricht naar een duurzame energiemix voor het gehele glastuinbouwgebied Bergerden, waarbij sprake dient te zijn van een economisch uitvoerbare business-case. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren en het gebruik van een specifieke energiebron via een ruimtelijke procedure af te dwingen.

   Op dit moment is er nog geen concreet bouwplan aanwezig, waardoor in het stikstofonderzoek uitgegaan wordt van een worst-case benadering van de mogelijke stikstofrelevante activiteiten op een hedendaags, regulier glastuinbouwbedrijf. Het is mogelijk dat bij de toekomstige concretisering van het bouwplan wordt gekozen voor een gasgestookte middelgrote stookinstallatie voor verwarming van de kassen. Voor verwarming met een gasgestookte installatie is op dit moment beperkt ontwikkelruimte voor wat betreft het aspect stikstof. Omdat sprake is van nieuwbouw, zijn er innovatieve alternatieven en kas-concepten beschikbaar en in ontwikkeling. Het bestemmingsplan is gezien voorgaande uitvoerbaar, maar de mogelijkheden voor gasgestookte verwarming zijn niet onbeperkt. Wanneer de initiatiefnemer een aanvraag voor een gasgestookte installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen en de meest recente vereisten op het gebied van natuurbescherming (stikstof).
h. a./b./c.: In 2016 is in het bestemmingsplan ‘Bergerden’ voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. De bedoelde percelen, waaronder de gronden van het voorliggend bestemmingsplan, zijn hierin voorzien van de aanduiding ‘specifieke bouwaanduiding – gefaseerde ontwikkeling’. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf dient een wijzigingsplanprocedure te worden doorlopen, waarbij een beoordelingsmoment is ingebouwd om zo controle te houden over de totaalontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied. De doelstelling van het bestemmingsplan ‘Bergerden’ is altijd de totaalontwikkeling van het gebied Bergerden als glastuinbouwgebied geweest. De fasering wordt losgelaten, omdat de gemeente Lingewaard zich momenteel beleidsmatig richt op de volledige ontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden en er een toenemende vraag naar de percelen is in het gehele gebied. Aangezien de fasering wordt losgelaten, wordt nu geen wijzigingsplan opgesteld op basis van de wijzigingsbevoegdheid, maar is een bestemmingsplan in procedure gebracht.
i. Er ligt een concreet principeverzoek en een concreet bestemmingsplan. In het Besluit milieueffectrapportage (hierna te noemen: ‘Besluit m.e.r.’) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig, projectmer-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Op grond van het *Besluit milieueffectrapportage, bijlage D, onderdeel 9* geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor vestiging van een glastuinbouwgebied van 50 hectare of meer. De beoogde ontwikkeling blijft ruim onder deze drempelwaarde, want het gaat hier om circa 19 hectare glastuinbouw. Daarom kan voor de m.e.r.-beoordeling worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen nadelige gevolgen voor het milieu zijn. Het doorlopen van een m.e.r.-procedure is daarom niet noodzakelijk. Hiertoe is concreet een besluit genomen door het college op 18 februari 2021. De nieuwe stikstofonderzoeken die in 2023 zijn uitgevoerd hebben niet geleid tot een wijziging op bovenstaande conclusie(s). De afstanden die vanuit de milieuwetgeving en jurisprudentie worden gesteld zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan leidend.

9. a./b./c.: Geconstateerd is dat reclamanten een terecht punt aanhalen. De toelichting van het bestemmingsplan is aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt uitgegaan van een ‘rustige woonomgeving’ als basis voor de beoordeling van milieueffecten. Het verkleinen van

de richtafstand met één stap wordt niet meer toegepast. Het heeft geen effect voor de regels van het bestemmingsplan.

10. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
    a. In beginsel wordt voor kassen in bestemmingsplannen geen afstand aangehouden voor spuiten met gewasbeschermingsmiddelen, aangezien sprake is van spuiten in een gebouw. Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening heeft de gemeente Lingewaard wel gekozen om 25 meter aan te houden. Van deze afstand is eerder geoordeeld dat sprake is van een veilige afstand.
    b. Er is in artikel 3.3.3 een afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor het bouwen van kassen op een kortere afstand van woonbestemmingen. Wanneer geen gebruik wordt gemaakt van de afwijkingsmogelijkheid kunnen de gronden wel kunnen worden gebruikt voor overige voorzieningen, zoals bijvoorbeeld waterbassins. Daarmee is sprake van een uitvoerbaar bestemmingsplan. Reclamant verwijst naar een locatiespecifiek onderzoek. Dat is op dit moment niet aan de orde. In het bestemmingsplan is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen om eventueel af te wijken van de afstand van 25 meter, mits een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd. Op het moment dat een concrete aanvraag wordt ingediend, waarbij wordt gevraagd om af te wijken van de richtafstand, is één van de voorwaarden dat de initiatiefnemer een locatiespecifiek onderzoek moet aanleveren. Een dergelijke aanvraag met bijbehorend locatiespecifiek onderzoek kan worden ingediend na inwerkingtreding van het bestemmingsplan.
    c. Wanneer overlast wordt ervaren naar aanleiding van de betreffende activiteiten met betrekking tot de tijdelijke vergunning, kan melding worden gedaan bij de gemeente Lingewaard.
    d. Qua gewasbescherming moet te allen tijde voldaan worden aan de geldende wet- en regelgeving.

11. a. t/m e. De voorwaarden voor assimilatiebelichting in de glastuinbouw zijn op landelijk niveau vastgelegd in artikel 3.56 tot en met 3.59 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Bij kassen die gebruik maken van assimilatiebelichting worden, conform het Activiteitenbesluit milieubeheer, zijgevelschermen toegepast. Hiermee wordt de uitstraling via de gevel gereduceerd. Naast de toepassing van zijgevelschermen bij assimilatiebelichting wordt gekeken naar de laatste technische mogelijkheden voor (gedeeltelijke) bovenafdichting. Complete bovenafdichting is technisch niet haalbaar, onder meer omdat dan problemen ontstaan met de klimaathuishouding (vocht- en temperatuurregeling) in de kas. Voor de voorwaarden wordt verwezen naar paragraaf 4.3 ‘Lichthinder’ uit de toelichting van het bestemmingsplan. Met de toepassing van de voorwaarden uit het Activiteitenbesluit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

12. In het nu voorliggende bestemmingsplan wordt niet het geluid van de tijdelijke vergunning beoordeeld, maar van de mogelijkheden binnen de beoogde ontwikkeling qua bestemming ‘Agrarisch-Glastuinbouw 2’. Voor dit bestemmingsplan is het van belang dat er getoetst wordt aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving qua geluid voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Zo is er o.a. op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) onderzocht of er sprake kan zijn van geluidoverlast door de beoogde ontwikkeling zoals opgenomen in het bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. Er is beoordeeld wat het effect is van de beoogde ontwikkeling op omliggende geluidgevoelige objecten. Voor het bouwvlak voor het glastuinbouwbedrijf geldt een richtafstand van 30 meter. In de toelichting van het bestemmingsplan onder *paragraaf 4.4 Geluid* staat nadere uitleg. De conclusie van de beoordeling in het kader van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is dat het aspect geluid geen belemmering is.

13. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
    a. Voor luchtkwaliteit geldt dat een worst-case berekening is gemaakt, waarbij is geoordeeld of kan worden voldaan aan de luchtkwaliteitseisen indien het geval zich voordoet dat een installatie wordt gerealiseerd. De effecten van de ruimtelijke ontwikkeling die met het voorliggend bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt zijn onderzocht en beoordeeld. De mogelijkheid tot het oprichten van een installatie binnen het plangebied is onderzocht en kan voldoen aan de gestelde luchtkwaliteitsnormen. Indien in de definitieve plannen sprake zal zijn van een gestookte installatie, dient deze te voldoen aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving. De houtgestookte installatie elders in het

glastuinbouwgebied Bergerden valt buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan. Daarmee vallen eventuele milieueffecten van deze installatie eveneens buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan.

b. De gemeente Lingewaard hanteert voor het gehele glastuinbouwgebied dezelfde luchtkwaliteitsnormen. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren. Wanneer de initiatiefnemer eventueel een aanvraag voor een installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen.
c. De gemeente Lingewaard hanteert voor het gehele glastuinbouwgebied dezelfde luchtkwaliteitsnormen. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren. Wanneer de initiatiefnemer eventueel een aanvraag voor een installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen.
d. De houtgestookte installatie elders in het glastuinbouwgebied Bergerden valt buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan. Daarmee vallen eventuele milieueffecten van deze installatie eveneens buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan.
e. De gemeente Lingewaard hanteert voor het gehele glastuinbouwgebied dezelfde luchtkwaliteitsnormen. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren. Wanneer de initiatiefnemer eventueel een aanvraag voor een installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen.
f. De gemeente Lingewaard hanteert voor het gehele glastuinbouwgebied dezelfde luchtkwaliteitsnormen. Het is niet redelijk om voor één individuele ondernemer c.q. bedrijfslocatie via het bestemmingsplan andere spelregels te hanteren. Wanneer de initiatiefnemer eventueel een aanvraag voor een installatie indient, dient de initiatiefnemer te voldoen aan alle op dat moment geldende wet- en regelgeving, inclusief landelijk geldende luchtkwaliteitsnormen, emissie-eisen voor rookgassen.
g. Wanneer wordt gerekend met een hogere uittreedhoogte zal de emissie van rookgas zich verspreiden over een groter gebied, waardoor de luchtkwaliteit ter plekke van de woning van reclamant voor reclamant beter uit zal vallen. Het uitvoeren van een extra berekening met een hogere uittreedhoogte leidt niet tot gewijzigde inzichten of conclusies voor reclamant.
h. Op het moment van vergunningverlening dient te worden getoetst aan de op dat moment geldende luchtkwaliteitsnormen. Wanneer in de tussenliggende periode nieuwe normen zijn vastgesteld, dient te worden getoetst aan deze normen. In het voorliggend bestemmingsplan is aangetoond dat in een worst-case situatie kan worden voldaan op de op dit moment geldende normen.

14. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:

a. Het bestemmingsplan heeft geen betrekking de realisatie van een biomassa-installatie. De energievoorziening van het beoogde glastuinbouwbedrijf dient de voldoen aan de geldende wet- en regelgeving voor emissies.
b/c. Voor wat betreft luchtkwaliteit is gerekend met de maximaal toegestane emissies per kubieke meter rookgas. Daarmee is uitgegaan van een worst-case situatie waarbij ter plekke van de woning van reclamant wordt voldaan aan de luchtkwaliteitsnormen. Het stikstofonderzoek en de stikstofregels voor de maximale stikstofemissie in het voorliggend bestemmingsplan zijn aangepast naar aanleiding van meest recente jurisprudentie en gewijzigde inzichten in het (landelijke) stikstofdossier tussen 2021 en 2023. In het aangepaste stikstofonderzoek is gerekend met een onverwarmde kas. Indien eventueel gebruik gemaakt gaat worden van een stookinstallatie dient op dat moment te worden beoordeeld wat de effecten zijn op Natura2000-gebieden en of dit inpasbaar is. De aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt op dat moment getoetst aan de stikstofregeling die is opgenomen in het

voorliggend bestemmingsplan. In het bestemmingsplan is opgenomen dat de stikstofemissie niet mag toenemen ten opzichte van de feitelijke, planologisch legale situatie ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan. Significant negatieve effecten op Natura2000-gebieden zijn daarmee met zekerheid uitgesloten.

d. Het stikstofonderzoek is aangepast naar aanleiding van meest recente jurisprudentie en gewijzigde inzichten in het (landelijke) stikstofdossier tussen 2021 en 2023. Naar aanleiding van deze inzichten wordt in de aangepaste berekening geen gebruik gemaakt van salderen tussen de veehouderij en het glastuinbouwbedrijf.
e. In het bestemmingsplan is opgenomen dat de stikstofemissie niet mag toenemen ten opzichte van de feitelijke, planologisch legale situatie ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan. De huidige teeltondersteunende voorzieningen maken daar onderdeel van uit.
f. In het aangepaste stikstofonderzoek is gerekend met een onverwarmde kas. Indien eventueel gebruik gemaakt gaat worden van een stookinstallatie dient op dat moment te worden beoordeeld wat de effecten zijn op Natura2000-gebieden en of dit inpasbaar is. De aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt op dat moment getoetst aan de stikstofregeling die is opgenomen in het voorliggend bestemmingsplan. Daarvoor dient op dat moment een stikstofberekening te worden aangeleverd, waarbij uitgegaan dient te worden van de aangevraagde installatie met bijbehorende uittreedhoogte. In het bestemmingsplan is opgenomen dat de stikstofemissie niet mag toenemen ten opzichte van de feitelijke, planologisch legale situatie ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan. Significant negatieve effecten op Natura2000-gebieden zijn daarmee met zekerheid uitgesloten.
g. In het onderzoek is op pagina 11 onder paragraaf 3.4 aangegeven dat de geschiktheid voor de ransuil en kerkuil niet is meegenomen in dit onderzoek. Gezien de oppervlakte van het plangebied ten opzichte van de grote oppervlakte die het leefgebied van rans- en kerkuil beslaat, wordt er (door het onderzoeksbureau) van uitgegaan dat voor deze soorten geen aantasting ontstaat van essentieel leefgebied bij uitvoering van het planvoornemen. Er blijft genoeg leefgebied over voor de ransuil en de kerkuil. Er is dus geen beperking te verwachten.
h. Hiervan is kennisgenomen.
i. De ijsvogel is niet waargenomen door het onderzoeksbureau. Daarnaast jaagt de ijsvogel vooral op vis en heeft meestal zijn nest in de oever (daar broedt hij). Als de watergang verder met rust gelaten wordt, dan is er geen beperking voor de ijsvogel.
j. Naar aanleiding van de meest recente inzichten is het stikstofonderzoek aangepast. Daarnaast is een aanvullend onderzoek naar uilen uitgevoerd. Naar aanleiding van de gewijzigde en aanvullende onderzoeken is paragraaf 4.17 van het vast te stellen bestemmingsplan aangevuld. De gewijzigde inzichten leiden niet tot een significante wijziging in de milieueffecten van het plan. Daarom is het nemen van een nieuw besluit door het college op de vormvrije m.e.r.-beoordeling niet noodzakelijk en blijft de conclusie dat geen milieueffectrapportage nodig is ongewijzigd.

15. a. t/m g.: Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan aangepast. In het ontwerpbestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ is een ontsluiting opgenomen aan de Bergerdensestraat. Het bestemmingsplan is zodanig aangepast dat binnen de gronden van het plangebied geen nieuwe bedrijfsontsluitingen aan de Bergerdensestraat mogelijk zijn. De voorwaarden voor het aanleggen van nieuwe bedrijfsontsluitingen (zie artikel 3.1.2) zijn aangepast. Met de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan blijft de verkeerstoename op de Bergerdensestraat ook in de beoogde situatie relatief beperkt ten opzichte van de autonome situatie. Wanneer zich in de toekomst een initiatief voordoet dient te worden aangetoond dat dit ruimtelijk inpasbaar is op basis van de op dat moment geldende wet- en regelgeving, waarbij ook de verkeerseffecten op de Bergerdensestraat beoordeeld dienen te worden. Aangezien het verkeer via de Hedera afgewikkeld wordt, heeft het voorliggende bestemmingsplan geen effecten op de route van de Nijmeegse Vierdaagse, noch voor wandelaars, fietsers, ruiters en cultuurhistorische waarden.

Voor zover reclamant van mening is dat er sprake is van een waardedaling van eigendom(men) vanwege het nu voorliggende bestemmingsplan, biedt de Wet ruimtelijke ordening (Wro) de mogelijkheid om binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan een aanvraag om een tegemoetkoming in planschade bij de gemeente in te dienen. Meer informatie is te vinden op de gemeentelijke website onder de zoekterm ‘planschade’.

16. Dit betreft een samenvatting. Kortheidshalve wordt verwezen naar hetgeen is beantwoord onder zienswijze 10, onderdelen 1 t/m 15.

17. Indieners van een zienswijze ontvangen na behandeling in het college van burgemeester en wethouders de concept-reactienota en worden geïnformeerd over de mogelijkheid om in te spreken tijdens de Inforonde van de gemeenteraad. Na behandeling van het bestemmingsplan en de reactienota door de gemeenteraad, ontvangen de indieners van een zienswijze de definitieve reactienota met daarbij de publicatie van ter inzagelegging van de vastgestelde stukken. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt via het Gemeenteblad en het Gemeentenieuws van Lingewaard.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze reactienota.

Zienswijze 11

Zienswijze 11 is ontvangen op 4 januari 2022. Deze zienswijze is ingediend door bewoners van de Muurdijk in Huissen (*hierna: reclamanten)* namens de ouders woonachtig aan de Hogewoerd in Huissen. Deze zienswijze is buiten de reactietermijn ingediend.

Inhoud

1. Naar aanleiding van een (digitale) bijeenkomst, georganiseerd door de ontwikkelaar, zijn reclamanten op de hoogte gebracht van het “ontwerp bestemmingsplan Bergerden, percelen Bergerdensestraat”. Ouders van reclamanten waren helaas niet op de hoogte van de ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan. Zij wonen aan de Hogewoerd in Huissen, dat direct grenst aan het perceel waarop de bestemmingsplanwijziging van toepassing is. Door de zeer zorgelijke gezondheidssituatie van ouder van reclamant en een op hande zijnde operatie in die periode, is dit helaas aan de aandacht ontsnapt. De Covid-periode en de voorzichtigheid hieromheen (ook met vaccinaties) hielp ook niet mee. De bestemmingsplanwijziging kan grote invloed hebben op de leefbaarheid van de woningomgeving van de ouders van reclamanten. De woning van hun ouders staat op circa 10 meter van de toekomstige glazen kassen. Reclamanten verzoeken namens hun ouders om alsnog een zienswijze te mogen indienen. Dit kan op korte termijn plaatsvinden geven zij aan, zodat het besluitvormingsproces niet vertraagd wordt. Daarnaast verzoeken zij om een gesprek met de wethouder om hun zorgen over deze ontwikkelingen naar voren te brengen.

Aanvulling ontvangen op 7 september 2022

2. Reclamanten zijn betrokken geweest bij diverse overleggen tussen ontwikkelaar en de buurt, waar ingegaan werd op een aantal alternatieven. Nu is het echter al enige tijd stil, waardoor reclamanten niet weten of er een aangepast/alternatief plan komt. Daarom nemen zij nu de gelegenheid om de zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan alsnog in te dienen. Reclamanten verzoeken om dit als officiële zienswijze in behandeling te nemen.
3. Ouders van reclamanten maken zich ernstige zorgen over het ontwerpbestemmingsplan zoals dit nu opgesteld is. De woning van reclamanten staat op circa 10 meter van de toekomstige kassen die in het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt. De afstand tussen de woonruimte en de kas is bij deze woning kleiner dan bij andere woningen in de omgeving, daarom is het desbetreffende adres als maatgevend gesteld bij de afwegingen die in het ontwerpbestemmingsplan gemaakt worden.
4. **Huidige woonsituatie**. Ouders van reclamanten wonen reeds ruim 35 jaar op het adres. In die tijd hebben ze de omgeving van rustige landelijke omgeving zien veranderen in een intensief tuinbouwgebied, met name door intensiveringsbeleid vanuit de provincie Gelderland. Op beleidslijnen van de provincie Gelderland kan men geen directe invloed uitoefenen. Met de tijdelijke boogkassen van de ontwikkelaar die nu 3 à 4 jaar aanwezig zijn naast de woning, is het vrije uitzicht verdwenen en is er sprake van overlast.
5. **Goed woon- en leefklimaat**. Het nieuwe bestemmingsplan is een bron van grote zorgen bij de ouders van reclamanten over hun woonsituatie, met name voor wat betreft geluid, veiligheid en lichtoverlast. In de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan wordt vermeld dat voor de afstand van woningen tot glastuinbouw er voor 2013 25 meter gehanteerd werd en de VNG nu 30 meter hanteert om een goed woon- en leefklimaat te garanderen ter plaatse van de (burger)woning (paragraaf 4.1). Toch wordt voor het plan slechts 10 meter van toepassing verklaard. Hierbij wordt aangegeven dat de woning gelegen is in een gemengd gebied, met overwegend glastuinbouwactiviteiten. Beargumentering dat met deze kleinere afstand nog sprake is van een acceptabele woonomgeving ontbreekt echter. Per aspect hierover het volgende:
    a. **Geluid**: er wordt niet gemotiveerd waarom met een afstand van 10 meter aan alle geldende eisen van het Activiteitenbesluit kan worden voldaan. Een akoestisch onderzoek ontbreekt, waardoor alle aannames die gemaakt worden in paragraaf 4.4 niet onderbouwd zijn. Reclamanten zijn het ook niet eens met de stelling dat de woning gelegen is in een glastuinbouwconcentratiegebied. De Hoge Woerd is een wooncorridor tussen de glastuinbouwbedrijven. In de huidige situatie is er sprake van tijdelijke aardbeienteelt onder boogkassen, waarbij ook nu al geluidsoverlast optreedt bij de naastgelegen woningen. Ouders van reclamanten ondervinden dat iedere dag.
    b. **Veiligheid**: hierbij gaat het om veiligheid i.v.m. spuiten gewasbeschermingsmiddelen. In paragraaf 4.1 wordt aangegeven: “Binnen de afstand van 25 meter is de verdunning van de concentratie

gewasbeschermingsmiddelen die buiten de kas komen te beperkt om van invloed te zijn op het woon- en leefklimaat. Deze afstand van 25 meter wordt aangehouden als een veilige afstand tussen een tuinbouwkas waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt en woningen van derden. Er is in het voorliggend plan een afwijkingsbevoegdheid opgenomen, voor het oprichten van glastuinbouwkassen binnen 25 meter van een woonbestemming, mits ter plekke van deze woonbestemming een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden geborgd (zie artikel 3.3.3 van de regels). Om aan te tonen dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan bijvoorbeeld een locatiespecifiek onderzoek worden verricht". Een bestemmingsplan vaststellen zonder dat deze veiligheidsaspecten uitgebreid nader onderzocht zijn, is absoluut onacceptabel. Circa 2 jaar geleden was er in de moderne, glazen kas aan de overkant van de Hoge Woerd bestrijdingsmiddel vrijgekomen. De ouders van reclamanten zijn daar onwel van geworden met flinke benauwdheid en geïrriteerde ogen tot gevolg. De kas waar dit veroorzaakt was, staat op circa 100 meter van de woning. Dit geeft aan dat een ongeluk zeker niet denkbeeldig is, des te meer reden om veiligheidsafstanden in acht te nemen. Het kan niet zo zijn dat er concessies gedaan worden op het gebied van gezondheidsrisico's voor omwonenden. Hoeveel is de gezondheid van inwoners u waard?

   c. **Licht**: er wordt gesteld dat 95% licht gereduceerd moet worden van zonsopkomst tot zonsondergang. De tuin van de ouders van reclamanten is gelegen naast de te bouwen kas. Dat betekent dat overdag, zeker in donkere periodes, de hele dag licht in de tuin en de woning mag binnenkomen. Ook met 95% verduistering kan de overgebleven 5% flinke overlast geven. Een goed woon- en leefklimaat is met de bepalingen zeker niet gewaarborgd.

6. De ouders van reclamanten hebben er nooit voor gekozen om in een "gemengd gebied" te wonen, dat is van buitenaf opgelegd. Dat hiermee essentiële afstanden, opgesteld door landelijke organisaties als VNG, met voeten getreden worden zonder inzichtelijk te maken wat hiervan de gevolgen zijn, is onacceptabel. Dit geldt ook voor het hanteren van een afstand woning-kas van 10 meter in plaats van 30 meter. De woonsituatie wordt hier ernstig geschaad!
7. **Hoge kassen**. In het bestemmingsplan mogen toekomstige glazen kassen een bouwhoogte hebben van maximaal 10 meter. Dit betekent dat op korte afstand tot de woning van de ouders van reclamanten een grote glazen muur langs hun woning en tuin toegestaan is. Afgezien van de aangegeven lichtoverlast, zal de woonsituatie hierdoor ernstig achteruitgaan. Afscherming is niet voorgeschreven, dus ook privacy zal hierdoor ernstig geschaad worden. Dat is onacceptabel in deze omgeving, waar bedrijvigheid en landelijk wonen hand in hand gaan. Ook de bouwfase zal veel overlast gaan geven, waarin in het ontwerpbestemmingsplan geen afweging in wordt gemaakt.
8. **Grondwater**. De ouders van reclamanten hebben ook zorgen over het grondwaterpeil. In het ontwerpbestemmingsplan zijn hierover geen regels opgenomen. In deze tijden van droogte is dit wél een belangrijk onderwerp. Verlaging van het grondwaterpeil in combinatie met verdroging kan ernstige schade veroorzaken aan de woning. Infiltratiemogelijkheden nemen met een dergelijk groot bebouwd oppervlakte flink af, met grote gevolgen.
9. **Ontwikkeling Bergerden**. Volgens het vigerende bestemmingsplan wordt dit gedeelte van Bergerden pas ontwikkeld als een ander gedeelte, ten zuiden van de Bergerdensestraat, volledig ontwikkeld is (regel 5.7.4. lid d). Dit is op dit moment nog niet het geval. Het lijkt erop dat hiervan afgeweken wordt, omdat voor de initiatiefnemer zich een kans voordoet om percelen te kopen. Dat is geen reden om bij de woningen op de Hoge Woerd op dit moment deze ernstige hinder toe te staan. De borging die in het huidige bestemmingsplan vermeld is, wordt grofweg van tafel geveegd. Dat vinden reclamanten onacceptabel.
10. **Waardevermindering**. De aantasting van de woonsituatie zoals hierboven beschreven zal een negatieve invloed hebben op de waarde van de woning van de ouders van reclamanten. Wie wil er nu direct naast een glazen muur wonen? Van een landelijke omgeving, waarvoor de ouders van reclamanten destijds gekozen hebben, is geen sprake meer. Een vergelijking met een industriegebied is dan meer op zijn plaats. Bij onverhoopte vaststelling van het bestemmingsplan zal dan ook een planschadeprocedure in gang gezet worden.
11. **Verzoek aan het college**. Reclamanten verzoeken namens hun ouders het college het bestemmingsplan NL.IMRO.1705.270-ON01 niet vast te stellen. Reclamanten verzoeken de gemeente zich te houden aan de bepalingen in het huidige bestemmingsplan, dus om pas een nieuw bestemmingsplan voor dit gebied op te stellen als het gebied ten zuiden van de 'Bergerdensestraat' vol is. Tevens verzoeken reclamanten in elke toekomstige wijziging van het bestemmingsplan op adequate wijze rekening te houden met

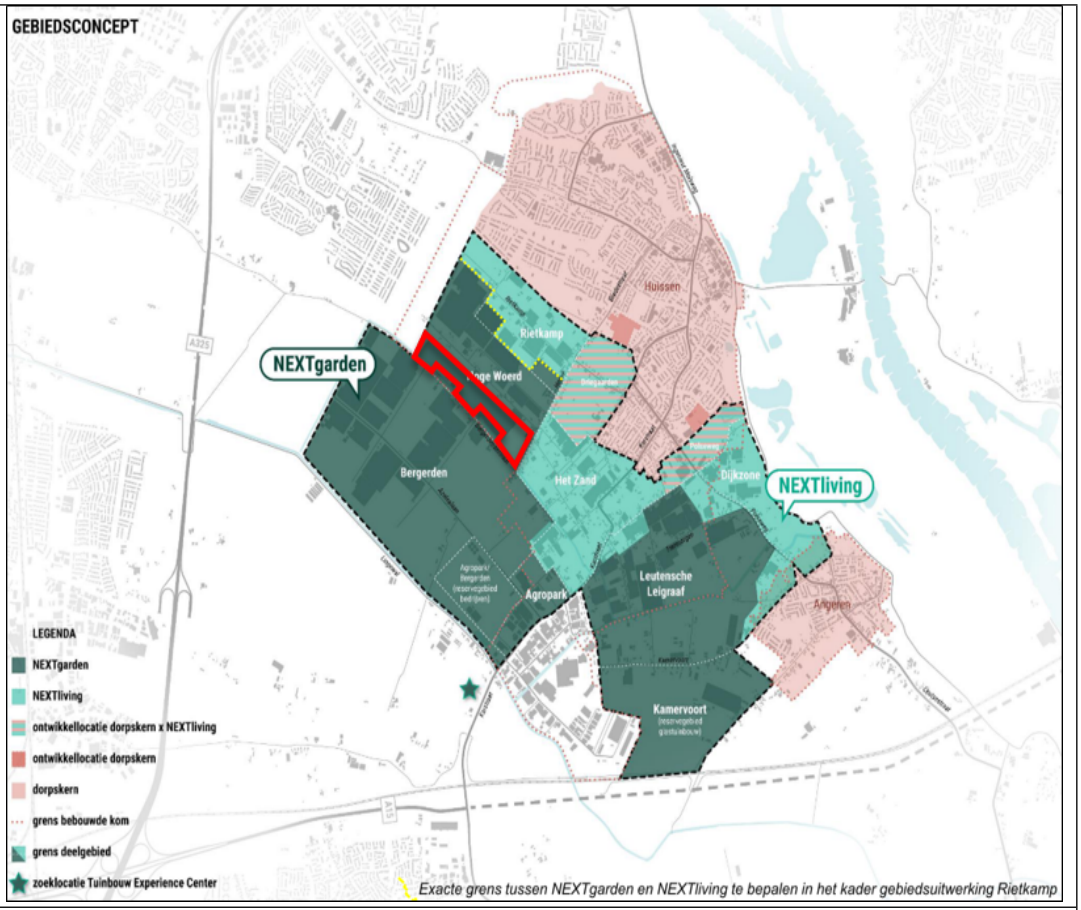
omwonenden en een goede woonsituatie in de toekomst te garanderen. In het huidige ontwerpbestemmingsplan is daarvan geen sprake stellen reclamanten.

Reactie door gemeente

1. Op 4 januari 2022 is de zienswijze ingekomen en op 25 januari 2022 is door de gemeente een brief verzonden aan reclamanten. Hierin is aangegeven dat er mogelijk een aangepast plan volgt, een gesprek met de wethouder op dat moment niet zinvol was en er een mogelijkheid is om rechtstreeks in contact te treden met de initiatiefnemers. Ook is aangegeven dat de gemeente coulant wilde zijn en dat de zienswijze wordt meegenomen als de bestaande procedure wordt doorgezet. Op 7 september 2022 hebben reclamanten alsnog een zienswijze ingediend en deze is meegenomen in deze reactienota.
2. De ingebrachte zienswijzen zijn meegenomen in deze reactienota.
3. Naar aanleiding van de zienswijze(n) is een schaduwstudie uitgevoerd naar de effecten van de oprichting van glastuinbouwkassen voor schaduw op de gevels van woningen en op tuinen. Er bestaan geen wettelijke normen en eisen ten aanzien van bezonning voor bebouwing. Aan de toelichting van het vast te stellen bestemmingsplan is een paragraaf ‘Schaduw en bezonning’ toegevoegd waarin de belangenafweging is gemaakt omtrent schaduw en bezonning in relatie tot de voorgenomen glastuinbouwontwikkeling. De schaduwstudies zijn toegevoegd als bijlage bij de toelichting. Het belang van reclamant is meegewogen in *paragraaf 4.16 van de toelichting* van het bestemmingsplan. De schaduwwerking geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.
4. Voor het gebied Bergerden wordt vanuit meerdere overheidslagen gestuurd op de ruimtelijke ontwikkeling van de glastuinbouwsector. Er is een historische beleidsanalyse uitgevoerd, waaruit valt op te merken dat Bergerden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau al geruime tijd is aangewezen als glastuinbouwconcentratiegebied. Het gebied Bergerden behoort tot het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden. In dit gebied staat de ontwikkeling van glastuinbouw centraal. In het gebied NEXTgarden zijn inmiddels ruim 70 glastuinbouwondernemers actief op een glasareaal van zo’n 180 hectare. De hieronder opgenomen lijst is geen limitatieve opsomming, maar geeft een beeld van de opeenvolging van besluiten en de consistentie van het ruimtelijk beleid voor dit plangebied. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met een overzicht van het ruimtelijk beleid in de afgelopen decennia.

1991	In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend.
2001	In de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening (2001) is het gebied Bergerden concreet aangewezen als ontwikkellocatie voor glastuinbouw (paragraaf C10 Landbouw, pagina 79). Bergerden is aangewezen met als doel ruimte te bieden: - voor de (her)vestiging van tuinbouwbedrijven die moesten vertrekken uit de Waalsprong bij Nijmegen (Knooppunt Arnhem Nijmegen). In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (1991) is het gebied Knooppunt Arnhem Nijmegen (KAN-gebied) aangewezen als stedelijk knooppunt. Het wordt beschouwd als een economisch kerngebied binnen Nederland en bij verdere ontwikkeling van het KAN-gebied wordt de glastuinbouw een belangrijke plaats toegekend; - voor tuinbouwbedrijven die zich vanuit het extensiveringsgebied in Huissen wilden vestigen op een toekomstbestendige locatie; - voor de vestiging van bedrijven elders uit het land (bijvoorbeeld uit het Westland). Ook vóór de aanwijzing van Bergerden als glastuinbouwconcentratiegebied, bestond het gebied tussen Huissen en Bergerden uit kleinere en grotere (glas)tuinbouwbedrijven.
2002	Op 12 september 2002 is door de gemeenteraad van Bemmel het bestemmingsplan ‘Bergerden’ vastgesteld. In dit plan wordt de eerste aanzet gedaan voor de ontwikkeling van glastuinbouw ten noorden en zuiden van de Bergerdensestraat. Het bestemmingsplan maakt een rechtstreekse glastuinbouwbestemming mogelijk voor de eerste

	glastuinbouwbedrijven en de uitbreiding van het concentratiegebied ten zuiden van de Bergerdensestraat. Om vooruit te lopen op verdere ontwikkeling van het glastuinbouwgebied zijn voor een diverse percelen, waaronder de percelen ten noorden van de Bergerdensestraat, uit te werken bestemmingen opgenomen. Het bestemmingsplan vormt de planologische voorbereiding op verdere doorontwikkeling van glastuinbouwpercelen en het creëren van een glastuinbouwconcentratiegebied dat gevuld wordt met glastuinbouwbedrijven.
2005	Op 29 juni 2005 hebben Provinciale Staten van Gelderland het gebied Bergerden opnieuw aangewezen als concentratiegebied voor de nieuwvestiging van glastuinbouw. De provincie kiest voor een blijvend sterke concentratie van glastuinbouw in het concentratiegebied Huissen-Bemmel. Dit gebied is ten opzichte van Streekplan 1996 vergroot met het gebied 'Kamervoort' nu de begrenzing van Bergerden en de ligging van de Betuwespoorlijn exact bekend zijn. In de rechtsopvolgers van het Streekplan en de Omgevingsverordening heeft de provincie het beleid om Bergerden te ontwikkelen voor glastuinbouw tot op heden (2023) steeds bestendigd. Glastuinbouw krijgt voorrang in glastuinbouwgebieden en zij krijgen ruimte mogelijkheden voor uitbreiding.
2016	Op 4 februari 2016 heeft de gemeenteraad van Lingewaard een nieuw bestemmingsplan vastgesteld voor Bergerden. Voor het grootste gedeelte van het gebied is dit plan momenteel (2023) het vigerend bestemmingsplan. Aanleiding voor het opstellen betrof de actualisatieplicht voor bestemmingsplannen. In dit bestemmingsplan is de ruimtelijke ambitie om Bergerden te ontwikkelen als glastuinbouwgebied opnieuw vastgelegd. In het bestemmingsplan 'Bergerden' zijn de gronden bestemd voor het uitoefenen van glastuinbouwbedrijven en agrarisch grondgebruik. Niet het gehele gebied heeft in 2016 een rechtstreekse glastuinbouwbestemming gekregen. In het bestemmingsplan is de keuze gemaakt om een fasering aan te brengen in de ontwikkeling van het gebied, waarbij eerst de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat zouden worden ontwikkeld. In verband met deze fasering heeft een gedeelte van de gronden een wijzigingsbevoegdheid gekregen voor de ontwikkeling van glastuinbouw, waarbij de gefaseerde ontwikkeling als voorwaarde is opgenomen. Het plangebied van het voorliggend bestemmingsplan is in het bestemmingsplan 'Bergerden' voorzien van de specifieke functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – gefaseerde ontwikkeling'. Er is voor deze gronden geen rechtstreekse planologisch-juridische mogelijkheid tot het bouwen van glastuinbouwkassen opgenomen. Het college van B&W is bevoegd om voor deze gronden de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf toe te staan, onder de voorwaarden dat de gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig zijn ontwikkeld en in gebruik zijn genomen ten behoeve van glastuinbouw. Door destijds wel de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw 2' op te nemen is duidelijk gemaakt dat het gebied nog altijd werd beoogd voor de realisatie van glastuinbouw. Het doel is al die tijd geweest om het volledige gebied op termijn in te zetten voor glastuinbouw.
2018	Vooruitlopend op de definitieve bestemming voor glastuinbouw is door de gemeente Lingewaard op 30 oktober 2018 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor de bouw van aardbeienstellingen onder plastic kappen voor een periode van 10 jaar.
2020	Op 20 december 2021 is met de vaststelling van de strategische visie en de Gebiedsvisie NEXTgarden het beleid voor het gebied NEXTgarden geactualiseerd. Hierin is het doorontwikkelen van Bergerden als intensiveringsgebied vastgelegd. Het onderhavige plangebied valt binnen het gebied Bergerden en maakt deel uit van het glastuinbouwontwikkelingsgebied NEXTgarden.

	
2021	In 2021 waren nog niet alle gronden ten zuiden van de Bergerdensestraat volledig ontwikkeld en in gebruik genomen, maar lag er wel een concreet principeverzoek om op het nu voorliggende plangebied, ten noorden van de Bergerdensestraat, glastuinbouw te gaan ontwikkelen. De gemeente Lingewaard was reeds bezig met de voorbereiding van de Gebiedsvisie NEXTgarden, waarin de volledige ontwikkeling van Bergerden wordt beoogd en fasering wordt losgelaten. Aangezien het plangebied onderdeel uitmaakt van het provinciale en gemeentelijke concentratiegebied voor glastuinbouw en ook past in de al jarenlang beoogde functie voor dit gebied, heeft het college op 18 februari 2021 ingestemd met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan 'Bergerden, percelen Bergerdensestraat'.
2021	De gemeenteraad heeft op 20 december 2021 de Strategische Visie NEXTgarden en de Gebiedsvisie NEXTgarden vastgesteld. In deze twee visiedocumenten heeft de gemeente Lingewaard de ambities en de beoogde ruimtelijke consequenties van deze ambities vastgelegd. In de Gebiedsvisie wordt Bergerden volledig ingezet op glastuinbouw (zie paragraaf 3.3.2). Er is voor de ontwikkeling van het intensiveringsgebied geen fasering opgenomen in de Gebiedsvisie NEXTgarden.
2023	Op 11 mei 2023 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Lingewaard aangenomen. In deze visie wordt het gebied als NEXTgarden gezien als "Regionale Hotspot voor Land- en Tuinbouwinnovatie" en is het gebied aangewezen voor glastuinbouw (zie ook paragraaf 3.3.1).

5. Hieronder is puntsgewijs een reactie opgenomen:
   a. Voor dit bestemmingsplan is het van belang dat er getoetst wordt aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving qua geluid voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Zo is er o.a. op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) onderzocht of er sprake kan zijn van geluidoverlast door de beoogde ontwikkeling zoals opgenomen in het bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’. Er is beoordeeld wat het effect is van de beoogde ontwikkeling op omliggende geluidgevoelige objecten. Voor het bouwvlak voor het glastuinbouwbedrijf geldt een richtafstand van 30 meter. In de toelichting

van het bestemmingsplan onder *paragraaf 4.4 Geluid* staat nadere uitleg. De conclusie van de beoordeling in het kader van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is dat het aspect geluid geen belemmering is.

b. Het ontwerpbestemmingsplan maakt het oprichten en gebruiken van teeltondersteunende voorzieningen mogelijk. Daarbij is de bepaling opgenomen dat open teelt, al dan niet voorzien van teeltondersteunende voorzieningen, niet is toegestaan binnen 50 meter tot de bestemmingsgrens van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies. Om voor omwonenden en de ondernemer inzichtelijk te maken voor welke percelen teeltondersteunende voorzieningen planologisch worden toegestaan, is de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – teeltondersteunende voorzieningen' opgenomen. De verbeelding en de regels van het bestemmingsplan zijn hierop aangepast. Afwijken van de afstand van 50 meter kan, als wordt aangetoond dat het gebruik niet leidt tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat of van het verblijfsklimaat van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies. Wanneer overlast wordt ervaren naar aanleiding van de betreffende activiteiten met betrekking tot de tijdelijke vergunning, kan melding worden gedaan bij de gemeente Lingewaard.

   Reclamant verwijst naar een locatiespecifiek onderzoek. Dat is op dit moment niet aan de orde. In het bestemmingsplan is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen om eventueel af te wijken van de afstand van 25 meter, mits een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd. Op het moment dat een concrete aanvraag wordt ingediend, waarbij wordt gevraagd om af te wijken van de richtafstand, is één van de voorwaarden dat de initiatiefnemer een locatiespecifiek onderzoek moet aanleveren. Een dergelijke aanvraag met bijbehorend locatiespecifiek onderzoek kan worden ingediend na inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

c. De voorwaarden voor assimilatiebelichting in de glastuinbouw zijn op landelijk niveau vastgelegd in artikel 3.56 tot en met 3.59 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Bij kassen die gebruik maken van assimilatiebelichting worden, conform het Activiteitenbesluit milieubeheer, zijgevelschermen toegepast. Hiermee wordt de uitstraling via de gevel gereduceerd. Naast de toepassing van zijgevelschermen bij assimilatiebelichting wordt gekeken naar de laatste technische mogelijkheden voor (gedeeltelijke) bovenafdichting. Complete bovenafdichting is technisch niet haalbaar, onder meer omdat dan problemen ontstaan met de klimaathuishouding (vocht- en temperatuurregeling) in de kas. Voor de voorwaarden wordt verwezen naar paragraaf 4.3 'Lichthinder' uit de toelichting van het bestemmingsplan. Met de toepassing van de voorwaarden uit het Activiteitenbesluit is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

6. Geconstateerd is dat reclamanten een terecht punt aanhalen. De toelichting van het bestemmingsplan is aangepast op dit punt. In het vast te stellen bestemmingsplan wordt uitgegaan van een 'rustige woonomgeving' als basis voor de beoordeling van milieueffecten. Het verkleinen van de richtafstand met één stap wordt niet meer toegepast. Het heeft geen effect voor de regels van het bestemmingsplan.

7. In het geldende bestemmingsplan 'Bergerden' (2016) is ook een bouwhoogte van 10 meter opgenomen. Hierbij is aangesloten in het nu voorliggende bestemmingsplan. Daarnaast gelden de beoogde richtafstanden. Qua verantwoording van overlast tijdens de bouwfase wordt opgemerkt dat het bestemmingsplan daartoe niet het geëigende document is. Bij het al dan niet verlenen van een vergunning, worden doorgaans afspraken gemaakt over de bouwroute etc.

8. Qua verantwoording van het aspect 'water' is de watertoets is wettelijk verankerd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Dit besluit verplicht tot het opnemen van een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding in de toelichting van ruimtelijke plannen. In voorliggende bestemmingsplan is hieraan voldaan (opnemen waterparagraaf). Daarnaast zijn waterbeheerders vooraf betrokken. In dit geval is de provincie Gelderland als grondwaterbeheerder daarbij betrokken. Op het aspect 'grondwater' is door de provincie Gelderland geen zienswijze ingebracht. Derhalve kan geconcludeerd worden dat het aspect 'grondwater' geen belemmering vormt voor de uitvoering van het voorliggende bestemmingsplan.

9. In 2016 is in het bestemmingsplan ‘Bergerden’ voor een aantal niet-gerealiseerde glastuinbouwpercelen een gefaseerde ontwikkeling aangebracht. De bedoelde percelen, waaronder de gronden van het voorliggend bestemmingsplan, zijn hierin voorzien van de aanduiding ‘specifieke bouwaanduiding – gefaseerde ontwikkeling’. Bij de nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf dient een wijzigingsplanprocedure te worden doorlopen, waarbij een beoordelingsmoment is ingebouwd om zo controle te houden over de totaalontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied. De doelstelling van het bestemmingsplan ‘Bergerden’ is altijd de totaalontwikkeling van het gebied Bergerden als glastuinbouwgebied geweest. De fasering wordt losgelaten, omdat de gemeente Lingewaard zich momenteel beleidsmatig richt op de volledige ontwikkeling van het glastuinbouwconcentratiegebied Bergerden en er een toenemende vraag naar de percelen is in het gehele gebied. Aangezien de fasering wordt losgelaten, wordt nu geen wijzigingsplan opgesteld op basis van de wijzigingsbevoegdheid, maar is een bestemmingsplan in procedure gebracht.

10. Voor zover reclamant van mening is dat er sprake is van een waardedaling van eigendom(men) vanwege het nu voorliggende bestemmingsplan, biedt de Wet ruimtelijke ordening (Wro) de mogelijkheid om binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan een aanvraag om een tegemoetkoming in planschade bij de gemeente in te dienen. Meer informatie is te vinden op de gemeentelijke website onder de zoekterm ‘planschade’.

11. Indieners van een zienswijze ontvangen na behandeling in het college van burgemeester en wethouders de concept-reactienota en worden geïnformeerd over de mogelijkheid om in te spreken tijdens de Inforonde van de gemeenteraad. Na behandeling van het bestemmingsplan en de reactienota door de gemeenteraad, ontvangen de indieners van een zienswijze de definitieve reactienota met daarbij de publicatie van ter inzagelegging van de vastgestelde stukken. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt via het Gemeenteblad en het Gemeentenieuws van Lingewaard.

Conclusie

De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan. Kortheidshalve wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze reactienota.

3. Ambtshalve wijzigingen en planaanpassingen

Voor de vaststelling van het bestemmingsplan ‘Bergerden, percelen Bergerdensestraat’ zijn de volgende ambtshalve wijzigingen en planaanpassingen voorgesteld.

Algemeen
- NL.IMRO.1705.270-VG01 in plaats van NL.IMRO.1705.270-ON01

Toelichting
- Paragraaf 4.3.1 is aangepast:
    - aanpassing naar aanleiding van de vaststelling van de Omgevingsvisie Lingewaard door de gemeenteraad op 11 mei 2023; de Structuurvisie Lingewaard 2012-2022 is komen te vervallen;
- Paragraaf 4.3.2 is toegevoegd:
    - aanpassing naar aanleiding van de vaststelling van de Strategische Visie NEXTgarden en de Gebiedsvisie NEXTgarden door de gemeenteraad op 20 december 2021;
- Paragraaf 4.10 ‘Archeologie’ is aangepast:
    - aanpassing naar aanleiding van het nieuwe archeologische beleid dat op 30 september 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad;
- in de gehele toelichting is daar waarover onderstaande onderwerpen iets is opgenomen het volgende aangevuld:
    - de Strategische Visie NEXTgarden en Gebiedsvisie NEXTgarden vormen een belangrijke pijler voor de vaststelling van het voorliggend bestemmingsplan.

Bijlagen bij de toelichting van het bestemmingsplan

- bijlage 11, deze reactienota is toegevoegd;

Regels bestemmingsplan
- artikel 4 ‘Waarde - Archeologie 3’ en artikel 5 ‘Waarde - Archeologie 6’ zijn aangepast naar artikel 4 ‘Waarde - Archeologie 3’, artikel 5 ‘Waarde - Archeologie 5’ en artikel 6 ‘Waarde - Archeologie 6’ (overige artikelen zijn doorgenummerd);

4. Conclusie

De ingediende zienswijzen (hoofdstuk 2) en ambtshalve wijzigingen (hoofdstuk 3) leiden tot de volgende aanpassingen van het bestemmingsplan.

Toelichting bestemmingsplan

- Paragraaf 2.2 is toegevoegd:
    - toevoeging van een historische beleidsanalyse om inzicht te bieden in de beleidsmatige totstandkoming van het gebied Bergerden als glastuinbouwontwikkelingsgebied;
- Paragraaf 2.4 is aangevuld:
    - verduidelijking dat de tijdelijke omgevingsvergunning van oktober 2018 geen onderdeel uitmaakt van het voorliggend plan;
- in paragraaf 2.5 ‘Planvoornemen’ is een aanvullende tekst opgenomen m.b.t. het planologisch mogelijk maken van teeltondersteunende voorzieningen:

  “Het bestemmingsplan is aangepast, zodanig dat bij het oprichten en het gebruiken van teeltondersteunende voorzieningen eveneens rekening gehouden dient te worden met omliggende geluidgevoelige functies. Om voor omwonenden en de ondernemer inzichtelijk te maken voor welke gronden teeltondersteunende voorzieningen planologisch worden vastgelegd, is de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – teeltondersteunende voorzieningen’ opgenomen”.

- Paragraaf 4.1 ‘Bedrijven- en milieuzonering’ is aangepast:
    - geen gemengd gebied, maar een rustig gebied;
    - aanvulling met betrekking tot richtafstanden op basis van een rustige woonomgeving;
    - het adres ‘Rosa 9’ wordt toegevoegd aan de tabel;
- Paragraaf 4.4. ‘Geluid’ is aangepast:
    - geen gemengd gebied, maar een rustig gebied;
    - aanvulling met betrekking tot richtafstanden op basis van een rustige woonomgeving;
    - toepassing gemeentelijk geluidbeleid;
- Paragraaf 4.7 ‘Luchtkwaliteit’ is aangepast:
    - Naar aanleiding van de gewijzigde bruto-oppervlakte glastuinbouw;
- Paragraaf 4.9 ‘Natuur’ is aangepast:
    - aanvulling met betrekking tot geactualiseerd stikstofonderzoek (let op verkeersroute);
    - aanvulling tekst steenuilen naar aanleiding van aanvullend onderzoek naar steenuilen;
- Paragraaf 4.10 ‘Archeologie’ is aangepast:
    - aanpassing naar aanleiding van het nieuwe archeologische beleid dat op 30 september 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad;
- Paragraaf 4.17 ‘Vormvrije m.e.r.-beoordeling’ is aangevuld;
- Paragraaf 5.2 ‘De bestemmingen’ is aangepast:
    - stikstofregeling
- Paragraaf 6.1 ‘Plankosten’ is aangepast:
    - de passage over de aanpassing van de Rosa is verwijderd;
    - in de grondexploitatie hoeft geen bedrag te worden gerealiseerd voor de eerder genoemde aanpassingen, dus de zin met betrekking tot ‘exploitatie verkeerskundige aanpassingen’ is verwijderd;
- Paragraaf 7.1 is toegevoegd:
    - verduidelijking dat de tijdelijke omgevingsvergunning van oktober 2018 geen onderdeel uitmaakt van het voorliggend plan;
- in de gehele toelichting is daar waarover onderstaande onderwerpen iets is opgenomen het volgende aangevuld:
    - spuiten met gewasbeschermingsmiddelen in relatie tot teeltondersteunende voorzieningen;
    - het bestemmingsplan is zodanig opgesteld dat de bestaande teeltondersteunende voorzieningen eveneens passen binnen de planregels van het voorliggend bestemmingsplan, voor zover dit milieukundig toelaatbaar wordt geacht;
    - aanpassing tekst verkeer: er wordt met het voorliggend plan geen nieuwe uitrit gerealiseerd aan de Bergerdensestraat, de ontsluiting is beoogd via de Hedera;
    - de oppervlakte van glastuinbouw aangepast naar ‘circa 19 hectare’;

Bijlagen bij de toelichting van het bestemmingsplan
- bijlage 4, het geactualiseerde stikstofonderzoek (voortoets Wet natuurbescherming) is toegevoegd;
- bijlage 6, het aanvullende onderzoek naar steenuilen is toegevoegd, uitgevoerd door bureau STARO Natuur en Buitengebied, 4 oktober 2022, rapportnummer 22-0071;
- bijlage 9, de schaduwstudie is toegevoegd;
- bijlage 11, deze reactienota is toegevoegd;

Regels bestemmingsplan
- het begrip ‘toename stikstofemissie’ is toegevoegd aan de begripsbepaling (overige artikelen zijn doorgenummerd);
- de regels zijn aangepast naar aanleiding van de functieaanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – teeltondersteunende voorzieningen’;
- de regels zijn aangepast naar aanleiding van de functieaanduiding ‘specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied’;
- de regels van artikel 3.1.2 zijn aangepast naar aanleiding van het uitsluiten van bedrijfsontsluitingen langs de Bergerdensestraat;
- artikel 3.4.1 bepaling strijdig gebruik is aangepast naar aanleiding van de milieuafstanden;
- artikel 4 ‘Waarde - Archeologie 3’ en artikel 5 ‘Waarde - Archeologie 6’ zijn aangepast naar artikel 4 ‘Waarde-Archeologie 3’, artikel 5 ‘Waarde - Archeologie 5’ en artikel 6 ‘Waarde - Archeologie 6’ (overige artikelen zijn doorgenummerd);
- de regels zijn aangepast m.b.t. de aanduiding ‘overige zone – 1’;

Bijlagen bij de regels van het bestemmingsplan

- geen aanpassingen;

Verbeelding bestemmingsplan

- de functieaanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – teeltondersteunende voorzieningen’ is opgenomen;
- de functieaanduiding ‘specifieke vorm van natuur – uilenfoerageergebied’ is opgenomen ter grootte van circa 2 hectare;
- de gebiedsaanduiding ‘overige zone - 1’ is opgenomen waarbinnen geen bedrijfsontsluitingen zijn toegestaan.

5. Wettelijke termijnen

Bij een gewijzigd vaststellen van een bestemmingsplan hebben Gedeputeerde Staten en de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening de mogelijkheid om een reactieve aanwijzing te geven. In die gevallen dient het bestemmingsplan pas na 6 weken (in plaats van 2 weken) na vaststelling bekend te worden gemaakt (artikel 3.8 lid 4 Wro). Aangezien de voorgestelde wijzigingen geen of nauwelijks betrekking hebben op een provinciaal of een nationaal belang, wordt voorgesteld Gedeputeerde Staten en de Minister te verzoeken af te wijken van de zes weken-termijn door het besluit van vaststelling eerder bekend te maken.